Treaty Series

Treaties and international agreements registered or filed and recorded with the Secretariat of the United Nations

VOLUME 2919 **2013** **I. Nos. 50825-50835**

Recueil des Traités

Traités et accords internationaux enregistrés ou classés et inscrits au répertoire au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies

UNITED NATIONS • NATIONS UNIES

Treaty Series

Treaties and international agreements registered or filed and recorded with the Secretariat of the United Nations

VOLUME 2919

Recueil des Traités

Traités et accords internationaux enregistrés ou classés et inscrits au répertoire au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies

United Nations • Nations Unies
New York, 2019

Copyright © United Nations 2019
All rights reserved
Manufactured in the United Nations

Print ISBN: 978-92-1-900953-0
e-ISBN: 978-92-1-047855-7
ISSN: 0379-8267
e-ISSN: 2412-1495

Copyright © Nations Unies 2019
Tous droits réservés
Imprimé aux Nations Unies

TABLE OF CONTENTS

I

Treaties and international agreements
registered in May 2013
Nos. 50825 to 50835

No. 50825. Latvia and The former Yugoslav Republic of Macedonia:

Agreement between the Latvian Government and the Macedonian Government for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital. Riga, 8 December 2006 3

No. 50826. Latvia and Panama:

Agreement between the Government of the Republic of Latvia and the Government of the Republic of Panama on mutual abolition of visa requirements. Moscow, 6 April 2004 97

No. 50827. Latvia and Greece:

Agreement between the government of the Republic of Latvia and the government of the Hellenic Republic on maritime transport. Athens, 27 March 2002 113

No. 50828. Latvia and Croatia:

Agreement between the Government of the Republic of Latvia and the Government of the Republic of Croatia on co-operation in the fields of science, technology and higher education. Zagreb, 23 February 2001 157

No. 50829. United Nations (United Nations Population Fund) and Senegal:

Exchange of letters constituting an Agreement between the Government of the Republic of Senegal and the United Nations Population Fund (UNFPA) on the application of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946 and the application mutatis mutandis of the Agreement concerning assistance by the United Nations Development Programme to the Government of Senegal, concluded on 4 July 1987, to the activities and personnel of UNFPA in the Republic of Senegal. New York, 21 August 2012, and Dakar, 22 January 2013 175

No. 50830. Latvia and Georgia:

Agreement between the Government of the Republic of Latvia and the Government of Georgia on international transport by road. Tbilisi, 5 July 2000 181

No. 50831. Germany and St. Lucia:

Agreement between the Federal Republic of Germany and Saint Lucia for the exchange of information relating to tax matters (with protocol). Castries, 7 June 2010..... 219

No. 50832. Germany and Lao People's Democratic Republic:

Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Lao People's Democratic Republic concerning financial cooperation in 2012. Vientiane, 19 February 2013..... 269

No. 50833. Germany and Haiti:

Exchange of notes constituting an arrangement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of Haiti concerning financial cooperation. Port-au-Prince, 28 November 2012 and 30 November 2012 ... 271

No. 50834. Estonia and Morocco:

Agreement between the Government of the Republic of Estonia and the Government of the Kingdom of Morocco for the reciprocal promotion and protection of investments. New York, 25 September 2009..... 273

No. 50835. Estonia and India:

Agreement between the Republic of India and the Republic of Estonia for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income (with protocol). Tallinn, 19 September 2011 303

TABLE DES MATIÈRES

I

Traités et accords internationaux
enregistrés en mai 2013
N°s 50825 à 50835

N° 50825. Lettonie et Ex-République yougoslave de Macédoine :

Accord entre le Gouvernement letton et le Gouvernement macédonien tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune. Riga, 8 décembre 2006 3

N° 50826. Lettonie et Panama :

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République du Panama relatif à la suppression réciproque des formalités de visas. Moscou, 6 avril 2004 97

N° 50827. Lettonie et Grèce :

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République hellénique sur le transport maritime. Athènes, 27 mars 2002 113

N° 50828. Lettonie et Croatie :

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République de Croatie relatif à la coopération dans les domaines de la science, de la technologie et de l'enseignement supérieur. Zagreb, 23 février 2001 157

N° 50829. Organisation des Nations Unies (Fonds des Nations Unies pour la population) et Sénégal :

Échange de lettres constituant un accord entre le Gouvernement de la République du Sénégal et le Fonds des Nations Unies pour la population (FNUAP) concernant l'application de la Convention sur les privilèges et immunités des Nations Unies du 13 février 1946 et l'application mutatis mutandis de l'Accord relatif à une assistance du Programme des Nations Unies pour le développement au Gouvernement du Sénégal, conclu le 4 juillet 1987, aux activités et au personnel du FNUAP en République du Sénégal. New York, 21 août 2012, et Dakar, 22 janvier 2013 175

N° 50830. Lettonie et Géorgie :

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la Géorgie relatif au transport routier international. Tbilissi, 5 juillet 2000 181

Nº 50831. Allemagne et Sainte-Lucie :

Accord entre la République fédérale d'Allemagne et Sainte-Lucie relatif à l'échange de renseignements en matière fiscale (avec protocole). Castries, 7 juin 2010 219

Nº 50832. Allemagne et République démocratique populaire lao :

Accord entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République démocratique populaire lao concernant la coopération financière en 2012. Vientiane, 19 février 2013 269

Nº 50833. Allemagne et Haïti :

Échange de notes constituant un arrangement entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République d'Haïti concernant la coopération financière. Port-au-Prince, 28 novembre 2012 et 30 novembre 2012 271

Nº 50834. Estonie et Maroc :

Accord entre le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement du Royaume du Maroc relatif à la promotion et à la protection réciproques des investissements. New York, 25 septembre 2009..... 273

Nº 50835. Estonie et Inde :

Accord entre la République d'Estonie et la République de l'Inde tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu (avec protocole). Tallinn, 19 septembre 2011 303

NOTE BY THE SECRETARIAT

Under Article 102 of the Charter of the United Nations, every treaty and every international agreement entered into by any Member of the United Nations after the coming into force of the Charter shall, as soon as possible, be registered with the Secretariat and published by it. Furthermore, no party to a treaty or international agreement subject to registration which has not been registered may invoke that treaty or agreement before any organ of the United Nations. The General Assembly, by resolution 97 (I), established regulations to give effect to Article 102 of the Charter (see text of the regulations, vol. 859, p. VIII; https://treaties.un.org/doc/source/publications/practice/registration_and_publication.pdf).

The terms "treaty" and "international agreement" have not been defined either in the Charter or in the regulations, and the Secretariat follows the principle that it acts in accordance with the position of the Member State submitting an instrument for registration that, so far as that party is concerned, the instrument is a treaty or an international agreement within the meaning of Article 102. Registration of an instrument submitted by a Member State, therefore, does not imply a judgement by the Secretariat on the nature of the instrument, the status of a party or any similar question. It is the understanding of the Secretariat that its acceptance for registration of an instrument does not confer on the instrument the status of a treaty or an international agreement if it does not already have that status, and does not confer upon a party a status which it would not otherwise have.

*

* *

Disclaimer: All authentic texts in the present Series are published as submitted for registration by a party to the instrument. Unless otherwise indicated, the translations of these texts have been made by the Secretariat of the United Nations, for information.

NOTE DU SECRÉTARIAT

Aux termes de l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tout traité ou accord international conclu par un Membre des Nations Unies après l'entrée en vigueur de la Charte sera, le plus tôt possible, enregistré au Secrétariat et publié par lui. De plus, aucune partie à un traité ou accord international qui aurait dû être enregistré mais ne l'a pas été ne pourra invoquer ledit traité ou accord devant un organe de l'Organisation des Nations Unies. Par sa résolution 97 (I), l'Assemblée générale a adopté un règlement destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte (voir texte du règlement, vol. 859, p. IX; https://treaties.un.org/doc/source/publications/practice/registration_and_publication-fr.pdf).

Les termes « traité » et « accord international » n'ont été définis ni dans la Charte ni dans le règlement, et le Secrétariat a pris comme principe de s'en tenir à la position adoptée à cet égard par l'État Membre qui a présenté l'instrument à l'enregistrement, à savoir que, en ce qui concerne cette partie, l'instrument constitue un traité ou un accord international au sens de l'Article 102. Il s'ensuit que l'enregistrement d'un instrument présenté par un État Membre n'implique, de la part du Secrétariat, aucun jugement sur la nature de l'instrument, le statut d'une partie ou toute autre question similaire. Le Secrétariat considère donc que son acceptation pour enregistrement d'un instrument ne confère pas audit instrument la qualité de traité ou d'accord international si ce dernier ne l'a pas déjà, et qu'il ne confère pas à une partie un statut que, par ailleurs, elle ne posséderait pas.

*

* *

Déni de responsabilité : Tous les textes authentiques du présent Recueil sont publiés tels qu'ils ont été soumis pour enregistrement par l'une des parties à l'instrument. Sauf indication contraire, les traductions de ces textes ont été établies par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies, à titre d'information.

I

Treaties and international agreements

registered in

May 2013

Nos. 50825 to 50835

Traités et accords internationaux

enregistrés en

mai 2013

N°s 50825 à 50835

No. 50825

Latvia
and
The former Yugoslav Republic of Macedonia

Agreement between the Latvian Government and the Macedonian Government for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital. Riga, 8 December 2006

Entry into force: *25 April 2007 by notification, in accordance with article 28*

Authentic texts: *English, Latvian and Macedonian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Latvia, 17 May 2013*

Lettonie
et
Ex-République yougoslave de Macédoine

Accord entre le Gouvernement letton et le Gouvernement macédonien tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune. Riga, 8 décembre 2006

Entrée en vigueur : *25 avril 2007 par notification, conformément à l'article 28*

Textes authentiques : *anglais, letton et macédonien*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Lettonie, 17 mai 2013*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT
BETWEEN
THE LATVIAN GOVERNMENT
AND
THE MACEDONIAN GOVERNMENT

FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL

THE LATVIAN GOVERNMENT

AND

THE MACEDONIAN GOVERNMENT

desiring to conclude an Agreement for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital,

Have agreed as follows:

Article 1

PERSONS COVERED

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income and on capital imposed on behalf of a Contracting State or of its local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income and on capital all taxes imposed on total income, on total capital, or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:

a) in Macedonia:

(i) the personal income tax;
(ii) the profit tax;
(iii) the property tax;

(hereinafter referred to as "Macedonian tax");

b) in Latvia:

(i) the enterprise income tax;
(ii) the personal income tax;
(iii) the immovable property tax;

(hereinafter referred to as "Latvian tax").

4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

a) the term "Macedonia" means the territory of the Republic of Macedonia, and used in geographical sense means its land, inland lake water and bottom over which it has jurisdiction or sovereign rights for the purpose of exploring, exploiting, conserving and managing natural resources, pursuant to internal jurisdiction and international law;

b) the term "Latvia" means the Republic of Latvia and, when used in the geographical sense, means the territory of the Republic of Latvia and any other area adjacent to the territorial waters of the Republic of Latvia within which under the laws of Latvia and in accordance with international law, the rights of Latvia may be exercised with respect to the sea bed and its sub-soil and their natural resources;

c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Latvia or Macedonia, as the context requires;

d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;

e) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;

f) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;

g) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;

h) the term "competent authority" means:

(i) in Macedonia, the Ministry of Finance or it's authorised representative;

(ii) in Latvia, the Ministry of Finance or it's authorised representative;

i) the term "national" means:

(i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;

(ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State.

2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of incorporation, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State or capital situated therein.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;

c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;

d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of the State under the laws of which it derives its status as such.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" includes especially:

a) a place of management;

b) a branch;

c) an office;

d) a factory;

e) a workshop, and

f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.

3. The term "permanent establishment" likewise encompasses:

a) a building site or construction or installation project only if such site or project lasts more than nine months;

b) activities carried on in a Contracting State in connection with the exploration or exploitation of the sea bed and its sub-soil and their natural resources situated in that State, if such activities are carried on for a period or periods exceeding in the aggregate 30 days in any twelve month period.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;

b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;

c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;

d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;

e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;

f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in sub-paragraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person - other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies - is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

6. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, any agreement granting a right to purchase or sell immovable property or similar right in respect of immovable property, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources, rights to assets to be produced by the exploration or exploitation of the sea bed and sub-soil and their natural resources, including rights to interests in or to the benefit of such assets. Ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property, as well as income from the alienation of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment in a Contracting State, there shall be allowed as deductions expenses (other than expenses which would not be deductible if that permanent establishment were a separate enterprise of that Contracting State) which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits of an enterprise of a Contracting State from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where

a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or

b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:

a) 5 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company (other than a partnership) which holds directly at least 10 per cent of the capital of the company paying the dividends;

b) 10 per cent of the gross amount of the dividends in all other cases.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other rights, including corporate rights, which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2:

a) interest arising in a Contracting State, derived and beneficially owned by the Government of the other Contracting State, including local authorities thereof, the Central Bank or any financial institution wholly owned by that Government, or interest paid in respect of a loan guaranteed by that Government or authority, shall be exempt from tax in the first-mentioned State;

b) interest arising in a Contracting State shall be exempt from tax in that State if the beneficial owner of the interest is an enterprise of the other Contracting State, and the interest is paid with respect to an indebtedness arising as a consequence of the sale on credit by an enterprise of that other State of industrial, commercial or scientific equipment to an enterprise of the first-mentioned State, except where the sale or indebtedness is between related persons.

4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. The term "interest" shall not include any income which is treated as a dividend under the provisions of Article 10. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.

5. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:

a) 10 per cent of the gross amount of the royalties paid for the use of, or the right to use, cinematograph films and films or tapes for radio or television broadcasting;

b) 5 per cent of the gross amount of the royalties in all other cases.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films and films or tapes for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares or other corporate rights in a company the assets of which consist mainly (more than one half) of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

3. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

4. Gains derived by an enterprise of a Contracting State operating ships or aircraft in international traffic from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in that State.

5. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by an individual who is a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities. If he has such a fixed base, the income may be taxed in the other State but only so much of it as is attributable to that fixed base. For this purpose, where an individual who is a resident of a Contracting State stays in the other Contracting State for a period or periods exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned, he shall be deemed to have a fixed base regularly available to him in that other State and the income that is derived from his activities referred to above that are performed in that other State shall be attributable to that fixed base.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

INCOME FROM EMPLOYMENT

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18 and 19, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:

a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned, and

b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and

c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic by an enterprise of a Contracting State may be taxed in that State.

Article 16

DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or supervisory board of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply to income derived from activities exercised in a Contracting State by an entertainer or a sportsman if the visit to that State is wholly or mainly supported by public funds of one or both of the Contracting States or local authorities thereof. In such case, the income shall be taxable only in the Contracting State of which the entertainer or sportsman is a resident.

Article 18

PENSIONS

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article and paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid under the social security legislation of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. a) Salaries, wages and other similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or authority shall be taxable only in that State.

   b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

      (i) is a national of that State; or
      (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

2. a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or authority shall be taxable only in that State.

   b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.

3. The provisions of Articles 15, 16, 17 and 18 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration, and to pensions, in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a local authority thereof.

Article 20

STUDENTS

Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

Article 21

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

Article 22

CAPITAL

1. Capital represented by immovable property referred to in Article 6, owned by a resident of a Contracting State and situated in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Capital represented by movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or by movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, may be taxed in that other State.

3. Capital represented by ships or aircraft operated in international traffic by an enterprise of a Contracting State and by movable property pertaining to the operation of such ships and aircraft, shall be taxable only in that State.

4. All other elements of capital of a resident of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 23

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. In Macedonia double taxation shall be eliminated as follows:

Where a resident of Macedonia derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement may be taxed in Latvia, Macedonia shall allow:

a) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in Latvia;

b) as a deduction from the tax on capital of that resident, an amount equal to the capital tax paid in Latvia.

Such a deduction in either case shall not, however, exceed that part of the income tax or capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income or the capital which may be taxed in Latvia.

2. In Latvia double taxation shall be eliminated as follows:

a) Where a resident of Latvia derives income or owns capital which, in accordance with this Agreement, may be taxed in Macedonia, unless a more favourable treatment is provided in its domestic law, Latvia shall allow:

(i) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid thereon in Macedonia;

(ii) as a deduction from the tax on the capital of that resident, an amount equal to the capital tax paid thereon in Macedonia.

Such deduction in either case shall not, however, exceed that part of the income tax or capital tax in Latvia, as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income or the capital which may be taxed in Macedonia.

b) For the purposes of sub-paragraph a), where a company that is a resident of Latvia receives a dividend from a company that is a resident of Macedonia in which it owns at least 10 per cent of its shares having full voting rights, the tax paid in Macedonia shall include not only the tax paid on the dividend, but also the appropriate portion of the tax paid on the underlying profits of the company out of which the dividend was paid.

3. Where in accordance with any provisions of the Agreement income derived or capital owned by a resident of a Contracting State is exempt from tax in that State, such State may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.

Article 24

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in either Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of the State concerned in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected.

3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 7 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State. Similarly, any debts of an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable capital of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been contracted to a resident of the first-mentioned State.

5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Agreement insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;

b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;

c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

1. Each of the Contracting States shall notify to the other, through diplomatic channels, the completion of the procedures required by its domestic law for the bringing into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the date of the later of the notifications and its provisions shall have effect in both Contracting States:

a) in respect of taxes withheld at source, on income derived on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Agreement enters into force;

b) in respect of other taxes on income and on capital, for taxes chargeable for any fiscal year beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which this Agreement enters into force.

Article 29

TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by one of the Contracting States. Either Contracting State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving written notice of termination at least six months before the end of any calendar year following after a period of five years from the date on which the Agreement enters into force. In such event, the Agreement shall cease to have effect in both Contracting States:

a) in respect of taxes withheld at source, on income derived on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the notice has been given;

b) in respect of other taxes on income and on capital, for taxes chargeable for any fiscal year beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the notice has been given.

In witness whereof, the undersigned, duly authorised thereto have signed this Agreement.

Done in duplicate at Riga, this 08.12. day of 2006 in the Latvian, Macedonian and English languages, all texts being equally authentic. In the case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE LATVIAN GOVERNMENT

FOR THE MACEDONIAN GOVERNMENT

[LATVIAN TEXT – TEXTE LETTON]

LATVIJAS VALDĪBAS
UN
MAĶEDONIJAS VALDĪBAS
LĪGUMS
PAR NODOKĻU DUBULTĀS UZLIKŠANAS UN NODOKĻU NEMAKSĀŠANAS NOVĒRŠANU ATTIECĪBĀ UZ IENĀKUMA UN KAPITĀLA NODOKĻIEM

LATVIJAS VALDĪBA

UN

MAĶEDONIJAS VALDĪBA

apliecinādamas vēlēšanos noslēgt Līgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem,

vienojas par tālāk minēto:

1.pants
PERSONAS, UZ KURĀM ATTIECAS LĪGUMS

Šis Līgums attiecas uz personām, kas ir vienas vai abu Līgumslēdzēju Valstu rezidenti.

2.pants
NODOKĻI, UZ KURIEM ATTIECAS LĪGUMS

1. Šis Līgums attiecas uz ienākuma un kapitāla nodokļiem, kuri tiek uzlikti Līgumslēdzējas Valsts vai tās pašvaldību labā neatkarīgi no šo nodokļu uzlikšanas veida.

2. Par ienākuma un kapitāla nodokļiem uzskatāmi visi nodokļi, ko uzliek kopējam ienākumam, kopējam kapitālam vai ienākuma vai kapitāla daļai, tajā skaitā nodokļi, ko uzliek kapitāla pieaugumam no kustamā un nekustamā īpašuma atsavināšanas, nodokļi, ko uzliek uzņēmumu izmaksātajai kopējai darba algas vai darba samaksas summai, un nodokļi no kapitāla vērtības pieauguma.

3. Esošie nodokļi, uz kuriem attiecas šis Līgums, konkrēti ir:

a) Maķedonijā:

(i) iedzīvotāju ienākuma nodoklis;
(ii) peļņas nodoklis;
(iii) īpašuma nodoklis;
(turpmāk – Maķedonijas nodokļi);

b) Latvijā:

(i) uzņēmumu ienākuma nodoklis;
(ii) iedzīvotāju ienākuma nodoklis;
(iii) nekustamā īpašuma nodoklis;
(turpmāk – Latvijas nodokļi).

4. Šis Līgums attiecas arī uz visiem identiskiem vai pēc būtības līdzīgiem nodokļiem, kuri, papildinot vai aizstājot esošos nodokļus, tiks ieviesti pēc šī Līguma parakstīšanas datuma. Abu Līgumslēdzēju Valstu kompetentās iestādes savstarpēji informē viena otru par jebkuriem nozīmīgiem grozījumiem šo valstu attiecīgajos nodokļu normatīvajos aktos.

3.pants
VISPĀRĪGĀS DEFINĪCIJAS

1. Ja no konteksta nav izsecināms citādi, tad šajā Līgumā:

a) termins "Maķedonija" nozīmē Maķedonijas Republikas teritoriju, un, lietots ģeogrāfiskā nozīmē, tas apzīmē tās zemi, iekšējos ūdeņus un to dzīles, pār kurām tai ir jurisdikcija vai suverēnās tiesības attiecībā uz dabas resursu izpēti, izmantošanu, saglabāšanu un pārvaldīšanu atbilstoši iekšējai jurisdikcijai un starptautiskajām tiesībām;

b) termins "Latvija" nozīmē Latvijas Republiku, un, lietots ģeogrāfiskā nozīmē, tas apzīmē Latvijas Republikas teritoriju un jebkuru citu Latvijas Republikas teritoriālajiem ūdeņiem piegulošu teritoriju, kurā saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem un starptautiskajām tiesībām var tikt īstenotas Latvijas tiesības uz jūras un zemes dzīlēm un tur esošajiem dabas resursiem;

c) termini "Līgumslēdzēja Valsts" un "otra Līgumslēdzēja Valsts" atkarībā no konteksta nozīmē Latviju vai Maķedoniju;

d) termins "persona" nozīmē fizisko personu, sabiedrību un jebkuru citu personu apvienību;

e) termins "sabiedrība" nozīmē jebkuru korporatīvu apvienību vai jebkuru vienību, kas nodokļu uzlikšanas nolūkā tiek uzskatīta par korporatīvu apvienību;

f) termini "Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums" un "otras Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums" attiecīgi nozīmē uzņēmumu, ko vada Līgumslēdzējas Valsts rezidents, un uzņēmumu, ko vada otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents;

g) termins "starptautiskā satiksme" nozīmē jebkurus pārvadājumus ar jūras vai gaisa transporta līdzekļiem, ko veic Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums, izņemot tos gadījumus, kad jūras vai gaisa transporta līdzekļi pārvietojas vienīgi otras Līgumslēdzējas Valsts iekšienē;

h) termins "kompetentā iestāde" nozīmē:

(i) Maķedonijā – Finanšu ministriju vai tās pilnvaroto pārstāvi;
(ii) Latvijā – Finanšu ministriju vai tās pilnvaroto pārstāvi;

i) termins "pilsonis" nozīmē:

(i) ikvienu fizisku personu, kurai ir Līgumslēdzējas Valsts pilsonība;
(ii) ikvienu juridisku personu, personālsabiedrību vai asociāciju, kuras statuss izriet no spēkā esošajiem Līgumslēdzējas Valsts normatīvajiem aktiem.

2. Līgumslēdzējām Valstīm jebkurā laikā piemērojot šo Līgumu, visiem tajā nedefinētajiem terminiem ir tāda nozīme, kādā tie attiecīgās Līgumslēdzējas Valsts normatīvajos aktos konkrētajā laikā lietoti sakarā ar nodokļiem, uz kuriem attiecas Līgums, ja vien no konteksta nav izsecināms citādi, turklāt šīs valsts attiecīgajos nodokļu normatīvajos aktos paredzētā nozīme prevalē pār citos šīs valsts normatīvajos aktos paredzēto nozīmi.

4.pants
REZIDENTS

1. Šajā Līgumā termins "Līgumslēdzējas Valsts rezidents" nozīmē jebkuru personu, kurai saskaņā ar šīs valsts normatīvajiem aktiem uzliek nodokļus, pamatojoties uz tās pastāvīgo dzīvesvietu, rezidenci, inkorporācijas vietu, vadības atrašanās vietu vai jebkuru citu līdzīgu kritēriju, un ietver arī attiecīgo valsti un jebkuru tās pašvaldību. Tomēr šis termins neietver tās personas, kurām šajā valstī nodokļi tiek uzlikti tikai attiecībā uz to ienākumiem no šajā valstī esošajiem peļņas avotiem vai tajā esošo kapitālu.

2. Ja saskaņā ar 1.daļas noteikumiem fiziskā persona ir abu Līgumslēdzēju Valstu rezidents, tās statuss nosakāms šādi:

a) šī persona tiks uzskatīta tikai par tās valsts rezidentu, kurā atrodas tās pastāvīgā dzīvesvieta; ja tās pastāvīgā dzīvesvieta ir abās valstīs, šī persona tiks uzskatīta tikai par tās valsts rezidentu, ar kuru tai ir ciešākas personiskās un ekonomiskās attiecības (vitālo interešu centrs);

b) ja nav iespējams noteikt valsti, kurā šai personai ir vitālo interešu centrs, vai arī tai nav pastāvīgas dzīvesvietas nevienā no abām valstīm, šī persona tiks uzskatīta tikai par tās valsts rezidentu, kas ir tās ierastā mītnes zeme;

c) ja šai personai ierastā mītnes zeme ir abas valstis vai nav neviena no tām, tā tiks uzskatīta tikai par tās valsts rezidentu, kuras pilsonis ir šī persona;

d) ja šī persona ir abu valstu pilsonis vai nav nevienas šīs valsts pilsonis, Līgumslēdzēju Valstu kompetentās iestādes izšķir šo jautājumu, savstarpēji vienojoties.

3. Ja saskaņā ar 1.daļas nosacījumiem persona, kas nav fiziskā persona, ir abu Līgumslēdzēju Valstu rezidents, tā tiks uzskatīta par tās valsts rezidentu, no kuras normatīvajiem aktiem izriet šīs personas statuss kā tāds.

5.pants
PASTĀVĪGĀ PĀRSTĀVNIECĪBA

1. Šajā Līgumā termins "pastāvīgā pārstāvniecība" nozīmē noteiktu darbības vietu, kur uzņēmums pilnīgi vai daļēji veic uzņēmējdarbību.

2. Termins "pastāvīgā pārstāvniecība" ietver:

a) uzņēmuma vadības atrašanās vietu;

b) filiāli;

c) biroju;

d) fabriku;

e) darbnīcu; un

f) šahtu, naftas vai gāzes ieguves vietu, akmeņlauztuves vai jebkuru citu dabas resursu ieguves vietu.

3. Jēdziens "pastāvīgā pārstāvniecība" tāpat ietver:

a) būvlaukumu vai celtniecības vai instalācijas projektu, ja būvdarbi vai projekts notiek ilgāk par deviņiem mēnešiem;

b) Līgumslēdzējā Valstī veiktās darbības, kas saistītas ar šajā valstī esošo jūras un tās zemes dzīļu un to dabas resursu izpēti un izmantošanu, ja šādu darbību ilgums kopumā pārsniedz laika posmu vai laika posmus 30 dienu garumā jebkurā divpadsmit mēnešu periodā.

4. Neatkarīgi no šī panta iepriekšējiem noteikumiem termins "pastāvīgā pārstāvniecība" neietver:

a) ēku un iekārtu izmantošanu tikai un vienīgi uzņēmumam piederošo preču vai izstrādājumu uzglabāšanai, demonstrēšanai vai piegādēm;

b) uzņēmumam piederošos preču vai izstrādājumu krājumus, kas paredzēti tikai un vienīgi uzglabāšanai, demonstrēšanai vai piegādēm;

c) uzņēmumam piederošos preču vai izstrādājumu krājumus, kas paredzēti tikai un vienīgi pārstrādei citā uzņēmumā;

d) noteiktu darbības vietu, kas paredzēta tikai un vienīgi preču vai izstrādājumu iepirkšanai uzņēmuma vajadzībām vai informācijas vākšanai uzņēmuma vajadzībām;

e) noteiktu darbības vietu, kas paredzēta tikai un vienīgi tam, lai veiktu uzņēmuma labā jebkuru citu sagatavošanas vai palīgdarbību;

f) noteiktu darbības vietu, kas paredzēta tikai un vienīgi, lai nodarbotos ar a) līdz e) punktā minētajām darbībām jebkādā to kombinācijā, ja darbību kombinācijai kopumā ir sagatavošanas vai palīgdarbības raksturs.

5. Neatkarīgi no 1. un 2.daļas noteikumiem, ja persona, kas nav 6.daļā minētais neatkarīga statusa aģents, darbojas uzņēmuma labā un tai ir piešķirtas pilnvaras Līgumslēdzējā Valstī noslēgt līgumus uzņēmuma vārdā, un tā pastāvīgi izmanto šīs pilnvaras, tad attiecībā uz visām darbībām, ko šāda persona veic uzņēmuma labā, tiek uzskatīts, ka uzņēmumam ir pastāvīgā pārstāvniecība attiecīgajā valstī, izņemot, ja šāda persona veic tikai 4.daļā paredzētās darbības, kuras veicot noteiktā darbības vietā, šāda noteikta darbības vieta saskaņā ar minēto daļu netiek uzskatīta par pastāvīgo pārstāvniecību.

6. Tiks uzskatīts, ka uzņēmumam nav pastāvīgās pārstāvniecības Līgumslēdzējā Valstī, ja uzņēmums veic uzņēmējdarbību šajā valstī, izmantojot vienīgi brokeri, tirdzniecības aģentu vai jebkuru citu neatkarīga statusa aģentu, ar nosacījumu, ka šīs personas veic savu parasto uzņēmējdarbību.

7. Fakts, ka sabiedrība – Līgumslēdzējas Valsts rezidents kontrolē sabiedrību, kura ir otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents vai kura veic uzņēmējdarbību šajā otrā valstī (izmantojot pastāvīgo pārstāvniecību vai kādā citā veidā), vai ir pakļauta šādas sabiedrības kontrolei, pats par sevi nenozīmē, ka kāda no šīm sabiedrībām ir otras sabiedrības pastāvīgā pārstāvniecība.

6.pants
IENĀKUMS NO NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA

1. Ienākumam, ko Līgumslēdzējas Valsts rezidents gūst no nekustamā īpašuma (arī ienākumam no lauksaimniecības un mežsaimniecības), kas atrodas otrā Līgumslēdzējā Valstī, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

2. Terminam "nekustamais īpašums" būs tāda nozīme, kāda tam ir tās Līgumslēdzējas Valsts normatīvajos aktos, kurā atrodas attiecīgais īpašums. Jebkurā gadījumā šis termins ietver īpašumu, kas ir piederīgs nekustamajam īpašumam, mājlopus un iekārtas, ko izmanto lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, tiesības, uz kurām attiecas zemes īpašuma tiesību vispārīgie noteikumi, jebkuri līgumi, kas piešķir nekustamā īpašuma pirkšanas vai pārdošanas tiesības vai līdzīgas tiesības iegūt nekustamo īpašumu, nekustamā īpašuma lietojumu un tiesības uz mainīgiem vai nemainīgiem maksājumiem kā atlīdzību par derīgo izrakteņu iegulu, dabas atradņu un citu dabas resursu izmantošanu vai tiesībām tos izmantot, tiesības uz jūras un zemes dzīļu un to dabas resursu izpētes vai izmantošanas ceļā iegūstamo īpašumu, tajā skaitā tiesības uz līdzdalību vai labuma gūšanu no šāda īpašuma. Par nekustamo īpašumu netiks uzskatīti jūras un gaisa transporta līdzekļi.

3. 1.daļas noteikumi tiks piemēroti attiecībā uz ienākumu no nekustamā īpašuma tiešas izmantošanas, izīrēšanas vai izmantošanas citā veidā, kā arī uz ienākumu no nekustamā īpašuma atsavināšanas.

4. 1. un 3.daļas noteikumi tiks piemēroti arī attiecībā uz ienākumu no uzņēmuma nekustamā īpašuma, kā arī attiecībā uz ienākumu no nekustamā īpašuma, ko izmanto neatkarīgu individuālu pakalpojumu sniegšanai.

7.pants
UZŅĒMĒJDARBĪBAS PEĻŅA

1. Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma peļņai tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī, izņemot, ja uzņēmums veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību. Ja uzņēmums veic uzņēmējdarbību minētajā veidā, uzņēmuma peļņai var uzlikt nodokļus otrā valstī, bet tikai tai peļņas daļai, ko var attiecināt uz šo pastāvīgo pārstāvniecību.

2. Saskaņā ar 3.daļas noteikumiem, ja Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību, katrā Līgumslēdzējā Valstī uz šo pastāvīgo pārstāvniecību attiecināms tāds peļņas daudzums, kādu tā varētu gūt, ja tā būtu nodalīts un atsevišķs uzņēmums, kas veic tādu pašu vai līdzīgu uzņēmējdarbību tādos pašos vai līdzīgos apstākļos un pilnīgi neatkarīgi veiktu darījumus ar uzņēmumu, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir.

3. Nosakot pastāvīgās pārstāvniecības peļņu Līgumslēdzējā Valstī, tiks atļauts atskaitīt izdevumus (izņemot izdevumus, kuri nebūtu atskaitāmi, ja pastāvīgā pārstāvniecība būtu šīs Līgumslēdzējas Valsts atsevišķs uzņēmums), kas radušies pastāvīgās pārstāvniecības vajadzībām tās atrašanās valstī vai citur, tajā skaitā operatīvos un vispārējos administratīvos izdevumus.

4. Ja Līgumslēdzējā Valstī peļņu, kas attiecināma uz pastāvīgo pārstāvniecību, nosaka, sadalot uzņēmuma kopīgo peļņu proporcionāli starp tā struktūrvienībām, 2.daļa neaizliedz Līgumslēdzējai Valstij kā parasti pēc šī principa noteikt peļņas daļu, kurai uzliek nodokļus; izmantotajai sadales metodei tomēr jābūt tādai, lai rezultāts atbilstu šajā pantā ietvertajiem principiem.

5. Uz pastāvīgo pārstāvniecību netiks attiecināta peļņa tikai tāpēc vien, ka tā ir iegādājusies preces vai izstrādājumus uzņēmuma, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir, vajadzībām.

6. Lai piemērotu iepriekšējo daļu noteikumus, peļņu, ko attiecina uz pastāvīgo pārstāvniecību, katru gadu nosaka ar vienu un to pašu metodi, izņemot, ja ir pietiekams iemesls rīkoties citādi.

7. Ja peļņā ir ietverti citos šī Līguma pantos atsevišķi aplūkotie ienākuma veidi, šī panta noteikumi neietekmēs šo citu pantu noteikumus.

8.pants
KUĢNIECĪBA UN GAISA TRANSPORTS

1. Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma gūtajai peļņai no jūras vai gaisa transporta līdzekļu izmantošanas starptautiskajā satiksmē uzliek nodokļus tikai šajā valstī.

2. 1. daļas noteikumi attiecas arī uz peļņu, kas gūta no piedalīšanās pulā, kopējā uzņēmējdarbībā vai starptautiskās satiksmes transporta aģentūrā.

9.pants
SAISTĪTIE UZŅĒMUMI

1. Ja:

a) Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums tieši vai netieši piedalās otras Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma vadībā vai kontrolē vai arī tam pieder daļa no šī uzņēmuma kapitāla; vai

b) vienas un tās pašas personas tieši vai netieši piedalās Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma un otras Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma vadībā vai kontrolē vai arī tām pieder daļa no šo uzņēmumu kapitāla,

un jebkurā no šiem gadījumiem šo divu uzņēmumu komerciālās vai finanšu attiecības tiek veidotas vai nodibinātas pēc noteikumiem, kas atšķiras no tiem noteikumiem, kuri būtu spēkā starp diviem neatkarīgiem uzņēmumiem, tad jebkura peļņa, ko gūtu viens no uzņēmumiem, bet iepriekšminēto noteikumu ietekmē nav guvis, var tikt iekļauta šī uzņēmuma peļņā, un tai var atbilstoši uzlikt nodokļus.

2. Ja Līgumslēdzēja Valsts iekļauj šīs valsts uzņēmuma peļņā un attiecīgi uzliek nodokļus tai peļņai, attiecībā uz kuru otrā valstī otras Līgumslēdzējas Valsts uzņēmumam ir uzlikts nodoklis, un šī iekļautā peļņa ir tāda peļņa, kuru būtu guvis pirmās Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums, ja attiecības starp šiem diviem uzņēmumiem būtu bijušas tādas, kādas pastāvētu starp diviem neatkarīgiem uzņēmumiem, tad otra valsts veic atbilstošas korekcijas attiecībā uz nodokļa lielumu, kāds tiek uzlikts šai peļņai otrā valstī. Nosakot šīs korekcijas, ņem vērā citus šī Līguma noteikumus un, ja nepieciešams, rīko Līgumslēdzēju Valstu kompetento iestāžu konsultācijas.

10.pants
DIVIDENDES

1. Dividendēm, ko sabiedrība – Līgumslēdzējas Valsts rezidents izmaksā otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

2. Tomēr šīm dividendēm var uzlikt nodokļus arī atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem tajā Līgumslēdzējā Valstī, kuras rezidents ir sabiedrība, kas izmaksā dividendes, bet, ja šo dividenžu īstenais īpašnieks ir otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents, nodoklis nedrīkst pārsniegt:

a) 5 procentus no dividenžu kopapjoma, ja dividenžu īstenais īpašnieks ir sabiedrība (kas nav personālsabiedrība), kura tieši pārvalda vismaz 10 procentus tās sabiedrības kapitāla, kura izmaksā dividendes;

b) 10 procentus no dividenžu kopapjoma visos pārējos gadījumos.

Šī daļa neietekmē nodokļu uzlikšanu sabiedrības peļņai, no kuras izmaksā dividendes.

3. Termins "dividendes" šajā pantā nozīmē ienākumu no akcijām vai citām tādām tiesībām piedalīties peļņas sadalē, kuras nav parāda prasības, kā arī tādu ienākumu no citām tiesībām, ieskaitot korporatīvās tiesības, uz ko saskaņā ar tās valsts normatīvajiem aktiem, kuras rezidents ir sabiedrība, kas veic peļņas sadali, attiecas tāds pats nodokļu uzlikšanas režīms kā uz ienākumu no akcijām.

4. 1. un 2.daļas noteikumus nepiemēro, ja dividenžu īstenais īpašnieks, kurš ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents, veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, kuras rezidents ir dividendes izmaksājošā sabiedrība, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību, vai arī sniedz neatkarīgus individuālos pakalpojumus šajā otrā valstī, izmantojot tajā izvietoto pastāvīgo bāzi, un ja līdzdalība, par kuru tiek izmaksātas dividendes, ir faktiski saistīta ar šo pastāvīgo pārstāvniecību vai pastāvīgo bāzi. Šajā gadījumā atkarībā no apstākļiem piemēro 7. vai 14.panta noteikumus.

5. Ja sabiedrība - Līgumslēdzējas Valsts rezidents gūst peļņu vai ienākumus otrā Līgumslēdzējā Valstī, šī otra valsts nedrīkst nedz uzlikt jebkādus nodokļus šīs sabiedrības izmaksātajām dividendēm, izņemot, ja dividendes tiek izmaksātas otras valsts rezidentam vai ja līdzdalība, par kuru tiek izmaksātas dividendes, ir faktiski saistīta ar pastāvīgo pārstāvniecību šajā otrā valstī; nedz arī uzlikt nesadalītās peļņas nodokli sabiedrības nesadalītajai peļņai pat tad, ja izmaksātās dividendes vai nesadalītā peļņa pilnīgi vai daļēji sastāv no otrā valstī gūtās peļņas vai ienākuma.

11.pants
PROCENTI

1. Procentiem, kas rodas Līgumslēdzējā Valstī un tiek izmaksāti otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

2. Tomēr šiem procentiem var uzlikt nodokļus arī atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem tajā Līgumslēdzējā Valstī, kurā tie rodas, bet, ja šo procentu īstenais īpašnieks ir otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents, tad nodoklis nedrīkst pārsniegt 5 procentus no šo procentu kopapjoma.

3. Neatkarīgi no 2.daļas noteikumiem:

a) procenti, kas rodas Līgumslēdzējā Valstī, ko gūst un kuru īstenais īpašnieks ir otras Līgumslēdzējas Valsts valdība, arī tās pašvaldības, centrālā banka vai jebkāda cita finanšu institūcija, kas pilnībā pieder šai valdībai, vai procenti, kas tiek maksāti attiecībā uz aizdevumu, kam galvojumu devusi šī valdība vai pašvaldība, pirmajā minētajā valstī tiks atbrīvoti no nodokļu uzlikšanas;

b) procenti, kas rodas Līgumslēdzējā Valstī, tiks atbrīvoti no nodokļu uzlikšanas šajā valstī, ja procentu īstenais īpašnieks ir otras Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums un procenti tiek maksāti par parādu saistībām, kuras izveidojušās, ja otras valsts uzņēmums pārdod uz nomaksu pirmās minētās valsts uzņēmumam ražošanas, komerciālās vai zinātniskās iekārtas, izņemot gadījumus, kad šāda pārdošana ir veikta vai parādu saistības ir izveidojušās starp saistītām personām.

4. Šajā pantā termins "procenti" nozīmē ienākumu no jebkāda veida parāda prasībām neatkarīgi no tā, vai tās ir vai nav nodrošinātas ar hipotēku un vai tām ir vai nav tiesības piedalīties parādnieka peļņas sadalē, un it īpaši ienākumu no valdības vērtspapīriem un ienākumu no obligācijām vai parādzīmēm, tajā skaitā prēmijas un balvas, kas piederīgas šiem vērtspapīriem, obligācijām vai parādzīmēm. Termins "procenti" neietver ienākumu, kas atbilstoši 10. panta noteikumiem tiek uzskatīts par dividendēm. Soda naudas, kas saņemtas par laikā neveiktajiem maksājumiem, netiks uzskatītas par procentiem šī panta noteikumu piemērošanai.

5. 1., 2. un 3. daļas noteikumi netiks piemēroti, ja procentu īstenais īpašnieks, kas ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents, veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, kurā šie procenti rodas, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību, vai arī sniedz neatkarīgus individuālos pakalpojumus šajā otrā valstī, izmantojot tajā izvietoto pastāvīgo bāzi, un ja parāda prasības, uz kuru pamata tiek maksāti procenti, ir faktiski saistītas ar šo pastāvīgo pārstāvniecību vai pastāvīgo bāzi. Šajā gadījumā atkarībā no apstākļiem piemēro 7. vai 14.panta noteikumus.

6. Ja procentu maksātājs ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents, tiks uzskatīts, ka procenti rodas šajā valstī. Tomēr, ja persona, kas izmaksā procentus, neatkarīgi no tā, vai šī persona ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents vai nav, izmanto Līgumslēdzējā Valstī esošo pastāvīgo pārstāvniecību vai tur izvietoto pastāvīgo bāzi, sakarā ar ko radušās parādu saistības, par kurām tiek maksāti procenti, un ja šos procentus izmaksā (sedz) pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze, tiks uzskatīts, ka šie procenti rodas tajā valstī, kurā atrodas pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze.

7. Ja, pamatojoties uz īpašām attiecībām starp procentu maksātāju un procentu īsteno īpašnieku vai starp viņiem abiem un kādu citu personu, procentu summa, kas attiecas uz parāda prasībām, par kurām tā tiek izmaksāta, pārsniedz summu, par kādu būtu varējuši vienoties procentu maksātājs un procentu īstenais īpašnieks, ja starp viņiem nebūtu minēto īpašo attiecību, tad šī panta noteikumi tiks piemēroti tikai attiecībā uz pēdējo minēto summu. Šādā gadījumā maksājumu daļai, kas pārsniedz šo summu, nodokļus uzliek atbilstoši katras Līgumslēdzējas Valsts normatīvajiem aktiem, ņemot vērā šī Līguma pārējos noteikumus.

12.pants
AUTORATLĪDZĪBA

1. Autoratlīdzībai, kas rodas Līgumslēdzējā Valstī un ko izmaksā otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

2. Tomēr šādai autoratlīdzībai var arī uzlikt nodokļus atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem tajā Līgumslēdzējā Valstī, kurā tā rodas, bet, ja autoratlīdzības īstenais īpašnieks ir otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents, nodoklis nedrīkst pārsniegt:

a) 10 procentus no autoratlīdzības kopapjoma par kinofilmu un filmu vai ierakstu radio vai televīzijas pārraidēm izmantošanu vai par tiesībām tos izmantot;

b) 5 procentus no autoratlīdzības kopapjoma visos citos gadījumos.

3. Termins "autoratlīdzība" šajā pantā nozīmē jebkāda veida maksājumus, ko saņem kā kompensāciju par jebkuru autortiesību izmantošanu vai par tiesībām izmantot jebkuras autortiesības uz literāru, mākslas vai zinātnisku darbu, arī kinofilmām un filmām vai ierakstiem radio un televīzijas pārraidēm, uz jebkuru patentu, preču zīmi, dizainu vai modeli, plānu, slepenu formulu vai procesu vai par ražošanas, komerciālo vai zinātnisko iekārtu izmantošanu vai par tiesībām tās izmantot, vai par informāciju attiecībā uz ražošanas, komerciālo vai zinātnisko pieredzi.

4. 1. un 2.daļas noteikumi netiks piemēroti, ja autoratlīdzības īstenais īpašnieks, kas ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents, veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, kurā rodas autoratlīdzība, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību, vai arī sniedz neatkarīgus individuālos pakalpojumus šajā otrā valstī, izmantojot tajā izvietoto pastāvīgo bāzi, un ja tiesības vai īpašums, par ko tiek maksāta autoratlīdzība, ir faktiski saistīti ar šo pastāvīgo pārstāvniecību vai pastāvīgo bāzi. Šajā gadījumā atkarībā no apstākļiem piemēro 7. vai 14.panta noteikumus.

5. Ja autoratlīdzības maksātājs ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents, tiks uzskatīts, ka autoratlīdzība rodas šajā valstī. Tomēr, ja persona, kas izmaksā autoratlīdzību, neatkarīgi no tā, vai šī persona ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents vai nav, izmanto Līgumslēdzējā Valstī esošo pastāvīgo pārstāvniecību vai tur izvietoto pastāvīgo bāzi, sakarā ar ko radies pienākums izmaksāt autoratlīdzību, un ja šo autoratlīdzību izmaksā (sedz) šī pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze, tiks uzskatīts, ka autoratlīdzība rodas tajā valstī, kurā atrodas pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze.

6. Ja, pamatojoties uz īpašām attiecībām starp autoratlīdzības maksātāju un autoratlīdzības īsteno īpašnieku vai starp viņiem abiem un kādu citu personu, autoratlīdzības summa, kas attiecas uz izmantošanu, tiesībām vai informāciju, par kuru tā tiek maksāta, pārsniedz autoratlīdzības summu, par kādu būtu varējuši vienoties maksātājs un īstenais īpašnieks, ja starp viņiem nebūtu minēto īpašo attiecību, tad šī panta noteikumi tiks piemēroti tikai attiecībā uz pēdējo minēto summu. Šajā gadījumā maksājuma daļai, kas pārsniedz šo summu, tiks uzlikti nodokļi atbilstoši katras Līgumslēdzējas Valsts normatīvajiem aktiem, ņemot vērā šī Līguma pārējos noteikumus.

13.pants
KAPITĀLA PIEAUGUMS

1. Kapitāla pieaugumam, ko Līgumslēdzējas Valsts rezidents gūst, atsavinot 6.pantā minēto otrā Līgumslēdzējā Valstī esošo nekustamo īpašumu, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

2. Kapitāla pieaugumam, ko Līgumslēdzējas Valsts rezidents gūst, atsavinot tādas sabiedrības akcijas vai citas korporatīvās tiesības, kuras aktīvi galvenokārt (vairāk kā puse) sastāv no 6.pantā minētā otrā Līgumslēdzējā Valstī esošā nekustamā īpašuma, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

3. Kapitāla pieaugumam, kas gūts, atsavinot kustamo īpašumu, kurš ir daļa no Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma pastāvīgās pārstāvniecības uzņēmējdarbības īpašuma otrā Līgumslēdzējā Valstī, vai atsavinot kustamo īpašumu, kas ir piederīgs Līgumslēdzējas Valsts rezidenta pastāvīgajai bāzei otrā Līgumslēdzējā Valstī, kura izveidota neatkarīgo individuālo pakalpojumu sniegšanai, arī kapitāla pieaugumam no šādas pastāvīgās pārstāvniecības (atsevišķi vai kopā ar visu uzņēmumu) atsavināšanas vai šādas pastāvīgās bāzes atsavināšanas, var uzlikt nodokļus otrā Līgumslēdzējā Valstī.

4. Kapitāla pieaugumam, ko Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums, kas izmanto jūras vai gaisa transporta līdzekļus starptautiskajā satiksmē, gūst, atsavinot starptautiskajā satiksmē izmantotos jūras vai gaisa transporta līdzekļus vai atsavinot kustamo īpašumu, kas ir piederīgs šo jūras vai gaisa transporta līdzekļu izmantošanai, tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī.

5. Kapitāla pieaugumam, kas gūts, atsavinot jebkuru tādu īpašumu, kas nav 1., 2., 3. un 4.daļā minētais īpašums, tiks uzlikti nodokļi tikai tajā Līgumslēdzējā Valstī, kuras rezidents ir šī īpašuma atsavinātājs.

14.pants
NEATKARĪGIE INDIVIDUĀLIE PAKALPOJUMI

1. Līgumslēdzējas Valsts rezidenta - fiziskas personas ienākumiem, kas gūti, sniedzot profesionālus pakalpojumus vai veicot cita veida neatkarīgu darbību, tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī, izņemot, ja šī persona savas darbības vajadzībām izmanto tai regulāri pieejamu pastāvīgo bāzi otrā valstī. Ja tiek izmantota šāda pastāvīgā bāze, ienākumiem var uzlikt nodokļus arī otrā valstī, bet tikai tik lielā mērā, kādā tie ir attiecināmi uz šo pastāvīgo bāzi. Šī panta piemērošanai, ja Līgumslēdzējas Valsts rezidents - fiziskā persona uzturas otrā Līgumslēdzējā Valstī laika posmu vai laika posmus, kuri kopumā pārsniedz 183 dienas jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas attiecīgajā taksācijas gadā, tiks uzskatīts, ka šī persona izmanto regulāri pieejamu pastāvīgo bāzi otrā Līgumslēdzējā Valstī, un ienākums, kas gūts par otrā valstī veiktajām iepriekšminētajām darbībām, tiks attiecināts uz šo pastāvīgo bāzi.

2. Termins "profesionālie pakalpojumi" ietver neatkarīgu zinātnisko, literāro, mākslinieciskо, izglītojošo vai pedagoģisko darbību, kā arī ārsta, jurista, inženiera, arhitekta, zobārsta un grāmatveža neatkarīgu darbību.

15.pants
IENĀKUMS NO NODARBINĀTĪBAS

1. Saskaņā ar 16., 18. un 19. panta noteikumiem darba algai, samaksai un citai līdzīgai atlīdzībai, kuru Līgumslēdzējas Valsts rezidents saņem par algotu darbu, tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī, ja vien algotais darbs netiek veikts otrā Līgumslēdzējā Valstī. Ja algotais darbs tiek veikts otrā Līgumslēdzējā Valstī, par to saņemtajai atlīdzībai var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

2. Neatkarīgi no 1.daļas noteikumiem atlīdzībai, kuru Līgumslēdzējas Valsts rezidents saņem par algotu darbu, kas tiek veikts otrā Līgumslēdzējā Valstī, tiks uzlikti nodokļi tikai pirmajā minētajā valstī, ja:

a) atlīdzības saņēmējs ir atradies otrā valstī laika posmu vai laika posmus, kas kopumā nepārsniedz 183 dienas jebkurā divpadsmit mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas attiecīgajā taksācijas gadā; un

b) atlīdzību maksā darba devējs, kas nav otras valsts rezidents, vai cita persona tāda darba devēja vārdā; un

c) atlīdzību neizmaksā (nesedz) pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze, kuru darba devējs izmanto otrā valstī.

3. Neatkarīgi no šī panta iepriekšējo daļu noteikumiem atlīdzībai, ko saņem par algotu darbu, kas tiek veikts uz Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma starptautiskajā satiksmē izmantota jūras vai gaisa transporta līdzekļa, var uzlikt nodokļus šajā valstī.

16.pants
DIREKTORU ATALGOJUMS

Direktoru atalgojumam un citiem līdzīgiem maksājumiem, ko saņem Līgumslēdzējas Valsts rezidents kā direktoru padomes vai uzraudzības padomes loceklis sabiedrībā, kas ir otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

17.pants
MĀKSLINIEKI UN SPORTISTI

1. Neatkarīgi no 14. un 15.panta noteikumiem ienākumam, ko gūst Līgumslēdzējas Valsts rezidents kā izpildītājmākslinieks, kā teātra, kino, radio vai televīzijas mākslinieks, mūziķis vai arī kā sportists par savu individuālo darbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

2. Ja izpildītājmākslinieka vai sportista ienākums par viņa individuālo darbību attiecīgajā jomā tiek maksāts nevis pašam izpildītājmāksliniekam vai sportistam, bet citai personai, šādam ienākumam neatkarīgi no 7., 14. un 15. panta noteikumiem var uzlikt nodokļus tajā Līgumslēdzējā Valstī, kurā tiek veikta izpildītājmākslinieka vai sportista darbība.

3. 1. un 2.daļas noteikumi netiks piemēroti ienākumam, ko izpildītājmākslinieks vai sportists guvis par Līgumslēdzējā Valstī veiktu individuālo darbību, ja šīs valsts apmeklējums pilnībā vai galvenokārt ir atbalstīts no vienas vai abu Līgumslēdzēju Valstu vai pašvaldību līdzekļiem. Šādā gadījumā ienākumam uzliks nodokli tikai tajā Līgumslēdzējā Valstī, kuras rezidents ir šis izpildītājmākslinieks vai sportists.

18.pants
PENSIJAS

1. Saskaņā ar 19.panta 2.daļas noteikumiem pensijai un citai līdzīgai atlīdzībai, ko saņem Līgumslēdzējas Valsts rezidents par iepriekš veikto algoto darbu, tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī.

2. Neatkarīgi no šī panta 1.daļas un 19.panta 2.daļas noteikumiem pensijai un citai līdzīga veida atlīdzībai, kas tiek maksāta saskaņā ar Līgumslēdzējas Valsts sociālās apdrošināšanas tiesību aktiem, tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī.

19.pants
VALSTS DIENESTS

1. a) Darba algai, samaksai un citai līdzīgai atlīdzībai, kas nav pensija un kuru fiziskajai personai izmaksā Līgumslēdzēja Valsts vai tās pašvaldība par šai valstij vai pašvaldībai sniegtajiem pakalpojumiem, tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī.

b) Tomēr šādai darba algai, samaksai un citai līdzīgai atlīdzībai tiks uzlikti nodokļi tikai otrā Līgumslēdzējā Valstī, ja pakalpojumi ir sniegti šajā otrā valstī un šī fiziskā persona ir tāds šīs valsts rezidents, kas:

(i) ir šīs valsts pilsonis; vai
(ii) nav kļuvis par šīs valsts rezidentu tikai un vienīgi, lai sniegtu šos pakalpojumus.

2. a) Jebkurai pensijai, kuru fiziskajai personai izmaksā Līgumslēdzēja Valsts vai tās pašvaldība vai kas tiek izmaksāta no to izveidotajiem fondiem par pakalpojumiem, ko šī persona sniegusi šai valstij vai pašvaldībai, tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī.

b) Tomēr šādai pensijai tiks uzlikti nodokļi tikai otrā Līgumslēdzējā Valstī, ja šī fiziskā persona ir šīs otras valsts rezidents un pilsonis.

3. 15., 16., 17. un 18.panta noteikumus piemēro darba algai, samaksai, citai līdzīgai atlīdzībai un pensijai, kuru izmaksā par pakalpojumiem, kas sniegti sakarā ar Līgumslēdzējas Valsts vai pašvaldības veikto uzņēmējdarbību.

20.pants
STUDENTI

Maksājumiem, ko uzturēšanās, studiju vai stažēšanās vajadzībām saņem students vai stažieris, kurš ir vai tieši pirms ierašanās Līgumslēdzējā Valstī bija otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents un kurš pirmajā minētajā valstī ir ieradies vienīgi studiju vai stažēšanās nolūkā, šajā valstī netiks uzlikti nodokļi, ja šādi maksājumi ir no avotiem, kas neatrodas šajā valstī.

21.pants
CITI IENĀKUMI

1. Citiem Līgumslēdzējas Valsts rezidenta ienākumiem, kas nav atrunāti šī Līguma iepriekšējos pantos, neatkarīgi no to rašanās vietas tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī.

2. 1.daļas noteikumi netiks piemēroti ienākumam, kas nav ienākums no 6.panta 2.daļā definētā nekustamā īpašuma, ja šī ienākuma saņēmējs, kurš ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents, veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību, vai sniedz neatkarīgus individuālos pakalpojumus šajā otrā valstī, izmantojot tur izvietoto pastāvīgo bāzi, un ja tiesības vai īpašums, par ko tiek saņemts šis ienākums, ir faktiski saistīti ar šo pastāvīgo pārstāvniecību vai pastāvīgo bāzi. Šajā gadījumā atkarībā no apstākļiem piemēro Līguma 7. vai 14. panta noteikumus.

22.pants
KAPITĀLS

1. Kapitālam, ko pārstāv 6.pantā minētais Līgumslēdzējas Valsts rezidenta nekustamais īpašums, kas atrodas otrā Līgumslēdzējā Valstī, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

2. Kapitālam, ko pārstāv kustamais īpašums, kas ir daļa no Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma pastāvīgās pārstāvniecības uzņēmējdarbības īpašuma otrā Līgumslēdzējā Valstī, vai kapitālam, ko pārstāv kustamais īpašums, kas ir piederīgs Līgumslēdzējas Valsts rezidenta pastāvīgajai bāzei neatkarīgu individuālo pakalpojumu sniegšanai otrā Līgumslēdzējā Valstī, var uzlikt nodokļus šajā otrā valstī.

3. Kapitālam, ko pārstāv jūras vai gaisa transporta līdzekļi, kurus Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums izmanto starptautiskajā satiksmē, kā arī kustamais īpašums, kas piederīgs šo jūras un gaisa transporta līdzekļu izmantošanai, tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī.

4. Visiem pārējiem Līgumslēdzējas Valsts rezidenta kapitāla elementiem tiks uzlikti nodokļi tikai šajā valstī.

23.pants
NODOKĻU DUBULTĀS UZLIKŠANAS NOVĒRŠANA

1. Maķedonijā nodokļu dubultā uzlikšana tiks novērsta šādi:

ja Maķedonijas rezidents gūst ienākumu vai tam pieder kapitāls, kam saskaņā ar šo Līgumu var uzlikt nodokļus Latvijā, tad Maķedonija atļauj:

a) samazināt šī rezidenta ienākuma nodokli par summu, kas ir vienāda ar Latvijā samaksāto ienākuma nodokli;

b) samazināt šī rezidenta kapitāla nodokli par summu, kas ir vienāda ar Latvijā samaksāto kapitāla nodokli.

Šie samazinājumi tomēr nevienā gadījumā nedrīkst pārsniegt tādu ienākuma nodokļa vai kapitāla nodokļa daļu, kāda ir aprēķināta pirms šī samazinājuma piemērošanas un kura atkarībā no apstākļiem ir attiecināma uz ienākumu vai kapitālu, kam var uzlikt nodokļus Latvijā.

2. Latvijā nodokļu dubultā uzlikšana tiks novērsta šādi:

a) ja Latvijas rezidents gūst ienākumu vai tam pieder kapitāls, kam saskaņā ar šo Līgumu var uzlikt nodokļus Maķedonijā, tad, ja vien Latvijas nacionālajos normatīvajos aktos netiek paredzēti labvēlīgāki noteikumi, Latvija atļauj:

(i) samazināt šī rezidenta ienākuma nodokli par summu, kas ir vienāda ar Maķedonijā samaksāto ienākuma nodokli;
(ii) samazināt šī rezidenta kapitāla nodokli par summu, kas ir vienāda ar Maķedonijā samaksāto kapitāla nodokli.

Šie samazinājumi tomēr nevienā gadījumā nedrīkst pārsniegt tādu ienākuma nodokļa vai kapitāla nodokļa daļu, kāda ir aprēķināta Latvijā pirms šī samazinājuma piemērošanas un kura atkarībā no apstākļiem ir attiecināma uz ienākumu vai kapitālu, kam var uzlikt nodokļus Maķedonijā.

b) lai piemērotu šīs daļas a) punktu, ja sabiedrība – Latvijas rezidents saņem dividendes no sabiedrības – Maķedonijas rezidenta, kurā tai pieder vismaz 10 procentu akciju ar pilnām balsstiesībām, tad Maķedonijā samaksātajā nodoklī tiks ietverts ne tikai par dividendēm samaksātais nodoklis, bet arī atbilstoša daļa no nodokļa, kas samaksāts par sabiedrības peļņu, no kuras tika maksātas dividendes.

3. Kad saskaņā ar kādu no šī Līguma noteikumiem Līgumslēdzējas Valsts rezidenta gūtie ienākumi vai viņam piederošais kapitāls ir atbrīvots no nodokļiem šajā valstī, tad aprēķinot nodokli par šī rezidenta pārējo ienākumu vai kapitālu, šī valsts var ņemt vērā atbrīvoto ienākumu.

24.pants
DISKRIMINĀCIJAS NEPIEĻAUŠANA

1. Uz Līgumslēdzējas Valsts pilsoņiem otrā Līgumslēdzējā Valstī neattieksies nodokļu uzlikšana vai ar to saistītas prasības, kas ir citādākas vai apgrūtinošākas nekā nodokļu uzlikšana vai ar to saistītās prasības, kuras tādos pašos apstākļos, jo īpaši sakarā ar rezidenci, attiecas vai var tikt attiecinātas uz šīs otras valsts pilsoņiem. Šis noteikums neatkarīgi no 1.panta noteikumiem attiecas arī uz personām, kuras nav vienas Līgumslēdzējas Valsts vai abu Līgumslēdzēju Valstu rezidenti.

2. Uz bezpavalstniekiem – Līgumslēdzējas Valsts rezidentiem nevienā no Līgumslēdzējām Valstīm neattieksies nodokļu uzlikšana vai ar to saistītas prasības, kas ir citādākas vai apgrūtinošākas nekā nodokļu uzlikšana vai ar to saistītās prasības, kuras tādos pašos apstākļos, jo īpaši saistībā ar rezidenci, attiecas vai var tikt attiecinātas uz attiecīgās valsts pilsoņiem.

3. Nodokļu uzlikšana Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma pastāvīgajai pārstāvniecībai otrā Līgumslēdzējā Valstī nevar būt nelabvēlīgāka nekā nodokļu uzlikšana šīs otras valsts uzņēmumiem, kas veic tādu pašu darbību. Šo noteikumu nedrīkst iztulkot tā, ka tas uzliek Līgumslēdzējai Valstij pienākumu piešķirt otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentiem jebkādu personisku atvieglojumu, atlaidi un samazinājumu attiecībā uz nodokļu uzlikšanu, kādus šī valsts piešķir tās rezidentiem, ņemot vērā viņu civilstāvokli vai ģimenes saistības.

4. Izņemot gadījumus, kad piemērojami 9.panta 1.daļas, 11.panta 7.daļas vai 12.panta 6.daļas noteikumi, procenti, autoratlīdzības un citi maksājumi, ko Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums izmaksā otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, nosakot šī uzņēmuma apliekamo peļņu, ir jāatskaita pēc tādiem pašiem noteikumiem kā tad, ja tie tiktu izmaksāti pirmās minētās valsts rezidentam. Tāpat arī Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma parādi otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, nosakot šāda uzņēmuma apliekamā kapitāla vērtību, ir jāatskaita pēc tādiem pašiem noteikumiem kā tad, ja tie attiektos uz pirmās minētās valsts rezidentu.

5. Līgumslēdzējas Valsts uzņēmumus, kuru kapitāls pilnīgi vai daļēji, tieši vai netieši pieder vienam vai vairākiem otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentiem vai to pilnīgi vai daļēji, tieši vai netieši kontrolē minētie rezidenti, pirmajā valstī nevar pakļaut jebkādai nodokļu uzlikšanai vai jebkurām ar to saistītām prasībām, kas atšķiras no nodokļu uzlikšanas un ar to saistītām prasībām, kurām tiek vai var tikt pakļauti līdzīgi pirmās minētās valsts uzņēmumi, vai kuras ir apgrūtinošākas par tām.

6. Šī panta noteikumi neatkarīgi no 2.panta noteikumiem attiecas uz visu veidu un nosaukumu nodokļiem.

25.pants
SAVSTARPĒJĀS SASKAŅOŠANAS PROCEDŪRA

1. Ja persona uzskata, ka vienas Līgumslēdzējas Valsts vai abu Līgumslēdzēju Valstu rīcība attiecībā uz šo personu izraisa vai izraisīs nodokļu uzlikšanu, kas neatbilst šī Līguma noteikumiem, šī persona var neatkarīgi no šo valstu nacionālajos normatīvajos aktos paredzētajiem tiesiskajiem līdzekļiem iesniegt sūdzību izskatīšanai tās Līgumslēdzējas Valsts kompetentajai iestādei, kuras rezidents ir šī persona, vai arī, ja sūdzība attiecas uz 24.panta 1.daļu, - tās Līgumslēdzējas Valsts kompetentajai iestādei, kuras pilsonis ir šī persona. Sūdzība iesniedzama izskatīšanai triju gadu laikā pēc pirmā paziņojuma par rīcību, kas izraisījusi šī Līguma noteikumiem neatbilstošu nodokļu uzlikšanu.

2. Ja kompetentā iestāde sūdzību uzskata par pamatotu un pati nespēj panākt apmierinošu risinājumu, tā cenšas savstarpēji vienoties ar otras Līgumslēdzējas Valsts kompetento iestādi, lai novērstu šim Līgumam neatbilstošu nodokļu uzlikšanu. Jebkura šāda panāktā vienošanās ir jāizpilda neatkarīgi no Līgumslēdzējas Valsts nacionālajos normatīvajos aktos noteiktajiem laika ierobežojumiem.

3. Līgumslēdzēju Valstu kompetentajām iestādēm ir jācenšas savstarpējas vienošanās ceļā atrisināt jebkurus sarežģījumus vai novērst šaubas, kas var rasties, interpretējot vai piemērojot šo Līgumu. Tās var arī savstarpēji konsultēties, lai novērstu nodokļu dubulto uzlikšanu šajā Līgumā neparedzētos gadījumos.

4. Lai panāktu vienošanos iepriekšējās daļās minētajos jautājumos, Līgumslēdzēju Valstu kompetentās iestādes var tieši sazināties viena ar otru, kā arī izmantot kompetento iestāžu vai to pārstāvju komisijas starpniecību.

26.pants
INFORMĀCIJAS APMAIŅA

1. Līgumslēdzēju Valstu kompetentās iestādes apmainās ar informāciju, kas nepieciešama šī Līguma noteikumu izpildīšanai vai nacionālo normatīvo aktu prasību izpildei par nodokļiem, uz kuriem attiecas šis Līgums, tiktāl, ciktāl šie normatīvie akti nav pretrunā ar šo Līgumu. Līguma 1.pants neierobežo informācijas apmaiņu. Jebkura informācija, ko saņem Līgumslēdzēja Valsts, ir jāuzskata par tikpat slepenu kā informāciju, kas tiek iegūta saskaņā ar šīs valsts normatīvajiem aktiem un var tikt izpausta tikai tām personām vai varas iestādēm (arī tiesām un pārvaldes iestādēm), kas ir iesaistītas nodokļu, uz kuriem attiecas šis Līgums, aprēķināšanā, iekasēšanā, piespiedu līdzekļu lietošanā, lietu iztiesāšanā vai apelāciju izskatīšanā saistībā ar šiem nodokļiem. Šīm personām vai varas iestādēm šī informācija jāizmanto vienīgi iepriekšminētajos nolūkos. Tās drīkst izpaust šo informāciju atklātās tiesas sēdēs vai tiesas nolēmumos.

2. 1.daļas noteikumus nedrīkst izskaidrot tādējādi, ka tie uzliktu Līgumslēdzējai Valstij pienākumu:

a) veikt administratīvus pasākumus, kas neatbilst vienas vai otras Līgumslēdzējas Valsts normatīvajiem aktiem un administratīvajai praksei;

b) sniegt informāciju, kas nav pieejama saskaņā ar vienas vai otras Līgumslēdzējas Valsts normatīvajiem aktiem vai parasti piemērojamo administratīvo praksi;

c) sniegt informāciju, kas var atklāt jebkuru tirdzniecības, uzņēmējdarbības, ražošanas, komerciālo vai profesionālo noslēpumu vai tehnoloģijas procesu, vai arī sniegt informāciju, kuras izpaušana būtu pretrunā ar sabiedrības interesēm (ordre public).

27.pants
DIPLOMĀTISKO UN KONSULĀRO PĀRSTĀVNIECĪBU PERSONĀLS

Nekas šajā Līgumā neietekmē diplomātisko misiju vai konsulāro pārstāvniecību personāla fiskālās privilēģijas, kuras tam piešķir starptautisko tiesību vispārīgie noteikumi vai īpašu vienošanos noteikumi.

28.pants
STĀŠANĀS SPĒKĀ

Katrai Līgumslēdzējai Valstij diplomātiskā ceļā ir jāpaziņo otrai valstij par to, ka ir izpildītas tās nacionālajos normatīvajos aktos noteiktās procedūras, kas nepieciešamas, lai šis Līgums stātos spēkā. Līgums stājas spēkā ar pēdējā paziņojuma datumu, un tā noteikumi abās Līgumslēdzējās Valstīs tiks piemēroti:

a) attiecībā uz nodokļiem, ko ietur izmaksas brīdī - sākot ar ienākumu, ko gūst janvāra pirmajā dienā vai pēc janvāra pirmās dienas tajā kalendārajā gadā, kas seko gadam, kurā šis Līgums stājas spēkā;

b) attiecībā uz pārējiem ienākuma un kapitāla nodokļiem - sākot ar nodokļiem, kas maksājami jebkurā taksācijas gadā, kurš sākas janvāra pirmajā dienā vai pēc janvāra pirmās dienas, tajā kalendārajā gadā, kas seko gadam, kurā šis Līgums stājas spēkā.

29.pants
DARBĪBAS IZBEIGŠANA

Šis Līgums ir spēkā tik ilgi, kamēr viena Līgumslēdzēja Valsts tā darbību izbeidz. Katra Līgumslēdzēja Valsts var izbeigt šī Līguma darbību, diplomātiskā ceļā iesniedzot rakstisku paziņojumu par izbeigšanu vismaz sešus mēnešus pirms jebkura kalendārā gada beigām, kas seko piecu gadu periodam no Līguma spēkā stāšanās datuma. Šajā gadījumā Līguma darbība abās Līgumslēdzējās Valstīs tiek izbeigta:

a) attiecībā uz nodokļiem, ko ietur ienākuma izmaksas brīdī - sākot ar ienākumu, kas gūts tā kalendārā gada janvāra pirmajā dienā vai pēc tās kalendārajā gadā, kas seko gadam, kurā ir iesniegts paziņojums par darbības izbeigšanu;

b) attiecībā uz pārējiem ienākuma nodokļiem un kapitāla nodokļiem - sākot ar nodokļiem, kas maksājami jebkurā taksācijas gadā, kas sākas tā kalendārā gada janvāra pirmajā dienā vai pēc tās kalendārajā gadā, kas seko gadam, kurā ir iesniegts paziņojums par darbības izbeigšanu.

To apliecinot, būdami pienācīgi pilnvaroti, šo Līgumu ir parakstījuši.

Līgums sastādīts Rīgā divos eksemplāros 2006.gada 08. 12. latviešu, maķedoniešu un angļu valodā, turklāt visi trīs teksti ir vienlīdz autentiski. Atšķirīgas interpretācijas gadījumā noteicošais ir teksts angļu valodā.

Latvijas valdības
vārdā

Maķedonijas valdības
vārdā

[MACEDONIAN TEXT – TEXTE MACÉDONIEN]

Д О Г О В О Р

МЕЃУ
ЛАТВИСКАТА ВЛАДА
И
МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА

ЗА ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ И ЗА ЗАШТИТА ОД ФИСКАЛНА ЕВАЗИЈА ПО ОДНОС НА ДАНОКОТ ОД ДОХОД И ДАНОКОТ НА КАПИТАЛ

ЛАТВИСКАТА ВЛАДА
И
МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА

со желба да склучат договор за одбегнување на двојното оданочување и за заштита од фискална евазија по однос на данокот од доход и данокот на капитал,

Се договорија за следново:

Член 1

ЛИЦА НА КОИ СЕ ПРИМЕНУВА ДОГОВОРОТ

Овој договор ќе се применува на лицата кои се резиденти на едната или на двете држави договорнички.

Член 2

ДАНОЦИ НА КОИ СЕ ПРИМЕНУВА ДОГОВОРОТ

1. Овој договор ќе се применува на данокот од доход и данокот на капитал кои ги заведува државата договорничка или нејзините локални власти, независно од начинот на кои тие се наплатуваат.

2. Под данок од доход и данок на капитал се сметаат сите даноци кои се воведуваат на вкупниот доход, или на целиот капитал, или на делови од доходот или од капитал, вклучувајќи ги и даноците од отуѓување на подвижен или недвижен имот, даноците на вкупните износи на платите или надоместоците кои ги исплатуваат претпријатијата, како и даноците на прираст на капиталот.

3. Постојните даноци на кои ќе се применува овој договор се:

а) во Македонија:
(и) персонален данок од доход;
(ии) данок од добивка;
(иии) данок на имот;
(во натамошниот текст "македонски данок");

б) во Латвија:
(и) данок од доход на претпријатија;
(ии) персонален данок од доход;
(иии) данок на недвижен имот;
(во натамошниот текст "латвиски данок").

4. Овој договор ќе се применува исто така и на секои исти или суштински слични даноци кои ќе се воведат по склучувањето на овој договор покрај или наместо постојните даноци. Надлежните органи на државите договорнички ќе ги соопштуваат една на друга промените кои ги имаат извршено во нивните даночни закони.

Член 3

ОПШТИ ДЕФИНИЦИИ

1. За потребите на овој договор, освен ако во контекст на ова не се бара поинаку:

а) изразот "Македонија" ја означува територијата на Република Македонија, а употребен во географска смисла ја означува сувоземната територија на Македонија, нејзините внатрешни езерски води и езерски дна над кои Македонија има надлежност и има суверени права заради истражување, експлоатација, конзервирање и управување со природните богатства во согласност со своето внатрешно законодавство и меѓународното право;

б) изразот "Латвија" ја означува Република Латвија и, употребен во географска смисла, ја означува територијата на Република Латвија и секоја друга област околу територијалните води на Република Латвија во рамки на која согласно законите на Латвија и согласно меѓународното право, правата на Латвија може да се применуваат по однос на морското дно и нејзиното подземје и нивните природни ресурси;

в) изразите "држава договорничка" и "друга држава договорничка" означуваат Латвија или Македонија, зависно од смислата;

г) изразот "лице" означува секое физичко лице, правно лице и секое друго друштво на лица;

д) изразот "друштво" означува секое правно лице или целина која се третира како правно лице за даночни цели;

ѓ) изразот "претпријатие на државата договорничка" и "претпријатие на другата држава договорничка" означува претпријатие со кое управува резидент на државата договорничка и претпријатие со кое управува резидент од другата држава договорничка;

е) изразот "меѓународен сообраќај" означува секој превоз со брод или воздухоплов кој го врши претпријатие на државата договорничка, освен ако бродот или воздухопловот се користи исклучиво помеѓу места кои се наоѓаат во другата држава договорничка;

ж) изразот "надлежен орган" означува:

(и) во Македонија, Министерството за финансии, односно негов овластен претставник;
(ии) во Латвија, Министерството за финансии, односно негов овластен претставник;

з) изразот "државјанин" означува:

(и) секое лице кое поседува државјанство на државата договорничка;
(ии) секое правно лице, асоцијација или партнерство кое таквиот свој статус го остварува според важечките закони на државата договорничка.

2. Кога државата договорничка го применува овој договор, во било кое време, секој израз кој што не е дефиниран со договорот ќе има значење, освен ако контекстот не бара поинаку, според законот на таа држава во тоа време кој се однесува на даноците на кои овој договор се применува, секое значење според даночните закони на таа држава кои се во сила има предност во однос на значењето кое на тој израз му го даваат другите закони на таа држава.

Член 4

РЕЗИДЕНТ

1. Изразот "резидент на државата договорничка", за потребите на овој договор, означува секое лице, кое според законите на таа држава, подлежи на оданочување во таа држава по основ на живеалиште, престојувалиште, седиште на управување, или друг критериум од слична природа и исто така ја вклучува таа држава и нејзините локални власти. Овој израз, меѓутоа, не вклучува лица кои подлежат на оданочување само за доходот од извори во таа држава или за имотот кој се наоѓа во таа држава.

2. Кога според одредбите на ставот 1, физичко лице е резидент на двете држави договорнички, неговиот статус се определува на следниот начин:

а) ќе се смета дека е резидент само на државата во која има постојано место на живеење; ако има постојано место на живеење во двете држави, ќе се смета дека е резидент само на државата со која неговите лични и економски врски се потесни (средиште на животни интереси);

б) доколку не може да се определи државата во која има средиште на животни интереси, или ако ни во една држава договорничка нема постојано место на живеење, ќе се смета дека е резидент само на државата во која има вообичаено место на живеење;

в) ако има вообичаено место на живеење во двете држави договорнички или нема ниту во една од нив, ќе се смета дека е резидент само на државата чиј е државјанин;

г) ако е државјанин на двете држави или на ниедна од нив, надлежните органи на државите договорнички ќе го решат прашањето по пат на заеднички договор.

3. Кога во согласност со одредбите на ставот 1, лицето, освен физичкото, е резидент на двете држави договорнички, ќе се смета дека е резидент на државата согласно законите според кои го остварува тој свој статус.

Член 5

ПОСТОЈАНА ДЕЛОВНА ЕДИНИЦА

1. Изразот "постојана деловна единица" за потребите на овој договор, го означува постојаното место на дејност преку кое претпријатието го врши потполно или делумно своето работење.

2. Изразот "постојана деловна единица"означува особено:

а) седиште на управата;

б) филијала;

в) деловница;

г) фабрика;

д) работилница; и

ѓ) рудник, извор на нафта или гас, каменолом или друго место на искористување на природните богатства.

3. Изразот "постојана деловна единица" исто така вклучува:

а) градежни локалите или конструкции или инсталациони проекти само доколку таквите локалитети или проекти траат подолго од девет месеци;

б) активности кои се вршат во државата договорничка поврзани со истражувањето или искористувањето на морското дно и нејзиното подземје и природните ресурси кои се наоѓаат во таа држава, доколку таквите активности се вршат за период или периоди кои надминуваат вкупно 30 дена во секој дванаесет месечен период.

4. По исклучок на претходните одредби на овој член, под израз "постојана деловна единица" не се подразбира:

а) користењето на објектите исклучиво со цел за складирање, изложување или испорака на добра или стоки кои му припаѓаат на претпријатието;

б) одржување на залихи на добра или стоки кои му припаѓаат на претпријатието исклучиво со цел за складирање, изложување или испорака;

в) одржување на залихи на добра и стоки кои му припаѓаат на претпријатието исклучиво со цел да бидат преработени од друго претпријатие;

г) одржување на утврденото деловно место на работење исклучиво со цел за купување на добра или стоки или за прибирање на информации за претпријатието;

д) одржување на утврденото деловно место исклучиво со цел за вршење на дејноста на претпријатието, или за други активности кои имаат подготвителен или помошен карактер за претпријатието;

ѓ) одржување на утврденото деловно место исклучиво со цел за вршење на активностите наведени во точките од а) до д), доколку целокупната активност на утврденото деловно место што ќе настане од оваа комбинација е од подготвителен или помошен карактер.

5. По исклучок на одредбите од став 1 и 2, кога лице - освен застапник со независен статус на кого се применува одредбата од ставот 6 - делува во име на претпријатие и има и вообичаено користи во државата договорничка овластување да склучува договори во име на претпријатието, ќе се смета дека тоа претпријатие има постојана деловна единица во таа држава во поглед на сите активности кои тоа лице ги презема за претпријатието, освен ако активностите на тоа лице се ограничени на активностите наведени во ставот 4 од овој член, кои доколку би се вршеле преку утврденото деловно место, не би го правеле тоа утврдено деловно место како постојана деловна единица согласно одредбите на тој став.

6. Не се смета дека претпријатието има постојана деловна единица во другата држава договорничка само поради тоа што во таа држава ги врши своите активности преку посредник, генерален комисионен застапник или друг претставник со самостоен статус, ако овие лица делуваат во рамките на своите редовни деловни активности.

7. Фактот што едно друштво кое е резидент на државата договорничка контролира или е под контрола на друштво кое е резидент на другата држава договорничка, или кое го врши работењето во таа друга држава (било преку постојана деловна единица или на друг начин), само по себе не значи дека едно друштво може да постане постојана деловна единица на другото друштво.

Член 6

ДОХОД ОД НЕДВИЖЕН ИМОТ

1. Доходот кој резидент на државата договорничка го остварува од недвижен имот (вклучувајќи го и доходот од земјоделство и шумарство) кој се наоѓа во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

2. Изразот "недвижен имот" го има истото значење како во законите на државата договорничка во која се наоѓа предметниот имот. Овој израз во секој случај ги опфаќа и придружните добра кои му припаѓаат на недвижниот имот, сточниот фонд и опремата која се користи во земјоделството и шумарството, правата на кои се применуваат општите одредби за сопственоста на земјиштето, секој договор за стекнување право на купување или продавање на недвижниот имот или слично право по однос на недвижниот имот, плодоуживање на недвижностите и правата на променливите или постојаните плаќања како надоместок за работата, или за правото да се извршува работата, на минералните наоѓалишта, изворите и другите природни богатства, правата да средствата бидат произведени со истражување и искористување на морското дно и подземјето и нивните природни ресурси, вклучувајќи ги правата за интерес или во корист на таквите средства. Бродовите и воздухопловите нема да се сметаат за недвижен имот.

3. Одредбите од ставот 1 ќе се применуваат на доходот кој ќе се оствари од непосредно користење, изнајмување или друг начин на користење на недвижниот имот, како и доходот од отуѓување на недвижниот имот.

4. Одредбите од ставовите 1 и 3 ќе се применуваат и на доходот од недвижниот имот на претпријатијата и на доходот од недвижен имот кој се користи за вршење на самостојна лична дејност.

Член 7

ДОБИВКА ОД ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТ

1. Добивката на претпријатието на државата договорничка ќе се оданочува само во таа држава, освен во случај кога претпријатието врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која се наоѓа таму. Ако претпријатието врши дејност според горенаведениот начин, добивките на претпријатието можат да се оданочуваат во другата држава, но само за оној износ кој и се припишува на таа постојана деловна единица.

2. Во зависност од одредбите од ставот 3, кога претпријатието на државата договорничка врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која таму се наоѓа, во секоја држава договорничка на таа постојана деловна единица и се припишува добивката која би можела да се оствари доколку би била одвоено и посебно претпријатие кое врши иста или слична дејност под исти или слични услови и како да делувала потполно самостојно од претпријатието чија е постојана деловна единица.

3. При утврдување на добивката на постојаната деловна единица, како одбитоци се признаваат трошоците (освен трошоците кои не би се изземале доколку таа постојана деловна единица биде посебно претпријатие на таа држава договорничка) кои се извршени за потребите на постојаната деловна единица, вклучувајќи ги и трошоците на управување и општите административни трошоци, било во државата во која се наоѓа постојаната деловна единица или на друго место.

4. Доколку е вообичаено во државата договорничка добивката која се припишува на постојаната деловна единица да се одредува врз основа на распределбата на вкупната добивка на претпријатието на неговите посебни делови, одредбата од ставот 2 не ја спречува таа држава договорничка со таквата вообичаена распределба да ја одреди добивката која се оданочува; усвоениот метод на распределба ќе биде во согласност со начелата кои се содржани во овој член.

5. Добивката нема да и се припише на постојаната деловна единица ако таа само купува добра или производи за претпријатието.

6. За потребите на претходните ставови, добивката која се припишува на постојаната деловна единица се определува со ист метод од година во година освен ако постои оправдана и доволна причина да се постапи поинаку.

7. Кога добивката ги опфаќа пооделните приходи кои се регулираат со посебни членови од овој договор, одредбите од овој член не влијаат на одредбите на тие членови.

Член 8

БРОДСКИ И ВОЗДУШЕН ТРАНСПОРТ

1. Добивката на претпријатието од државата договорничка од работа со бродови и воздухоплови во меѓународниот сообраќај ќе се оданочува само во таа држава.

2. Одредбите од ставот 1 се применуваат и на добивките остварени од учество во пул, заедничко вложување или меѓународна деловна единица.

Член 9

АСОЦИЈАЦИЈА НА ПРЕТПРИЈАТИЈА

1. Кога

а) претпријатие на државата договорничка учествува непосредно или посредно во управувањето, контролата или капиталот на претпријатието на другата држава договорничка, или

б) исти лица учествуваат непосредно или посредно во управувањето, контролата или капиталот на претпријатието на државата договорничка и на претпријатието на другата држава договорничка,

и ако и во двата случаи, помеѓу тие две претпријатија во нивните трговски или финансиски односи се создадени или наметнати услови различни од условите кои би биле создадени помеѓу самостојни претпријатија, добивката која би настанала за едно од претпријатијата, кога не би постоеле тие услови, или поради тие услови не настанала, може да биде вклучена во добивката на тоа претпријатие и соодветно оданочена.

2. Кога државата договорничка ја вклучува во добивката на претпријатието од таа држава - и ја оданочува соодветно - добивката за која претпријатието од другата држава договорничка било оданочено во таа држава, а вклучената добивка од првоспоменатата држава ќе се смета дека е добивката која би била остварена од претпријатието од првоспоменатата држава ако условите создадени помеѓу двете претпријатија се како помеѓу самостојни претпријатија, тогаш таа друга држава ќе направи соодветно прилагодување на износот на данокот утврден на таа добивка. При одредувањето на ваквото прилагодување, ќе се води сметка и за другите одредби од овој договор и доколку е потребно надлежните органи на државите договорнички ќе се консултираат една со друга.

Член 10

ДИВИДЕНДИ

1. Дивидендите кои ги исплатува друштво кое е резидент на државата договорничка на резидентот на другата држава договорничка се оданочува во таа друга држава.

2. Меѓутоа, таквите дивиденди можат да се оданочат и во државата договорничка чиј резидент е друштвото кое ги исплатува дивидендите во согласност со законите на таа држава, но ако стварен корисник на дивидендите е резидент на другата држава договорничка, така обложениот данок не може да надмине повеќе од:

а) 5 проценти од бруто износот на дивидендите ако стварниот корисник е друштво (освен партнерство) кое држи непосредно најмалку 10 проценти од капиталот на друштвото кое ги исплатува дивидендите;

б) 10 проценти од бруто износот од дивидендите во сите други случаи.

Одредбите на овој член не влијаат на оданочувањето на добивката на друштвото од која дивидендите се исплатуваат.

3. Изразот "дивиденди", употребен во овој член ја означува добивката од акции или други права на учество во добивката кои не се побарувања на долгови, како и доходот од други корпоративни права кои по однос на оданочувањето имаат ист третман како и доходот од акциите според законите на државата чиј резидент е друштвото кое врши распределба.

4. Одредбите од ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на дивидендите, резидент на државата договорничка, врши дејност во другата држава договорничка чиј резидент е друштвото кое ги исплатува дивидендите преку постојана деловна единица која се наоѓа во таа држава, или во другата држава договорничка врши самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа таму, а правото по однос на кое дивидендите се платени е стварно поврзано со таквата постојана деловна единица или постојана база. Во тој случај соодветно ќе се применуваат одредбите на член 7 или член 14, во зависност од случајот.

5. Кога друштвото кое е резидент на државата договорничка остварува добивка или доход од другата држава договорничка, другата држава не може да воведе данок на дивидендите кои ги исплатува друштвото, освен ако тие дивиденди се исплатени на резидентот на другата држава или ако правото врз основа на кое се исплаќаат дивидендите е стварно поврзано со постојана деловна единица која се наоѓа во таа друга држава, ниту нераспределената добивка на друштвото да ја оданочува со данок на нераспределените добивки на друштвото, дури и ако дивидендите се исплатени или нераспределената добивка потполно или делумно се состои од добивката или доходот кои настанале во таа друга држава.

Член 11

КАМАТА

1. Каматата која настанува во државата договорничка а се исплатува на резидентот од другата држава договорничка се оданочува во таа друга држава.

2. Меѓутоа, оваа камата може исто така да биде оданочена и во државата договорничка во која настанува, во согласност со законите на таа држава, но ако стварниот корисник на каматата е резидент на другата држава договорничка, така обложениот данок не може да надмине 5 проценти од вкупниот износ на каматата.

3. По исклучок на одредбите од став 2:

а) каматата настаната во државата договорничка, остварена и стварно поседувана од Владата на другата држава договорничка, вклучувајќи ги локалните власти, централната банка или секоја финансиска институција целосно поседувана од Владата, или каматата остварена по однос на заеми гарантирани од Владата или властите, ќе биде ослободена од данок во прво-споменатата држава;

б) каматата настаната во државата договорничка ќе биде ослободена од данок во таа држава доколку стварен корисник на каматата е претпријатие на другата држава договорничка, а каматата е исплатена по однос на настаната задолженост како последица од продажба на кредит на индустриска, комерцијална или научна опрема од претпријатие на таа друга држава на претпријатие на прво-споменатата држава, освен кога продажбата или задолжувањето е помеѓу поврзани лица.

4. Изразот "камата" употребен во овој член означува доход од побарувања на секаков вид долг, независно од тоа дали се обезбедени со хипотека и дали на основа на нив се стекнува право на учество во добивката на должникот, и посебно на хартии од вредност на владата и доход од обврзници или други видови на обврзници. Изразот "камата" нема да вклучува доход кој се смета за дивиденда согласно одредбите од член 10. Казнените камати платени за задоцнети плаќања не се сметаат за камати за потребите на овој член.

5. Одредбите на ставовите 1, 2 и 3 нема да се применуваат ако стварниот корисник на каматата - резидент на државата договорничка го врши своето работење во другата држава договорничка во која настанала каматата, преку постојана деловна единица која се наоѓа во таа држава, или врши во другата држава договорничка самостојни лични услуги преку постојана база која се наоѓа таму, а побарувањето на долгот на кое се плаќа камата е стварно поврзано со таа постојана деловна единица или постојана база. Во тој случај соодветно се применуваат одредбите на член 7 и член 14, зависно од случајот.

6. Ќе се смета дека каматата настанала во државата договорничка кога исплатувачот е резидент на таа држава. Меѓутоа, кога лицето кое плаќа камата, без оглед на тоа дали е резидент на државата договорничка или не, има во таа држава договорничка постојана деловна единица или постојана база во врска со која се јавува побарувањето на кое се плаќа камата, а таквата камата се исплаќа на товар на постојаната деловна единица или постојана база, ќе се смета дека таквата камата настанува во државата договорничка во која постојаната деловна единица или постојаната база се наоѓа.

7. Кога износот на каматата поради посебните односи помеѓу исплатувачот на каматата и стварниот корисник или помеѓу нив и некое друго лице, имајќи го во вид побарувањето на долгот за кој таа се плаќа, го надминува износот кој би бил договорен помеѓу исплатувачот и стварниот корисник, при непостоење на такви односи, одредбите од овој член ќе се применуваат само на последно споменатиот износ. Во таков случај, вишокот на платениот износ ќе се оданочи согласно со законите на секоја држава договорничка, при што ќе се земат во предвид и другите одредби од овој договор.

Член 12

ПРИХОДИ ОД АВТОРСКИ ПРАВА

1. Приходите од авторски права кои настануваат во државата договорничка а се исплатуваат на резидент на другата држава договорничка ќе се оданочуваат во таа друга држава.

2. Меѓутоа, овие приходи од авторски права можат да се оданочат и во државата договорничка во која се оствариле во согласност со законите на таа држава, но ако стварен корисник на приходите од авторски права е резидент на другата држава договорничка, така обложениот данок не надминува:

а) 10 проценти од бруто износот на приходите од авторски права платени за користење, или право на користење, кинематографски фолмови и филмови или ленти за радио или телевизиски пренос;

б) 5 проценти од бруто износот на приходите од авторски права во сите други случаи.

3. Изразот "приходи од авторски права" употребен во овој член, означува плаќање на било кој вид примање за користење, или право на користење, секакво авторско право за книжевно, уметничко или научно дело, вклучувајќи ги кинематографските филмови и филмовите или лентите за радио или телевизиски пренос, сите патенти, заштитни знаци, дизајни или модели, планови, тајни формули или постапка, или за користење на, или право на користење на индустриска, комерцијална или научна опрема, или за информации во врска со индустриските, комерцијалните или научните искуства.

4. Одредбите од ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на приходите од авторски права - резидент на државата договорничка, го врши работењето во другата држава договорничка во која приходите од авторски права се остварени, преку постојана деловна единица која се наоѓа таму_или во таа друга држава врши самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа таму, а правото или имотот врз основа на кои се плаќаат приходите од авторски права се стварно поврзани со таа постојана деловна единица или постојана база. Во тој случај соодветно ќе се применуваат одредбите на член 7 или член 14, во зависност од случајот.

5. Приходите од авторски права ќе се смета дека настанале во државата договорничка кога исплатувачот е резидент на таа држава. Меѓутоа, кога лицето кое ги плаќа приходите од авторски права, без оглед дали е резидент на државата договорничка или не, во државата договорничка има постојана деловна единица или постојана база во врска со која се појавува обврска за плаќање на приходи од авторски права, а тие авторски права паѓаат на товар на таа постојана деловна единица или постојана база, се смета дека тие приходи од авторски права се создадени во државата договорничка во која постојаната деловна единица или постојаната база се наоѓа.

6. Кога, поради посебниот однос помеѓу исплатувачот и стварниот корисник, или помеѓу нив двајцата и некое друго лице, платениот износ по основа на приходи од авторски права, земајќи го предвид користењето, правото или информацијата за кои таа се плаќа, го надминува износот кој би бил договорен помеѓу исплатувачот и стварниот корисник доколку таков однос не би постоел, одредбите од овој член ќе се применуваат само на последно споменатиот износ. Во тој случај вишокот на платениот износ ќе се оданочува согласно законите на секоја држава договорничка, земајќи ги предвид и другите одредби од овој договор.

Член 13

КАПИТАЛНИ ДОБИВКИ

1. Добивката која ќе ја оствари резидент на држава договорничка од отуѓување на недвижен имот наведен во членот 6, а кој се наоѓа во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

2. Добивката остварена од резидент на државата договорничка од отуѓување на акции или други корпоративни права во компанијата во која средствата се сочинети главно (повеќе од една половина) од недвижен имот наведен во член 6 а кој се наоѓа во другата држава договорничка, ќе се оданочува во таа друга држава.

3. Добивката од отуѓување на подвижен имот кој претставува деловен имот на постојаната деловна единица кој претпријатието на државата договорничка го има во другата држава договорничка или од подвижен имот кој припаѓа на постојаната база која е на располагање на резидентот на државата договорничка во другата држава договорничка за целите на вршење на самостојни лични услуги, вклучувајќи ги таквите добивки од отуѓување на таквата постојана деловна единица (сама или со целото претпријатие) или таквата постојана база, може да се оданочи во таа друга држава.

4. Добивките од претпријатие на државата договорничка кое работи со бродови или авиони во меѓународниот сообраќај остварени од отуѓување на бродови или авиони кои се во меѓународниот сообраќај или подвижен имот кој припаѓа на работењето на таквите бродови или авиони, ќе бидат оданочиви само во таа држава.

5. Добивките од отуѓување на секаков друг имот освен наведениот во ставовите од 1, 2, 3 и 4 ќе се оданочуваат само во државата договорничка во која лицето кое отуѓува имот е резидент.

Член 14

САМОСТОЈНИ ЛИЧНИ УСЛУГИ

1. Доходот остварен од физичко лице кое е резидент на државата договорничка од вршење на професионални услуги или други активности од самостоен карактер ќе се оданочи само во таа држава освен ако тој има постојана база која му е регуларно на располагање во другата држава договорничка за целите на вршење на неговите активности. Доколку тој има таква постојана база, доходот може да се оданочи во другата држава но само оној дел кој и се припишува на таа постојана база. За тие цели , кога лице кое е резидент на државата договрничка престојува во другата држава договорничка за период или периоди кои надминуваат вкупно 183 дена во секој дванаесет месечен период почнувајќи или завршувајќи во односната фискална година, тој ќе се смета дека има постојана база која редовно му строи на располагање во таа друга држава и доходот кој го остварува од неговите активности кои се однесуваат на претходното и се вршат во другата држава договорничка, ќе се припишуваат на таа постојана база.

2. Изразот "професионални услуги" особено ги опфаќа самостојните научни, литературни, уметнички, образовни или наставни активности, како и самостојните активности на лекарите, адвокатите, инженерите, архитектите, стоматолозите и сметководителите.

Член 15

ЛИЧНИ ПРИМАЊА ОД РАБОТЕН ОДНОС

1. Согласно одредбите на членовите 16, 18 и 19, платите, надниците и другите слични примања остварени од резидент на државата договорничка по основ на работен однос, ќе се оданочуваат само во таа држава освен во случаи кога вработувањето се извршува во другата држава договорничка. Ако вработувањето е така извршено, таквите примања кои се остваруваат таму, ќе се оданочуваат во таа друга држава.

2. По исклучок од одредбите на став 1, примањата кои резидентот на едната држава договорничка ги остварува од работен однос во другата држава договорничка ќе се оданочуваат само во провоспоменатата држава ако:

а) примателот престојува во другата држава договорничка во период или периоди кои вкупно не надминуваат 183 дена во секој дванаесет месечен период кој почува или завршува во односната фискална година, и

б) примањето е платено од страна, или во име на работодавачот кој не е резидент на другата држава, и

в) примањата не паѓаат на товар на постојаната деловна единица или постојана база која работодавачот ја има во другата држава.

3. По исклучок на претходните одредби од овој член, примањата остварени по основ на вработување на брод или воздухоплов во меѓународен сообраќај од претпријатие на државата договорничка, ќе се оданочи во таа држава.

Член 16

НАДОМЕСТОЦИ НА ДИРЕКТОРИ

Надоместоците и другите слични плаќања кои ги остварува резидент на државата договорничка во својство на член на одбор на директори или супервизорски одбор на друштво кое е резидент на другата држава договорничка, ќе се оданочува во таа друга држава.

Член 17

УМЕТНИЦИ И СПОРТИСТИ

1. По исклучок на одредбите од членовите 14 и 15, доходот остварен од резидент на државата договорничка преку лично вршење на дејност како изведувач како што е театарски, филмски, радио или телевизиски уметник, или музичар, или спортист во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

2. Кога доходот од лично извршени активности на изведувачот или спортистот не му припаѓа лично на изведувачот или спортистот но на друго лице, тој доход, по исклучок на одредбите од член 7, 14 и 15, ќе се оданочува во државата договорничка во која активностите на изведувачот или спортистот се извршени.

3. Одредбите од став 1 и 2 нема да се применуваат на доходот остварен од активности извршени во државата договорничка од страна на изведувач или спортист ако посетата на таа држава е целосно или воглавно поддржана од страна на јавни фондови од едната или двете држави договорнички или нивните локални власти. Во тој случај, доходот ќе се оданочува само во државата договорничка на која изведувачот или спортистот се резиденти.

Член 18

ПЕНЗИИ

1. Согласно со ставот 2 од членот 19, пензиите и другите слични примања платени на резидент на државата договорничка по основ на минат труд, ќе се оданочуваат само во таа држава.

2. По исклучок на одредбите од став 1 од овој член и став 2 од членот 19, пензиите и другите слични примања платени согласно легислативата за социјално осигурување на државата договнорничка, ќе се оданочува само во таа држава.

Член 19

ДРЖАВНА СЛУЖБА

1. а) Платите, надоместоците и другите слични примања, поинакви од пензиите кои ги исплаќа државата договорничка или нејзината локална власт на лице по основ на услуги направени на државата договорничка или на нејзината локална власт ќе се оданочуваат само во таа држава.

б) Меѓутоа, таквите плати, надоместоци и другите слични примања ќе се оданочуваат само во другата држава договорничка доколку услугите се извршени во таа држава, а физичкото лице е резидент на таа држава кој:

(и) е државјанин на таа држава, или
(ии) не станал резидент на таа држава само поради вршење на тие услуги.

2. а) Секоја пензија платена од, или од фондовите создадени од, државата договорничка или од нејзината локална власт на физичко лице за услуги направени на државата договорничка или на нејзината локална власт, ќе се оданочува само во таа држава.

б) Меѓутоа, таквата пензија ќе се оданочува само во другата држава договорничка ако физичкото лице е резидент или државјанин на таа држава.

3. Одредбите на членовите 15, 16, 17 и 18 ќе се применуваат на платите, надоместоците и другите слични примања и пензиите по однос на услуги направени во врска со вршење на дејност од страна на државата договорничка или нејзината локална власт.

Член 20

СТУДЕНТИ

Студент или лице на стручна обука кој непосредно пред посетата на државата договорничка бил или е резидент на другата држава договорничка и кој престојува во првоспоменатата држава само поради своето образование или обука, нема да биде оданочен за средствата кои ги добива за издржување, образование или обука ако тие средства се од извори надвор од таа држава.

Член 21

ДРУГИ ПРИХОДИ

1. Деловите од доходот на резидент на државата договорничка, без оглед каде настанале, кои не се опфатени со претходните одредби од овој договор, ќе се оданочат само во таа држава.

2. Одредбите од ставот 1 не се применуваат на доходот, освен на доходот од недвижен имот дефиниран во ставот 2 од членот 6, ако примателот на тој доход - резидент на државата договорничка врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која се наоѓа таму, или ако во таа друга држава врши самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа таму, а правото или имотот врз основа на кои се исплаќа доходот се ефективно поврзани со постојаната деловна единица или постојаната база. Во тој случај, соодветно се применуваат одредбите на член 7 или 14, зависно од случајот.

Член 22

КАПИТАЛ

1. Капиталот кој се состои од недвижен имот од членот 6 кој го поседува резидент на државата договорничка а се наоѓа во другата држава договорничка, може да се оданочи во таа друга држава.

2. Капиталот кој се состои од подвижен имот кој претставува дел од имотот наменет за работење на постојаната деловна единица која претпријатието на државата договорничка ја има во другата држава договорничка или од подвижен имот кој припаѓа на постојаната база достапна на резидент од државата договорничка во другата држава договорничка за целите за вршење самостојни лични услуги, ќе се да се оданочи во таа друга држава.

3. Капиталот кој се состои од бродови и авиони кои се занимаваат со меѓународен сообраќај од претпријатие на државата договорничка и од подвижен имот кој припаѓа на таквите бродови и авиони, ќе се оданочува само во таа држава.

4. Сите останати делови од капиталот на резидент на државата договорничка, ќе биде оданочен само во таа држава.

Член 23

ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ

1. Во Македонија двојното оданочување ќе се одбегне:

Кога резидент на Македонија остварува доход или поседува капитал кој, согласно одредбите од овој договор може да се оданочи во Латвија, Македонија треба да одобри:

а) како одбиток на данокот од доход на тој резидент, износ еднаков на износот на данокот од доход платен во Латвија;

б) како одбиток на данокот на капитал на тој резидент, износ еднаков на данокот на капитал кој е платен во Латвија.

Тој одбиток и во двата случаи не може да биде поголем од делот на данокот од доход или данокот на капитал кој е пресметан пред извршеното одбивање, кој одговара, зависно од случајот, на доходот или капиталот кој може да се оданочи во Латвија.

2. Во Латвија двојно оданочување ќе се одбегне:

а) Кога резидент на Латвија остварува приход или поседува капитал кој, согласно со овој договор, може да се оданочи во Македонија доколку поповолен третман се предвидува со домашното законодавство, Латвија треба да одобри:

(и) како одбиток на данокот на доход на тој резидент износ еднаков на износот на данокот на доход платен во Македонија;
(ии) како одбиток на данокот на капитал на тој резидент износ еднаков на данокот на капитал платен во Македонија.

Тој одбиток и во двата случаи не може да биде поголем од делот на данокот на доход или капитал во Латвија кој е пресметан пред извршеното одбивање, кој одговара, зависно од случајот, на доходот или капиталот кој може да се оданочи во Македонија.

б) За целите на под-ставот а), кога друштвото е резидент на Латвија прима дивиденда од друштвото кое е резидент на Македонија, во кое тоа е сопственик најмалку со 10% од своите акции имајќи полно право на глас, данокот платен во Македонија ќе го вклучи не само данокот платен на дивидендата, туку и соодветното учество на платениот данок на основната добивка на друштвото од која е платена дивидендата.

3. Кога во согласност со било која одредба од договорот, доходот кој е остварен или капиталот кој го поседува резидентот на државата договорничка е изземен од оданочување во таа држава, таа држава може, во пресметувањето на износот на данокот на преостанатиот доход или капитал на тој резидент, да го земе предвид изземениот доход или капитал.

Член 24

ЕДНАКОВ ТРЕТМАН

1. Државјаните на државата договорничка не подлежат на оданочување или друга обврска во врска со оданочувањето во другата држава договорничка кое е поинакво или потешко од оданочувањето и обврските во врска со оданочувањето на кое државјаните од другата држава под исти услови, особено со статус на резидент, подлежат или можат да подлежат. Оваа одредба, по исклучок на одредбите од член 1, исто така ќе се применува на лица кои се нерезиденти на една или двете држави договрнички.

2. Лицата без државјанство кои се резиденти на државата договорничка не подлежат во ниту една држава договорничка на оданочување или друга обврска во врска со оданочувањето, кое е поинакво или потешко од оданочувањето или обврската поврзана со оданочувањето на кое државјаните на државата за која се однесува по исти услови, особено со статус на резидент, подлежат или може да подлежат.

3. Оданочувањето на постојаната деловна единица која претпријатието на државата договорничка ја има во другата држава договорничка не може да биде понеповолно во таа друга држава од оданочувањето на претпријатието на таа друга држава која врши иста дејност. Оваа одредба не може да се толкува како задолжителна за државата договорничка за да им одобри на резидентите од другата држава договорничка било какви лични олеснувања, ослободувања или намалувања за даночни цели по основ на граѓански статус или семејни обврски кои таа ги одобрува на своите резиденти.

4. Каматата, приходите од авторски права и другите исплати платени од претпријатието на државата договорничка на резидентот на другата држава договорничка, заради одредување на оданочената добивка на тоа претпријатие, се одбиваат под истите услови како да се исплатени на резидент на првоспоменатата држава, освен во случаите наведени во став 1 на член 9, став 7 на член 11, или став 6 на член 12. Слично, долговите на претпријатието на државата договорничка на резидент на другата држава договорничка, заради определување на оданочување на капиталот на тоа претпријатие, се одбиваат под истите услови како да биле договорени за резидент на првоспоменатата држава.

5. Претпријатието на државата договорничка, чиј капитал потполно или делумно е поседуван или контролиран, директно или индиректно, од страна на еден или повеќе резиденти на другата држава договорничка, нема да се оданочи со данок или да подлежи на друга обврска во врска со данок во првоспоменатата држава кое е поинакво или потешко од оданочувањето на обврските во врска со оданочувањето на кое други слични претпријатија од првоспоменатата држава се или може да бидат подложени.

6. Одредбите од овој член, по исклучок на одредбите од член 2, ќе се применуваат на даноците од секаков вид и опис.

Член 25

ПОСТАПКА ЗА ЗАЕМНО ДОГОВАРАЊЕ

1. Кога едно лице смета дека активностите на едната или двете држави договорнички доведуваат или ќе доведат до тоа тој да не биде оданочен во согласност со одредбите на овој договор, тој може, без оглед на правните лекови предвидени со внатрешното законодавство на тие држави, да го изложи својот случај пред надлежниот орган на државата договорничка чиј е резидент, доколку неговиот случај потпаѓа под став 1 од член 24 на онаа држава договорничка чиј е државјанин. Случајот мора да биде изложен во рок од три години од денот на првото известување за активноста која доведува до оданочување кое не е во согласност со одредбите на овој договор.

2. Надлежниот орган, доколку смета дека жалбата е оправдана и ако не е во можност сам да дојде до задоволително решение, ќе настојува случајот да го реши со заедничко договарање со надлежниот орган на другата држава договорничка, заради одбегнување на оданочувањето кое не е во согласност со овој договор. Договорот кој што ќе се постигне ќе се спроведува без оглед на временските ограничувања во внатрешните закони на државите договорнички.

3. Надлежните органи од државите договорнички ќе се залагаат да ги решат по пат на заеднички договор сите потешкотии или нејаснотии кои произлегуваат во однос на толкувањето или примената на овој договор. Тие можат заеднички да се консултираат за одбегнување на двојното оданочување во случаите кои не се предвидени со овој договор.

4. Надлежните органи на државите договорнички можат непосредно да комуницираат, како и преку заедничка комисија составена од самите нив или нивни претставници, заради постигнување на договор во смисла на претходните ставови.

Член 26

РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ

1. Надлежните органи на државите договорнички ќе разменуваат информации потребни за примената на одредбите на овој договор или внатрешните закони на државите договорнички кои се однесуваат на даноците опфатени со договорот доколку оданочувањето предвидено со тие закони не е во спротивност со договорот. Размената на информации не е ограничена со член 1. Секоја информација добиена од државата договорничка ќе се смета како тајна исто како и информациите добиени според внатрешните закони на таа држава, и можат да бидат откриени само на лицата или органите (вклучувајќи ги судовите и органите на управата), кои се надлежни за облог и наплата на даноците, присилната наплата или за прогон, во врска со решавање на жалба по однос на даноците опфатени со договорот. Овие лица или органи ќе ги користат информациите само за тие намени. Тие можат да ги откријат информациите во јавна судска постапка или во судските одлуки.

2. Одредбите од ставот 1 не можат во никој случај да се толкуваат како воспоставување на обврски на државата договорничка да:

а) презема управни мерки кои не се во согласност со законите и управната пракса на таа или на другата држава договорничка;

б) дава информации кои не можат да се добијат врз основа на закон или во вообичаена управна практика на таа или на другата држава договорничка;

в) дава информации кои би откриле некоја трговска, деловна, индустриска, комерцијална или професионална тајна, или трговска постапка, или информација, чие откривање би било во спротивност со државната политика (јавниот поредок).

Член 27

ДИПЛОМАТСКИ И КОНЗУЛАРНИ ПРЕТСТАВНИЦИ

Одредбите од овој договор нема да влијаат на фискалните привилегии на дипломатските и конзуларните претставници предвидени со општите правила на меѓународното право или со одредбите од посебните договори.

Член 28

ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА

1. Секоја од државите договорнички ќе ја извести другата, преку дипломатски канали, за завршувањето на потребната процедура од страна на домашното законодавство за влегувањето во сила на овој договор. Овој доворот ќе влезе во сила на денот на последното известување и одредбите ќе важат во двете држави договорнички:

а) по однос на даноците што се задржуваат на изворот, доходот остварен на или после првиот ден од јануари во календарската година што следува по годината во која договорот влегува во сила;

б) по однос на другите даноци на доход и капитал, даноците што се наплаќаат за секоја даночна година почнувајќи на или после првиот ден од јануари во календарската година што следува по годината во која договорот влегува во сила.

Член 29

ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕ

Овој договор останува во сила се додека не го откаже една од државите договорнички. Секоја од државите договорнички може да го откаже овој договор по дипломатски пат, со доставување на писмено известување за престанување на неговото важење најдоцна шест месеци пред крајот на календарската година по истекот на пет години од денот на влегувањето во сила на договорот. Во таков случај, договорот престанува да важи во двете држави договорнички:

а) по однос на даноците што се задржуваат на изворот, доходот остварен на или после првиот ден од јануари во календарската година што следува на годината во која писменото известување е дадено;

б) по однос на другите даноци на доход и капитал, даноците што се наплаќаат за секоја даночна година почнувајќи на или после првиот ден од јануари во календарската година што следува на годината во која писменото известување е дадено.

КАКО ПОТВРДА ЗА ОВА потписниците, полноважно за тоа овластени, го потпишаа овој договор.

СОСТАВЕН во Рига, на 08.12. 2006 година, во два оригинални примероци на латвиски, македонски и англиски јазик, двата примероци подеднакво веродостојни. Во случај на несогласување меѓу текстовите, англискиот текст ќе биде меродавен.

ЗА ЛАТВИСКАТА ВЛАДАТА

ЗА МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT LETTON ET LE GOUVERNEMENT MACÉDONIEN TENDANT À ÉVITER LA DOUBLE IMPOSITION ET À PRÉVENIR L'ÉVASION FISCALE EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE

Le Gouvernement letton et le Gouvernement macédonien, désireux de conclure un accord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Personnes visées

Le présent Accord s'applique aux personnes qui sont des résidents de l'un ou des deux États contractants.

Article 2. Impôts visés

1. Le présent Accord s'applique aux impôts sur le revenu et sur la fortune perçus pour le compte d'un État contractant ou de ses collectivités locales, quel que soit le mode de perception de tels impôts.

2. Sont considérés comme impôts sur le revenu et sur la fortune tous les impôts perçus sur le revenu total, la fortune totale ou des éléments du revenu ou de la fortune, y compris les impôts sur les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers ou immobiliers, les impôts sur le montant total des salaires et traitements payés par les entreprises ainsi que les impôts sur les plus-values.

3. Les impôts actuels auxquels s'applique le présent Accord sont notamment :

a) En Macédoine :

i) L'impôt sur le revenu des personnes physiques;

ii) L'impôt sur les bénéfices;

iii) L'impôt foncier;

(ci-après dénommés « impôt macédonien »);

b) En Lettonie :

i) L'impôt sur le revenu des sociétés;

ii) L'impôt sur le revenu des personnes physiques;

iii) La taxe sur les biens immobiliers;

(ci-après dénommés « impôt letton »).

4. Le présent Accord s'applique aussi aux impôts identiques ou analogues qui seraient établis après la date de signature de l'Accord et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient. Les autorités compétentes des États contractants se communiquent toute modification substantielle apportée à leurs législations fiscales respectives.

Article 3. Définitions générales

1. Aux fins du présent Accord, à moins que le contexte n'impose une interprétation différente :

a) Le terme « Macédoine » désigne le territoire de la République de Macédoine et, au sens géographique, ses terres, ses eaux lacustres intérieures et leur fond, sur lesquels elle exerce sa compétence ou ses droits souverains aux fins de prospection, d'exploitation, de conservation et de gestion des ressources naturelles, conformément au droit international;

b) Le terme « Lettonie » désigne la République de Lettonie et, au sens géographique, le territoire de la République de Lettonie et toute autre zone adjacente à ses eaux territoriales, à l'intérieure de laquelle, en vertu de la législation lettone, et conformément au droit international, la Lettonie peut exercer ses droits s'agissant du sol et du sous-sol marins et de leurs ressources naturelles;

c) Les expressions « un État contractant » et « l'autre État contractant » désignent, selon le contexte, la Lettonie ou la Macédoine;

d) Le terme « personne » désigne toute personne physique, toute société et toute autre association de personnes;

e) Le terme « société » désigne toute personne morale ou toute entité considérée, au regard de l'impôt, comme une personne morale;

f) Les expressions « entreprise d'un État contractant » et « entreprise de l'autre État contractant » désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident d'un État contractant et une entreprise exploitée par un résident de l'autre État contractant;

g) L'expression « trafic international » désigne tout transport effectué par un navire ou un aéronef exploité par une entreprise d'un État contractant, sauf lorsque le navire ou l'aéronef n'est exploité qu'entre des points situés dans l'autre État contractant;

h) L'expression « autorité compétente » désigne :

i) Dans le cas de la Macédoine, le Ministère des finances ou son représentant autorisé;

ii) Dans le cas de la Lettonie, le Ministère des finances ou son représentant autorisé;

i) Le terme « ressortissant » désigne :

i) Toute personne physique possédant la nationalité d'un État contractant;

ii) Toute personne morale, toute société de personnes ou toute association constituée en vertu de la législation d'un État contractant.

2. Aux fins de l'application du présent Accord à tout moment par un État contractant, tout terme ou expression qui n'y est pas défini a, à moins que le contexte n'impose une interprétation différente, le sens que lui attribue à ce moment la législation de cet État concernant les impôts auxquels s'applique le présent Accord, le sens que lui attribue la législation fiscale en vigueur de cet État prévalant sur celui que lui attribuent d'autres lois en vigueur de cet État.

Article 4. Résident

1. Aux fins du présent Accord, l'expression « résident d'un État contractant » désigne toute personne qui, en application de la législation dudit État, est assujettie à l'impôt de cet État en raison de son domicile, de sa résidence, de son lieu de constitution, de son siège de direction ou de tout autre critère du même ordre, y compris cet État et ses collectivités locales. Toutefois, elle n'englobe pas les personnes assujetties à l'impôt dans cet État uniquement à l'égard de revenus provenant de sources situées dans cet État ou de la fortune qui y est située.

2. Lorsque, en application des dispositions du paragraphe 1, une personne physique est un résident des deux États contractants, son statut est déterminé comme suit :

a) Cette personne est considérée comme un résident uniquement de l'État où elle dispose d'un foyer d'habitation permanent; si elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans les deux États, elle est considérée comme un résident de l'État avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux);

b) Si l'État où se trouve le centre des intérêts vitaux de cette personne ne peut pas être déterminé ou si cette personne ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des deux États contractants, elle est réputée être résidente uniquement de l'État où elle séjourne habituellement;

c) Si cette personne séjourne habituellement dans les deux États ou si elle ne séjourne habituellement dans aucun des deux, elle est considérée comme un résident uniquement de l'État dont elle est un ressortissant;

d) Si la personne est un ressortissant des deux États ou n'est ressortissant d'aucun des deux, les autorités compétentes des États contractants tranchent la question d'un commun accord.

3. Si une personne autre qu'une personne physique est un résident des deux États contractants au sens des dispositions du paragraphe 1, elle est réputée être un résident de l'État en vertu de la législation dont elle tire son statut.

Article 5. Établissement stable

1. Aux fins du présent Accord, l'expression « établissement stable » désigne une installation fixe d'affaires où une entreprise exerce tout ou partie de son activité.

2. L'expression « établissement stable » désigne notamment :

a) Un siège de direction;

b) Une succursale;

c) Un bureau;

d) Une usine;

e) Un atelier; et

f) Une mine, un puits de pétrole ou de gaz, une carrière ou tout autre site d'extraction de ressources naturelles.

3. L'expression « établissement stable » comprend également :

a) Un chantier, un projet de construction ou d'installation, uniquement lorsque la durée d'un tel chantier ou projet est supérieure à neuf mois;

b) Des activités exercées dans un État contractant dans le cadre de l'exploration ou de l'exploitation des fonds marins, de leur sous-sol et de leurs ressources naturelles situés dans cet État, si ces activités sont exercées pendant une ou plusieurs périodes excédant au total 30 jours au cours de toute période de 12 mois.

4. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, l'expression « établissement stable » ne comprend pas :

a) L'utilisation d'installations pour le stockage, l'exposition ou la livraison de biens ou de marchandises appartenant à l'entreprise;

b) L'exploitation d'un stock de biens ou de marchandises appartenant à l'entreprise aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison;

c) L'exploitation d'un stock de biens ou de marchandises appartenant à l'entreprise aux seules fins de transformation par une autre entreprise;

d) L'exploitation d'une installation fixe d'affaires aux seules fins d'acheter des biens ou des marchandises ou de recueillir des renseignements pour l'entreprise;

e) L'exploitation d'une installation fixe d'affaires aux seules fins d'exercer, pour l'entreprise, toute autre activité à caractère préparatoire ou auxiliaire;

f) L'exploitation d'une installation fixe d'affaires aux seules fin de l'exercice cumulé d'activités visées aux alinéas a) à e), à condition que l'activité générale de l'installation fixe d'affaires résultant de ce cumul ait un caractère préparatoire ou auxiliaire.

5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2, lorsqu'une personne, autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant auquel s'applique le paragraphe 6, agit au nom d'une entreprise et dispose, dans un État contractant, de pouvoirs qu'elle y exerce habituellement lui permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise, cette entreprise est considérée comme ayant un établissement stable dans cet État pour toute activité que cette personne exerce pour l'entreprise, à moins que les activités de cette personne ne soient limitées à celles visées au paragraphe 4 et qui, exercées dans une installation fixe d'affaires, n'en feraient pas un établissement stable au sens dudit paragraphe.

6. Une entreprise n'est pas considérée comme ayant un établissement stable dans un État contractant du seul fait qu'elle y exerce une activité par l'entremise d'un courtier, d'un commissionnaire général ou de tout autre intermédiaire jouissant d'un statut indépendant, si ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leurs activités.

7. Le fait qu'une société résidente d'un État contractant contrôle une société ou est contrôlée par une société qui est un résident de l'autre État contractant, ou qui exerce une activité dans cet autre État (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou autrement), ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une quelconque de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

Article 6. Revenus de biens immobiliers

1. Les revenus qu'un résident d'un État contractant tire de biens immobiliers (y compris les revenus des exploitations agricoles ou forestières) situés dans l'autre État contractant sont assujettis à l'impôt dans cet autre État.

2. L'expression « biens immobiliers » a le sens que lui attribue la législation de l'État contractant dans lequel les biens considérés sont situés. En tout état de cause, l'expression

comprend les accessoires, le cheptel et le matériel utilisé dans les exploitations agricoles et forestières, les droits auxquels s'appliquent les dispositions du droit commun concernant la propriété foncière, tout accord octroyant le droit d'acquérir ou de vendre des biens immobiliers ou un droit semblable, l'usufruit de biens immobiliers et les droits à des paiements variables ou fixes au titre de l'exploitation ou de la concession de l'exploitation de gisements minéraux, de sources et d'autres ressources naturelles, les droits portant sur les actifs produits par la prospection ou l'exploitation du fond marin et de son sous-sol ainsi que de leurs ressources naturelles, y compris les droits sur les intérêts ou les bénéfices tirés de ces actifs. Les navires et les aéronefs ne sont pas considérés comme des biens immobiliers.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aux revenus provenant de l'exploitation directe, de la location et de toute autre forme d'exploitation de biens immobiliers ainsi qu'aux revenus provenant de l'aliénation de biens immobiliers.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 3 s'appliquent également aux revenus tirés des biens immobiliers d'une entreprise et aux revenus de biens immobiliers servant à l'exercice d'une profession indépendante.

Article 7. Bénéfices des entreprises

1. Les bénéfices d'une entreprise d'un État contractant ne sont assujettis à l'impôt que dans cet État contractant, à moins que l'entreprise n'exerce son activité dans l'autre État contractant à partir d'un établissement stable qui y est situé. Si l'entreprise exerce son activité dans ces conditions, ses bénéfices sont assujettis à l'impôt dans l'autre État contractant, mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables audit établissement stable.

2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise d'un État contractant exerce une activité dans l'autre État contractant à partir d'un établissement stable qui y est situé, il est imputé, dans chacun des États contractants, audit établissement stable les bénéfices qu'il aurait pu réaliser s'il avait constitué une entreprise distincte exerçant des activités identiques ou analogues dans des conditions identiques ou analogues et traitant en toute indépendance avec l'entreprise dont il constitue un établissement stable.

3. Pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses (autres que celles qui ne seraient pas déductibles si ledit établissement stable était une entreprise distincte de cet État contractant) engagées aux fins poursuivies par cet établissement stable, y compris les dépenses de direction et les frais généraux d'administration, soit dans l'État où est situé cet établissement stable, soit ailleurs.

4. S'il est d'usage, dans un État contractant, de déterminer les bénéfices imputables à un établissement stable sur la base d'une répartition des bénéfices totaux de l'entreprise entre ses diverses parties, aucune disposition du paragraphe 2 n'empêche cet État contractant de déterminer les bénéfices imposables selon la répartition en usage; la méthode de répartition adoptée doit cependant être telle que le résultat obtenu soit conforme aux principes énoncés dans le présent article.

5. Aucun bénéfice n'est imputé à un établissement stable au seul motif qu'il a acquis des biens ou des marchandises pour le compte de l'entreprise.

6. Aux fins des paragraphes précédents, les bénéfices à imputer à l'établissement stable sont déterminés chaque année selon la même méthode, à moins qu'il n'existe des motifs valables et suffisants de procéder autrement.

7. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenu traités séparément dans d'autres articles du présent Accord, les dispositions desdits articles sont sans incidence sur celles du présent article.

Article 8. Transports maritime et aérien

1. Les bénéfices d'une entreprise d'un État contractant provenant de l'exploitation de navires ou d'aéronefs en trafic international ne sont imposables que dans cet État.

2. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aussi aux bénéfices provenant de la participation à un consortium, à une coentreprise ou à un organisme international d'exploitation.

Article 9. Entreprises associées

1. Lorsque

a) Une entreprise d'un État contractant participe directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise de l'autre État contractant; ou

b) Les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un État contractant et d'une entreprise de l'autre État contractant;

et que, dans l'un et l'autre cas, les deux entreprises sont, dans leurs relations commerciales ou financières, liées par des conditions convenues ou imposées qui diffèrent de celles qui seraient convenues entre des entreprises indépendantes, les bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été réalisés par l'une des entreprises mais qui n'ont pu l'être en fait à cause de ces conditions, peuvent être inclus dans les bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

2. Lorsqu'un État contractant inclut dans les bénéfices de l'une de ses entreprises, et impose en conséquence, des bénéfices sur lesquels une entreprise de l'autre État contractant a déjà été imposée dans cet autre État contractant, et que les bénéfices ainsi inclus auraient été réalisés par l'entreprise du premier État si les conditions convenues entre les deux entreprises avaient été celles qui auraient été convenues entre des entreprises indépendantes, alors cet autre État procède à un ajustement approprié du montant de l'impôt qui a été perçu sur ces bénéfices. Pour déterminer cet ajustement, il est dûment tenu compte des autres dispositions du présent Accord et, si nécessaire, les autorités compétentes des deux États contractants se consultent.

Article 10. Dividendes

1. Les dividendes payés par la société qui est un résident d'un État contractant à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces dividendes sont également assujettis à l'impôt dans l'État contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident et conformément à la législation de cet État; mais si le bénéficiaire effectif des dividendes est un résident de l'autre État contractant, l'impôt ainsi perçu ne peut excéder :

a) 5 % du montant brut des dividendes si le bénéficiaire effectif est une société (autre qu'une société de personnes) qui détient directement au moins 10 % du capital de la société qui paie les dividendes;

b) 10 % du montant brut des dividendes dans tous les autres cas.

Le présent paragraphe est sans incidence sur l'imposition de la société au titre des bénéfices qui servent au paiement des dividendes.

3. Au sens du présent article, le terme « dividendes » désigne les revenus provenant d'actions ou d'autres droits qui ne sont pas des créances et qui participent aux bénéfices, ainsi que les revenus d'autres droits, y compris les parts sociales, soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'État dont la société distributrice est un résident.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des dividendes, résident d'un État contractant, exerce des activités dans l'autre État contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, à partir d'un établissement stable qui y est situé, ou exerce dans cet autre État une profession indépendante à partir d'une base fixe qui y est située et que la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement audit établissement stable ou à ladite base fixe. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, le cas échéant, seront applicables.

5. Lorsqu'une société résidente d'un État contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre État contractant, cet autre État ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société, sauf dans la mesure où ces dividendes sont payés à un résident de cet autre État ou dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établissement stable situé dans cet autre État, ni prélever aucun impôt sur les bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre État.

Article 11. Intérêts

1. Les intérêts produits dans un État contractant et payés à un résident de l'autre État contractant sont assujettis à l'impôt dans cet autre État.

2. Toutefois, ces intérêts sont également imposables dans l'État contractant où ils sont produits et conformément à la législation de cet État; mais si le bénéficiaire effectif des intérêts est un résident de l'autre État contractant, l'impôt exigé ne peut excéder 5 % du montant brut des intérêts.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2 :

a) Les intérêts produits dans un État contractant et qui sont perçus et détenus effectivement par le Gouvernement de l'autre État contractant, y compris ses collectivités locales, la Banque centrale ou toute institution financière entièrement détenue par ce Gouvernement, ou les intérêts provenant de prêts garantis par ce Gouvernement ou cette collectivité sont exonérés d'impôt dans le premier État;

b) Les intérêts produits dans un État contractant sont exonérés d'impôt dans cet État si le bénéficiaire effectif est une entreprise de l'autre État contractant et si les intérêts sont versés au titre d'une dette qui est la conséquence d'une vente à crédit par une entreprise de cet autre État d'équipement industriel, commercial ou scientifique à une entreprise du premier État mentionné, sauf s'il s'agit d'une vente ou d'une dette contractée entre des personnes apparentées.

4. Le terme « intérêts », au sens du présent article, désigne les revenus des créances de toute nature, assorties ou non de garanties hypothécaires, ou d'une clause de participation aux bénéfices du débiteur, et notamment les revenus des fonds publics et des obligations d'emprunt, y compris les primes et lots attachés à ces titres. Le terme « intérêts » n'inclut pas les revenus considérés comme un dividende au sens des dispositions de l'article 10. Les pénalisations pour paiement tardif ne sont pas considérées comme des intérêts au sens du présent article.

5. Les dispositions des paragraphes 1, 2 et 3 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des intérêts, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant où sont produits les intérêts soit une activité industrielle ou commerciale à partir d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante à partir d'une base fixe qui y est située, et que la créance génératrice des intérêts se rattache effectivement à l'établissement stable ou à la base fixe. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 s'appliquent.

6. Les intérêts sont considérés comme provenant d'un État contractant lorsque le débiteur est un résident de cet État. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, qu'il soit ou non un résident d'un État contractant, a dans un État contractant un établissement stable ou une base fixe pour lequel la dette donnant lieu au paiement des intérêts a été contractée, et qui supporte la charge de ces intérêts, ceux-ci sont réputés provenir de l'État où l'établissement stable ou la base fixe est situé.

7. Lorsque, en raison de relations spéciales qui existent entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou entre l'un et l'autre et une tierce personne, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable conformément à la législation de chaque État contractant et compte tenu des autres dispositions du présent Accord.

Article 12. Redevances

1. Les redevances générées dans un État contractant et payées à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces redevances sont également imposables dans l'État contractant d'où elles proviennent et selon la législation de cet État; mais si le bénéficiaire effectif des redevances est un résident de l'autre État contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder :

a) 10 % du montant brut des redevances payées pour l'usage ou la concession de l'usage de films cinématographiques et de films ou de bandes utilisés pour des émissions radiophoniques ou télévisées;

b) 5 % du montant brut des redevances dans tous les autres cas.

3. Au sens du présent article, le terme « redevances » désigne les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage de droits d'auteur sur une œuvre littéraire, artistique ou scientifique (y compris les films cinématographiques ainsi que les films ou les bandes utilisés pour des émissions radiophoniques ou télévisées), d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secret, ainsi que pour l'usage ou la concession de l'usage d'un équipement industriel, commercial ou scientifique et pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans ces domaines.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des redevances, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant où sont produites les redevances soit une activité industrielle ou commerciale à partir d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession libérale à partir d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des redevances se rattache effectivement à cet établissement stable ou à cette base fixe. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 s'appliquent.

5. Les redevances sont considérées comme provenant d'un État contractant lorsque le débiteur est un résident de cet État. Toutefois, lorsque le débiteur des redevances, qu'il soit ou non un résident d'un État contractant, a dans un État contractant un établissement stable ou une base fixe pour lequel le contrat donnant lieu au paiement des redevances a été conclu et qui supporte la charge de ces redevances, celles-ci sont considérées comme provenant de l'État où l'établissement stable ou la base fixe est situé.

6. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec une tierce personne, le montant des redevances, compte tenu de l'usage, du droit ou de l'information pour lesquels elles sont payées, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable conformément à la législation de chaque État contractant et compte tenu des autres dispositions du présent Accord.

Article 13. Gains en capital

1. Les gains qu'un résident d'un État contractant tire de l'aliénation de biens immobiliers visés à l'article 6 et situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Les gains qu'un résident d'un État contractant tire de la cession d'actions ou d'autres parts sociales dans une société dont les actifs consistent principalement (plus de la moitié) en biens immobiliers visés à l'article 6 et situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

3. Les gains provenant de la cession de biens mobiliers faisant partie de l'actif d'un établissement stable que l'entreprise d'un État contractant a dans l'autre État contractant, ou de biens mobiliers attachés à une base fixe qu'un résident d'un État contractant utilise dans l'autre État contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, y compris les gains provenant de la cession de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre État.

4. Les gains qu'une entreprise d'un État contractant qui exploite des navires ou des aéronefs en trafic international tire de l'aliénation de navires ou d'aéronefs exploités en trafic international ou de biens mobiliers liés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs ne sont imposables que dans cet État.

5. Les gains provenant de la cession de tous biens autres que ceux visés aux paragraphes 1, 2, 3 et 4 ne sont imposables que dans l'État contractant dont le cédant est un résident.

Article 14. Professions indépendantes

1. Les revenus qu'une personne physique qui est un résident d'un État contractant tire d'une profession libérale ou d'autres activités à caractère indépendant ne sont imposables que dans cet État, à moins qu'elle ne dispose de façon habituelle dans cet autre État contractant d'une base fixe pour l'exercice de ses activités. Si elle dispose d'une telle base fixe, les revenus sont imposables dans cet autre État, mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables à cette base fixe. À cet effet, lorsqu'une personne physique qui est un résident d'un État contractant séjourne dans l'autre État contractant pendant une période ou plusieurs périodes qui excèdent 183 jours au total au cours de toute période de 12 mois commençant ou se terminant au cours de l'exercice financier concerné, elle est réputée disposer de façon habituelle dans cet autre État d'une base fixe et les revenus tirés de ses activités susmentionnées qui sont exercées dans cet autre État sont imputables à cette base fixe.

2. L'expression « professions indépendantes » désigne notamment l'exercice d'activités indépendantes d'ordre scientifique, littéraire, artistique, éducatif ou pédagogique, ainsi que la pratique libérale des médecins, des avocats, des ingénieurs, des architectes, des dentistes et des comptables.

Article 15. Revenus d'emplois

1. Sous réserve des dispositions des articles 16, 18 et 19, les salaires, traitements et autres rémunérations analogues que le résident d'un État contractant perçoit au titre d'un emploi ne sont imposables que dans cet État, sauf si l'emploi est exercé dans l'autre État contractant. Si l'emploi y est exercé, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre État.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, la rémunération que le résident d'un État contractant perçoit au titre d'un emploi exercé dans l'autre État contractant n'est imposable que dans le premier État contractant si :

a) Le bénéficiaire ne séjourne dans l'autre État que pendant une ou plusieurs périodes n'excédant pas 183 jours au cours de toute période de 12 mois commençant ou se terminant au cours de l'exercice financier concerné; et

b) La rémunération est payée par un employeur ou pour le compte d'un employeur qui n'est pas résident de l'autre État; et

c) La rémunération n'est pas supportée par un établissement stable ou une base fixe que l'employeur a dans l'autre État.

3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, la rémunération perçue au titre d'un emploi exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploités en trafic international par une entreprise d'un État contractant est imposable dans cet État.

Article 16. Tantièmes

Les tantièmes et autres rémunérations analogues que le résident d'un État contractant perçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration ou du conseil de surveillance d'une société qui est un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

Article 17. Artistes et sportifs

1. Nonobstant les dispositions des articles 14 et 15, les revenus qu'un résident d'un État contractant tire de ses activités exercées dans l'autre État contractant en tant qu'artiste du spectacle, tel qu'un artiste de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision, ou qu'un musicien, ou en tant que sportif, sont imposables dans cet autre État.

2. Lorsque les revenus provenant des activités qu'un artiste du spectacle ou un sportif exerce personnellement et, en cette qualité, sont attribués non pas à l'artiste ou au sportif lui-même mais à une autre personne, ces revenus sont, nonobstant les dispositions des articles 7, 14 et 15, imposables dans l'État contractant où les activités de l'artiste ou du sportif sont exercées.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas aux revenus provenant d'activités exercées dans un État contractant par un artiste du spectacle ou un sportif si son séjour dans cet État est financé entièrement ou principalement par des fonds publics de l'un ou des deux États contractants ou de leurs collectivités locales. Dans ce cas, les revenus ne sont imposables que dans l'État contractant dont l'artiste du spectacle ou le sportif est un résident.

Article 18. Pensions

1. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2 de l'article 19, les pensions et les autres rémunérations similaires qui sont payées à un résident d'un État contractant au titre d'un emploi passé ne sont imposables que dans cet État.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1 du présent article et le paragraphe 2 de l'article 19, les pensions et les autres rémunérations similaires payées en application de la législation relative à la sécurité sociale d'un État contractant ne sont imposables que dans cet État.

Article 19. Fonction publique

1. a) Les salaires, les traitements et les autres rémunérations similaires, autres que les pensions, payés par un État contractant ou l'une de ses collectivités locales à une personne physique au titre des services rendus à cet État ou cette collectivité ne sont imposables que dans cet État.

b) Toutefois, ces salaires, traitements et autres rémunérations similaires ne sont imposables dans l'autre État contractant que si les services sont rendus dans cet État et si la personne physique est un résident de cet État et si elle :

i) Est un ressortissant de cet État; ou

ii) N'est pas devenue un résident de cet État à seule fin de rendre les services en question.

2. a) Toute pension payée ou prélevée sur des fonds constitués par un État contractant ou l'une de ses collectivités locales à une personne physique au titre des services rendus à cet État ou cette collectivité locale ne sont imposables que dans cet État.

b) Toutefois, ces pensions ne sont imposables que dans l'autre État contractant si la personne physique est un résident de cet État et en possède la nationalité.

3. Les dispositions des articles 15, 16, 17 et 18 s'appliquent aux salaires, traitements et autres rémunérations similaires ainsi qu'aux pensions qui sont payés au titre de services rendus dans le cadre d'une activité commerciale exercée par un État contractant ou l'une de ses collectivités locales.

Article 20. Étudiants

Les sommes reçues aux fins de son entretien, son éducation ou sa formation par l'étudiant ou le stagiaire qui est ou était, immédiatement avant de se rendre dans un État contractant, un résident de l'autre État contractant et qui séjourne dans le premier État à seule fin d'y poursuivre ses études ou sa formation, sont exonérées d'impôt dans cet État, pour autant que les sommes proviennent de sources extérieures à cet État.

Article 21. Autres revenus

1. Les éléments de revenu du résident d'un État contractant, de quelque provenance que ce soit, dont il n'est pas question dans les articles précédents du présent Accord, ne sont imposables que dans cet État.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas aux revenus autres que ceux provenant de biens immobiliers tels qu'ils sont décrits au paragraphe 2 de l'article 6, lorsque le bénéficiaire de ces revenus, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant des activités commerciales à partir d'un établissement stable qui y est situé ou une profession indépendante à partir d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des revenus se rattache effectivement à cet établissement stable ou à cette base fixe. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 s'appliquent.

Article 22. Fortune

1. La fortune constituée des biens immobiliers visés à l'article 6, appartenant au résident d'un État contractant et située dans l'autre État contractant, est imposable dans cet autre État.

2. La fortune constituée de biens mobiliers faisant partie de l'actif d'un établissement stable que l'entreprise d'un État contractant a dans l'autre État contractant, ou de biens mobiliers attachés à une base fixe qu'un résident d'un État contractant utilise dans l'autre État contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, est imposable dans cet autre État.

3. La fortune constituée de navires ou d'aéronefs exploités en trafic international par une entreprise d'un État contractant et de biens mobiliers affectés à leur exploitation n'est imposable que dans cet État.

4. Les autres éléments de la fortune du résident d'un État contractant ne sont imposables que dans cet État.

Article 23. Élimination de la double imposition

1. En Macédoine, la double imposition est éliminée comme suit :

Lorsqu'un résident de la Macédoine tire des revenus ou possède de la fortune qui, selon les dispositions du présent Accord, sont imposables en Lettonie, la Macédoine permet :

a) De déduire de l'impôt sur le revenu dudit résident un montant égal à l'impôt sur le revenu payé en Lettonie;

b) De déduire de l'impôt sur la fortune dudit résident un montant égal à l'impôt sur la fortune payé en Lettonie.

Dans un cas comme dans l'autre, toutefois, cette déduction ne peut dépasser la partie du montant de l'impôt sur le revenu ou de l'impôt sur la fortune tel que calculé avant que la déduction ne soit accordée, qui est imputable, selon le cas, au revenu ou à la fortune imposable en Lettonie.

2. En Lettonie, la double imposition est éliminée comme suit :

a) Lorsqu'un résident de la Lettonie tire des revenus ou possède de la fortune qui, selon le présent Accord, sont imposables en Macédoine, à moins qu'un traitement plus favorable soit prévu par sa législation nationale, la Lettonie permet :

i) De déduire de l'impôt sur le revenu dudit résident un montant égal à l'impôt sur le revenu payé en Macédoine;

ii) De déduire de l'impôt sur la fortune dudit résident un montant égal à l'impôt sur la fortune payé en Macédoine.

Dans un cas comme dans l'autre, toutefois, cette déduction ne peut dépasser la partie du montant de l'impôt sur le revenu ou de l'impôt sur la fortune en Lettonie tel que calculé avant que la déduction ne soit accordée, qui est imputable, selon le cas, au revenu ou à la fortune imposable en Macédoine.

b) Aux fins de l'alinéa a) du présent paragraphe, lorsqu'une société qui est un résident de la Lettonie reçoit des dividendes d'une société qui est un résident de la Macédoine dans laquelle elle détient au moins 10 % des actions avec plein droit de vote, l'impôt payé en Macédoine comprend non seulement l'impôt payé sur les dividendes, mais également la fraction correspondante de l'impôt payé sur les bénéfices sous-jacents de la société servant de base au paiement des dividendes.

3. Lorsque, conformément à toute disposition de l'Accord, les revenus perçus ou la fortune détenue par un résident d'un État contractant sont exonérés de l'impôt dans cet État, ledit État peut néanmoins, pour calculer le montant de l'impôt à percevoir sur le reste des revenus ou de la fortune de ce résident, tenir compte des revenus ou du capital exonérés.

Article 24. Non-discrimination

1. Les ressortissants d'un État contractant ne sont assujettis, dans l'autre État contractant, à aucun impôt ou obligation connexe autres ou plus lourds que ceux auxquels sont ou peuvent être assujettis les ressortissants de cet autre État qui se trouvent dans une situation analogue, notamment au regard de la résidence. Nonobstant les dispositions de l'article premier, cette disposition s'applique aussi aux personnes qui ne sont pas des résidents de l'un ou des deux États contractants.

2. Les personnes apatrides qui sont des résidents d'un État contractant ne sont assujettis, dans l'un ou l'autre État contractant, à aucun impôt ou obligation connexe autre ou plus lourd que

ceux auxquels sont ou peuvent être assujettis les ressortissants de l'État concerné qui se trouvent dans une situation analogue, notamment au regard de la résidence.

3. L'imposition d'un établissement stable qu'une entreprise d'un État contractant a dans l'autre État contractant n'est pas établie dans cet autre État moins favorablement que l'imposition des entreprises de cet autre État qui exercent les mêmes activités. La présente disposition ne peut être interprétée comme obligeant un État contractant à accorder aux résidents de l'autre État contractant les déductions personnelles, allégements et réductions d'impôt en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à ses propres résidents.

4. Sauf dans les cas où s'appliquent les dispositions du paragraphe 1 de l'article 9, du paragraphe 7 de l'article 11 ou du paragraphe 6 de l'article 12, les intérêts, redevances et autres débours payés par l'entreprise d'un État contractant à un résident de l'autre État contractant sont, aux fins du calcul des bénéfices imposables de cette entreprise, déductibles dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier État. De même, aux fins de calcul de la fortune imposable d'une entreprise, toute dette d'une entreprise d'un État contractant à un résident de l'autre État contractant est déduite dans les mêmes conditions que si elle avait été contractée par un résident du premier État.

5. Les entreprises d'un État contractant dont la fortune est en tout ou en partie détenue ou contrôlée, directement ou indirectement, par un ou plusieurs résidents de l'autre État contractant ne sont assujetties dans le premier État à aucun impôt ou obligation connexe autres ou plus lourds que ceux auxquels sont ou peuvent être assujetties d'autres entreprises du premier État.

6. Nonobstant les dispositions de l'article 2, les dispositions du présent article s'appliquent aux impôts de toute nature et de toute dénomination.

Article 25. Procédure amiable

1. Lorsqu'une personne estime que les mesures prises par l'un ou l'autre des États contractants entraînent ou vont entraîner pour elle une imposition non conforme aux dispositions du présent Accord, elle peut, quelles que soient les voies de recours prévues par la législation interne de ces États, saisir l'autorité compétente de l'État contractant dont elle est un résident ou, si sa situation relève du paragraphe 1 de l'article 24, celle de l'État contractant dont elle est un ressortissant. L'autorité compétente doit être saisie dans un délai de trois ans à compter de la première notification des mesures à l'origine d'une imposition non conforme aux dispositions de l'Accord.

2. L'autorité compétente s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'apporter une solution satisfaisante, de résoudre le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre État contractant, afin d'éviter une imposition non conforme aux dispositions de l'Accord. Tout accord conclu est appliqué nonobstant les délais prévus par la législation interne des États contractants.

3. Les autorités compétentes des États contractants s'efforcent de résoudre par voie d'accord amiable les difficultés ou les doutes auxquels peuvent donner lieu l'interprétation ou l'application du présent Accord. Elles peuvent aussi se concerter pour éliminer la double imposition dans les cas non prévus par l'Accord.

4. Les autorités compétentes des États contractants peuvent communiquer directement entre elles, y compris par l'intermédiaire d'une commission mixte composée de ces autorités ou de leurs représentants, en vue de parvenir à un accord au sens des paragraphes précédents.

Article 26. Échange de renseignements

1. Les autorités compétentes des États contractants échangent les renseignements nécessaires pour faire appliquer les dispositions du présent Accord ou celles de leur droit interne régissant les impôts visés par l'Accord, dans la mesure où l'imposition prévue par ces dispositions n'est pas incompatible avec l'Accord. L'échange de renseignements n'est pas restreint par l'article premier. Tous les renseignements reçus par un État contractant sont tenus secrets, de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet État, et ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) concernées par l'établissement ou le recouvrement des impôts, par les procédures ou poursuites concernant lesdits impôts et par les décisions sur les recours y relatifs. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent les divulguer à l'occasion d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un État contractant l'obligation :

a) De prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre État contractant;

b) De fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou de celle de l'autre État contractant ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celle de l'autre État contractant;

c) De fournir des renseignements susceptibles de révéler un secret commercial, industriel ou professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication pourrait être contraire à l'ordre public.

Article 27. Membres des missions diplomatiques et des postes consulaires

Les dispositions du présent Accord sont sans préjudice des privilèges fiscaux dont bénéficient les membres des missions diplomatiques et des postes consulaires en application des règles générales du droit international ou des dispositions d'accords particuliers.

Article 28. Entrée en vigueur

1. Chacun des États contractants notifie à l'autre, par la voie diplomatique, l'achèvement des procédures requises par sa législation interne pour l'entrée en vigueur du présent Accord. Le présent Accord entre en vigueur à la date de la dernière de ces notifications, et ses dispositions s'appliquent dans les deux États contractants :

a) En ce qui concerne les impôts retenus à la source, aux revenus perçus à compter du 1er janvier de l'année civile suivant celle au cours de laquelle l'Accord entre en vigueur ou après cette date;

b) En ce qui concerne les autres impôts sur le revenu et sur la fortune, aux impôts exigibles pour tout exercice fiscal commençant le 1er janvier de l'année civile suivant immédiatement l'année au cours de laquelle le présent Accord entre en vigueur ou après cette date.

Article 29. Dénonciation

Le présent Accord demeure en vigueur jusqu'à sa dénonciation par l'un des États contractants. L'un ou l'autre des États contractants peut le dénoncer après un délai de cinq ans suivant la date de son entrée en vigueur, moyennant un préavis de dénonciation transmis par la voie diplomatique au moins six mois avant la fin de toute année civile. Dans ce cas, l'Accord cesse de produire ses effets dans les deux États contractants :

a) En ce qui concerne les impôts retenus à la source, aux revenus payés à partir du 1er janvier de l'année civile suivant celle au cours de laquelle le préavis a été donné ou après cette date;

b) En ce qui concerne les autres impôts sur le revenu et sur la fortune, aux impôts exigibles pour tout exercice fiscal commençant le 1er janvier de l'année civile suivant immédiatement l'année au cours de laquelle le préavis a été transmis ou après cette date.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Accord.

FAIT à Riga, le 8 décembre 2006, en double exemplaire, en langues lettone, macédonienne et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

Pour le Gouvernement letton :

[ARTIS PABRIKS]

Pour le Gouvernement macédonien :

[ANTONIO MILOSHOSKI]

No. 50826

Latvia
and
Panama

Agreement between the Government of the Republic of Latvia and the Government of the Republic of Panama on mutual abolition of visa requirements. Moscow, 6 April 2004

Entry into force: *6 May 2004, in accordance with article 12*

Authentic texts: *English, Latvian and Spanish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Latvia, 17 May 2013*

Lettonie
et
Panama

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République du Panama relatif à la suppression réciproque des formalités de visas. Moscou, 6 avril 2004

Entrée en vigueur : *6 mai 2004, conformément à l'article 12*

Textes authentiques : *anglais, letton et espagnol*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Lettonie, 17 mai 2013*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF PANAMA ON MUTUAL ABOLITION OF VISA REQUIREMENTS

The Government of the Republic of Latvia and the Government of the Republic of Panama (hereinafter referred to as the "Contracting Parties"),

desiring to facilitate travels of their nationals and to develop friendly relations between the two countries,

have agreed as follows:

Article 1

Nationals of either Contracting Party holding a valid national passport, diplomatic, consular, official, special passport or service passport may enter repeatedly the territory of the other Contracting Party and stay there for a period not exceeding ninety (90) days without being required to obtain visa.

Article 2

1. Nationals of either Contracting Party holding valid diplomatic, consular, official, special or service passports who are appointed to the diplomatic mission or consular post in the territory of the other Contracting Party, or are representatives to the international organizations residing on the territory of the other Contracting Party may enter into that territory without a visa, stay there for the period of their assignments and leave the country without a separate permission.

2. Nationals of the Contracting Party who are family members of the persons referred to in paragraph 1 and who live with them in the household, may enter into the territory of the other Contracting Party, stay there during the period of their assignments without a visa and leave it without a separate permission if they themselves are holders of a valid diplomatic, consular, official, special or service passport.

Article 3

Visa exemption does not grant the right to work to the citizens of the Contracting Parties. Persons who enter the territory of the other Contracting Party with the aim of work, to carry a profession, to study or for a period exceeding ninety (90) days are obliged to get visas beforehand.

Article 4

Nationals of either Contracting Party are obligated to respect the laws of the other Contracting Party during their sojourn on its territory.

Article 5

Each Contracting Party reserves the right to refuse the entry or to terminate the term of stay on its territory of citizens of the other Contracting Party for reasons of national security, public health and public order.

Article 6

Each Contracting Party undertakes to readmit, without special formalities, into its territory, any of its own nationals.

Article 7

1. Nationals of the either Contracting Party who have lost a travel document specified in the Article 1 of the present Agreement on the territory of the other Contracting Party, are obliged to report it immediately to the competent authorities of that Contracting Party, which shall issue them free of charge document certifying this fact.

2. In case of paragraph 1, the diplomatic mission or consular post of either Contracting Party shall provide its citizens with the temporary travel documents to be used to leave the territory of the other Contracting Party.

Article 8

1. The Contracting Parties shall exchange through diplomatic channels specimens of their valid travel documents specified in the Article 1 of the present Agreement not later than thirty (30) days before the entry into force of the present Agreement.

2. If either Contracting Party modifies its travel documents specified in the Article 1 of the present Agreement or introduces any new travel documents after entry into force of the present Agreement, it shall provide the other Contracting Party with the specimens of such documents through diplomatic channels at least thirty (30) days before they are introduced.

Article 9

Either Contracting Party may temporarily suspend the application of the present Agreement wholly or partially, except of Article 6, for the reasons of national security or public order.

Article 10

The present Agreement is concluded for an indefinite period of time. Either Contracting Party may terminate it at any moment with thirty (30) days previous notice in writing through diplomatic channels.

Article 11

Any amendment of the present Agreement agreed upon by the Contracting Parties shall be effected by exchange of notes.

Article 12

This Agreement shall enter into force on the thirtieth (30th) day after the date of the receipt of the latter note by which the Government of the Republic of Latvia communicate to the Government of the Republic of Panama of the fulfilment of all internal legal requirements necessary for its entry into force.

Done in Moscow on April 6, 2004 in two originals, each in the Latvian, Spanish and English languages, all being equally authentic. In case of any difference in its interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA

FOR THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF PANAMA

[LATVIAN TEXT – TEXTE LETTON]

LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS UN PANAMAS REPUBLIKAS VALDĪBAS LĪGUMS PAR SAVSTARPĒJU ATTEIKŠANOS NO VĪZĀM

Latvijas Republikas valdība un Panamas Republikas valdība (turpmāk - Līgumslēdzējas Puses),

nolūkā atvieglot savu valstu pilsoņu ceļojumus un lai attīstītu draudzīgās attiecības starp abām valstīm,

ir vienojušās par sekojošo:

1. pants

Vienas Līgumslēdzējas Puses valsts pilsoņi, derīgu pilsoņu pasu, diplomātisko, konsulāro, oficiālo, speciālo vai dienesta pasu turētāji var bez vīzas vairākkārt ieceļot otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā un uzturēties tajā līdz deviņdesmit (90) dienām.

2. pants

1. Vienas Līgumslēdzējas Puses valsts pilsoņi, derīgu diplomātisko, konsulāro, oficiālo, speciālo vai dienesta pasu turētāji, kuri ir iecelti amatā diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, vai kuri ir pārstāvji starptautiskā organizācijā, kas atrodas otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, var ieceļot tās teritorijā un uzturēties tajā bez vīzām savu oficiālo pienākumu pildīšanas laikā un atstāt valsti bez atsevišķām atļaujām.

2. Vienas Līgumslēdzējas Puses valsts pilsoņi, kuri ir 1.daļā minēto personu ģimenes locekļi un dzīvo ar tām kopīgā saimniecībā, var ieceļot otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā un uzturēties tajā bez vīzām oficiālo pienākumu pildīšanas laikā un atstāt to bez atsevišķām atļaujām, ja viņi ir derīgu diplomātisko, konsulāro, oficiālo, speciālo vai dienesta pasu turētāji.

3. pants

Atteikšanās no vīzām nedod Līgumslēdzēju Pušu valstu pilsoņiem tiesības strādāt. Personām, kas ieceļo otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā ar nolūku strādāt algotu darbu, veikt profesionālu darbību, mācīties vai uz laiku, kas ilgāks par deviņdesmit (90) dienām, iepriekš jāsaņem vīzas.

4. pants

Līgumslēdzēju Pušu valstu pilsoņiem uzturēšanās laikā otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā ir pienākums ievērot tās normatīvos aktus.

5. pants

Katra Līgumslēdzēja Puse patur sev tiesības atteikt tiesības ieceļot vai saīsināt uzturēšanās laiku savas valsts teritorijā otras Līgumslēdzējas Puses valsts pilsoņiem, pamatojoties uz valsts drošības, sabiedrības veselības un sabiedriskās kārtības apsvērumiem.

6.pants

Katra Līgumslēdzēja Puse bez papildu formalitātēm uzņem atpakaļ savas valsts teritorijā jebkuru savas valsts pilsoni.

7. pants

1. Līgumslēdzēju Pušu valstu pilsoņiem, kas otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā nozaudējuši ceļošanas dokumentu, kas minēts šī Līguma 1.pantā, ir pienākums bez kavēšanās paziņot par to šīs Līgumslēdzējas Puses kompetentajām institūcijām, kas viņiem bez maksas izsniedz dokumentu, kas apliecina šo faktu.

2. Šī panta 1.daļā minētajā gadījumā attiecīgās Līgumslēdzējas Puses diplomātiskā vai konsulārā pārstāvniecība nodrošina savas valsts pilsoņus ar pagaidu ceļošanas dokumentiem, kas izmantojami, lai izceļotu no otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijas.

8. pants

1. Līgumslēdzējas Puses pa diplomātiskajiem kanāliem apmainās ar spēkā esošo ceļošanas dokumentu, kas minēti šī Līguma 1.pantā, paraugiem ne vēlāk kā trīsdesmit (30) dienas pirms šī Līguma spēkā stāšanās.

2. Ja kāda no Līgumslēdzējām Pusēm pēc šī Līguma spēkā stāšanās izdara izmaiņas ceļošanas dokumentos, kas minēti šī Līguma 1.pantā, vai ievieš jaunus ceļošanas dokumentus, tā ne vēlāk kā trīsdesmit (30) dienas pirms to ieviešanas pa diplomātiskajiem kanāliem nodrošina otru Līgumslēdzēju Pusi ar šādu dokumentu paraugiem.

9. pants

Balstoties uz valsts drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem, katra Līgumslēdzēja Puse var uz laiku pilnīgi vai daļēji apturēt šī Līguma, izņemot tā 6. panta, darbību.

10. pants

Šis Līgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku. Katra Līgumslēdzēja Puse jebkurā laikā var denonsēt šo Līgumu, par to rakstveidā pa diplomātiskajiem kanāliem paziņojot trīsdesmit (30) dienas iepriekš.

11. pants

Jebkuri grozījumi šajā Līgumā, ko iepriekš saskaņojušas Līgumslēdzējas Puses, tiek veikti, apmainoties ar notām.

12. pants

Šis Līgums stājas spēkā trīsdesmitajā (30.) dienā pēc tam, kad Latvijas Republikas valdība nosūta pēdējo notu Panamas Republikas valdībai par visu to nacionālajā likumdošanā paredzēto prasību izpildi, kas nepieciešamas, lai tas stātos spēkā.

saņemta pēdējā nota, ar ko Līgumslēdzējas Puses paziņo viena otrai par visu to nacionālajā likumdošanā paredzēto prasību izpildi, kas nepieciešamas, lai tas stātos spēkā.

Parakstīts Maskavā, 2004. gada 6. aprīlī divos oriģinālekseplāros latviešu, spāņu un angļu valodās, pie kam visi teksti ir vienlīdz autentiski. Atšķirīgas interpretācijas gadījumā angļu teksts ir noteicošais.

LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS VĀRDĀ	PANAMAS REPUBLIKAS VALDĪBAS VĀRDĀ

[SPANISH TEXT – TEXTE ESPAGNOL]

ACUERDO
ENTRE EL GOBIERNO DE LA REPUBLICA DE LETONIA Y EL GOBIERNO DE LA REPUBLICA DE PANAMA SOBRE LA SUPRESION MUTUA DE LOS REQUISITOS PARA LA OBTENCION DE VISAS

El Gobierno de la República de Letonia y el Gobierno de la República de Panamá (en adelante denominados "Partes Contratantes"),

Deseando facilitar los viajes de sus nacionales y desarrollar las relaciones amistosas entre los dos países,

Han acordado la siguiente:

Articulo 1

Los nacionales de cualquiera de las Partes Contratantes, portadores de un pasaporte nacional, pasaporte diplomático, consular, oficial, especial o pasaporte de servicio válido, pueden ingresar en el territorio de la otra Parte Contratante y permanecer allí por un período no superior a los noventa (90) días sin requerir de la obtención de una visa.

Articulo 2

1. Los nacionales de cualquiera de las Partes Contratantes, portadores de pasaportes diplomáticos, consulares, oficiales, especiales o de servicio válidos, que son designados a la Misión Diplomática o a la Oficina Consular en el territorio de la otra Parte Contratante o son representantes ante organismos internacionales con sede en el territorio de la otra Parte Contratante, pueden ingresar en ese territorio sin visa, permanecer allí por el período de su misión y abandonar el país sin un permiso por separado.

2. Los nacionales de la Parte Contratante que son familiares de las personas a las que hace referencia el párrafo 1 y que viven con ellos en la casa, pueden ingresar en el territorio de la otra Parte Contratante, permanecer allí durante el período de su misión, sin una visa y partir sin necesidad de un permiso por separado, si ellos son portadores de un pasaporte diplomático, consular, oficial, especial o de servicio válido.

Articulo 3

La exención de visa no otorga el derecho de trabajar a los ciudadanos de las Partes Contratantes. Las personas que ingresan al territorio de la otra Parte Contratante con el fin de trabajar, ejerce una profesión, estudiar o permanecer por un período que exceda los noventa (90) días están obligados a obtener visas con antelación.

Articulo 4

Los nacionales de cualquiera de las Partes Contratantes están obligados a respetar las leyes de la otra Parte Contratante durante su estadía en el territorio de esta.

Articulo 5

Cada Parte Contratante se reserva el derecho de rechazar el ingreso o de poner término al período de permanencia en su territorio de ciudadanos de la otra Parte Contratante, por razones de seguridad nacional, salud pública y orden público.

Articulo 6

Cada Parte Contratante se compromete a permitir el reingreso en su territorio, sin ninguna formalidad especial, a cualquiera de sus propios nacionales

Articulo 7

1. Los nacionales de cualquiera de las Partes Contratantes que hayan perdido el documento de viaje, especificado en el Artículo 1 del presente Acuerdo, en el territorio de la otra Parte Contratante, están obligados a reportarlo inmediatamente a las autoridades competentes de esa Parte Contratante, que gratuitamente les emitirán un documento que certifique este hecho.

2. En el caso del párrafo 1, la Misión Diplomática u Oficina Consular de cualquiera de las Partes Contratantes le suministrará a sus ciudadanos, documentos provisionales de viaje, que se utilizarán para abandonar el territorio de la otra Parte Contratante.

Articulo 8

1. Las Partes Contratantes intercambiarán mediante los canales diplomáticos, muestras de sus documentos de viaje válidos, especificados en el Artículo 1 del presente Acuerdo, a más tardar 30 días antes de la entrada en vigor del presente Acuerdo.

2. Si cualquiera de las Partes Contratantes modifica sus documentos de viaje, especificados en el Artículo 1 del presente Acuerdo o introduce nuevos documentos de viaje después de la entrada en vigor del presente Acuerdo, esta le suministrará a la otra Parte Contratante mediante los canales diplomáticos, muestras de dichos documentos, con al menos 30 días de antelación a su introducción .

Articulo 9

Cualquiera de las Partes Contratantes puede suspender temporalmente la aplicación del presente Acuerdo, total o parcialmente, exceptuando el Artículo 6, por razones de seguridad nacional o de orden público.

Articulo 10

El presente Acuerdo se pactó por un período indefinido. Cualquiera de las Partes Contratantes, puede darlo por terminado en cualquier momento, mediante una notificación por escrito con treinta (30) días de antelación, por medio de los canales diplomáticos.

Artículo 11

Cualquier enmienda del presente Acuerdo, acordado por las Partes Contratantes será efectuada por medio del intercambio de notas.

Artículo 12

El presente Acuerdo entrará en vigor el trigésimo día siguiente a la fecha de entrega de la última nota, mediante la cual el Gobierno de la República de Letonia comunique al Gobierno de la República de Panamá el cumplimiento de sus requisitos legales internos para su entrada en vigor.

Dado en Moscú a los seis días del mes de abril 2004, en dos originales, cada uno en los idiomas letón, español e inglés, siendo todos los textos igualmente auténticos. En caso de alguna diferencia en su interpretación, prevalecerá el texto en inglés.

POR EL GOBIERNO DE LA REPUBLICA DE LETONIA

POR EL GOBIERNO DE LA REPUBLICA DE PANAMA

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LETTONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DU PANAMA RELATIF À LA SUPPRESSION RÉCIPROQUE DES FORMALITÉS DE VISAS

Le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République du Panama (ci-après dénommés « les Parties contractantes »),

Désireux de faciliter les voyages de leurs ressortissants et de développer des relations amicales entre les deux pays,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes détenteurs de passeports nationaux, diplomatiques, consulaires, officiels, spéciaux ou de service en cours de validité peuvent entrer sur le territoire de l'autre Partie contractante et y séjourner pour une période ne dépassant pas 90 jours sans avoir besoin d'obtenir un visa.

Article 2

1. Les ressortissants de chacune des Parties contractantes détenteurs de passeports diplomatiques, consulaires, officiels, spéciaux ou de service en cours de validité qui sont affectés à la mission diplomatique ou à un poste consulaire sur le territoire de l'autre Partie contractante, ou qui sont des représentants auprès d'organisations internationales ayant leur siège sur le territoire de cette autre Partie contractante, peuvent entrer sur le territoire de celle-ci sans visa, y demeurer pendant la durée de leur affectation et le quitter sans autorisation distincte.

2. Les ressortissants d'une Partie contractante qui sont membres de la famille des personnes visées au paragraphe 1 et qui vivent dans leur foyer peuvent entrer sur le territoire de l'autre Partie contractante, y demeurer pendant la durée de leur affectation sans visa et le quitter sans autorisation distincte s'ils sont eux-mêmes en possession d'un passeport diplomatique, consulaire, officiel, spécial ou de service en cours de validité.

Article 3

L'exemption de visas ne donne pas aux ressortissants des Parties contractantes le droit de travailler. Les personnes qui entrent sur le territoire de l'autre Partie contractante en vue d'y travailler, exercer une profession, étudier ou séjourner pour une période de plus de 90 jours sont tenues de se procurer un visa au préalable.

Article 4

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes sont tenus de respecter les lois de l'autre Partie pendant leur séjour sur le territoire de celle-ci.

Article 5

Chaque Partie contractante se réserve le droit de refuser l'entrée sur son territoire à des ressortissants de l'autre ou de mettre fin à leur séjour pour des motifs de sécurité nationale, de santé publique ou d'ordre public.

Article 6

Chaque Partie contractante s'engage à permettre la rentrée sur son territoire, sans formalité spéciale, de toute personne qui est son ressortissant.

Article 7

1. Les ressortissants de l'une ou l'autre des Parties contractantes qui ont perdu un document de voyage visé à l'article premier du présent Accord sur le territoire de l'autre Partie contractante sont tenus d'en informer immédiatement les autorités compétentes de celle-ci, qui leur délivrent sans frais un document certifiant l'incident.

2. Dans l'éventualité visée au paragraphe 1, la mission diplomatique ou le poste consulaire de l'une ou l'autre des Parties contractantes délivre à ses ressortissants des documents de voyage provisoires leur permettant de quitter le territoire de l'autre Partie contractante.

Article 8

1. Les Parties contractantes s'échangent, par la voie diplomatique, des spécimens de leurs documents de voyage en cours de validité indiqués à l'article premier du présent Accord au plus tard 30 jours avant l'entrée en vigueur de celui-ci.

2. Si l'une ou l'autre des Parties contractantes modifie ses documents de voyage indiqués à l'article premier du présent Accord ou introduit de nouveaux documents de voyage après son entrée en vigueur, elle fournit à l'autre Partie contractante, par la voie diplomatique, des spécimens des nouveaux documents au moins 30 jours avant leur introduction.

Article 9

Exception faite de l'article 6, chacune des Parties contractantes peut suspendre temporairement l'application du présent Accord, totalement ou partiellement, pour des motifs de sécurité nationale ou d'ordre public.

Article 10

Le présent Accord est conclu pour une durée indéfinie. Chacune des Parties contractantes peut le dénoncer à tout moment, moyennant un préavis écrit de 30 jours transmis par la voie diplomatique.

Article 11

Toute modification au présent Accord convenue par les Parties contractantes s'effectue par échange de notes.

Article 12

Le présent Accord entre en vigueur le 30e jour suivant la date de réception de la dernière notification par laquelle le Gouvernement de la République de Lettonie informe le Gouvernement de la République du Panama de l'achèvement des procédures requises par sa législation interne.

FAIT à Moscou, le 6 avril 2004, en double exemplaire, en langues lettone, espagnole et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

Pour le Gouvernement de la République de Lettonie :

[NORMANS PENKE]

Pour le Gouvernement de la République du Panama :

[HARRY DIAZ STRUNZ]

No. 50827

Latvia
and
Greece

Agreement between the government of the Republic of Latvia and the government of the Hellenic Republic on maritime transport. Athens, 27 March 2002

Entry into force: *13 December 2009, in accordance with article 20*

Authentic texts: *English, Greek and Latvian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Latvia, 17 May 2013*

Lettonie
et
Grèce

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République hellénique sur le transport maritime. Athènes, 27 mars 2002

Entrée en vigueur : *13 décembre 2009, conformément à l'article 20*

Textes authentiques : *anglais, grec et letton*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Lettonie, 17 mai 2013*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT

between

the government of the Republic of Latvia

and

the government of the Hellenic Republic

on maritime transport

The Government of the Republic of Latvia and the Government of the Hellenic Republic hereinafter referred to as the two Contracting Parties,

Desirous of strengthening the friendly relations between the two countries, by developing their cooperation in the field of merchant shipping and with a view to contributing to the development of international shipping on the basis of the principles of the freedom of merchant navigation,

Bearing in mind the principles laid down in international law and particularly in International Shipping Conventions to which both Contracting Parties are members,

Have agreed as follows:

Article 1
Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term "vessel of the Contracting Party" means any vessel registered in the Ship Register of this Contracting Party and flying its flag. This term shall not, however, include:
   a) warships and auxiliary ships of the Navy;
   b) vessels, which are performing exclusively administrative or state functions;
   c) scientific research vessels;
   d) fishing vessels.

2. The term "crew member" means the master and any person actually employed on board a vessel on duties and services connected with the running of the vessel and included in the crew list.

3. The term "competent authorities" means as regards the Republic of Latvia the Ministry of Transport or the person or institution authorised by it, as regards the Hellenic Republic - the Ministry of Merchant Marine. In case of any changes concerning the names or functions of the competent authorities, the Contracting Parties shall make the necessary notifications through diplomatic channels.

4. The term "cabotage" means transport of goods and passengers between the ports of one of the Contracting Parties. The term "cabotage" includes any transport of goods which although accompanied by a through bill of lading and no matter what their origin or destination is, are transhipped directly or indirectly at the ports of either of the Contracting Parties in order to be carried to another port of the same Contracting Party. The same provisions apply in the case of the passengers even if they carry through tickets.

5. The term "international maritime transport" means any transport by a vessel, except when the vessel is operated solely between places situated in the territory of a Contracting Party.

Article 2
Scope of the Agreement

1. The present Agreement shall apply on the territory of each of the Contracting Parties including their territorial waters.

2. The provisions of the present Agreement apply to the international maritime transport between the Contracting Parties.

3. However , the provisions of the present Agreement shall not apply:

   a) to ports not open for foreign vessels;

   b) to activities reserved by the national legislation of each of the Contracting Parties for their own national flag vessels or enterprises and organisations, including in particular cabotage, sea fishing, pilotage, towage, salvage and maritime assistance;

   c) to entry and stay of foreigners;

   d) to immigration and the transportation of immigrants.

Article 3
Objective

The Contracting Parties shall develop their cooperation in the field of merchant shipping and promote participation of their vessels in sea trade between their ports on the basis of equal rights, mutual benefit and the principles of the freedom of the merchant navigation, and shall refrain from any action that could affect the development of international shipping based on the above mentioned principles. The principle of non discrimination will apply to the commercial activities of nationals or legal entities operating ships under the flag of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party.

Article 4
Cooperation

1. The Contracting Parties, within the limits of the respective national legislation, shall continue their efforts to maintain and develop an effective relationship between the competent authorities in their countries.

2. The Contracting Parties agree to provide one another, within the limits of their ability, with technical assistance for the development of maritime transport. For this purpose the Contracting Parties will promote and encourage development of contacts and cooperation between their shipping and related enterprises and organisations.

Article 5
Principles of shipping

1. The Contracting Parties agree to follow in international maritime transport the principles of free and fair competition and in particular:

   a) to cooperate in the elimination of obstacles which might hamper the development of sea trade between the ports of their countries;

   b) to support measures which would ensure the participation of their vessels in the sea trade between the ports of the Contracting Parties and the ports of third countries on a free and commercially competitive basis and to abstain from measures and practices preventing such participation;

   c) to ensure that their vessels shall be free to provide international sea services in accordance with the national legislation of the Contracting Parties;

   d) to abolish any unilateral restrictions in respect of the international maritime transport of goods and passengers which are reserved in whole or in part for the vessels of the Contracting Parties;

   e) to abolish any cargo sharing arrangements, in case that such arrangements are included in the existing bilateral arrangements of the Contracting Parties.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not affect the right of vessels of third countries to participate in the sea trade between the ports of the Contracting Parties.

3. The provisions of this Article shall not prevent the Contracting Parties to take the appropriate steps for ensuring the free participation of their merchant fleets in international trades on a commercially competitive basis in accordance with international law.

Article 6
National treatment

1. Each Contracting Party shall grant to the vessels of the other Contracting Party the same treatment as it grants to its own vessels engaged in international voyages in respect of:

   a) free access to ports, allocation of berth and full use of port facilities;

   b) loading and unloading cargoes, transhipment, embarking and disembarking of passengers and exercising other normal commercial operations;

   c) payment of any dues and charges;

   d) use of services intended for navigation.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not oblige either Contracting Party to extend to vessels of the other Contracting Party exemption from compulsory pilotage requirements granted to its own vessels.

Article 7
Most Favoured Nation treatment

1. Subject to any Article of this Agreement otherwise providing, the Contracting Parties shall grant each other a treatment same to that of the most favoured nation in all other matters related to shipping.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not apply to advantages resulting from the participation of each Contracting Party to an Economic Community of any kind.

Article 8
Payment of port dues

The vessels of each of the Contracting Parties when calling at a port of the other Contracting Party for discharging part of their cargo, may, after complying with the laws and regulations of this country, keep aboard the part of cargo which is destined for another port, either in the same or another country, or transfer it to another vessel without payment of any extra dues, apart from those levied in similar cases, by the other Contracting Party on its vessels. In the same way, vessels of each of the Contracting Parties may call at one or more ports of the other Contracting Party for loading all or part of their cargo destined for foreign ports, without payment of dues other than those levied in similar cases by the other Contracting Party on its vessels.

Article 9
Facilitation of maritime traffic

The Contracting Parties shall adopt, within the limits of their legislation and port regulations, as well as of their obligations under international law, all necessary measures to facilitate and expedite maritime traffic, to prevent unnecessary delays to vessels, and to expedite and simplify, as much as possible, the carrying out of customs, sanitary, port formalities and other formalities applicable in ports.

Article 10
Ship's documents

1. The documents certifying the nationality of vessels, the certificates of tonnage and the other ship's documents and certificates issued or recognized by the competent authorities of the one Contracting Party shall be recognized by the competent authorities of the other Contracting Party.

2. Apart from a compulsory sale resulting from a decision of the courts the vessels of either Contracting Parties cannot be registered in the Ship Register of the other Contracting Party without presentation of a certificate, issued by the competent authorities of the Contracting Party from which the vessels originate, stating that the vessels have been deleted from the Ship Register of this Contracting Party.

3. The vessels of each of the Contracting Parties shall not be subject to re-measurement in the ports of the other Contracting Party and the tonnage noted in certificate of tonnage of the vessels shall be taken as the basis for the calculation of port dues of any kind or name, on the condition that the above mentioned documents have been issued in accordance with the International Convention on tonnage measurement (1969). The Tonnage Certificate of vessels below 24 meters issued in accordance with national legislation will be mutually recognized.

4. Especially for environment friendly oil tankers with segregated ballast tanks (SBT) or double hulls, the port's and pilotage fees shall be reduced:

   a) by deducting the capacity of the SBT or double hull spaces as specified in the relevant ship's documents and certificates from the total gross tonnage of the vessel, in accordance with IMO Resolution [A 747(18)], and

   b) by making a discount in proportion to the percentage which the capacity of the SBT or double hull spaces represents in the total gross tonnage of the vessel.

Article 11
Recognition of identity documents

1. Each of the two Contracting Parties shall recognize the identity documents issued by the competent authorities of the other Contracting Party and grant to the persons who possess these identity documents the rights mentioned in Articles 12 and 13 of the present Agreement, on the conditions specified in them. These identity documents are:

   a) for crew members who are nationals and residents of the Republic of Latvia:
   "Seaman's Discharge Book";

   b) for crew members who are nationals of the Hellenic Republic:
   "Greek Seaman's Book" or the Greek Passport.

2. The provisions of Articles 12 and 13 of the present Agreement shall apply correspondingly to any person who is not a national of either of the Contracting Parties but possesses an identity document in conformity with the provisions of the Convention on Facilitation of International Maritime Traffic (1965), and the Annex thereto, or which has been issued in accordance with Convention No 108 of the International Labour Organization (1958), concerning seafarer's national identity documents.

Article 12
Seamen's right to shore leave

1. Crew members of the vessel of one Contracting Party holding the identity documents specified in Article 11 of the present Agreement, are permitted to stay for temporary shore leave without visas during the stay of the vessel in the ports of the other Contracting Party, provided that the master has submitted a crew list to the relevant authorities in accordance with the regulations in force in that port.

2. While landing and returning to the vessel the persons mentioned above are subject to frontier and customs control in force in that port.

Article 13
Seamen's other rights

1. Holders of the identity documents specified in Article 11 of the present Agreement are permitted to enter or leave the territory of the other Contracting Party as passengers by any means of transportation for the

purpose of joining their vessel or transferring to another vessel, passing in transit to join their vessel in another country or for repatriation or for any other purpose approved by the relevant authorities of this other Contracting Party.

2. In all the cases specified in paragraph 1 of this Article the crew members must have corresponding permission or visa of the other Contracting Party which shall be granted by the relevant authorities within the shortest possible time.

3. If a stay of a crew member in the territory of the other Contracting Party should be prolonged due to the accident, illness or any other matter recognized by the relevant authorities as lawful, the relevant authorities shall prolong such stay upon the submission of written evidence for the period of time thereby requested.

Article 14
Right to deny entry

1. Without prejudice to the generality of the Articles 12 and 13 of the present Agreement, the national legislation of either Contracting Party concerning the entry, the stay and the termination of the stay of foreigners, is applicable.

2. Each Contracting Party reserves the right to deny entry to and/or stay in its territory to crew members whom considers undesirable.

Article 15
Conditions of employment

1. Shipowners of each of the Contracting Parties may employ on board their vessels flying the flag of the Contracting Parties, seafarers, nationals of the other Contracting Party, in accordance with the national legislation of the Contracting Party whose flag the vessel is flying.

2. When vessels, flying the flag of a Contracting Party are calling at the ports of the other Contracting Party, or are sailing into the territorial or the internal waters of such other Contracting Party, the relevant authorities of this Contracting Party should facilitate seamen employed on board these vessels in their replacement as well as in their repatriation.

3. In case of any disputes stemming out of the contract of employment, the applicable legislation and the exercised jurisdiction, will be the ones of the Contracting Party whose flag the vessel is flying.

Article 16
Assistance in case of accidents

1. If a vessel of one Contracting Party suffers shipwreck, runs aground, is cast ashore or suffers any other accident off the coast of the other Contracting Party, the vessel, its crew, passengers and cargo shall be granted, at any time, help, assistance and treatment to the same extent as in case of a national vessel. The Contracting Party shall notify without delay the competent authority of the other Contracting Party on the incident.

2. The cargo and articles unloaded or saved from the vessel specified in paragraph 1 of this Article, provided they are not delivered for use or consumption in the territory of the other Contracting Party, shall not be liable to any customs duties.

Article 17
Jurisdiction

1. In case of an offence committed on board a vessel flying the flag of one Contracting Party while the vessel is within the internal waters and the territorial sea of the other Contracting Party, the authorities of the latter Contracting Party shall not proceed to any prosecution without the consent of the competent diplomatic or consular officials of the first mentioned Contracting Party unless:

   a) the consequences of the crime extend to the territory of the other Contracting Party, or

   b) the crime is of a kind to disturb the peace or the public order and security of the other Contracting Party, or

   c) the prosecution is necessary for the suppression of illicit traffic in narcotic drugs or psychotropic substances, or

   d) the master of the vessel has asked for the prosecution of the perpetrator.

2. In the case of paragraph 1 of this Article a prior notification shall be given to the competent diplomatic or consular officials of the Contracting Party whose flag the vessel is flying, before any action is taken by the authority of the coastal state. In case of emergency, the above mentioned notification may be exercised at the same time when the said measures are taken.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not affect the right of the authorities of the Contracting Parties to exercise any inspection or any investigation, according to their national legislation.

4. In exercising their penal, civil and disciplinary jurisdiction, each Contracting Party shall take all necessary measures to avoid the detention of the vessels of the other Contracting Party. If such detention is absolutely necessary, the Contracting Parties shall limit the detention to the minimum or they may permit the sail of the vessel on the submission of a guarantee.

Article 18
International Treaties

The provisions of this Agreement do not affect the rights and obligations of the Contracting Parties arising from international conventions and agreements in force, related to maritime matters.

Article 19
Settlement of disputes

Any differences or problems concerning the interpretation or implementation of this Agreement shall be settled by direct negotiations between the competent authorities of the Contracting Parties. In case no agreement is reached the differences or problems shall be settled through diplomatic channels.

Article 20
Entry into force and validity

1. The present Agreement shall enter into force on the thirtieth (30) day after the receipt of the latter notification, through diplomatic channels, stating that all necessary constitutional procedures have been fulfilled.

2. The present Agreement shall be in force for an indefinite period of time, but either Contracting Parties may denounce it by submitting a written notification to the other Contracting Party through diplomatic channels. The denunciation of the present Agreement shall take effect twelve (12) months after the date of the receipt of such notification by the other Contracting Party.

Article 21
Amendments

Any amendment to the present Agreement shall be agreed upon in writing between the Contracting Parties and shall enter into force following the same procedure as described in Article 20 of the present Agreement.

IN WITNESS THEREOF the undersigned, being duly authorised by their respective Governments, have signed the present Agreement.

The present Agreement is made in duplicate, each in the Latvian, Greek and English languages. In the case of any disagreement of interpretation , the English text shall prevail.

DONE at ...ATHENS....., on this date ..27 of MARCH..... .2002.

For the government
of the Republic of Latvia:

For the government
of the Hellenic Republic:

[GREEK TEXT – TEXTE GREC]

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Λεττονίας και η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας που στη συνέχεια θα αναφέρονται ως τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη.

Επιθυμώντας να ενισχύσουν τις φιλικές σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών αναπτύσσοντας την συνεργασία τους στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας και με σκοπό να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της διεθνούς ναυτιλίας με βάση τις αρχές της ελευθερίας της εμπορικής ναυτιλίας.

Έχοντας υπόψη τις βασικές αρχές, που τίθενται από το Διεθνές Δίκαιο και ειδικότερα από τις Διεθνείς Ναυτιλιακές Συμβάσεις στις οποίες τα δύο Μέρη είναι μέλη .

Συμφώνησαν ως εξής:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Στη Συμφωνία αυτή :

1. Ο όρος "πλοίο του Συμβαλλομένου Μέρους" σημαίνει οποιοδήποτε πλοίο νηολογημένο στα Νηολόγια του Μέρους αυτού και το οποίο φέρει την σημαία του .

Εν τούτοις , ο όρος αυτός δεν θα περιλαμβάνει :

(α) Τα πολεμικά πλοία και τα βοηθητικά πλοία του Πολεμικού Ναυτικού.
(β) Τα πλοία που εκτελούν αποκλειστικά διοικητική ή κρατική υπηρεσία.
(γ) Τα πλοία επιστημονικής έρευνας .
(δ) Τα αλιευτικά πλοία .

2. Ο όρος "μέλος του πληρώματος" σημαίνει τον πλοίαρχο και κάθε άλλο πρόσωπο, που εκτελεί επί του πλοίου καθήκοντα και υπηρεσίες οι οποίες συνδέονται με την λειτουργία του και περιλαμβάνεται στην κατάσταση πληρώματος.

3. Ο όρος "αρμόδιες αρχές" σημαίνει, όσον αφορά τη Δημοκρατία της Λεττονίας το Υπουργείο Μεταφορών ή το πρόσωπο ή ίδρυμα εξουσιοδοτημένο από αυτό, όσον αφορά την Ελληνική Δημοκρατία το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής αναφορικά με τα ονόματα ή τις λειτουργίες των αρμοδίων Αρχών, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα προβαίνουν στην αναγκαία γνωστοποίηση μέσω της διπλωματικής οδού.

4. Ο όρος "ακτοπλοΐα" σημαίνει μεταφορά εμπορευμάτων και επιβατών μεταξύ των λιμένων του ενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη. Ο όρος "ακτοπλοΐα" περιλαμβάνει κάθε μεταφορά εμπορευμάτων τα οποία , αν και συνοδεύονται από φορτωτική συνεχείας και ανεξαρτήτως της προελεύσεως ή του προορισμού τους, μεταφορτώνονται άμεσα ή έμμεσα στα λιμάνια ενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη για να μεταφερθούν σε άλλο λιμάνι του ιδίου Συμβαλλόμενου Μέρους. Οι ίδιες διατάξεις θα εφαρμόζονται και προκειμένου για μεταφορές επιβατών έστω και αν είναι εφοδιασμένοι με εισιτήρια συνεχείας.

5. Ο όρος "διεθνής θαλάσσια μεταφορά" σημαίνει κάθε μεταφορά με πλοίο, εκτός της περίπτωσης που το πλοίο δραστηριοποιείται αποκλειστικά μεταξύ περιοχών που βρίσκονται στην επικράτεια ενός Συμβαλλομένου Μέρους.

Αρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής της Συμφωνίας

1. Η παρούσα Συμφωνία θα εφαρμόζεται στην επικράτεια καθενός από τα Συμβαλλόμενα μέρη συμπεριλαμβανομένων των χωρικών τους υδάτων.

2. Οι διατάξεις της παρούσης Συμφωνίας εφαρμόζονται στις διεθνείς ναυτιλιακές μεταφορές μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών.

3. Ωστόσο, οι διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας δεν θα εφαρμόζονται:

α) σε λιμάνια που δεν είναι ανοικτά για ξένα πλοία.

β) σε δραστηριότητες που επιφυλάσσονται από την εθνική νομοθεσία καθενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη για τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους ή για τις δικές τους επιχειρήσεις και οργανισμούς, και που περιλαμβάνουν ειδικότερα την ακτοπλοΐα, την θαλάσσια αλιεία, την πλοήγηση, τη ρυμούλκηση, την ναυαγιαίρεση και την επιθαλάσσια αρωγή.

γ) για την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών.

δ) στην μετανάστευση και την μεταφορά μεταναστών.

Άρθρο 3

Σκοπός

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα αναπτύξουν τη συνεργασία τους στο πεδίο της εμπορικής ναυτιλίας και θα προωθήσουν την συμμετοχή των πλοίων τους στο θαλάσσιο εμπόριο μεταξύ των λιμένων τους, στη βάση των ίσων δικαιωμάτων, του αμοιβαίου συμφέροντος και των αρχών της ελευθερίας της εμπορικής ναυσιπλοΐας, και θα απέχουν από κάθε ενέργεια, η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει δυσμενώς την ανάπτυξη της βασιζόμενης στις παραπάνω αρχές διεθνούς ναυτιλίας. Η αρχή της μη διακρίσεως θα εφαρμόζεται στις εμπορικές δραστηριότητες των φυσικών ή νομικών προσώπων που εκμεταλλεύονται πλοία που φέρουν την σημαία του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στην επικράτεια του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

Άρθρο 4

Συνεργασία

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, στα πλαίσια της αντίστοιχης εθνικής νομοθεσίας, θα συνεχίσουν τις προσπάθειές τους, προκειμένου να διατηρήσουν και να αναπτύξουν μια αποτελεσματική σχέση μεταξύ των αρμοδίων αρχών των χωρών τους.

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν να παρέχουν μεταξύ τους, στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους, τεχνική βοήθεια για την ανάπτυξη των θαλασσίων μεταφορών. Γι' αυτό το σκοπό τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα προωθήσουν και ενθαρρύνουν την ανάπτυξη των επαφών και τη συνεργασία μεταξύ των ναυτιλιακών ή των σχετικών με τη ναυτιλία επιχειρήσεων και οργανισμών.

Άρθρο 5

Ναυτιλιακές Αρχές

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν να ακολουθούν στις διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές τις αρχές του ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού και ειδικότερα:

α) να συνεργάζονται στην εξάλειψη των εμποδίων τα οποία μπορεί να παρακωλύουν την ανάπτυξη του θαλάσσιου εμπορίου μεταξύ των λιμένων των χωρών τους·
β) να υποστηρίξουν μέτρα που θα εξασφάλιζαν την συμμετοχή των πλοίων τους στο θαλάσσιο εμπόριο μεταξύ των λιμανιών των Συμβαλλομένων Μερών και των λιμανιών τρίτων χωρών στα πλαίσια του ελεύθερου και εμπορικού ανταγωνισμού και να απέχουν από μέτρα και πρακτικές που εμποδίζουν την συμμετοχή αυτή·
γ) να εξασφαλίσουν ότι τα πλοία τους θα παρέχουν ελεύθερα διεθνείς θαλάσσιες υπηρεσίες σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία των Συμβαλλομένων Μερών·
δ) να καταργήσουν οποιουσδήποτε μονομερείς περιορισμούς που σχετίζονται με τη διεθνή θαλάσσια μεταφορά εμπορευμάτων και επιβατών και που επιφυλάσσονται εν όλω ή εν μέρει για τα πλοία των Συμβαλλομένων Μερών·
ε) να καταργήσουν οποιεσδήποτε ρυθμίσεις κατανομής φορτίων, στην περίπτωση που τέτοιες ρυθμίσεις έχουν περιληφθεί στις ήδη ισχύουσες διμερείς συμφωνίες των Συμβαλλομένων Μερών .

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν θα επηρεάζουν το δικαίωμα των πλοίων τρίτων χωρών να συμμετέχουν στο θαλάσσιο εμπόριο μεταξύ των λιμανιών των Συμβαλλομένων Μερών .

3. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου δεν θα εμποδίζουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση της ελεύθερης συμμετοχής των εμπορικών τους στόλων στο διεθνές εμπόριο στα πλαίσια του εμπορικού ανταγωνισμού και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 6

Εθνική Μεταχείριση

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα παρέχει στα πλοία του άλλου Συμβαλλομένου Μέρους την ίδια μεταχείριση την οποία παρέχει στα δικά του πλοία που απασχολούνται σε διεθνείς πλόες, σε ό,τι αφορά:

α) την ελεύθερη είσοδο στα λιμάνια, την διάθεση των προβλητών και την πλήρη χρήση των λιμενικών ευκολιών τους·

β) την φόρτωση και εκφόρτωση φορτίων, την μεταφόρτωση, την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών και την άσκηση συνήθων εμπορικών πράξεων·

γ) την πληρωμή οιωνδήποτε τελών και επιβαρύνσεων·

δ) την χρήση των υπηρεσιών που προορίζονται για τη ναυτιλία

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, δεν θα υποχρεώνουν το ένα Συμβαλλόμενο Μέρος να επεκτείνει στα πλοία του άλλου Συμβαλλομένου Μέρους εξαίρεση από απαιτήσεις για υποχρεωτική πλοήγηση, που παρέχεται στα δικά του πλοία .

Άρθρο 7

Μεταχείριση του Μάλλον Ευνοούμενου Κράτους

1. Εάν από την Συμφωνία αυτή δεν προβλέπεται διαφορετικά, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα παρέχουν μεταξύ τους μεταχείριση ίδια προς αυτήν του μάλλον ευνοούμενου κράτους σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εμπορική ναυτιλία .

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν θα εφαρμόζονται για πλεονεκτήματα που απορρέουν από την συμμετοχή κάθε Συμβαλλομένου Μέρους σε Οικονομική Κοινότητα οιασδήποτε μορφής .

Άρθρο 8

Καταβολή Λιμενικών Τελών

Τα πλοία καθενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, όταν προσεγγίζουν σε λιμάνι του άλλου Μέρους για εκφόρτωση μέρους του φορτίου τους, μπορούν , συμμορφωνόμενα προς τους νόμους και τους κανονισμούς της χώρας αυτής, να διατηρούν επ' αυτών το μέρος του φορτίου τους που προορίζεται για άλλο λιμάνι, είτε της ίδιας είτε άλλης χώρας ή να το μεταφορτώνουν σε άλλο πλοίο, χωρίς να καταβάλλουν οποιαδήποτε άλλα επιπλέον τέλη, εκτός από εκείνα που επιβάλλονται σε παρόμοια περίπτωση , από το άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος στα δικά του πλοία. Κατά τον ίδιο τρόπο, τα πλοία καθενός από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη θα μπορούν να προσεγγίζουν σε ένα ή και περισσότερα λιμάνια του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους για φόρτωση ολοκλήρου ή μέρους του φορτίου τους που προορίζεται για ξένα λιμάνια , χωρίς να καταβάλλουν άλλα τέλη εκτός από εκείνα που επιβάλλονται σε παρόμοιες περιπτώσεις , από το άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος στα δικά του πλοία .

Άρθρο 9

Διευκόλυνση της Ναυτιλιακής Κίνησης

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα υιοθετούν, εντός των ορίων της νομοθεσίας τους και των κανονισμών λιμένος, καθώς επίσης και των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από το Διεθνές Δίκαιο, όλα τα αναγκαία μέτρα για την διευκόλυνση και επίσπευση της ναυτιλιακής κίνησης, για την αποφυγή των μη αναγκαίων καθυστερήσεων των πλοίων, και για την επίσπευση και απλούστευση κατά το δυνατόν, της διεξαγωγής των τελωνειακών, υγειονομικών, λιμενικών διατυπώσεων καθώς και λοιπών διατυπώσεων που εφαρμόζονται στα λιμάνια .

Άρθρο 10

Ναυτιλιακά Έγγραφα

1. Τα έγγραφα που αποδεικνύουν την εθνικότητα των πλοίων, τα πιστοποιητικά χωρητικότητας καθώς και όλα τα άλλα ναυτιλιακά έγγραφα και πιστοποιητικά του πλοίου, που έχουν εκδοθεί ή αναγνωρισθεί από τις αρμόδιες αρχές του ενός από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη, θα αναγνωρίζονται και από τις αρμόδιες Αρχές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

2. Εκτός από την αναγκαστική πώληση λόγω δικαστικής απόφασης τα πλοία καθενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη δεν μπορούν να εγγραφούν στο Νηολόγιο του άλλου Συμβαλλομένου Μέρους, χωρίς την προσκόμιση πιστοποιητικού, που έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες αρχές του Μέρους από το οποίο τα πλοία προέρχονται, με το οποίο θα βεβαιώνεται ότι τα πλοία έχουν διαγραφεί από το Νηολόγιο του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους.

3. Τα πλοία κάθε ενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη δεν θα υπόκεινται σε ανακαταμέτρηση στα λιμάνια του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους και η χωρητικότητα που σημειώνεται στο πιστοποιητικό καταμέτρησης χωρητικότητας των πλοίων θα λαμβάνει ως βάση για τον υπολογισμό την κάθε είδους ή ονομασίας λιμενικών τελών, υπό την προϋπόθεση ότι τα πιστοποιητικά που αναφέρθηκαν παραπάνω έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την Διεθνή Σύμβαση Καταμέτρησης Χωρητικότητας (1969). Τα πιστοποιητικά καταμέτρησης των σκαφών κάτω των 24 μέτρων που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία θα αναγνωρίζονται αμοιβαία.

4. Ειδικότερα για τα φιλικά προς το περιβάλλον δεξαμενόπλοια με δεξαμενές διαχωρισμένου έρματος ή διπλά τοιχώματα, τα λιμενικά τέλη και τα τέλη πλοήγησης θα μειώνονται:

α) με την αφαίρεση της χωρητικότητας των δεξαμενών διαχωρισμένου έρματος ή των διπλών τοιχωμάτων, όπως ορίζονται στα σχετικά ναυτιλιακά έγγραφα και πιστοποιητικά του πλοίου, από την ολική χωρητικότητα του πλοίου σύμφωνα με την Απόφαση [Α 747 (18)] του ΙΜΟ και

β) με τον υπολογισμό εκπτώσεως κατ' αναλογία του ποσοστού που αντιπροσωπεύει ή χωρητικότητα των δεξαμενών διαχωρισμένου έρματος ή των διπλών τοιχωμάτων στην ολική χωρητικότητα του πλοίου.

Άρθρο 11

Αναγνώριση των Αποδεικτικών Ταυτότητος

1. Καθένα από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη, θα αναγνωρίζει τα αποδεικτικά ταυτότητας που έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες αρχές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους και θα παρέχει στους κατόχους αυτών των αποδεικτικών ταυτότητας τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 12 και 13 της Συμφωνίας αυτής, υπό τους όρους που αναφέρονται λεπτομερώς σ' αυτά. Τα εν λόγω αποδεικτικά ταυτότητας είναι :

α) για τα μέλη του πληρώματος που είναι υπήκοοι και κάτοικοι της Δημοκρατίας της Λεττονίας: το Φυλλάδιο Λύσης της Εργασιακής Σχέσης Ναυτικού.

β) για τα μέλη του πληρώματος που είναι υπήκοοι της Ελληνικής Δημοκρατίας: το Ελληνικό Ναυτικό Φυλλάδιο ή το Ελληνικό Διαβατήριο.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 12 και 13 της Συμφωνίας αυτής, θα εφαρμόζονται αντίστοιχα επί οιουδήποτε προσώπου το οποίο δεν είναι υπήκοος κανενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη αλλά κατέχει αποδεικτικό ταυτότητος σύμφωνα με τις Διατάξεις της Σύμβασης για την διευκόλυνση της Διεθνούς Ναυτιλιακής Κίνησης (1965) και του Παραρτήματος αυτής, ή το οποίο έχει εκδοθεί σύμφωνα με την Σύμβαση αριθμ. 108 της Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (1958) , που αφορά τα αποδεικτικά ταυτότητας των ναυτικών .

Άρθρο 12

Άδεια Εξόδου στην Ξηρά

1. Μέλη πληρώματος πλοίου ενός από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη, κάτοχοι αποδεικτικών ταυτότητας ναυτικού που αναφέρονται στο άρθρο 11 αυτής της Συμφωνίας, επιτρέπεται να παραμένουν με προσωρινή άδεια εξόδου στην ξηρά

χωρίς προξενική θεώρηση (visa), κατά την διάρκεια της παραμονής του πλοίου στα λιμάνια του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι ο πλοίαρχος έχει υποβάλει στις αρμόδιες αρχές κατάσταση πληρώματος σύμφωνα με τους κανονισμούς που ισχύουν στο εν λόγω λιμάνι.

2. Κατά την αποβίβαση και επιστροφή στο πλοίο, τα προαναφερθέντα πρόσωπα υπόκεινται σε έλεγχο εισόδου και εξόδου , καθώς και σε τελωνειακό έλεγχο που ισχύουν στο εν λόγω λιμάνι.

Άρθρο 13

Άλλα Δικαιώματα των Ναυτικών

1. Οι κάτοχοι των αποδεικτικών ταυτότητας ναυτικού, που καθορίζονται στο άρθρο 11 αυτής της Συμφωνίας, επιτρέπεται να εισέρχονται ή να εξέρχονται από την επικράτεια του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους ως επιβάτες οιουδήποτε μεταφορικού μέσου με σκοπό να συναντήσουν το πλοίο τους ή να μετακινηθούν σε άλλο πλοίο, ή να διέρχονται TPANZIT στην περίπτωση που πηγαίνουν να συναντήσουν το πλοίο τους σε άλλη χώρα, ή να επαναπατρίζονται ή για οποιονδήποτε άλλο σκοπό που θα γίνεται αποδεκτός από τις Αρχές του άλλου Συμβαλλομένου Μέρους .

2. Σε κάθε περίπτωση που περιγράφεται λεπτομερώς στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου, οι ναυτικοί πρέπει να έχουν την αντίστοιχη θεώρηση ή VISA του άλλου Συμβαλλομένου Μέρους, που θα χορηγούνται από τις αρμόδιες αρχές το συντομότερο δυνατό .

3. Εάν η παραμονή ενός μέλους του πληρώματος στην επικράτεια του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους χρειάζεται να παραταθεί λόγω ατυχήματος, ασθένειας ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο που αναγνωρίζεται ως νόμιμος από τις Αρμόδιες Αρχές, οι Αρμόδιες Αρχές θα παρατείνουν την παραμονή με την προϋπόθεση της υποβολής γραπτής απόδειξης για την χρονική περίοδο που ζητείται.

Άρθρο 14

Δικαίωμα Άρνησης Εισόδου

1. Με την επιφύλαξη της γενικότητος των διατάξεων των άρθρων 12 και 13 της παρούσας Συμφωνίας η εθνική νομοθεσία κάθε ενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη που αφορά την είσοδο, παραμονή και λήξη παραμονής αλλοδαπών παραμένει σε ισχύ.

2. Καθένα από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη επιφυλάσσει για τον εαυτό του το δικαίωμα να αρνηθεί την είσοδο και / ή την παραμονή στην επικράτειά του σε ναυτικούς τους οποίους θεωρεί ανεπιθύμητους .

Άρθρο 15

Όροι Ναυτολόγησης

1. Πλοιοκτήτες κάθε ενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να ναυτολογούν ως μέλη πληρώματος για τα πλοία τους που φέρουν τη σημαία των Συμβαλλόμενων Μερών , ναυτικούς, υπηκόους του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία της χώρας τη σημαία της οποίας φέρει .

2. Όταν πλοία που φέρουν τη σημαία ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, καταπλέουν σε λιμάνια του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους ή ναυσιπλοούν στη χωρική θάλασσα ή τα εσωτερικά ύδατα αυτού του Συμβαλλόμενου Μέρους , οι αρμόδιες Αρχές αυτού του Συμβαλλόμενου μέρους οφείλουν να παρέχουν στους ναυτικούς που υπηρετούν στα πλοία αυτά διευκολύνσεις που αφορούν στην αντικατάσταση αυτών και στον επαναπατρισμό τους .

3. Σε περίπτωση οποιασδήποτε διαφοράς η οποία προκύπτει από τη σχετική σύμβαση ναυτολογήσεως, εφαρμόζεται η νομοθεσία και ασκείται η δικαιοδοσία του Συμβαλλόμενου Μέρους τη σημαία του οποίου φέρει το πλοίο .

Άρθρο 16

Αρωγή σε Περίπτωση Ατυχήματος

1. Εάν πλοίο ενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη ναυαγήσει, προσαράξει, εξωκείλει ή πάθει οποιοδήποτε άλλο ατύχημα έξω από τις ακτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, θα παρέχεται στο πλοίο, το πλήρωμά του, τους επιβάτες και το φορτίο, σε οποιοδήποτε χρόνο, βοήθεια, αρωγή και μεταχείριση σε ίδια έκταση με αυτή που παρέχεται σε περίπτωση εθνικού πλοίου. Το Συμβαλλόμενο Μέρος θα ειδοποιήσει, χωρίς καθυστέρηση, την αρμόδια Αρχή του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους για το συμβάν.

2. Το φορτίο και τα είδη, που έχουν εκφορτωθεί ή διασωθεί από το πλοίο, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, δεν θα υπόκεινται σε οποιουδήποτε είδους τελωνειακούς δασμούς με την προϋπόθεση ότι δεν παραδίδονται για χρήση ή κατανάλωση μέσα στην επικράτεια του άλλου Συμβαλλομένου Μέρους.

Άρθρο 17

Δικαιοδοσία

1. Σε περίπτωση διάπραξης αδικήματος επί πλοίου που φέρει την σημαία του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους για όσο χρόνο αυτό βρίσκεται στα εσωτερικά ύδατα και την αιγιαλίτιδα ζώνη του άλλου Συμβαλλομένου Μέρους, οι αρχές του Μέρους αυτού δεν θα διώκουν αυτό χωρίς την συγκατάθεση της αρμοδίας διπλωματικής ή προξενικής αρχής του πρώτου Μέρους, εκτός εάν:

(α) οι συνέπειες του αδικήματος επεκτείνονται στην επικράτεια του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους , ή

(β) το αδίκημα είναι τέτοιου είδους ώστε να διαταράσσει την ειρήνη ή την δημόσια τάξη και την ασφάλεια του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους , ή

(γ) η δίωξη είναι απαραίτητη για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών , ή

(δ) ο πλοίαρχος του πλοίου έχει ζητήσει την δίωξη του δράστη.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού πριν από την λήψη οιωνδήποτε μέτρων από τις αρχές του παρακτίου κράτους, θα ειδοποιούνται προηγουμένως οι αρμόδιες διπλωματικές ή προξενικές αρχές του κράτους την σημαία του οποίου φέρει το πλοίο. Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, η ανωτέρω ειδοποίηση μπορεί να γίνει κατά τον χρόνο λήψης των ανωτέρω μέτρων.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν θα επηρεάζουν το δικαίωμα των αρχών των Συμβαλλομένων Μερών να διεξάγουν οποιονδήποτε έλεγχο ή έρευνα, σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία.

4. Κατά την άσκηση της ποινικής, αστικής και πειθαρχικής δικαιοδοσίας του, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή της κρατήσεως των πλοίων του ετέρου Συμβαλλομένου Μέρους. Εάν αυτή η κράτηση είναι απολύτως απαραίτητη, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα περιορίσουν αυτή στο ελάχιστο ή θα επιτρέψουν τον απόπλου του πλοίου με την υποβολή εγγυήσεως.

Άρθρο 18

Διεθνείς Συνθήκες

Οι διατάξεις της παρούσης Συμφωνίας δεν επηρεάζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Συμβαλλομένων Μερών, τα οποία προκύπτουν από τις εν ισχύι διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες, τις σχετικές με ναυτιλιακά θέματα.

Άρθρο 19

Διευθέτηση Διαφορών

Οι οποιεσδήποτε διαφορές ή προβλήματα, που αναφέρονται στην ερμηνεία ή εφαρμογή της Συμφωνίας αυτής, θα διευθετούνται με απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των αρμοδίων Αρχών των Συμβαλλομένων Μερών.

Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί καμία συμφωνία οι διαφορές και τα προβλήματα θα διευθετούνται δια της διπλωματικής οδού.

Άρθρο 20

Θέση σε ισχύ και επικύρωση

Η Συμφωνία αυτή θα τεθεί σε ισχύ την τριακοστή ημέρα από την ημερομηνία της τελευταίας γνωστοποίησης, δια της διπλωματικής οδού, που θα ορίζει ότι όλες οι αναγκαίες συνταγματικές διαδικασίες έχουν ολοκληρωθεί.

2. Η Συμφωνία αυτή συνάπτεται για απεριόριστο χρονικό διάστημα αλλά καθένα από τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορεί να την καταγγείλει με την υποβολή έγγραφης ανακοίνωσης στο άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος μέσω της διπλωματικής οδού. Η καταγγελία της παρούσας Συμφωνίας θα τεθεί σε ισχύ δώδεκα (12) μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής της ανακοίνωσης από το άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος.

Άρθρο 21

Τροποποιήσεις

Οποιαδήποτε τροποποίηση αυτής της Συμφωνίας θα συμφωνηθεί γραπτώς μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών και θα τεθεί σε ισχύ σύμφωνα με την ίδια διαδικασία που περιγράφεται στο Άρθρο 21 της Συμφωνίας αυτής.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι παρακάτω δεόντως εξουσιοδοτημένοι από τις αντίστοιχες Κυβερνήσεις τους, υπέγραψαν την παρούσα Συμφωνία.

Η παρούσα Συμφωνία συντάχθηκε σε δύο αντίγραφα, το καθένα στη λεττονική, ελληνική και αγγλική γλώσσα. Σε περίπτωση οποιασδήποτε διαφωνίας ως προς την ερμηνεία, το αγγλικό κείμενο κατισχύει.

Έγινε στην Αθήνα..... την 27η Μαΐου..... 2002

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

[LATVIAN TEXT – TEXTE LETTON]

Latvijas Republikas valdības

un

Grieķijas Republikas valdības

NOLĪGUMS

par jūras transportu

Latvijas Republikas valdība un Grieķijas Republikas valdība (turpmāk – divas Līgumslēdzējas Puses),

vēloties nostiprināt draudzīgas attiecības starp divām valstīm, attīstot to sadarbību tirdzniecības kuģošanas jomā, un nolūkā veicināt starptautiskās kuģošanas attīstību uz tirdzniecības kuģošanas brīvības principu pamata,

ievērojot principus, kas noteikti starptautiskajās tiesībās un it īpaši starptautiskajās kuģošanas konvencijās, kuru dalībnieces ir abas Līgumslēdzējas Puses,

ir vienojušās par sekojošo:

1. pants
Defīnīcijas

Šī Nolīguma nolūkā:

1. Termins "Līgumslēdzējas Puses kuģis" nozīmē jebkuru kuģi, kas ir reģistrēts šīs Līgumslēdzējas Puses Kuģu reģistrā un kuģo ar šīs valsts karogu. Šis termins tomēr neietver:

   a) kara kuģus un jūras kara flotes palīgkuģus;

   b) kuģus, kas izpilda vienīgi administratīvās vai valsts funkcijas;

   c) zinātniskās pētniecības kuģus;

   d) zvejas kuģus.

2. Termins "apkalpes loceklis" nozīmē kapteini un jebkuru personu, kura ir faktiski nodarbināta uz kuģa ar kuģa ekspluatāciju saistītu pienākumu un pakalpojumu veikšanai, un ir iekļauta apkalpes locekļu sarakstā.

3. Termins "kompetentās iestādes" nozīmē attiecībā uz Latvijas Republiku Satiksmes ministriju vai tās pilnvarotu personu vai iestādi, attiecībā uz Grieķijas Republiku – Jūras tirdzniecības flotes ministriju. Jebkādu izmaiņu gadījumā attiecībā uz kompetento iestāžu nosaukumu vai funkcijām Līgumslēdzējas Puses sniedz nepieciešamos paziņojumus pa diplomātiskajiem kanāliem.

4. Termins "kabotāža" nozīmē preču un pasažieru transportēšanu starp vienas Līgumslēdzējas Puses ostām. Termins "kabotāža" ietver jebkuru preču transportēšanu, kuras, arī tad, ja tām ir tranzīta konosaments un neatkarīgi no to izcelšanās vai piegādes vietas, tiek pārkrautas tieši vai

netieši vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses ostās, lai tiktu nogādātas uz tās pašas Līgumslēdzējas Puses citu ostu. Šie paši noteikumi ir piemērojami arī attiecībā uz pasažieriem, pat ja tiem ir tranzīta biļetes.

5. Termins "starptautiskais jūras transports" nozīmē jebkuru transportēšanu ar kuģi, izņemot, ja kuģis kursē vienīgi starp vienas Līgumslēdzējas Puses teritorijā izvietotām vietām.

2. pants
Nolīguma darbības joma

1. Šis Nolīgums ir piemērojams katras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, ieskaitot to teritoriālos ūdeņus.

2. Šī Nolīguma noteikumi ir piemērojami attiecībā uz starptautisko jūras transportu starp Līgumslēdzējām Pusēm.

3. Tomēr šī Nolīguma noteikumi nav piemērojami attiecībā uz:

   a) ostām, kuras nav atvērtas ārvalstu kuģiem;

   b) aktivitātēm, kuras ar katras Līgumslēdzējas Puses valsts normatīvajiem aktiem ir rezervētas savas valsts karoga kuģiem vai uzņēmumiem un organizācijām, it īpaši ieskaitot kabotāžu, jūras zvejniecību, loču pakalpojumus, vilkšanu tauvā, glābšanu un palīdzību uz jūras;

   c) ārvalstnieku iecelošanu un uzturēšanos;

   d) imigrāciju un imigrantu transportēšanu.

3. pants
Mērķis

Līgumslēdzējas Puses attīsta savstarpējo sadarbību tirdzniecības kuģošanas jomā un veicina abu valstu kuģu līdzdalību jūras tirdzniecībā starp to ostām, pamatojoties uz tiesību vienlīdzības, savstarpēja izdevīguma un tirdzniecības kuģošanas brīvības principiem, un atturas no jebkādas darbības, kas varētu kaitēt starptautiskās kuģošanas attīstībai, kura balstīta uz augstāk minētajiem principiem. Uz pilsoņu vai juridisko personu, kas ekspluatē vienas Līgumslēdzējas Puses valsts karoga kuģus, komerciālajām darbībām otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā tiks piemērots nediskriminācijas princips.

4. pants
Sadarbība

1. Līgumslēdzējas Puses savas valsts normatīvo aktu ietvaros turpina censties uzturēt un attīstīt efektīvas attiecības starp abu valstu kompetentajām iestādēm.

2. Līgumslēdzējas Puses vienojas savu iespēju robežās sniegt viena otrai tehnisko palīdzību jūras transporta attīstīšanā. Šajā nolūkā Līgumslēdzējas Puses aktivizēs un veicinās kontaktu un sadarbības attīstību starp to kuģošanas un ar to saistītajiem uzņēmumiem un organizācijām.

5. pants
Kuģošanas principi

1. Līgumslēdzējas Puses vienojas starptautiskajā jūras transportā ievērot brīvas un godīgas konkurences principus, un it īpaši:

   a) sadarboties tādu šķēršļu novēršanā, kas varētu traucēt jūras tirdzniecības attīstību starp to ostām;

   b) atbalstīt pasākumus, kas varētu nodrošināt to kuģu līdzdalību jūras tirdzniecībā starp Līgumslēdzēju Pušu ostām un trešo valstu ostām uz brīvas un komerciālas konkurences pamata, un atturēties no pasākumiem un prakses, kas kavē šādu līdzdalību;

   c) nodrošināt, ka to kuģi ir brīvi sniegt starptautiskos jūras pakalpojumus saskaņā ar Līgumslēdzēju Pušu nacionālajiem normatīvajiem aktiem;

   d) atcelt jebkādus vienpusējus ierobežojumus attiecībā uz starptautisko jūras preču un pasažieru transportēšanu, kas pilnībā vai daļēji ir rezervēta Līgumslēdzēju Pušu kuģiem;

   e) atcelt jebkādus kravu sadales līgumus, gadījumā, ja šādi līgumi ir iekļauti esošajos Līgumslēdzēju Pušu divpusējos līgumos.

2. Šī panta 1.punkta noteikumi neskar trešo valstu kuģu tiesības piedalīties jūras tirdzniecībā starp Līgumslēdzēju Pušu ostām.

3. Šī panta noteikumi nekavē Līgumslēdzējas Puses veikt atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu savas tirdzniecības flotes brīvu līdzdalību starptautiskajā tirdzniecībā uz komerciālas konkurences pamata saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

6. pants
Nacionālā attieksme

1. Katra Līgumslēdzēja Puse nodrošina otras Līgumslēdzējas Puses kuģiem tādu pašu attieksmi, kādu tā nodrošina saviem, starptautiskajos reisos nodarbinātajiem, kuģiem attiecībā uz:

   a) brīvu piekļūšanu ostām, piestātņu piešķiršanu un ostas iekārtu pilnvērtīgu izmantošanu;

   b) kravu iekraušanu un izkraušanu, pārkraušanu, pasažieru uzņemšanu un izkāpšanu krastā, kā arī citas normālas komerciālas darbības veikšanu;

   c) jebkuru ostas maksu un nodevu apmaksu;

   d) navigācijai paredzēto pakalpojumu izmantošanu.

2. Šī panta 1.punkta noteikumi neuzliek par pienākumu ne vienai, ne otrai Līgumslēdzējai Pusei atbrīvot otras Līgumslēdzējas Puses kuģus no prasības par obligātajiem loču pakalpojumiem, no kuriem tā atbrīvo pati savus kuģus.

7. pants
Vislielākās labvēlības attieksme

1. Gadījumā, ja kāds šī Nolīguma pants neparedz citādi, Līgumslēdzējas Puses attiecas viena pret otru tāpat kā pret vislielāko labvēlību baudošo valsti visos ar kuģniecību saistītajos jautājumos.

2. Šī panta 1.punkta noteikumi nav piemērojami attiecībā uz priekšrocībām, kas izriet no katras Līgumslēdzējas Puses līdzdalības jebkāda veida ekonomiskajā kopienā.

8. pants
Ostas nodevu maksāšana

Katras Līgumslēdzējas Puses kuģi, ienākot otras Līgumslēdzējas Puses ostā, lai izkrautu daļu savas kravas, drīkst pēc šīs valsts likumu un noteikumu izpildes paturēt uz kuģa to kravas daļu, ko paredzēts nogādāt citā ostā tajā pašā vai citā valstī, vai pārkraut to uz citu kuģi, nemaksājot nekādas papildus nodevas, izņemot tās, kuras līdzīgos gadījumos otra Līgumslēdzēja Puse iekasē no saviem kuģiem. Šādā pašā veidā katras Līgumslēdzējas Puses kuģi drīkst iebraukt vienā vai vairākās otras Līgumslēdzējas Puses ostās, lai iekrautu visu vai daļu savas ārvalstu ostām paredzētās kravas, nemaksājot citas nodevas, kā vien tās, kuras līdzīgos gadījumos otra Līgumslēdzēja Puse iekasē no saviem kuģiem.

9. pants
Jūras satiksmes atvieglojumi

Līgumslēdzējas Puses savas valsts normatīvo aktu un ostu noteikumu ietvaros, kā arī savu no starptautiskajām tiesībām izrietošo saistību ietvaros, veic visus nepieciešamos pasākumus, lai atvieglotu un paātrinātu jūras satiksmi, lai novērstu kuģu nevajadzīgu aizkavēšanos un lai pēc iespējas paātrinātu un vienkāršotu muitas, sanitāro, ostas formalitāšu un citu ostās nepieciešamo formalitāšu kārtošanu.

10. pants
Kuģu dokumenti

1. Dokumentus, kas apstiprina kuģu valsts piederību, tilpības apliecību un citus kuģu dokumentus un sertifikātus, ko izdevušas vai atzinušās vienas Līgumslēdzējas Puses kompetentās iestādes, atzīst arī otras Līgumslēdzējas Puses kompetentās iestādes.

2. Izņemot obligāto pārdošanu, kas izriet no tiesas lēmuma, ne vienas, ne otras Līgumslēdzējas Puses kuģi nevar tikt reģistrēti otras Līgumslēdzējas Puses Kuģu reģistrā, ja netiek uzrādīta tās Līgumslēdzējas Puses, no kuras kuģi ir cēlušies, kompetento iestāžu izsniegta apliecība par to, ka kuģi ir izslēgti no šīs Līgumslēdzējas Puses Kuģu reģistra.

3. Vienas Līgumslēdzējas Puses kuģi netiek pārmērīti otras Līgumslēdzējas Puses ostās un kuģu tilpības apliecībā norādītā tilpība ir jāņem par pamatu jebkāda veida vai nosaukuma ostas nodevu aprēķināšanā ar noteikumu, ka augstāk minētie dokumenti ir izdoti saskaņā ar 1969.gada Starptautisko Konvenciju par kuģu tilpības mērīšanu. Kuģu, kuru garums mazāks par 24 metriem, tilpības apliecības, kas izdotas saskaņā ar nacionālajiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, ir abpusēji atzīstamas.

4. Īpaši apkārtējai videi draudzīgiem tankkuģiem ar izolētā balasta tankiem (IBT) vai dubulto korpusu, ostu maksas un loču maksas ir samazināmas:

   a) atskaitot no kopējās kuģa tilpības IBT vai dubultā korpusa tilpību, kā tas saskaņā ar Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (SJO) Rezolūciju [A 747(18)] ir noteikts atbilstošajos kuģa dokumentos un sertifikātos, un

   b) izdarot atlaidi proporcionāli tai daļai, kas veido IBT un dubultā korpusa tilpību attiecībā pret kuģa kopējo tilpību.

11. pants
Identitātes dokumentu atzīšana

1. Katra no divām Līgumslēdzējām Pusēm atzīst otras Līgumslēdzējas Puses kompetento iestāžu izdotos identitātes dokumentus un piešķir šo identitātes dokumentu īpašniekiem šī Nolīguma 12. un 13.pantā minētās tiesības. Šie identitātes dokumenti ir:

   a) apkalpes locekļiem, kuri ir Latvijas Republikas pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji, - "Jūrnieka grāmatiņa";

   b) apkalpes locekļiem, kuri ir Grieķijas Republikas pilsoņi, - "Grieķijas Jūrnieka grāmatiņa" vai Grieķijas pase.

2. Šī Nolīguma 12. un 13.panta noteikumi ir atbilstoši piemērojami jebkurai personai, kura nav ne vienas, ne otras Līgumslēdzējas Puses valsts pilsonis, bet kurai ir 1965.gada Konvencijas par starptautiskās jūras satiksmes atvieglošanu un tās Pielikuma noteikumiem atbilstošs identitātes dokuments vai kas izdots saskaņā ar Starptautiskās Darba Organizācijas 1958.gada Konvenciju nr.108 par jūrnieku nacionālajām personas apliecībām.

12. pants
Jūrnieku tiesības izkāpt krastā

1. Vienas Līgumslēdzējas Puses kuģa apkalpes locekļiem, kuriem ir šī Nolīguma 11.pantā minētie identitātes dokumenti, ir atļauts kuģa uzturēšanās laikā otras Līgumslēdzējas Puses ostās bez vīzas uzturēties krastā ar noteikumu, ka kapteinis saskaņā ar šajā ostā spēkā esošajiem noteikumiem ir iesniedzis attiecīgajām iestādēm apkalpes locekļu sarakstu.

2. Izkāpjot krastā un atgriežoties uz kuģa, augstāk minētās personas ir pakļautas šajā ostā esošajai robežkontrolei un muitas kontrolei.

13. pants
Citas jūrnieku tiesības

1. Šī Nolīguma 11.pantā noteikto identitātes dokumentu īpašniekiem ir atļauts kā pasažieriem ar jebkāda veida transporta līdzekļiem iebraukt otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā vai atstāt to ar mērķi nokļūt uz savu kuģi vai uz citu kuģi, šķērsot to tranzītā, lai nokļūtu uz savu kuģi citā

valstī vai lai dotos mājup, vai jebkurā citā nolūkā, ko atzinušas šīs otras Līgumslēdzējas Puses atbilstošās iestādes.

2. Visos šī panta 1.punktā noteiktajos gadījumos apkalpes locekļiem jābūt atbilstošai otras Līgumslēdzējas Puses atļaujai vai vīzai, kuru atbilstošās iestādes izsniedz iespējami īsā laikā.

3. Ja apkalpes locekļa uzturēšanās otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā ir jāpagarina nelaimes gadījuma, slimības vai jebkāda cita atbilstošo iestāžu par likumīgu atzīta iemesla dēļ, atbilstošās iestādes pagarina šādu uzturēšanos uz rakstiski iesniegta pierādījuma pamata uz tādējādi pieprasīto laiku.

14. pants
Tiesības aizliegt iebraukšanu

1. Nekaitējot šī Nolīguma 12. un 13.panta vispārīgajam raksturam, attiecībā uz ārvalstnieku iebraukšanu, uzturēšanos un uzturēšanās pagarināšanu ir piemērojami vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses nacionālie normatīvie akti.

2. Katra Līgumslēdzēja Puse patur sev tiesības atteikt iebraukšanu un/vai uzturēšanos savas valsts teritorijā apkalpes locekļiem, kurus tā uzskata par nevēlamiem.

15. pants
Nodarbinātības noteikumi

1. Katras Līgumslēdzējas Puses kuģu īpašnieki uz saviem kuģiem, kuri kuģo zem Līgumslēdzēju Pušu valsts karoga, drīkst nodarbināt jūrniekus, kas ir otras Līgumslēdzējas Puses pilsoņi, saskaņā ar tās Līgumslēdzējas Puses nacionālajiem normatīvajiem aktiem, zem kuras valsts karoga kuģis kuģo.

2. Ja vienas Līgumslēdzējas Puses valsts karoga kuģi ieiet otras Līgumslēdzējas Puses ostās vai kuģo otras Līgumslēdzējas Puses teritoriālajos vai iekšējos ūdeņos, šīs Līgumslēdzējas Puses attiecīgās iestādes veicina uz šiem kuģiem nodarbināto jūrnieku aizvietošanu, kā arī to atgriešanos mājup.

3. Jebkādu strīdu gadījumā, kas izriet no darba līguma, ir piemērojami tās Līgumslēdzējas Puses normatīvie akti un jurisdikcija, ar kuras valsts karogu kuģis kuģo.

16. pants
Palīdzība nelaimes gadījumos

1. Ja vienas Līgumslēdzējas Puses kuģis nogrimst, uzskrien uz sēkļa, tiek izmests krastā vai cieš kādā citā negadījumā otras Līgumslēdzējas Puses piekrastē, kuģim, tā apkalpei, pasažieriem un kravai jebkurā laikā ir nodrošināma tāda pat palīdzība, atbalsts un attieksme tik pat lielā mērā kā savas valsts kuģa gadījumā. Līgumslēdzēja Puse bez kavēšanās paziņo otras Līgumslēdzējas Puses kompetentajai iestādei par negadījumu.

2. Krava un preces, kas ir nokrautas vai izglābtas no kuģa, kas minēts šī panta 1.punktā, ja tās netiek piegādātas izmantošanai vai patēriņam otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, netiek apliktas ne ar kādām muitas nodevām.

17. pants
Jurisdikcija

1. Ja uz vienas Līgumslēdzējas Puses valsts karoga kuģa notiek pārkāpums, kamēr kuģis atrodas otras Līgumslēdzējas Puses iekšējos ūdeņos un teritoriālajā jūrā, šīs Līgumslēdzējas Puses iestādes neierosina lietu bez pirmās minētās Līgumslēdzējas Puses kompetento diplomātisko vai konsulāro amatpersonu piekrišanas, izņemot gadījumus, kad:

   a) nozieguma sekas iesniedzas otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, vai

   b) noziegumam ir tāds raksturs, ka tas traucē otras Līgumslēdzējas Puses mieru vai sabiedrisko kārtību un drošību, vai

   c) prasības iesniegšana ir nepieciešama, lai novērstu narkotisko vielu vai psihotropo līdzekļu nelegālu transportēšanu, vai

   d) kuģa kapteinis ir lūdzis iesniegt prasību pret nozieguma izdarītāju.

2. Šī panta 1.punktā noteiktajā gadījumā, pirms piekrastes valsts iestāde ir uzsākusi jebkādu darbību, ir sniedzams iepriekšējs paziņojums Līgumslēdzējas Puses, ar kuras valsts karogu kuģis kuģo, kompetentajām diplomātiskajām vai konsulārajām amatpersonām. Kritiska stāvokļa gadījumā augstāk minētais paziņojums var tikt sniegts vienlaicīgi ar minēto pasākumu veikšanu.

3. Šī panta 1.punkta noteikumi neskar Līgumslēdzēju Pušu iestāžu tiesības veikt jebkādu pārbaudi vai jebkādu izmeklēšanu saskaņā ar savas valsts normatīvajiem aktiem.

4. Realizējot savas valsts kriminālo, civilo un disciplināro jurisdikciju, katra Līgumslēdzēja Puse veic visus nepieciešamos pasākumus, lai izvairītos no otras Līgumslēdzējas Puses kuģu aizturēšanas. Ja šāda aizturēšana ir absolūti nepieciešama, Līgumslēdzējas Puses šo aizturēšanu ierobežo līdz minimumam vai tās var atļaut kuģim doties jūrā, ja ir iesniegta garantija.

18. pants
Starptautiskie līgumi

Šī Nolīguma noteikumi neietekmē Līgumslēdzēju Pušu tiesības un pienākumus, kas izriet no spēkā esošajām starptautiskajām konvencijām un nolīgumiem jūrniecības jomā.

19. pants
Strīdu izšķiršana

Jebkādas nesaskaņas vai problēmas saistībā ar šī Nolīguma interpretāciju vai piemērošanu ir izšķiramas tiešu sarunu ceļā starp Līgumslēdzēju Pušu kompetentajām iestādēm. Gadījumā, ja nav panākta vienošanās, nesaskaņas vai problēmas ir risināmas pa diplomātiskajiem kanāliem.

20. pants
Spēkā stāšanās un darbības ilgums

1. Šis Nolīgums stājas spēkā trīsdesmitajā (30.) dienā pēc pēdējā paziņojuma saņemšanas pa diplomātiskajiem kanāliem par to, ka visas nepieciešamās konstitucionālās procedūras ir izpildītas.

2. Šis Nolīgums paliek spēkā nenoteiktu laiku, bet viena vai otra Līgumslēdzēja Puse var to denonsēt, pa diplomātiskajiem kanāliem nosūtot rakstisku paziņojumu otrai Līgumslēdzējai Pusei. Šī Nolīguma denonsēšana stājas spēkā divpadsmit (12) mēnešus pēc dienas, kad otra Līgumslēdzēja Puse ir saņēmusi šādu paziņojumu.

21. pants
Grozījumi

Par jebkādu šī Nolīguma grozījumu Līgumslēdzējas Puses savstarpēji rakstiski vienojas, un tas stājas spēkā saskaņā ar to pašu procedūru, kāda ir aprakstīta šī Nolīguma 20.pantā.

TO APLIECINOT, apakšā parakstījušās savu attiecīgo valdību šim nolūkam pienācīgi pilnvarotas personas, ir parakstījušas šo Nolīgumu.

Šis Nolīgums ir sastādīts divos eksemplāros, katrs latviešu, grieķu un angļu valodā. Ja rodas jebkādas atšķirības šī Nolīguma interpretācijā, izšķirošais ir teksts angļu valodā.

PARAKSTĪTS..ATĒNĀS.., 2002 gada ..27. MARTĀ.....

Latvijas Republikas
valdības vārdā:

Grieķijas Republikas
valdības vārdā:

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LETTONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE SUR LE TRANSPORT MARITIME

Le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République hellénique, ci-après dénommés « les Parties contractantes »,

Souhaitant renforcer les relations d'amitié qui unissent leurs deux pays, en développant leur coopération dans le domaine de la marine marchande et en vue de contribuer au développement du transport maritime international sur la base du principe de liberté de la navigation marchande,

Gardant à l'esprit les principes fixés dans le droit international, et plus spécialement dans les conventions relatives au transport maritime international auxquelles les deux Parties contractantes sont parties,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. L'expression « navire de la Partie contractante » désigne tout navire immatriculé dans le registre maritime de ladite Partie contractante et battant le pavillon de celle-ci. Cependant, elle n'englobe pas :

a) Les navires de guerre et navires auxiliaires de la marine;

b) Les navires qui remplissent exclusivement des fonctions administratives ou publiques;

c) Les navires de recherche scientifique;

d) Les navires de pêche.

2. L'expression « membre d'équipage » désigne le capitaine et toute personne employée à bord d'un navire, assurant des tâches et des services liés au fonctionnement du navire et figurant sur le rôle d'équipage.

3. L'expression « autorités compétentes » désigne, concernant la République de Lettonie, le Ministère des transports ou la personne ou l'institution habilitée par celui-ci et, concernant la République hellénique, le Ministère de la marine marchande. Les Parties contractantes se communiquent, par la voie diplomatique, les modifications qui peuvent être apportées aux noms ou aux fonctions des autorités compétentes.

4. Le terme « cabotage » désigne le transport de marchandises ou de passagers entre les ports d'une des Parties contractantes. Il comprend le transport de marchandises qui, bien qu'elles soient accompagnées d'un connaissement direct et indépendamment de leur origine ou de leur destination, sont transbordées directement ou indirectement au port de l'une des Parties contractantes afin d'être transportées vers un autre port de la même Partie contractante. Les mêmes dispositions s'appliquent pour les passagers même si ceux-ci détiennent des billets directs.

5. L'expression « transport maritime international » désigne tout transport effectué par un navire, sauf lorsque le navire est exploité uniquement entre des lieux situés sur le territoire d'une Partie contractante.

Article 2. Portée de l'Accord

1. Le présent Accord s'applique sur le territoire de chacune des Parties contractantes, y compris les eaux territoriales de celles-ci.

2. Les dispositions du présent Accord régissent le transport maritime international entre les Parties contractantes.

3. Cependant, les dispositions du présent Accord ne s'appliquent pas :

a) Aux ports qui ne sont pas ouverts aux navires étrangers;

b) Aux activités que la législation nationale de chacune des Parties contractantes réserve aux navires battant pavillon de la Partie contractante en question ou aux entreprises ou organisations de ladite Partie contractante, notamment le cabotage, la pêche en mer, le pilotage, le remorquage, le sauvetage et l'assistance maritime;

c) À l'entrée et au séjour des étrangers sur le territoire;

d) À l'immigration et au transport des immigrants.

Article 3. Objectif

Les Parties contractantes renforcent leur coopération dans le domaine de la marine marchande et favorisent la participation de leurs navires au commerce maritime entre leurs ports sur la base des principes d'égalité des droits, d'avantage mutuel et de liberté de la navigation marchande. Elles s'abstiennent de prendre des mesures qui pourraient entraver le développement du transport maritime international sur la base des principes susmentionnés. Le principe de non-discrimination s'applique aux activités commerciales que les ressortissants d'une Partie contractante ou les personnes morales exploitant des navires battant le pavillon de ladite Partie contractante mènent sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Article 4. Coopération

1. Les Parties contractantes continuent, dans les limites de leurs législations nationales respectives, de déployer des efforts en vue de maintenir et de développer une relation efficace entre les autorités compétentes dans leurs pays.

2. Les Parties contractantes conviennent de se fournir mutuellement, dans les limites de leurs capacités, une assistance technique aux fins du développement du transport maritime. À cette fin, elles favorisent et encouragent le développement de contacts et d'une coopération entre leurs entreprises ou organisations actives dans le transport maritime ou dans des domaines connexes.

Article 5. Principes du transport maritime

1. Les Parties contractantes conviennent, pour le transport maritime international, de suivre les principes de concurrence libre et loyale et, plus spécialement :

a) De coopérer en vue de l'élimination des obstacles qui pourraient entraver le développement du commerce maritime entre les ports de leurs pays;

b) De soutenir les mesures garantissant la participation de leurs navires au commerce maritime entre leurs ports et ceux de pays tiers dans des conditions de libre concurrence commerciale, et de s'abstenir de prendre des mesures ou d'adopter des pratiques qui empêcheraient cette participation;

c) De faire en sorte que leurs navires soient libres de fournir des services internationaux en mer conformément à leur législation nationale;

d) De supprimer les restrictions unilatérales concernant le transport maritime international de marchandises et de passagers réservé, en totalité ou en partie, à leurs navires;

e) De supprimer les accords de partage des cargaisons éventuellement inclus dans les accords bilatéraux actuellement en vigueur entre elles.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article n'ont aucune incidence sur le droit qu'ont les navires de pays tiers de participer au commerce maritime entre les ports des Parties contractantes.

3. Les dispositions du présent article n'empêchent pas les Parties contractantes de prendre les mesures voulues pour faire en sorte que leurs flottes marchandes puissent participer librement au commerce international dans des conditions de concurrence commerciale, conformément au droit international.

Article 6. Traitement national

1. Chaque Partie contractante accorde aux navires de l'autre le même traitement que celui qu'elle accorde à ses propres navires effectuant des trajets internationaux concernant :

a) La liberté d'accès aux ports, l'attribution des postes d'accostage et l'utilisation pleine et entière des installations portuaires;

b) Le chargement et le déchargement des cargaisons, le transbordement, l'embarquement et le débarquement des passagers et la réalisation des autres opérations commerciales normales;

c) Le paiement des éventuels droits et redevances;

d) L'utilisation des services conçus pour la navigation.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article n'obligent aucunement une Partie contractante à accorder aux navires de l'autre l'exemption de pilotage obligatoire qu'elle accorde à ses propres navires.

Article 7. Traitement de la nation la plus favorisée

1. Sauf stipulation contraire dans l'un des articles du présent Accord, les Parties contractantes s'accordent l'une à l'autre un traitement identique à celui de la nation la plus favorisée pour toutes les autres questions relatives au transport maritime.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article ne s'appliquent pas aux avantages découlant de la participation de chacune des Parties contractantes à une communauté économique, quelle qu'elle soit.

Article 8. Paiement des droits de port

Les navires de chacune des Parties contractantes, lorsqu'ils touchent un port de l'autre pour décharger une partie de leur cargaison, peuvent, après s'être pliés aux dispositions de la législation et de la réglementation du pays en question, garder à bord la partie de la cargaison destinée à un autre port, que ce soit dans le même pays ou dans un autre, ou transborder celle-ci sur un autre navire sans payer de droits supplémentaires autres que ceux que l'autre Partie contractante impose à ses navires dans des cas similaires. De même, les navires d'une Partie contractante peuvent toucher un ou plusieurs ports de l'autre pour charger tout ou partie de leur cargaison destinée à des ports étrangers, sans payer de droits autres que ceux que l'autre Partie contractante impose à ses navires dans des cas similaires.

Article 9. Facilitation du trafic maritime

Les Parties contractantes adoptent, dans la limite de leur législation et de leurs réglementations portuaires, ainsi que de leurs obligations au titre du droit international, toutes les mesures nécessaires pour faciliter et accélérer le trafic maritime, pour empêcher que les navires ne soient retardés inutilement et pour accélérer et simplifier, dans la mesure du possible, l'accomplissement des formalités douanières, sanitaires et portuaires et des autres formalités applicables dans les ports.

Article 10. Documents des navires

1. Les documents attestant de la nationalité des navires, les certificats de jauge et les autres documents des navires délivrés ou reconnus par les autorités compétentes d'une Partie contractante sont reconnus par les autorités compétentes de l'autre.

2. Sauf en cas de vente forcée résultant d'une décision judiciaire, les navires d'une Partie contractante ne peuvent être immatriculés dans le registre maritime de l'autre sans la présentation d'un certificat, délivré par les autorités compétentes de la Partie contractante d'où viennent les navires, attestant que les navires ont été radiés du registre maritime de ladite Partie contractante.

3. Les navires d'une Partie contractante ne sont pas rejaugés dans les ports de l'autre et la jauge indiquée sur le certificat de jauge sert de base au calcul des droits de port de toute catégorie ou dénomination, à condition que les documents susmentionnés aient été délivrés conformément aux dispositions de la Convention internationale sur le jaugeage des navires (1969). Le certificat de jauge des navires de moins de 24 mètres délivré par une Partie contractante conformément à sa législation nationale est reconnu par l'autre Partie contractante.

4. Spécialement pour les pétroliers respectueux de l'environnement équipés de ballasts séparés ou de doubles coques, les autorités réduisent les redevances de port et de pilotage comme suit :

a) En déduisant de la jauge brute totale du navire la capacité des ballasts séparés ou des doubles coques comme indiqué dans les documents et certificats pertinents du navire, conformément à la résolution A 747(18) de l'Organisation maritime internationale; et

b) En accordant une réduction proportionnelle au pourcentage que représente la capacité des ballasts séparés ou des doubles coques dans la jauge brute totale du navire.

Article 11. Reconnaissance des documents d'identité

1. Chaque Partie contractante reconnaît les documents d'identité délivrés par les autorités compétentes de l'autre et accorde aux personnes titulaires desdits documents les droits visés aux articles 12 et 13 du présent Accord, dans les conditions précisées dans lesdits articles. Ces documents d'identité sont :

a) Pour les membres d'équipage ressortissants et résidents de la République de Lettonie :

le « livret du marin »;

b) Pour les membres d'équipage ressortissants de la République hellénique :

le « livret du marin grec » ou le passeport grec.

2. Les dispositions des articles 12 et 13 du présent Accord s'appliquent à quiconque n'est pas un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes mais est titulaire d'un document d'identité conforme aux dispositions de la Convention visant à faciliter le trafic maritime international (1965) et de l'annexe à celle-ci, ou qui a été délivré conformément à la Convention nº 108 de l'Organisation internationale du Travail (1958) concernant les pièces d'identité des gens de mer.

Article 12. Autorisation de descendre à terre pour les marins

1. Les membres d'équipage du navire d'une Partie contractante titulaires des documents d'identité visés à l'article 11 du présent Accord sont autorisés à descendre temporairement à terre, sans visa, pendant le séjour du navire dans les ports de l'autre Partie contractante, pour autant que le capitaine ait soumis le rôle d'équipage aux autorités compétentes, conformément aux réglementations en vigueur dans le port en question.

2. Lorsqu'elles descendent à terre et lorsqu'elles retournent sur le navire, les personnes susmentionnées doivent se plier aux mesures de contrôle aux frontières et de contrôle douanier en vigueur dans le port en question.

Article 13. Autres droits des marins

1. Les titulaires des documents d'identité visés à l'article 11 du présent Accord sont autorisés à entrer sur le territoire de l'autre Partie contractante ou à quitter ce territoire en tant que passagers de tout moyen de transport aux fins de rejoindre leur navire ou un autre navire, de transiter pour rejoindre leur navire dans un autre pays ou aux fins de rapatriement ou à toute autre fin approuvée par les autorités compétentes de cette autre Partie contractante.

2. Dans tous les cas visés au paragraphe 1 du présent article, les membres d'équipage doivent disposer de l'autorisation ou du visa voulu de l'autre Partie contractante, que les autorités compétentes délivrent le plus rapidement possible.

3. Si le séjour d'un membre d'équipage sur le territoire de l'autre Partie contractante doit être prolongé en raison d'un accident, d'une maladie ou de tout autre problème considéré comme légitime par les autorités compétentes, ces dernières prolongent le séjour, sous réserve de la production de preuves écrites, pour la durée demandée.

Article 14. Droit de refuser l'entrée

1. Sans préjudice du caractère général des articles 12 et 13 du présent Accord, la législation nationale des Parties contractantes concernant l'entrée, le séjour et l'arrêt du séjour des étrangers est applicable.

2. Chaque Partie contractante se réserve le droit de refuser l'entrée et/ou le séjour sur son territoire aux membres d'équipage qu'elle juge indésirables.

Article 15. Conditions d'emploi

1. Les propriétaires de navires de chacune des Parties contractantes peuvent employer à bord des navires battant le pavillon des Parties contractantes des gens de mer, ressortissants de l'autre Partie contractante, conformément à la législation nationale de la Partie contractante qui est l'État du pavillon du navire.

2. Lorsque les navires battant le pavillon d'une Partie contractante touchent les ports de l'autre Partie contractante ou naviguent dans les eaux territoriales ou intérieures de cette autre Partie contractante, les autorités compétentes de cette Partie contractante doivent faciliter le remplacement et le rapatriement des marins employés à bord de ces navires.

3. En cas de différends découlant du contrat d'emploi, ce sont la législation applicable et la compétence de la Partie contractante qui est l'État du pavillon qui priment.

Article 16. Assistance en cas d'accident

1. Si un navire d'une Partie contractante fait naufrage, s'échoue, est envoyé à la côte ou subit un quelconque autre accident au large de la côte de l'autre Partie contractante, le navire, l'équipage, les passagers et la cargaison bénéficient, à tout moment, d'une aide, d'une assistance et d'un traitement selon des modalités identiques à celles qui priment pour un navire battant pavillon de l'autre Partie contractante. La Partie contractante informe sans délai l'autorité compétente de l'autre Partie contractante de l'incident.

2. Il n'est prélevé aucun droit de douane sur la cargaison et les objets déchargés ou sauvés du navire visé au paragraphe 1 du présent article, pour autant qu'ils ne soient pas livrés aux fins d'utilisation ou de consommation sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Article 17. Compétence

1. Lorsqu'une infraction est commise à bord d'un navire battant le pavillon d'une Partie contractante alors que le navire se trouve dans les eaux intérieures ou la mer territoriale de l'autre Partie contractante, les autorités de cette dernière ne peuvent lancer de poursuites sans le consentement des agents diplomatiques ou consulaires compétents de la première Partie contractante, à moins :

a) Que les conséquences de l'infraction ne s'étendent au territoire de l'autre Partie contractante; ou

b) Que l'infraction ne soit de nature à troubler la paix ou l'ordre public et la sécurité de l'autre Partie contractante; ou

c) Que les poursuites ne soient nécessaires aux fins de lutte contre le trafic illicite de stupéfiants ou de substances psychotropes; ou

d) Que le capitaine du navire n'ait demandé que l'auteur de l'infraction soit poursuivi.

2. Dans le cas visé au paragraphe 1 du présent article, il est fait une notification préalable aux agents diplomatiques ou consulaires compétents de la Partie contractante qui est l'État du pavillon du navire, avant que l'autorité de l'État côtier ne prenne quelque mesure que ce soit. En cas d'urgence, ladite notification peut être faite au moment où lesdites mesures sont prises.

3. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article n'ont aucune incidence sur le droit qu'ont les autorités des Parties contractantes de réaliser des inspections ou des enquêtes en vertu de leur législation nationale.

4. Dans le cadre de l'exercice de sa compétence pénale, civile ou disciplinaire, chaque Partie contractante prend toutes les mesures nécessaires pour éviter l'immobilisation des navires de l'autre Partie contractante. Si cette immobilisation est absolument nécessaire, les Parties contractantes la limitent autant que possible; elles peuvent aussi subordonner la navigation du navire à la fourniture d'une garantie.

Article 18. Traités internationaux

Les dispositions du présent Accord n'ont aucune incidence sur les droits et obligations des Parties contractantes découlant des conventions et accords internationaux en vigueur relatifs aux questions maritimes.

Article 19. Règlement des différends

Les autorités compétentes des Parties contractantes règlent les différends ou problèmes relatifs à l'interprétation ou à la mise en œuvre du présent Accord par la voie de négociations directes. Si aucun accord n'est trouvé, les différends ou problèmes sont réglés par la voie diplomatique.

Article 20. Entrée en vigueur et validité

1. Le présent Accord entre en vigueur le 30e jour suivant la date de réception de la dernière des notifications, envoyées par la voie diplomatique, confirmant l'accomplissement de toutes les procédures constitutionnelles nécessaires.

2. Le présent Accord reste en vigueur pour une durée indéfinie, mais chaque Partie contractante peut le dénoncer en adressant une notification écrite en ce sens à l'autre, par la voie diplomatique. La dénonciation du présent Accord prend effet 12 mois après la date de réception de ladite notification par l'autre Partie contractante.

Article 21. Modifications

Toute modification au présent Accord doit faire l'objet d'un accord écrit entre les Parties contractantes et entre en vigueur selon la procédure décrite à l'article 20.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

Le présent Accord est établi en deux exemplaires, chacun en langues lettone, grecque et anglaise. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

FAIT à Athènes, le 27 mars 2002.

Pour le Gouvernement de la République de Lettonie :

[AIGARS KALVĪTIS]

Pour le Gouvernement de la République hellénique :

[ANASTASIO JANICIS]

No. 50828

Latvia
and
Croatia

Agreement between the Government of the Republic of Latvia and the Government of the Republic of Croatia on co-operation in the fields of science, technology and higher education. Zagreb, 23 February 2001

Entry into force: *18 March 2008 by notification, in accordance with article 10*

Authentic texts: *Croatian, English and Latvian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Latvia, 17 May 2013*

Lettonie
et
Croatie

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République de Croatie relatif à la coopération dans les domaines de la science, de la technologie et de l'enseignement supérieur. Zagreb, 23 février 2001

Entrée en vigueur : *18 mars 2008 par notification, conformément à l'article 10*

Textes authentiques : *croate, anglais et letton*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Lettonie, 17 mai 2013*

[CROATIAN TEXT – TEXTE CROATE]

UGOVORA
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE LATVIJE
I
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
O SURADNJI NA PODRUČJU ZNANOSTI, TEHNOLOGIJE I VISOKE NAOBRAZBE

Vlada Republike Latvije i Vlada Republike Hrvatske (dalje u tekstu "ugovorne stranke"):

Cijeneći važnost znanosti, tehnologije i visoke naobrazbe u razvoju uspješnih nacionalnih gospodarstava i društava;

Svjesne značaja promicanja, u najvećoj mogućoj mjeri, zajedničkog znanja i spoznaja znanstvenih, tehnoloških i visokoškolskih dostignuća njihovih država;

Uvjerene da će međunarodna suradnja na ovim područjima učvrstiti prijateljske veze i razumijevanje između njihovih naroda;

Uvjerene u potrebu daljnjeg razvoja obostrano korisne suradnje na području znanosti, tehnologije i visoke naobrazbe;

Pozivajući se na završni dokument Helsinške Konferencije o sigurnosti i suradnji u Europi od 1. kolovoza 1975., kao i zaključne dokumente nastavljenih zasjedanja održanih u Beču, Bonu, Madridu i Parizu

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

(1) Ugovorne stranke će podržavati i poticati suradnju između ustanova, organizacija i osoba dviju država u području znanosti, tehnologije i visoke naobrazbe.

(2) Ugovorne stranke nastojat će stvarati povoljne uvjete kako bi ustanove, organizacije i osobe mogle uspostavljati međusobne kontakte i ostvarivati zajedničke aktivnosti u područjima od njihovog interesa.

Članak 2.

Sukladno cilju ovog Ugovora, ugovorne stranke poticat će:

(a) Suradnju u različitim znanstvenim područjima uključujući:

- razmjenu znanstvenika i stručnjaka,
- provedbu zajedničkih istraživačkih i razvojnih projekata,
- organiziranje zajedničkih znanstvenih seminara, radionica, konferencija i drugih znanstvenih skupova,
- neposrednu suradnju između znanstvenih i akademskih ustanova, istraživačkih centara i centara za prijenos i razvoj novih tehnologija dviju država;
- razmjenu znanstvenih publikacija i informacija i
- sve ostale oblike suradnje o kojima će se ugovorne stranke ili pojedine nadležne ustanove obiju država zajednički dogovoriti;

(b) Suradnju na području tehnologije, računalstva i informacijskog *managementa:*

- posebno će pomagati i poticati prijenos i razvoj novih tehnologija kao i
- uvođenje i razvijanje modernih informacijskih sustava između dviju država;

(c) Suradnju između ustanova visoke naobrazbe i to:

- razmjenu sveučilišnih nastavnika,
- dodjele stipendija, omogućujući razmjenu dodiplomskih i poslijediplomskih studenata;
- suradnju u području latvijskog, odnosno hrvatskog jezika i književnosti;

(d) Suradnju na području biologije mora i pripadajućih tehnologija kao i istraživanja u svezi zaštite okoline i ekologije mora.

Članak 3.

Ugovorne stranke razmjenjivat će informacije o svojem sustavu visoke naobrazbe kako bi, sukladno nacionalnom zakonodavstvu, omogućile uzajamno priznavanje diploma i akademskih stupnjeva što ih dodjeljuju njihove ustanove visoke naobrazbe.

Članak 4.

(1) Primjenjujući odredbe ovog Ugovora dužna pozornost posvetit će se neovisnosti različitih akademskih i znanstvenih ustanova.

(2) Poštivat će se njihovo pravo iniciranja i održavanja međusobnih veza, kao i uspostavljanja direktne suradnje.

Članak 5.

Ugovorne stranke promicat će i potpomagat će sudjelovanje druge ugovorne stranke u znanstvenoj i tehnološkoj suradnji koja se provodi pod pokroviteljstvom međunarodnih organizacija (na primjer Europska Unija, Ujedinjeni narodi, Svjetska zdravstvena udruga, transnacionalne gospodarske tvrtke itd.).

Članak 6.

Sukladno volji ugovornih stranaka djelatnosti i razmjene koje proizlaze iz ovog Ugovora provodit će se na temelju uzajamnosti, uključujući i financijsku uzajamnost, osim ako se ugovorne stranke ne dogovore drugačije.

Članak 7.

Znanstvenici, tehnički stručnjaci i ustanove drugih država ili međunarodnih organizacija mogu biti pozvani da, na osobni trošak i uz suglasnost obiju ugovornih stranaka, sudjeluju u aktivnostima koje se provode sukladno ovom Ugovoru, osim ako se ugovorne stranke ne dogovore drugačije.

Članak 8.

(1) Sukladno prihvaćenim međunarodnim konvencijama i sporazumima u području intelektualnog vlasništva, ugovorne stranke u okviru svojih važećih zakona i propisa, mogu postati zajednički titulari prava intelektualnog vlasništva glede rezultata aktivnosti iz ovog Ugovora.

(2) Podliježujći prethodnom obostranom sporazumu o svim relevantnim aspektima, ugovorne stranke mogu registrirati prava industrijskog vlasništva sukladno svojim zakonima o industrijskom vlasništvu, a autorska prava označiti prema svojim zakonima o autorskom pravu.

Članak 9.

(1) U svrhu provedbe ovog Ugovora osniva se mješovito latvijsko-hrvatsko Povjerenstvo (dalje u teksku "Mješovito povjerenstvo").

(2) Na osnovi jednakog broja zastupljenosti ugovorne stranke imenovat će svoje predstavnike u Mješovito povjerenstvo.

(3) Zadaci Mješovitog povjerenstva sastoje se u praćenju, davanju podrške i koordiniranju provođenja ovog Ugovora.

(4) U načelu, Mješovito povjerenstvo djeluje diplomatskim putem. Kad će to biti potrebno, Mješovito povjerenstvo može se sastati naizmjenično u Republici Latviji i u Republici Hrvatskoj.

Članak 10.

(1) Ovaj Ugovor stupa na snagu danom primitka kasnije diplomatske note kojom se ugovorne stranke međusobno izvješćuju da su ispunjeni svi uvjeti predviđeni nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog Ugovora.

(2) Ovaj Ugovor ostaje na snazi pet (5) godina od dana stupanja na snagu i prešutno se produžuje za daljnja petogodišnja (5) razdoblja, osim ako jedna ugovorna stranka ne obavijesti diplomatskim putem, u pisanom obliku drugu ugovornu stranku o svojoj namjeri otkazivanja Ugovora. Otkaz stupa na snagu protekom šest (6) mjeseci od dana kada je obavijest o otkazu, diplomatskim putem, primila druga ugovorna stranka.

(3) Otkazivanje ovog Ugovora neće utjecati na programe i projekte u tijeku, te će se oni nastaviti do dovršetka, osim ako nije drugačije dogovoreno.

Članak 11.

Sporovi između ugovornih stranaka koji se odnose na tumačenje ili primjenu ovog Ugovora, riješit će se diplomatskim putem.

POTVRĐUJUĆI gore navedene odredbe Ugovora, potpisnici propisno ovlašteni od svojih Vlada, potpisali su ovaj Ugovor.

SASTAVLJENO u Zagreb, dana 23. veljače u dva izvornika na latvijskom, hrvatskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju nesuglasja u tumačenju, prevladat će engleski tekst.

ZA VLADU
REPUBLIKE LATVIJE

ZA VLADU
REPUBLIKE HRVATSKE

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CROATIA
ON
CO-OPERATION IN THE FIELDS OF SCIENCE, TECHNOLOGY AND HIGHER EDUCATION

The Government of the Republic of Latvia and the Government of the Republic of Croatia (hereafter referred to as the "Contracting Parties"):

Recognising the importance of science, technology and higher education in the development of prosperous national economies and societies;

Conscious of the desirability of promoting to the greatest possible extent mutual knowledge and understanding of scientific, technological and higher educational achievements of their respectable countries;

Convinced that international co-operation in those fields will strengthen the bonds of friendship and understanding between their peoples;

Convinced of the need for further developing mutually beneficial scientific, technological and higher educational co-operation; and

Recalling the Helsinki Final Act of the Conference on Security and Co-operation in Europe of the 1st August 1975 and the concluding documents of follow-up meetings held in Vienna, Bonn, Madrid and Paris;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

(1) The Contracting Parties shall support and encourage co-operation between institutions, organisations and persons of both countries in the field of science, technology and higher education.

(2) The Contracting Parties shall endeavour to create favourable conditions so as to enable institutions, organisations and persons to establish mutual contacts and to realise joint activities in the fields of their interest.

ARTICLE 2

In accordance to the aim of this Agreement, the Contracting Parties shall encourage:

a) Co-operation in various fields of science, including:
- the exchange of scientists and experts,
- the implementation of joint research and development projects;
- the organisation of joint scientific seminars, workshops, conferences and other scientific meetings,
- direct co-operation between scientific and academic institutions, research centres and centres for transfer and development of new technologies of both countries;
- the exchange of scientific publications and information and
- any other form of co-operation which may be mutually agreed upon between the Contracting Parties or relevant institutions in both countries;

(b) Co-operation in the field of technology, computer sciences and information management

- especially supporting and encouraging the transfer and development of new technologies and
- establishing and developing advanced information systems between the countries;

(c) Co-operation between institutions of higher education specially:
- the exchange of university teachers;
- the granting of scholarships and the facilitating exchange of undergraduate and postgraduate students;
- co-operation in the field of the Latvian and Croatian language and literature, respectively.

(d) Co-operation in the fields of marine biology and related technologies, as well as research related to environmental protection and ecology of the sea.

ARTICLE 3

The Contracting Parties shall exchange information on their higher education system in order to enable the reciprocal recognition of diplomas and academic degrees awarded by their institutions of higher education, in accordance with national legislation.

ARTICLE 4

(1) In the implementation of the provisions of this Agreement, due regard shall be paid to the autonomy of different academic and scientific institutions.

(2) Their freedom to enter and maintain mutual relations shall be respected, as well as the establishment of direct co-operation.

ARTICLE 5

The Contracting Parties shall promote and facilitate the participation of the other Contracting Party in scientific and technological co-operation performed under auspices of international organisations (such as the European Union, the United Nations, the World Health Organisation, and various other trans-national organisations, etc.)

ARTICLE 6

In accordance with the intention of the Contracting Parties, activities and exchanges arising out of this Agreement shall be carried out on the basis of reciprocity, including financial reciprocity, unless agreed otherwise by the Contracting Parties.

ARTICLE 7

Scientists, technical experts and institutions of other countries or international organisations may be invited, at their own expense and upon the consent of both Contracting Parties, to participate in the activities being carried out pursuant to this Agreement, unless agreed otherwise by the Contracting Parties.

ARTICLE 8

(1) In accordance with binding international conventions and agreements in the field of intellectual property, the Contracting Parties may become, within their respective laws and regulations, joint legal owners of intellectual property rights resulting from the activities arising out of this Agreement.

(2) Subject to prior mutual agreement on all relevant aspects, the Contracting Parties may register industrial property rights in accordance with their respective industrial property laws and denote copyrights in accordance with their respective copyright laws.

ARTICLE 9

(1) For the purpose of the implementation of this Agreement a Mixed Latvian-Croatian Commission (hereinafter referred to as "The Mixed Commission") shall be established.

(2) On the basis of an equal number of members the Contracting Parties shall appoint representatives in the Mixed Commission.

(3) The tasks of the Mixed Commission shall be supervision, support and co-ordination of the implementation of this Agreement.

(4) The Mixed Commission shall, in principle, operate through diplomatic channels. When necessary, it may meet alternatively in the Republic of Latvia and in the Republic of Croatia.

ARTICLE 10

(1) This Agreement shall enter into force on the day of the receipt of the later diplomatic note by which the Contracting Parties inform each other that all conditions are met which are foreseen by national legislation for its entering into force.

(2) This Agreement shall remain in force for a period of five (5) years, from the day of its entering into force, and continue thereafter tacitly for further periods of five (5) years, unless either Contracting Party notifies in writing the other Contracting Party through diplomatic channels of its intention to denounce it. The denunciation shall become effective six (6) months after written notification has been received through diplomatic channels by the other Contracting Party.

(3) In the event of denunciation of this Agreement, programmes and projects in progress shall not be affected by the denunciation, and shall continue until their completion, unless agreed otherwise.

ARTICLE 11

Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled through diplomatic channels.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised by their respective Governments have signed this Agreement.

Done at Zagreb on February 23 2001, in duplicate in Latvian, Croatian, and English language; all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English version shall prevail.

For the Government
of the Republic of Latvia

For the Government
of the Republic of Croatia

[LATVIAN TEXT – TEXTE LETTON]

LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS

UN

HORVĀTIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS

LĪGUMS

PAR SADARBĪBU ZINĀTNĒ, TEHNOLOĢIJĀ UN AUGSTĀKAJĀ IZGLĪTĪBĀ

Latvijas Republikas valdība un Horvātijas Republikas valdība (turpmāk tekstā Līgumslēdzējas Puses),

atzīstot zinātnes, tehnoloģijas un augstākās izglītības nozīmi nacionālās ekonomikas uzplaukuma un sabiedrības labklājības veicināšanā;

vēlēdamās veicināt savstarpējas zināšanas un izpratni maksimāli iespējamā apjomā par abu valstu sasniegumiem zinātnē, tehnoloģijā un augstākajā izglītībā;

būdamas pārliecinātas, ka starptautiskā sadarbība šajās jomās nostiprina draudzīgās attiecības un savstarpēju sapratni starp abām valstīm,

apzinādamās nepieciešamību attīstīt uz savstarpēju ieguvumu balstītu sadarbību zinātnē, tehnoloģijā un augstākajā izglītībā;

ievērojot Helsinku konferences 1975. gada 1. augustā parakstīto noslēguma aktu par drošību un sadarbību Eiropā un tam Vīnē, Bonnā, Madridē un Parīzē sekojošo tikšanos laikā noslēgtos dokumentus;

vienojas par šo:

1. pants

(1) Līgumslēdzējas Puses atbalsta un rosina sadarbību starp abu valstu iestādēm, organizācijām un personām, kas darbojas zinātnes, tehnoloģijas un augstākās izglītības jomā.

(2) Līgumslēdzējas Puses cenšas radīt labvēlīgus nosacījumus savstarpēju kontaktu izveidei un kopīgu aktivitāšu īstenošanai starp institūcijām, organizācijām un personām to interesējošās jomās.

2. pants

Līgumslēdzējas Puses saskaņā ar šī Līguma mērķi rosina:

a) sadarbību dažādās zinātnes jomās, iekļaujot tajā:
- zinātnieku un ekspertu apmaiņu;
- kopīgu pētniecības un attīstības projektu īstenošanu;
- kopīgu zinātnisku semināru, darbnīcu, konferenču un citu zinātnisko tikšanos organizēšanu;
- tiešu sadarbību starp abu valstu zinātniskajām un akadēmiskajām institūcijām, pētniecības centriem un jauno tehnoloģiju attīstības un pārneses centriem;
- zinātnisko publikāciju un informācijas apmaiņu;
- jebkuru citu sadarbības formu, par kuru abas Līgumslēdzējas Puses jeb attiecīgās iestādes var vienoties;

b) sadarbību tehnoloģijas, datorzinātņu un informācijas vadības jomā:
- īpaši atbalstot un rosinot jauno tehnoloģiju pārnesi un attīstību un
- veidojot un attīstot modernas informācijas sistēmas starp valstīm;

c) sadarbību starp augstākās izglītības iestādēm, it īpaši:

- augstskolu pasniedzēju apmaiņu;
- piešķirot stipendijas un atvieglojot studentu, kas vēl nav ieguvuši akadēmisko grādu, gan pēcdiploma studentu apmaiņu;
- sadarbību latviešu un horvātu valodas un literatūras apguves jomā;

d) sadarbību jūras bioloģijā un ar to saistīto tehnoloģiju jomā, kā arī pētniecību, kas saistīta ar vides aizsardzību un jūras ekoloģiju.

3. pants

Līgumslēdzējas Puses veic informācijas par abu valstu augstākās izglītības sistēmu apmaiņu, lai dotu iespēju augstākās izglītības iestāžu diplomu un akadēmisko grādu savstarpējai atzīšanai saskaņā ar katrā valstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

4. pants

(1) Ieviešot šī Līguma nosacījumus, tiek ņemta vērā katras akadēmiskās un zinātniskās iestādes autonomija.

(2) Tiek ņemta vērā arī to brīvība sākt un saglabāt savstarpējus kontaktus, kā arī veidot tiešu sadarbību.

5. pants

Līgumslēdzējas Puses veicina un atvieglo otras Līgumslēdzējas Puses pārstāvju līdzdalību zinātnes un tehnoloģijas sadarbībā, kas tiek īstenota starptautisku organizāciju (piemēram, Eiropas Savienības, ANO, Pasaules veselības organizācijas un dažādu citu transnacionālo organizāciju u.c.) uzraudzībā.

6. pants

Saskaņā ar Līgumslēdzēju Pušu apņemšanos visas aktivitātes un apmaiņas, kas izriet no šī Līguma, notiek uz abu Līgumslēdzēju Pušu vienlīdzīga ieguldījuma pamata, tostarp arī finansiālā ieguldījuma, ja vien Līgumslēdzējas Puses nevienojas citādi.

7. pants

Līgumslēdzējas Puses, savstarpēji vienojoties, var uzaicināt piedalīties par saviem līdzekļiem citu valstu zinātniekus, tehniskos ekspertus un iestādes vai starptautiskas organizācijas šī Līguma ietvaros īstenotajās aktivitātēs, ja vien Līgumslēdzējas Puses nevienojas citādi.

8. pants

(1) Saskaņā ar saistošām starptautiskajām konvencijām un līgumiem intelektuālā īpašuma jomā un ar katrā valstī spēkā esošajiem likumiem un normatīvajiem aktiem Līgumslēdzējas Puses var kļūt par intelektuālā īpašuma tiesību, kas radīts šī Līguma ietvaros, īpašniekiem.

(2) Visi aspekti, kas attiecas uz industriālā īpašuma reģistrēšanu un autortiesību noteikšanu, ir savstarpējas vienošanās subjekts, Līgumslēdzējas Puses var reģistrēt industriālā īpašuma tiesības saskaņā ar katrā valstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem par industriālo īpašumu un saskaņā ar katrā valstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem par autortiesībām noteikt autortiesības.

9. pants

(1) Līguma īstenošanai tiek izveidota Jauktā Latvijas-Horvātijas komisija (turpmāk tekstā – Jauktā komisija).

(2) Līgumslēdzējas Puses nominē vienādu pārstāvju no katras Puses skaitu darbībai Jauktajā komisijā.

(3) Jauktās komisijas uzdevumos ietilpst šī Līguma uzraudzība, atbalsts un koordinēšana.

(4) Jauktā komisija saskaņo savu darbību pa diplomātiskajiem kanāliem. Ja nepieciešams, tā tiekas pārmaiņus Latvijas Republikā un Horvātijas Republikā.

10. pants

(1) Līgums stājas spēkā ar dienu, kad ir saņemta pēdējā diplomātiskā nota, kurā Puses norāda, ka visas juridiskās prasības, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu šī Līguma stāšanos spēkā, ir izpildītas.

(2) Līgums ir spēkā piecus gadus, un tā darbība ikreiz tiek automātiski pagarināta uz nākamajiem pieciem gadiem, ja vien kāda no Pusēm vismaz sešus mēnešus pirms Līguma darbības termiņa izbeigšanās nav rakstiski paziņojusi otrai par savu nodomu denonsēt Līgumu. Līgums zaudē spēku sešus mēnešus pēc tam, kad otra Puse ir saņēmusi rakstisku paziņojumu par šī Līguma denonsēšanu.

(3) Līguma pārtraukšana neietekmē Līguma ietvaros sāktās programmas un projektus, un tās tiek turpinātas līdz to pabeigšanas brīdim, ja vien nevienojas citādi.

11. pants

(1) Strīdi starp Līgumslēdzējām Pusēm, kas saistīti ar šī Līguma interpretāciju vai izpildi, tiks risināti pa diplomātiskajiem kanāliem.

TO APLIECINOT, pilnvaroti parakstīt šo Līgumu, apakšā parakstījušies.

(2) Līgums parakstīts Zagrebā, 2001. 23. februārī divos eksemplāros latviešu, horvātu un angļu valodā, visi trīs teksti ir autentiski. Atšķirīgas interpretācijas gadījumā noteicošais ir Līguma teksts angļu valodā.

Latvijas Republikas valdības vārdā

Horvātijas Republikas valdības vārdā

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LETTONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE CROATIE RELATIF À LA COOPÉRATION DANS LES DOMAINES DE LA SCIENCE, DE LA TECHNOLOGIE ET DE L'ENSEIGNEMENT SUPÉRIEUR

Le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République de Croatie (ci-après dénommés les « Parties contractantes »),

Reconnaissant l'importance de la science, de la technologie et de l'enseignement supérieur dans le développement d'économies et de sociétés nationales prospères,

Conscients de la nécessité de promouvoir, dans toute la mesure du possible, une connaissance et une compréhension mutuelles des deux pays concernant les réalisations scientifiques, technologiques et de l'enseignement supérieur,

Convaincus que la coopération dans ces domaines permettra de renforcer les liens d'amitié et la compréhension entre leurs peuples,

Convaincus de la nécessité d'approfondir la coopération mutuellement bénéfique dans les domaines de la science, de la technologie et de l'enseignement supérieur, et

Rappelant l'Acte final d'Helsinki de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe du 1er août 1975 et les documents de clôture des réunions de suivi tenues à Vienne, Bonn, Madrid et Paris,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

1) Les Parties contractantes soutiennent et encouragent la coopération entre les institutions, les organisations et les personnes des deux pays dans les domaines de la science, de la technologie et de l'enseignement supérieur.

2) Les Parties contractantes s'efforcent de créer des conditions favorables afin de permettre aux institutions, organisations et personnes d'établir des contacts mutuels et de mettre en œuvre des activités conjointes dans leurs domaines d'intérêt.

Article 2

Conformément à l'objectif du présent Accord, les Parties contractantes encouragent :

a) La coopération dans divers domaines scientifiques, y compris :
   - L'échange de scientifiques et d'experts;
   - La mise en œuvre de projets conjoints de recherche et de développement;
   - L'organisation de séminaires, d'ateliers, de conférences et d'autres réunions scientifiques conjoints;

- La coopération directe entre les institutions scientifiques et universitaires des deux pays ainsi qu'entre leurs centres de recherche et leurs centres de transfert et de développement de nouvelles technologies;
- L'échange de publications et d'informations scientifiques; et
- Toute autre forme de coopération qui peut être mutuellement convenue entre les Parties contractantes ou les institutions compétentes des deux pays;

b) La coopération dans le domaine de la technologie, de l'informatique et de la gestion de l'information

- Notamment le soutien et la promotion du transfert et du développement des nouvelles technologies; et
- La création et le développement de systèmes d'information de pointe entre les pays;

c) La coopération entre les établissements d'enseignement supérieur, en particulier :

- L'échange de professeurs d'université;
- L'octroi de bourses et la facilitation de l'échange d'étudiants universitaires;
- La coopération dans le domaine de la langue et de la littérature lettones et croates, respectivement.

d) La coopération dans les domaines de la biologie marine et des technologies connexes, ainsi que de la recherche en matière de protection de l'environnement et d'écologie de la mer.

Article 3

Les Parties contractantes échangent des informations sur leur système d'enseignement supérieur afin de permettre la reconnaissance réciproque des diplômes et des titres académiques délivrés par leurs établissements d'enseignement supérieur, conformément à la législation nationale.

Article 4

1) L'autonomie des différentes institutions universitaires et scientifiques est prise en compte dans la mise en œuvre des dispositions du présent Accord.

2) Leur liberté de nouer et d'entretenir des relations mutuelles est respectée, ainsi que leur faculté d'établir une coopération directe.

Article 5

Chaque Partie contractante encourage et facilite la participation de l'autre Partie contractante à la coopération scientifique et technologique menée sous les auspices d'organisations internationales (telles que l'Union européenne, l'Organisation des Nations Unies, l'Organisation mondiale de la Santé et diverses autres organisations transnationales, etc.).

Article 6

Conformément à l'intention des Parties contractantes, les activités et les échanges découlant du présent Accord sont effectués sur la base de la réciprocité, y compris dans le domaine financier, sauf accord contraire entre les Parties contractantes.

Article 7

Les scientifiques, experts techniques et institutions d'autres pays ou organisations internationales peuvent être invités, à leurs propres frais et avec le consentement des deux Parties contractantes, à participer aux activités menées en vertu du présent Accord, sauf accord contraire entre les Parties contractantes.

Article 8

1) Conformément aux conventions et accords internationaux contraignants dans le domaine de la propriété intellectuelle, les Parties contractantes peuvent devenir, dans les limites permises par leurs lois et règlements respectifs, cotitulaires légaux des droits de propriété intellectuelle issus des activités découlant du présent Accord.

2) Sous réserve d'un accord mutuel préalable concernant tous les aspects pertinents, les Parties contractantes peuvent enregistrer des droits de propriété industrielle conformément à leurs législations respectives en matière de propriété industrielle, et désigner des droits d'auteur conformément à leurs législations respectives en matière de droits d'auteur.

Article 9

1) Aux fins de la mise en œuvre du présent Accord, il est créé une Commission mixte Lettonie-Croatie, ci-après dénommée la « Commission mixte ».

2) Les Parties contractantes désignent des représentants en nombre égal pour siéger à la Commission mixte.

3) Les tâches de la Commission mixte consistent à superviser, soutenir et coordonner la mise en œuvre du présent Accord.

4) La Commission mixte fonctionne, en principe, par la voie diplomatique. Le cas échéant, elle peut se réunir alternativement en République de Lettonie et en République de Croatie.

Article 10

1) Le présent Accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière note diplomatique par laquelle les Parties contractantes s'informent mutuellement que toutes les conditions prévues par leur législation nationale pour son entrée en vigueur sont remplies.

2) Le présent Accord reste en vigueur pour une période de cinq ans à compter de sa date d'entrée en vigueur, et est renouvelé par la suite par tacite reconduction pour d'autres périodes de cinq ans, à moins que l'une des Parties contractantes ne communique à l'autre par écrit, par la voie diplomatique, son intention de le dénoncer. La dénonciation prend effet six mois à compter de la

date de réception par l'autre Partie contractante de la notification écrite adressée par la voie diplomatique.

3) La dénonciation du présent Accord est sans incidence sur les programmes et projets en cours qui se poursuivent jusqu'à leur achèvement, sauf accord contraire.

Article 11

Les différends entre les Parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord sont réglés par la voie diplomatique.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

FAIT à Zagreb, le 23 février 2001, en double exemplaire, en langues lettone, croate et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

Pour le Gouvernement de la République de Lettonie :

[INDULIS BĒRZIŅŠ]

Pour le Gouvernement de la République de Croatie :

[TONINO PICULA]

No. 50829

United Nations (United Nations Population Fund)
and
Senegal

Exchange of letters constituting an Agreement between the Government of the Republic of Senegal and the United Nations Population Fund (UNFPA) on the application of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946 and the application mutatis mutandis of the Agreement concerning assistance by the United Nations Development Programme to the Government of Senegal, concluded on 4 July 1987, to the activities and personnel of UNFPA in the Republic of Senegal. New York, 21 August 2012, and Dakar, 22 January 2013

Entry into force: *22 January 2013 by the exchange of the said letters, in accordance with their provisions*

Authentic texts: *English and French*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *ex officio, 1 May 2013*

Organisation des Nations Unies (Fonds des Nations Unies pour la population)
et
Sénégal

Échange de lettres constituant un accord entre le Gouvernement de la République du Sénégal et le Fonds des Nations Unies pour la population (FNUAP) concernant l'application de la Convention sur les privilèges et immunités des Nations Unies du 13 février 1946 et l'application mutatis mutandis de l'Accord relatif à une assistance du Programme des Nations Unies pour le développement au Gouvernement du Sénégal, conclu le 4 juillet 1987, aux activités et au personnel du FNUAP en République du Sénégal. New York, 21 août 2012, et Dakar, 22 janvier 2013

Entrée en vigueur : *22 janvier 2013 par l'échange desdites lettres, conformément à leurs dispositions*

Textes authentiques : *anglais et français*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *d'office, 1er mai 2013*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

I

The Executive Director

21 August 2012

Excellency,

I have the honor to bring to the attention of the Government of the Republic of Senegal that the United Nations Population Fund ("UNFPA"), a subsidiary organ of the United Nations established by the General Assembly pursuant to Assembly resolution 3019 (XXVII) of 18 December 1972, will convert its existing sub-regional office in Dakar, Senegal, into the UNFPA Central and West Africa Regional Office ("the Regional Office"), with effect from 1 January 2012, as approved by the Executive Board of UNFPA in decision 2012/3 of 3 February 2012.

With the present letter, I wish to propose the following understandings regarding the legal status of the Regional Office:

(i) The Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations adopted by the General Assembly of the United Nations on 13 February 1946, to which the Republic of Senegal has been a party since 27 May 1963, shall apply to the Regional Office, its activities, personnel and assets in Senegal;

(ii) In addition, the provisions of the Basic Agreement concerning assistance by the United Nations Development Programme to the Government of Senegal concluded on 4 July 1987 shall *mutatis mutandis* apply to the Regional Office, its activities, personnel and assets in Senegal.

I have the honor to propose that upon receipt of your Government's confirmation in writing of the above, this exchange of letters shall constitute an Agreement between the Government of the Republic of Senegal and the United Nations on the matter, as of the date of your reply.

Please accept, Excellency, the assurances of my highest consideration.

Dr. Babatunde Osotimehin
Under-Secretary-General
United Nations Population Fund

His Excellency
Mr. Alioune Badara Cisse
Minister for Foreign Affairs
Dakar
Senegal

[FRENCH TEXT – TEXTE FRANÇAIS]

II

AN/ajm/ 13/11/12
REPUBLIQUE DU SENEGAL
Un Peuple – Un But – Une Foi

MINISTERE
DES AFFAIRES ETRANGERES
ET DES SENEGALAIS DE L'EXTERIEUR

Le Ministre

N° 00788 /c
N° _____ **MAESE/DEI-ONG**

Dakar, le 22 JAN 2013

Monsieur le Sous-secrétaire Général,

J'ai reçu votre lettre du 21 août 2012 relative à la transformation du Bureau sous-régional du Fonds des Nations Unies pour la Population (FNUAP) en Bureau Régional de l'Afrique de l'Ouest et du Centre, à compter du 1er janvier 2012.

Par cette lettre vous avez sollicité l'application au nouveau Bureau des dispositions de la Convention sur les privilèges et Immunités des Nations Unies du 13 février 1946 ainsi que celles de l'Accord de base relatif à l'assistance du PNUD au Gouvernement de la République du Sénégal, conclu le 04 juillet 1987.

A ce sujet, je voudrais porter à votre attention que votre proposition rencontre l'agrément du Gouvernement du Sénégal et que cet échange de lettres pourra être considéré comme consacrant le régime juridique précité.

Toutefois, il me semble utile, dans le but de trouver un cadre juridique plus adapté pour le nouveau Bureau, de procéder à la révision de l'Accord de siège signé entre le Gouvernement de la République du Sénégal et le FNUAP, le 05 mars 1993, à Dakar, à travers un Avenant que je pourrais signer avec le Représentant résident du FNUAP au Sénégal.

Veuillez croire, **Monsieur le Sous-secrétaire Général**, à l'assurance de ma parfaite considération.

Pour le Ministre des Affaires étrangères
et des Sénégalais de l'Extérieur, et par délégation
l'Ambassadeur, Secrétaire Général.

Papa Omar NDIAYE

Dr Babatunde OSOTIMEHIN
Sous-Secrétaire Général du Fonds
des Nations Unies pour la Population
NEW -YORK

[TRANSLATION – TRADUCTION]

I
FNUAP

LE DIRECTEUR EXÉCUTIF

Le 21 août 2012

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de porter à l'attention du Gouvernement de la République du Sénégal que le Fonds des Nations Unies pour la population (FNUAP), organe subsidiaire de l'Organisation des Nations Unies établi par la résolution 3019 (XXVII) de l'Assemblée générale du 18 décembre 1972, transformera son actuel Bureau sous-régional à Dakar, au Sénégal, en Bureau régional pour l'Afrique de l'Ouest et du Centre (« le Bureau régional ») à compter du 1er janvier 2012, conformément à la décision 2012/3 du Conseil d'administration du FNUAP du 3 février 2012.

Par la présente lettre, je souhaite vous proposer un accord sur le statut juridique du Bureau régional, comme suit :

i) La Convention sur les privilèges et immunités des Nations Unies, adoptée par l'Assemblée générale des Nations Unies le 13 février 1946, à laquelle la République du Sénégal est partie depuis le 27 mai 1963, s'applique au Bureau régional, à ses activités, à son personnel et à ses avoirs au Sénégal.

ii) De plus, les dispositions de l'Accord de base relatif à l'assistance du Programme des Nations Unies pour le développement au Gouvernement du Sénégal, conclu le 4 juillet 1987, s'appliquent, mutatis mutandis, au Bureau régional, à ses activités, à son personnel et à ses avoirs au Sénégal.

J'ai l'honneur de proposer que, sur réception de la confirmation écrite de ce qui précède de la part de votre Gouvernement, le présent échange de lettres constitue un accord entre le Gouvernement de la République du Sénégal et l'Organisation des Nations Unies concernant l'objet de la présente, à compter de la date de votre réponse.

Veuillez accepter, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

DR. BABATUNDE OSOTIMEHIN
Sous-secrétaire général
Fonds des Nations Unies pour la Population

Son Excellence
M. Alioune Badara Cisse
Ministre des affaires étrangères
Dakar
Sénégal

[TRANSLATION – TRADUCTION]

II
AN/AJM/13/11/12

REPUBLIC OF SENEGAL

ONE PEOPLE-ONE AIM-ONE FAITH

Dakar, 22 January 2013

No. 00788 MAESE/DEI-ONG

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND SENEGALESE ABROAD

FROM THE MINISTER

Excellency,

I have received your letter dated 21 August 2012, concerning the conversion of the sub-regional Office of United Nations Population Fund (UNFPA) into the Central and West Central Africa Regional Office, as from 1 January 2012.

In that Letter, you requested that the new Regional Office be covered by the provisions of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 of February 1946, along with those of the Basic Agreement concerning assistance by the United Nations Development Programme (UNDP) to the Government of the Republic of Senegal, which was concluded on 4 July 1987.

I am pleased to inform you in this regard that your proposal has met with the approval of the Government of Senegal, and that this Exchange of Letters can be considered as establishing the aforementioned legal system.

Nonetheless, in order to provide the new Office with a legal framework that is better adapted to it, it seems to me that it would be worth conducting a review of the Headquarters Agreement signed between the Government of Republic of Senegal and UNFPA, in Dakar on 5 March 1993, by means of a Codicil that I could sign with the Resident Representative of UNFPA in Senegal.

I avail myself of this opportunity to reiterate, Excellency, the assurances of my highest consideration.

PAPA OMAR NDIAYE
For the Minister of Foreign Affairs and
Senegalese Abroad, as delegated by
the Ambassador, Secretary-General

Dr. Babatunde Osotimehin
Under-Secretary General
of the United Nations Population Fund
New York

No. 50830

Latvia
and
Georgia

Agreement between the Government of the Republic of Latvia and the Government of Georgia on international transport by road. Tbilisi, 5 July 2000

Entry into force: *28 October 2005 by notification, in accordance with article 16*

Authentic texts: *English, Georgian and Latvian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Latvia, 17 May 2013*

Lettonie
et
Géorgie

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la Géorgie relatif au transport routier international. Tbilissi, 5 juillet 2000

Entrée en vigueur : *28 octobre 2005 par notification, conformément à l'article 16*

Textes authentiques : *anglais, géorgien et letton*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Lettonie, 17 mai 2013*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT
between
the Government of the Republic of Latvia
and
the Government of Georgia
on international transport by road

The Government of the Republic of Latvia and the Government of Georgia (hereinafter called "the Contracting Parties") on the basis of principles of co-operation and bilateral interests and for the purpose of liberalisation of international transport by road as well as desiring to promote transport of passengers and goods by motor vehicles between and in transit through the territories of both countries, have agreed as follows:

I. GENERAL PROVISIONS

Article 1
Definitions

1. *"Country of establishment"* means the territory of the Contracting Parties within which a carrier is established and a vehicle registered.

2. *"Host country"* means the territory of a Contracting Party in which a vehicle is being used in transport operations but other than the vehicle's country of registration.

3. *"Carrier"* means any physical or legal person, established on the territory of the Republic of Latvia or Georgia, and authorised in accordance with the relevant national laws and regulations to engage in the international carriage of passengers or goods by road.

4. The term *"vehicle"* means:

- in the carriage of passengers – any power driven road vehicle which is adapted for carriage of passengers, has more than nine seats, including the driver's seat, and is registered in the territory of one of the Contracting Parties;

- in the carriage of goods – any power driven road vehicle which is registered in the territory of either Contracting Party and adapted and normally used for goods transport. For the purposes of this Agreement this term also applies to any trailer or semi-trailer coupled to any vehicle disregarding the place of registration of trailer or semi-trailer as well as to any combination of road vehicles.

5. *"Permit (authorisation)"* means a document authorising a carrier to perform transport operations under the framework of this Agreement.

6. *"Transit"* means transporting of passengers (without boarding or leaving) or goods (without loading or unloading) by a carrier of one of the Contracting Parties through the territory of the host country.

7. *"Quota"* means a number of permits, agreed upon by the Joint Committee, established under Article 4 of this Agreement, and annually exchanged by the competent authorities of the Contracting Parties.

8. *"Cabotage"* means carriage of passengers or goods by vehicles registered in the territory of one of the Contracting parties between the two points located in the territory of the host country.

Article 2
Scope

This Agreement applies to international road transport operations performed by the carrier who in his country of establishment according to its national legislation is entitled to perform international road transport operations on hire and reward or on own account, and may perform such operations to, from, or in transit through the other country's territory.

Article 3
Compliance with national legislation and recognition of documents

1. Carriers and their staff must comply with national laws and provisions in force in the territory of the host country while performing road transport operations within the host country's territory.

2. When performing transport operations under this Agreement a driver must have a valid national or international driving licence, vehicle registration documents and the distinguishing sign of the country of establishment.

Article 4
Joint Committee and competent authorities

1. For the application of the provisions of this Agreement the two Contracting Parties establish a Joint Committee formed from the delegates designated by the competent authorities of the Contracting Parties.

2. This Joint Committee shall meet at the request of competent authorities of the either Contracting Party at meetings that will be held alternately in the territories of the Contracting Parties at least once a year.

3. Any issue concerning the interpretation or the application of this Agreement shall be solved by the Joint Committee.

4. Under this Agreement, the competent authorities shall be:

- for the Republic of Latvia, the Ministry of Transport;
- for Georgia, Ministry of Transport.

II. PASSENGER TRANSPORT

Article 5
Authorisation

All transport operations by vehicles between the territories of the Contracting Parties and in transit through them, except those specified in Article 7.2, must have the respective authorisation issued by the competent authority of the host country.

Article 6
Regular and shuttle services

1. Regular and shuttle services operated between the territories of the Contracting Parties or in transit through them shall be approved jointly by their competent authority in advance.

2. The term *"regular service"* means passenger transport along routes and according to schedules and tariffs agreed in advance and whereby passengers may enter or exit the vehicle at predetermined stops. These regular services shall be established on reciprocity basis. Each competent authority shall issue the permits for the section of the itinerary operated in its territory.

3. Shuttle services are services whereby, by means of repeated outward and return journeys, groups of passengers assembled in advance are carried from a single place of departure to a single place of destination.

Each group, consisting of the passengers who made the outward journey, is carried back to the place of departure on a later journey.

4. Carriers must address applications for authorisations for regular and shuttle services to the competent authority of their country of establishment. If that competent authority approves the application, it forwards to the competent authority of the host a recommendation and relevant documents.

5. The Joint Committee should:

a) establish the conditions and requirements that must be fulfilled by the applications and the list of documents to be forwarded in accordance with paragraph 4 of this Article;

b) define the concepts of place of departure and destination on shuttle services.

Article 7
Occasional services

1. Occasional services denote services falling neither within the definition of regular service nor within the definition of shuttle service provided in article 6 of this Agreement.

2. The following occasional services carried out using vehicles registered in the territory of one Contracting Party will not require any transport permit in the territory of the host country:

a) round trip services, i.e. services whereby the same vehicle is used to transport the same group of passengers throughout the journey and to bring them back to the same place of departure;

b) services which make the outward journey laden and the return journey unladen;

c) services which make the outward journey unladen and the return journey laden, provided that passengers:

- constitute a group formed under a contract of carriage entered into before their arrival in the territory of the Contracting Party where they are picked up and carried to the territory of the country of establishment;

- have been previously brought by the same carrier into the territory of the Contracting Party where they are picked up again and carried into the territory of the country of establishment;

d) transit transport performed in services defined in indent a), b) or c);

e) runs by bus (coach) sent to replace a bus which has broken down.

3. Services included in point 2 must have in their vehicles a properly completed document containing the list of passengers, which has been signed by the carrier and stamped by the competent customs authorities.

4. The document shall be completed at the country of establishment and must be kept in the vehicle throughout the journey for which it has been issued, and produced on the request of any authorised control officials.

5. All other services not mentioned within articles 6 and 7.2 are subject to a permit issued by the competent authorities in accordance with national laws and regulations of the host country.

III. GOODS TRANSPORT

Article 8
Regime of permits

1. If not otherwise provided for by the Joint Committee, carriers may, by virtue of previously obtained permits issued by the competent authority of the host country, perform goods transport between the territories of the Contracting Parties as well as in transit through them.

2. Carriers may perform goods transport between the territories of the host country and third countries only if they have previously obtained special permits issued by the competent authority of the host country.

3. The permit shall be used only by the carrier to whom it is issued and shall not be transferable.

The permit must be kept in the vehicle during the whole journey and must be produced at the request of any authorised control officials.

4. The competent authorities of both Contracting Parties shall annually exchange a jointly approved number of permits for goods transport within the limits of jointly approved quota.

Article 9
Exemption from permit requirements

1. The following categories of transport shall be exempted from permit requirements:

a) transport by vehicles whose Total Permissible Laden Weight (TPLW), including trailers, does not exceed 6 tonnes, or when the permitted payload, including trailers, does not exceed 3,5 tonnes;

b) transport on an occasional basis, to or from airports, in cases where services are diverted;

c) transport of vehicles which are damaged or have broken down and the transport of breakdown repair vehicles;

d) unladen runs by a goods vehicle sent to replace a vehicle which has broken down in another country, and also the return run, after repair, of the vehicle that had broken down;

e) transport of spare parts and provisions for ocean - going ships and aircraft;

f) transport of medical supplies and equipment needed for emergencies, more particularly in response to natural disasters and humanitarian aid;

g) transport of works and objects of art for fairs and exhibitions of for non-commercial purposes;

h) transport for non-commercial purposes of properties, accessories and animals to or from theatrical, musical, film, sports or circus performances, fair or fetes, and those intended for radio recordings, or for film or television production;

i) funeral transport;

j) mail transports as public service;

k) first unladen run of newly-purchased motor vehicles;

l) transport of household removal goods.

2. The Joint Committee is entitled to amend the list of transport categories exempted from the permit requirements set out in paragraph 1 of the present Article, and to agree upon documents to be carried on the board when performing the above mentioned transports.

IV. OTHER PROVISIONS

Article 10
Cabotage

Carriers cannot perform cabotage transport in the territory of the host country.

Article 11
Infringements

1. In the event that a carrier or the staff on board of a vehicle registered in one Contracting Party have not observed the legislation in force on the territory of the host country, or the provisions of this Agreement or the conditions mentioned in the permit, the competent authority of the country of establishment may, at the demand of the competent authority of the host country, take the following measures:

a) to issue a warning for the carrier who committed the infringement;

b) to cancel or withdraw temporarily the permits allowing the carrier to perform transports in the territory of the Contracting Party where the infringement was committed.

2. The competent authority which has adopted such a measure shall notify it to the competent authority of the host country which had proposed it.

3. The provisions of this Article shall not exclude the lawful sanctions which may be applied by the courts or administration authorities of the country where the infringement was committed.

Article 12
Taxation

1. Vehicles which are registered in the territory of one Contracting Party, when performing haulage of goods within the limits of quota, categories of transport mentioned in Article 9 of this Agreement and regular carriage of passengers in the host country under framework of this Agreement, shall be exempt, according to the reciprocity principle, from the taxes and charges levied on their circulation or possession of vehicles and from taxes and charges levied on transport operations carried out in the territory of the host country, if not otherwise provided for by the Joint Committee.

2. However, this exemption shall not apply to the payment of road tolls, bridge tolls and other similar charges, which shall always be required on the basis of the principle of non discrimination.

3. On the vehicles mentioned in the paragraph 1 of this Article customs duties shall be exempted on:

a) the vehicles;

b) lubricants and fuel contained in the ordinary supply tanks of the vehicles and in the tanks for the refrigerating equipment;

c) spare parts imported into the territory of the host country, intended for the breakdown service of a vehicle. Replaced parts shall be re-exported or destroyed under the supervision of the competent customs authorities.

Article 13
Dangerous goods

When transporting dangerous goods internationally, carriers who are registered in the territories of either of the two countries must comply with the provisions of the European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by road (ADR).

Article 14
Weights and dimensions

1. With respect to the weights and dimensions of vehicles, each Contracting Party undertakes not to impose on vehicles registered in the territory of the other Contracting Party conditions which are more restricted than those imposed on vehicles registered within its own territory.

2. If weights and dimensions of the vehicle with or without load used in transport operations exceed the maximum permissible limits being in force in the territory of the host country, a special permit issued by the competent authority of that country is needed. The carrier should fully comply with the requirements specified in such permit.

Article 15
International obligations

The provisions of this Agreement shall not affect the rights or obligations of the two countries contained in International Conventions, Agreements and Regulations which apply to them.

Article 16
Entry into force and duration

1. The Agreement shall come into force on the date of the last diplomatic note by which the Contracting Parties notify each other that their respective constitutional requirements have been fulfilled.

2. This Agreement shall remain in force unless it is terminated through diplomatic channels by one of the Contracting Parties. In that case, the termination of the Agreement shall take effect six months after the other Contracting Party has been notified about it.

DONE in two originals at Tbilisi, on July "5", 2000, each in the Latvian, Georgian and English languages, each text being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of the Republic of Latvia:

Indulis Bērziņš
Minister of Foreign Affairs

For the Government of Georgia:

[GEORGIAN TEXT – TEXTE GÉORGIEN]

შ ე თ ა ნ ხ მ ე ბ ა

ლატვიის რესპუბლიკის მთავრობასა და საქართველოს მთავრობას შორის საერთაშორისო საავტომობილო მიმოსვლის შესახებ

ლატვიის რესპუბლიკის მთავრობა და საქართველოს მთავრობა (შემდგომში „მონაწილე მხარეებად“ წოდებულნი), ურთიერთმოქმედების პრინციპებისა და ორმხრივი ინტერესების საფუძველზე საერთაშორისო საავტომობილო მიმოსვლის ლიბერალიზაციის მიზნით, აგრეთვე, ორ ქვეყანას შორის და მათი ტერიტორიების გავლით საავტომობილო ტრანსპორტით მგზავრობისა და ტვირთების ტრანსპორტირების ხელშეწყობის სურვილით შეთანხმდნენ შემდეგზე:

I. ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1
განსაზღვრებანი

1. „რეგისტრაციის ქვეყანა“ ნიშნავს მონაწილე მხარის ტერიტორიას, სადაც სატრანსპორტო სააგენტო ფუძნდება და სატრანსპორტო საშუალება რეგისტრირდება.

2. „მასპინძელი ქვეყანა“ ნიშნავს მხარის ტერიტორიას, სადაც სატრანსპორტო საშუალება გამოიყენება სატრანსპორტო ოპერაციებში, გარდა იმ ქვეყნისა, სადაც სატრანსპორტო საშუალებამ გაიარა რეგისტრაცია.

3. „გადამზიდავი“ ნიშნავს ნებისმიერ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, დაფუძნებულს საქართველოში ან ლატვიის რესპუბლიკაში, რომელიც უფლებამოსილია შესაბამისი ეროვნული კანონმდებლობისა და საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად განახორციელოს საერთაშორისო სამგზავრო და სატვირთო გადაზიდვები.

4. ტერმინი „სატრანსპორტო საშუალება“ ნიშნავს:

— მგზავრთა გადაყვანისას — ნებისმიერ ძრავიან საგზაო სატრანსპორტო საშუალებას, რომელიც განკუთვნილია მგზავრთა

გადასაყვანად, აღჭურვილია ცხრაზე მეტი ადგილით, მძღოლის ადგილის ჩათვლით და რეგისტრირებულია ერთ-ერთი მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე.

— ტვირთების გადაზიდვისას — ნებისმიერ ძრავიან სატრანსპორტო საშუალებას, რომელიც რეგისტრირებულია ერთ-ერთი მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე, განკუთვნილია და ჩვეულებრივ გამოიყენება ტვირთების გადასაზიდად. ხელშეკრულების მიზნებიდან გამომდინარე, ეს ტერმინი, აგრეთვე, გამოიყენება ნებისმიერი მისაბმელის ან ნახევრ მისაბმელის მიმართებაში, რომელიც შეწყვილებულია ნებისმიერ სატრანსპორტო საშუალებასთან, მისაბმელის ან ნახევარ მისაბმელის რეგისტრაციის ადგილის გაუთვალისწინებლად, აგრეთვე, საგზაო-სატრანსპორტო საშუალებათა ნებისმიერ კომბინაციასთან მიმართებაში.

5. „ნებართვა“ ნიშნავს დოკუმენტს, რომელიც გადამზიდავს ანიჭებს უფლებას წინამდებარე ხელშეკრულების ფარგლებში განახორციელოს სატრანსპორტო ოპერაციები.

6. „ტრანზიტი“ ნიშნავს მგზავრების გადაყვანას (ჩასხდომის ან გადმოსხდომის გარეშე) ან ტვირთების გადაზიდვას (დატვირთვის ან გადმოტვირთვის გარეშე) ერთ-ერთი მხარის გადამზიდავის საშუალებით მასპინძელი ქვეყნის ტერიტორიის გავლით.

7. „ქვოტა“ ნიშნავს ნებართვათა რაოდენობას, რომელიც შეთანხმებულია ერთობლივი კომიტეტის მიერ, დაფუძნებულია წინამდებარე შეთანხმების მე-4 მუხლის მიხედვით და ყოველწლიურად იცვლება მონაწილე მხარეების კომპეტენტური ორგანოების მიერ.

8. „კაბოტაჟი“ ნიშნავს ერთი მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე რეგისტირებული სატრანსპორტო საშუალებებით მგზავრთა გადაყვანას და ტვირთის გადაზიდვას მასპინძელი ქვეყნის ტერიტორიაზე განლაგებულ ორ პუნქტს შორის.

მუხლი 2
საქმიანობის სფერო

წინამდებარე შეთანხმება გამოიყენება საერთაშორისო საავტომობილო მიმოსვლის ოპერაციების მიმართ, რომელიც ხორციელდება გადამზიდავის მიერ თავის რეგისტრაციის ქვეყანაში

მოქმედი ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად. გადამზიდავი უფლებამოსილია განახორციელოს საერთაშორისო საავტომობილო მიმოსვლის ოპერაციები ქირით, წახალისებით ან საკუთარი ანგარიშით და შეუძლია განახორციელოს ასეთი ოპერაციები სხვა ქვეყნის ტერიტორიიდან, სხვა ქვეყნის ტერიტორიისაკენ ან მათი ტერიტორიების გავლით სხვა ქვეყნებში ტრანზიტით.

მუხლი 3
ეროვნულ კანონმდებლობასთან შესაბამისობა და დოკუმენტთა აღიარება

1. გადამზიდავები და მათი შემადგენლობა უნდა შეესაბამებოდეს მასპინძელი ქვეყნის ტერიტორიაზე მომქმედ კანონმდებლობასა და დებულებებს, მაშინ, როდესაც საგზაო-სატანსპორტო ოპერაციები ხორციელდება მასპინძელი ქვეყნის ტერიტორიის ფარგლებში.

2. წინამდებარე ხელშეკრულების შესაბამისად, სატრანსპორტო ოპერაციების განხორციელებისას, მძღოლს უნდა გააჩნდეს მომქმედი ეროვნული ან საერთაშორისო მართვის მოწმობა, სატრანსპორტო საშუალების რეგისტრაციის დამადასტურებელი დოკუმენტი და რეგისტრაციის ქვეყნის განმასხვავებელი ნიშნები.

მუხლი 4
ერთობლივი კომიტეტი და კომპეტენტური ორგანოები

1. წინამდებარე ხელშეკრულების დებულებათა გამოყენებისათვის ორივე მონაწილე მხარე აარსებს ერთობლივ კომიტეტს, რომელიც ყალიბდება მონაწილე მხარეთა კომპეტენტური ორგანოების მიერ დანიშნული წარმომადგენლებისაგან.

2. წინამდებარე ერთობლივი კომიტეტი შეიკრიბება რომელიმე მონაწილე მხარის კომპეტენტური ორაგნოს მოთხოვნის საფუძველზე; შეხვედრები გაიმართება მონაცვლეობით, მონაწილე მხარეების ტერიტორიებზე არანაკლებ წელიწადში ერთხელ.

3. ნებისმიერი საკითხი, რომელიც შეეხება წინამდებარე შეთანხმების განმარტებასა თუ გამოყენებას, უნდა გადაწყდეს ერთობლივი კომიტეტის მიერ.

4. წინამდებარე შეთანხმების შესაბამისად, კომპეტენტურ ორგანოებს წარმოადგენენ:

— ლატვიის რესპუბლიკის მხრიდან, ტრანსპორტის სამინისტრო.

— საქართველოს მხრიდან, ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტრო;

II. სამგზავრო ტრანსპორტი

მუხლი 5
უფლებამოსილება

მონაწილე მხარეების ტერიტორიებს შორის და მათი გავლით სხვა ქვეყნებში სატრანსპორტო საშუალებების მიერ განხორციელებულ ყველა სახის ოპერაციას, 7.2 მუხლში გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, უნდა გააჩნდეს მასპინძელი მხარის კომპეტენტური ორგანოს მიერ მინიჭებული შესაბამისი ნებართვა.

მუხლი 6
რეგულარული და მაქოსებური მომსახურება

1. რეგულარული და მაქოსებური მომსახურება, რომელიც მოქმედებს მონაწილე მხარეების ტერიტორიებს შორის ან ტრანზიტით მათი გავლით სხვა ქვეყნებში, წინასწარ უნდა იყოს ერთობლივად დამტკიცებული მათი კომპეტენტური ორგანოების მიერ.

2. ტერმინი „რეგულარული მომსახურება“ ნიშნავს მგზავრთა ტრანსპორტირებას გზებზე, წინასწარ შეთანხმებული განრიგითა და ტარიფებით, სადაც მგზავრებს შეუძლიათ ჩასხდნენ ან დატოვონ სატრანსპორტო საშუალება წინასწარ განსაზღვრულ გაჩერებაზე. ეს რეგულარული მომსახურება განხორციელდება ურთიერთმოქმედების საფუძველზე. თითოეულმა კომპეტენტურმა ორგანომ უნდა გასცეს ნებართვა მარშრუტის იმ მონაკვეთისათვის, რომელიც გადის მის ტერიტორიაზე.

3. მაქოსებრი მომსახურება წარმოადგენს ისეთ მომსახურებას, რომლის დროსაც განმეორებადი ორივე მიმართულების რეისების საშუალებით წინასწარ შედგენილი მგზავრთა ჯგუფები

გადაადგილდებიან გამგზავრების ადგილიდან დანიშნულების ადგილისაკენ.

ყოველი ჯგუფი, რომელიც შედგენილია ერთი მიმართულებით მიმავალი მგზავრებისაგან, უკან გამგზავრების ადგილზე დაბრუნდებიან ბოლო რეისით.

4. გადამზიდავებმა რეგულარული და მაქოსებრი მომსახურებისათვის განაცხადით უნდა მიმართონ თავიანთი რეგისტრაციის ქვეყნის კომპეტენტურ ორგანოებს. იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული კომპეტენტური ორგანო დაამტკიცებს განაცხადს, იგი რეკომენდაციას და შესაბამის დოკუმენტებს გადაუგზავნის მასპინძელი ქვეყნის კომპეტენტურ ორაგანოს.

5. ერთობლივმა კომიტეტმა უნდა:

a) დაადგინოს პირობები და მოთხოვნები, რომლებიც შესრულდება განაცხადის მეშვეობით, და გადასაგზავნ დოკუმენტთა ნუსხა, წინამდებარე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად;

b) ორმხრივი მომსახურების შემთხვევაში განსაზღვროს გამგზავრებისა და დანიშნულების ადგილი.

მუხლი 7
არარეგულარული მომსახურება

1. არარეგულარული მომსახურება აღნიშნავს ისეთ მომსახურებას, რომელიც არ შეესაბამება წინამდებარე შეთანხმების მე-6 მუხლში წარმოდგენილ არც რეგულარული მომსახურების განმარტებას და არც მაქოსებრი მომსახურების განმარტებას.

2. ერთი მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული სატრანსპორტო საშუალებებით მასპინძელი ქვეყნის ტერიტორიაზე განხორციელებული შემდეგი სახის არარეგულარული მომსახურებანი არ საჭიროებს არანაირი სახის სატრანსპორტო ნებართვას:

a) „წრიული რეისით მომსახურება“, ე.ი. მომსახურება, რომლის დროსაც ერთი და იგივე შემადგენლობის მგზავრთა ჯგუფი მთელი მგზავრობის მანძილზე გადაიყვანება ერთი და იგივე სატრანსპორტო საშუალებით და ბრუნდება უკან გამგზავრების ადგილზე;

b) მომსახურება, რომლის დროსაც სატრანსპორტო საშუალება გარე რეისს ახორციელებს დატვირთული და უკან ბრუნდება დაუტვირთავი;

c) მომსახურება, რომლის დროსაც სატრანსპორტო საშუალება გარე რეისს ახორციელებს დაუტვირთავი და უკან ბრუნდება დატვირთული:

— შეადგენს ჯგუფს, ჩამოყალიბებულს საეკიპაჟო კონტრაქტის შესაბამისად, რომელიც დადებულ იქნა მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე მათ ჩასვლამდე, სადაც ისინი აყვანილ და გადაყვანილ იქნენ რეგისტრაციის ქვეყანაში;

— წინასწარ იქნენ ჩაყვანილნი მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე იგივე გადამზიდის მიერ, სადაც ისინი აყვანილ და გადაყვანილ იქნენ რეგისტრაციის ქვეყანაში.

d) სატრანზიტო ტრანსპორტი, რომელიც წარმოდგენილია იდენტურ a), b) ან c) პუნქტებით განსაზღვრულ მომსახურებაში;

e) მოძრაობს ავტობუსით (ეკიპაჟით), რომელიც გაგზავნილია დაზიანებული ავტობუსის შესაცვლელად.

3. მე–2 პუნქტში წარმოდგენილი მომსახურების სატრანსპორტო საშუალებებმა უნდა იქონიონ სათანადოდ დასრულებული, გადამზიდის მიერ ხელმოწერილი და კომპეტენტური ორგანოს მიერ ბეჭდით დამოწმებული დოკუმენტი, რომელიც შეიცავს მგზავრთა სიას.

4. დოკუმენტი უნდა დასრულდეს წარმდგენ ქვეყანაში და იგი რეისის განმავლობაში თან უნდა იყოს იმ სატრანსპორტო საშუალებაში, რომლისთვისაც ის შედგა, უფლებამოსილი მაკონტროლებელი ორგანოს მოთხოვნის შემთხვევაში წარსადგენად.

5. ყველა სხვა დანარჩენი სახის მომსახურება, რომელიც არ არის აღნიშნული მე–6 და მე–7.2 მუხლებში ექვემდებარება ნებართვას, რომელიც გაცემულია კომპეტენტური ორგანოების მიერ მასპინძელი ქვეყნის ეროვნულ კანონმდებლობასთან და საკანონმდებლო აქტებთან შესაბამისობაში.

III. ტვირთის გადაზიდვა

მუხლი 8
ნებართვის გაცემის რეჟიმი

1. თუ ერთობლივი კომიტეტის მიერ სხვაგვარად არ იქნა უზრუნველყოფილი, გადამზიდავებს შეუძლიათ მასპინძელი ქვეყნისკომპეტენტური ორგანოს მიერ გაცემული წინასწარ მოპოვებული ნებართვის საფუძველზე, განახორციელონ ტვირტების გადაზიდვა

როგორც მონაწილე მხარეტა ტერიტორიებს შორის, ასევე მათი ტერიტორიების გავლით სხვა ქვეყნებში,

2. გადამზიდავებს შეუძლიათ განახორციელონ ტვირთების გადაზიდვა მასპინძელ ქვეყანასა და მესამე ქვეყანას შორის თუ მათ წინასწარ ექნებათ მოპოვებული მასპინძელი ქვეყნის მიერ გაცემული სპეციალური ნებართვა.

3. ნებართვა გამოყენებული უნდა იქნას მხოლოდ იმ გადამზიდავის მიერ, რომელზეც იგი გაიცა და არ უნდა იყოს სხვისთვის მისაწვდომი.

ნებართვა უნდა ინახებოდეს სატრანსპორტო საშუალებაში მთელი რეისის მანძილზე და უფლებამოსილი საკონტროლო ორგანოს მოთხოვნის შემთხვევაში იქნას წარდგენილი.

4. ორივე მონაწილე მხარის კომპეტენტური ორგანოები ყოველწლიურად გაცვლიან ტვირთების გადაზიდვაზე ერთობლივად მიღებულ ნებართვებს, ერთობლივად მიღებული ქვოტების ფარგლებში.

მუხლი 9
გამონაკლისი ნებართვის მოთხოვნებისაგან

1. ნებართვის მოთხოვნებისაგან თავისუფლდებიან შემდეგი სახის სატრანსპორტო სახეობანი:

a) სატრანსპორტო საშუალებით გადაზიდვა, რომლის წონის ზღვრული ნორმა დატვირთულ მდგომარეობაში (TPLW), მისაბმელის ჩათვლით, არ აღემატება 6 ტონას ან როდესაც დასაშვები მარგი ტვირთი, მისაბმელის ჩათვლით, არ აღემატება 3,5 ტონას;

b) გაუთვალისწინებელი გადაზიდვა, აეროპორტში ან აეროპორტიდან, როდესაც მომსახურება იცვლის მიმართულებას;

c) დაზიანებული ან ავარიული, აგრეთვე, შემკეთებელი სატრანსპორტო საშუალებების გადაზიდვა;

d) სატრანსპორტო საშუალება, რომელიც მოძრაობს დაუტვირთავი, რათა შეცვალოს სხვა ქვეყანაში დაზიანებული სატრანსპორტო საშუალება და აგრეთვე, შეკეთებული სატრანსპორტო საშუალება უკან დაბრუნებისას;

e) საოკეანო გემებისა და თვითმფრინავებისათვის სათადარიგო ნაწილებისა და მოწყობილობების გადაზიდვა;

f) მედიკამენტებით მომარაგებისა და სამედიცინო აღჭურვილობის გადაზიდვა, რომელიც საჭიროა საგანგებო

შემთხვევებისას, კერძოდ, სტიქიური უბედურებისა და ჰუმანიტარული დახმარების შემთხვევაში;

g) ბაზრობებისა და არაკომერციული დანიშნულების გამოფენებისათვის განკუთვნილი ნამუშევრებისა და ხელოვნების ნიმუშების გადაზიდვისას;

h) არაკომერციული დანიშნულების საკუთრების, თეატრალური, მუსიკალური, ფილმების, სპორტული ან საცირკო წარმოდგენებისათვის, საგამოფენოდ და სადღესასწაულოდ, აგრეთვე, რადიო ჩანაწერების, ფილმების ან სატელევიზიო გადაცემებისათვის განკუთვნილი დეკორაციებისა და ცხოველების გადაზიდვა;

i) მიცვალებულის გადაყვანა;

j) ფოსტის გადაზიდვა, როგორც საზოგადოებრივი მომსახურება;

k) ახლად შეძენილი საავტომობილო სატრანსპორტო საშუალებების პირველი დაუტვირთავი რეისი;

l) საოჯახო მოძრავი ქონების გადაზიდვა.

2. ერთობლივი კომიტეტი უფლებამოსილია შეიტანოს შესწორებები იმ გადაზიდვათა სახეობების ნუსხაში, რომლებიც წინამდებარე მუხლის 1 პუნქტში აღნიშნული ნებართვის მოთხოვნებისაგან არიან განთავისუფლებულნი და შეთანხმდნენ იმ დოკუმენტებზე, რომლებიც ზემოაღნიშნული გადაზიდვების განხორციელებისას წარდგენილ იქნება საზღვარზე.

IV. სხვა დებულებები

მუხლი 10
კაბოტაჟი

გადამზიდავებს კაბოტაჟის განხორციელება არ შეუძლიათ მასპინძელი ქვეყნის ტერიტორიაზე.

მუხლი 11
დარღვევები

1. იმ შემთხვევაში, თუ ერთი მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული გადამზიდავი ან სატრანსპორტო საშუალების

შემადგენლობა საზღვარზე არ დაიცავს მასპინძელი მხარის ტერიტორიაზე მოქმედ კანონმდებლობას, ან წინამდებარე ხელშეკრულების დებულებებს, ან ნებართვაში აღნიშნულ პირობებს, წარმდგენი ქვეყნის კომპეტენტური ორგანო მასპინძელი ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს მოთხოვნის საფუძველზე განახორციელებს შემდეგ ზომებს:

a) გასცემს გაფრთხილებას იმ გადამზიდავის სახელზე, რომელმაც ჩაიდინა დარღვევა.

b) დროებით გააუქმებს ან ჩამოართმევს ნებართვებს, რომელიც გადამზიდავს უფლებას აძლევს განახორციელოს გადაზიდვები იმ მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე, სადაც მოხდა დარღვევა.

2. იმ კომპეტენტურმა ორგანომ, რომელიც მიიღებს ასეთ ზომებს, ამის შესახებ უნდა აცნობოს მასპინძელი მხარის კომპეტენტურ ორგანოს, რომლისგანაც მოხდა შემოთავაზება.

3. წინამდებარე მუხლის დებულებები არ გამორიცხავს კანონიერ სანქციებს, რომლებიც შეიძლება წარმოდგენილ იქნას იმ ქვეყნის სასამართლო ან ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ, სადაც მოხდა დარღვევა.

მუხლი 12
დაბეგვრა

1. ერთი მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული სატრანსპორტო საშუალებები განახორციელებენ რა ტვირთების გადაზიდვას, ქვოტების და წინამდებარე შეთანხმების მე-9 მუხლში აღნიშნული გადაზიდვების სახეობათა ფარგლებში და წინამდებარე ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მასპინძელ ქვეყანაში მგზავრთა რეგულარული გადაყვანის შესაბამისად, ურთიერთგაცვლის პრინციპზე განთავისუფლდებიან გადასახადებისაგან და ანაკრებებისაგან, რომლებიც მათ ეკისრებათ სატრანსპორტო საშუალებათა მოძრაობისა და ფლობისათვის და მასპინძელი ქვეყნის ტერიტორიაზე განხორციელებული სატრანსპორტო ოპერაციებისათვის დაკისრებული გადასახადებისაგან და ანაკრებებისაგან, თუ ერთობლივი კომიტეტის მიერ სხვაგვარად არ არის მოწოდებული.

2. მიუხედავად ამისა, ეს გამონაკლისები არ შეეხება საგზაო ანაკრებების, სახიდო ანაკრებებისა და სხვა მსგავსი ხარჯების დაფარვას,

რომლებიც შეიძლება მოთხოვნილ იქნას განურჩევლობის პრინციპის საფუძველზე.

3. წინამდებარე მუხლის 1 პუნქტში აღნიშნულ სატრანსპორტო საშუალებებზე საბაჟო გადასახადებისაგან თავისუფლდებიან:

a) სატრანსპორტო საშუალებები;

b) სატრანსპორტო საშუალებების სტანდარტული ზომის ავზში და გამაგრილებელი მოწყობილობის ავზში მოთავსებული საპოხი საშუალებები და საწვავი;

c) მასპინძელი ქვეყნის ტერიტორიაზე იმპორტირებული სათადარიგო ნაწილები, რომლებიც გამიზნულია დაზიანებულ სატრანსპორტო საშუალებათა მომსახურების დროს. გამოცვლილი ნაწილები უნდა რეექსპორტირდეს ან განადგურდეს კომპეტენტური საბაჟო ორგანოების ზედამხედველობის ქვეშ.

მუხლი 13
საშიში ტვირთი

საშიში ტვირთების საერთაშორისო გადაზიდვისას გადამზიდველები, რომლებიც რეგისტრირებულნი არიან რომელიმე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე, უნდა დაემორჩილონ საშიში ტვირთების საერთაშორისო სატრანსპორტო გადაზიდვის შესახებ ევროპული შეთანხმების დებულებებს (ADR).

მუხლი 14
წონა და ოდენობა

1. სატრანსპორტო საშუალებათა წონასა და ოდენობასთან მიმართებაში თითოეული მონაწილე მხარე იღებს ვალდებულებას, რომ მეორე მხარის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ სატრანსპორტო საშუალებას არ წაუყენებს იმაზე მკაცრ პირობებს, ვიდრე საკუთარ ტერიტორიაზე დარეგისტიტებულ სატრანსპორტო საშუალებებზე აქვს დაწესებული.

2. იმ შემთხვევაში, თუ სატრანსპორტო ოპერაციებისას სატრანსპორტო საშუალების წონა და ოდენობა, დატვირთულ ან დაუტვირთავ მდგომარეობაში, აჭარბებს მასპინძელი ქვეყნის ტერიტორიაზე მოქმედ დასაშვებ მაქსიმალურ ზღვარს, იგი საჭიროებს იმ ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს მიერ გაცემულ სპეციალურ ნებართვას. გადამზიდველმა სრულად უნდა დააკმაყოფილოს ასეთ ნებართვაში განსაზღვრული ყველა მოთხოვნა.

მუხლი 15
საერთაშორისო ვალდებულებები

ამ შეთანხმების დებულებები არ გავრცელდება ორი ქვეყნის იმ უფლებებსა ან ვალდებულებებზე, რომლებიც განსაზღვრულია საერთაშორისო კონვენციებით, შეთანხმებებითა და საკანონმდებლო აქტებით.

მუხლი 16
ძალაში შესვლა და ხანგრძლივობა

1. წინამდებარე შეთანხმება ძალაში შევა მონაწილე მხარეების მიერ შესაბამისი კონსტიტუციური მოთხოვნების შესრულების დამადასტურებელი დიპლომატიური ნოტების ურთიერთგაცვლის დღიდან.

2. წინამდებარე შეთანხმება ძალაში დარჩება იმ დრომდე, სანამ ერთ-ერთი მონაწილე მხარე დიპლომატიური არხების მეშვეობით არ აუწყებს მეორე მონაწილე მხარეს მისი დენონსაციის შესახებ. ასეთ შემთხვევაში, შეთანხმების დენონსაცია მოხდება მეორე მონაწილე მხარის წერილობითი შეტყობინებიდან ექვსი თვის შემდეგ.

შესრულებულია ქ. თბილისში, 2000 წლის 5 ივლისს, ორ ორიგინალურ პირად ლატვიურ, ქართულ და ინგლისურ ენებზე. თითოეული ტექსტი თანაბრად ავთენტურია. განმარტების დროს დავების წამოჭრის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ტექსტს ინგლისურ ენაზე.

საქართველოს მთავრობის სახელით	ლატვიის რესპუბლიკის მთავრობის სახელით

[LATVIAN TEXT – TEXTE LETTON]

Latvijas Republikas valdības
un
Gruzijas valdības

N O L Ī G U M S

par starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu

Latvijas Republikas valdība un Gruzijas valdība (turpmāk tekstā – "Līgumslēdzējas Puses"), balstoties uz savstarpējas sadarbības principiem un abpusējo ieinteresētību, lai liberalizētu starptautiskos pārvadājumus ar autotransportu un veicinātu pasažieru un kravu pārvadājumus ar autotransportu starp abām valstīm un tranzītā cauri to teritorijām,

vienojās par sekojošo:

I VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1.pants
Termini

1. *"Sava valsts"* – Līgumslēdzējas Puses valsts teritorija, kurā pārvadātājs un transporta līdzeklis ir reģistrēts.

2. *"Otra valsts"* – Līgumslēdzējas Puses valsts teritorija, kurā transporta līdzeklis tiek izmantots, veicot pārvadājumus, bet nav tajā reģistrēts.

3. *"Pārvadātājs"* – jebkura fiziska vai juridiska persona, kas reģistrēta Latvijas Republikā vai Gruzijā un saskaņā ar spēkā esošiem nacionāliem likumiem un noteikumiem ir tiesīga veikt starptautiskos pasažieru vai kravu pārvadājumus ar autotransportu.

4. *"Transporta līdzeklis"*:

- pasažieru pārvadājumos – jebkurš motorizēts autotransporta līdzeklis, kas paredzēts pasažieru pārvadāšanai, kam ir vairāk nekā deviņas sēdvietas, autovadītāja vietu ieskaitot, un ir reģistrēts vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā;

- kravu pārvadājumos – jebkurš, vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā reģistrēts motorizēts autotransporta līdzeklis, kas paredzēts un ko izmanto kravu pārvadājumiem. Šajā Nolīgumā termins attiecas arī uz jebkuru ar autotransporta līdzekli savienotu piekabi vai puspiekabi neatkarīgi no tās reģistrācijas vietas, kā arī uz jebkuru citu autotransporta līdzekļu kombināciju.

5. *"Atļauja"* – dokuments, kas dod pārvadātājam tiesības veikt pārvadājumus šī Nolīguma ietvaros.

6. *"Tranzīts"* – pasažieru (bez pasažieru uzņemšanas vai izsēdināšanas) vai kravu (bez iekraušanas vai izkraušanas) pārvadāšana, ko veic vienas Līgumslēdzējas Puses pārvadātājs cauri otras valsts teritorijai.

7. *"Kvota"* – atļauju skaits, par ko vienojas saskaņā ar šī Nolīguma 4.pantu izveidotā Apvienotā komiteja un ar kurām katru gadu apmainās Līgumslēdzēju Pušu kompetentās institūcijas.

8. *"Kabotāža"* – pasažieru vai kravu pārvadāšana ar vienas Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā reģistrētiem transporta līdzekļiem starp diviem punktiem otras valsts teritorijā.

2.pants
Darbības sfēra

Šis Nolīgums attiecas uz starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu, ko veic pārvadātājs, kurš saskaņā ar savas valsts nacionālo likumdošanu ir tiesīgs veikt starptautiskos pārvadājumus ar autotransportu pēc nomas līguma, par atlīdzību vai savām vajadzībām uz otras valsts teritoriju, no tās vai tranzītā cauri tai.

3.pants
Atbilstība valsts likumdošanai un dokumentu atzīšana

1. Veicot pārvadājumus ar autotransportu otras valsts teritorijā, pārvadātājiem un to autotransporta līdzekļu apkalpēm jāievēro tur spēkā esošie nacionālie likumi un noteikumi.

2. Veicot pārvadājumus šī Nolīguma ietvaros, pie transporta līdzekļa vadītāja jāatrodas derīgai savas valsts vai starptautiskajai autovadītāja apliecībai, transporta līdzekļa reģistrācijas dokumentiem un uz transporta līdzekļa jābūt savas valsts atšķirības zīmei.

4.pants
Apvienotā komiteja un kompetentās institūcijas

1. Lai nodrošinātu šī Nolīguma noteikumu izpildi, Līgumslēdzējas Puses izveido Apvienoto komiteju, kurā ietilpst Līgumslēdzēju Pušu kompetento institūciju izvirzīti pārstāvji.

2. Apvienotā komiteja satiekas pēc vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses kompetentās institūcijas lūguma sanāksmēs, kas tiek rīkotas pārmaiņus katras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā vismaz reizi gadā.

3. Apvienotā komiteja risina jebkuru ar šī Nolīguma izpratni vai piemērošanu saistītu jautājumu.

4. Šī Nolīguma ietvaros kompetentās institūcijas ir:

- Latvijas Republikā - Satiksmes ministrija;
- Gruzijā – Transporta ministrija.

II PASAŽIERU PĀRVADĀJUMI

5.pants
Atļaujas

Visiem pārvadājumiem ar transporta līdzekļiem starp Līgumslēdzēju Pušu valstu teritorijām un tranzītā cauri tām, izņemot 7.panta 2.punktā minētos, nepieciešama atbilstoša otras valsts kompetentās institūcijas izdota atļauja.

6.pants
Regulārie un sistemātiskie turp un atpakaļ pārvadājumi

1. Regulārie un sistemātiskie turp un atpakaļ pārvadājumi starp Līgumslēdzēju Pušu valstu teritorijām vai tranzītā cauri tām tiek veikti, par to iepriekš savstarpēji vienojoties šo valstu kompetentajām institūcijām.

2. Termins *"regulārie pārvadājumi"* nozīmē pasažieru pārvadājumus atbilstoši iepriekš saskaņotiem kustības sarakstiem un tarifiem noteiktos maršrutos, kuru laikā pasažieri var iekāpt transporta līdzeklī vai izkāpt no tā iepriekš noteiktās pieturvietās. Šie regulārie pārvadājumi organizējami, balstoties uz partnerības principu. Katras valsts kompetentā institūcija izdod pārvadājumu atļaujas tai maršruta daļai, kas atrodas tās teritorijā.

3. Sistemātiskie turp un atpakaļ pārvadājumi ir pārvadājumi, kurus veicot, iepriekš izveidotas pasažieru grupas atkārtotu turp un atpakaļ braucienu laikā tiek pārvadātas no vienas brauciena sākuma vietas uz vienu brauciena galapunktu.

Katra pasažieru grupa, ko veido pasažieri, kas veikuši braucienu turp, kādā no sekojošiem atpakaļ braucieniem tiek atvesta atpakaļ brauciena sākuma vietā.

4. Lai saņemtu atļauju regulāriem un sistemātiskiem turp un atpakaļ pārvadājumiem, pārvadātājs adresē atbilstošu pieteikumu savas valsts kompetentajai institūcijai. Ja šī kompetentā institūcija pieteikumu akceptē, tā nosūta otras valsts kompetentajai institūcijai rekomendāciju un nepieciešamos dokumentus.

5. Apvienotā komiteja:

a) nosaka kārtību un prasības, kas jāizpilda, iesniedzot pieteikumus, kā arī saskaņā ar šī panta 4.punktu nosūtāmo dokumentu sarakstu;

b) nosaka prasības, kādām jāatbilst brauciena sākuma vietai un galapunktam sistemātiskos turp un atpakaļ pārvadājumos.

7.pants
Neregulārie pārvadājumi

1. Neregulārie pārvadājumi ir tādi pārvadājumi, kas neatbilst šī Nolīguma 6.pantā noteiktajiem regulāro pārvadājumu un sistemātisko turp un atpakaļ pārvadājumu terminiem.

2. Šādiem neregulāriem pārvadājumiem, ko veic ar vienas Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā reģistrētiem transporta līdzekļiem, nav nepieciešama pārvadājumu atļauja otras valsts teritorijā:

a) pārvadājumiem noslēgtā maršrutā, kad ar vienu un to pašu transporta līdzekli visa brauciena laikā pārvadā vienu un to pašu pasažieru grupu un atved to atpakaļ brauciena sākuma vietā;

b) pārvadājumiem, kad turpbrauciens tiek veikts ar pasažieriem un atpakaļbrauciens bez pasažieriem;

c) pārvadājumiem, kad turpbrauciens tiek veikts bez pasažieriem, bet atpakaļbraucienā tiek vesti pasažieri, turklāt:

- pasažieru grupa ir izveidota saskaņā ar pārvadājumu līgumu pirms viņu ierašanās tās Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, kur tie tiek uzņemti atvešanai uz savu valsti;
- pasažierus tas pats pārvadātājs iepriekš ir atvedis uz tās Līgumslēdzējas Puses valsts teritoriju, kur tos atkal uzņem atvešanai uz savas valsts teritoriju;

d) tranzīta braucieniem, kurus veic, izpildot a), b) vai c) apakšpunktā minētos pārvadājumus;

e) braucienam ar autobusu, kas nosūtīts nomainīt bojātu autobusu.

3. Transporta līdzekļos, ar kuriem veic 2.punktā minētos pārvadājumus, jāatrodas pilnībā aizpildītam pasažieru sarakstu saturošam dokumentam, ko parakstījis pārvadātājs un apzīmogojusi kompetenta muitas institūcija.

4. Dokuments aizpildāms, pārvadātājam atrodoties savā valstī, un visa brauciena laikā tam jāatrodas tajā transporta līdzeklī, uz ko tas attiecas, un tas jāuzrāda pēc ikvienas pilnvarotas kontrolējošās institūcijas amatpersonas pieprasījuma.

5. Visiem citiem pārvadājumu veidiem, kas nav minēti 6.pantā un 7.panta 2.punktā, nepieciešamas atļaujas, ko saskaņā ar nacionālajiem likumiem un noteikumiem izsniedz otras valsts kompetentā institūcija.

III KRAVU PĀRVADĀJUMI

8.pants
Atļauju režīms

1. Ja vien Apvienotā komiteja nav pieņēmusi citu lēmumu, pārvadātāji var veikt kravu pārvadājumus starp Līgumslēdzēju Pušu valstu teritorijām, kā arī tranzītā cauri tām, iepriekš saņemot otras valsts kompetentās institūcijas izdotās atļaujas.

2. Pārvadātāji var veikt kravu pārvadājumus starp otras valsts un kādas trešās valsts teritorijām tikai tad, ja viņi iepriekš ir saņēmuši otras valsts kompetentās institūcijas izdotas speciālas atļaujas.

3. Atļauju drīkst izmantot tikai tas pārvadātājs, kuram tā izsniegta, un to nedrīkst nodot citām personām.

Atļaujai visa brauciena laikā jāatrodas transporta līdzeklī un tā jāuzrāda pēc ikvienas pilnvarotas kontrolējošās institūcijas amatpersonas pieprasījuma.

4. Līgumslēdzēju Pušu kompetentās institūcijas katru gadu apmainās ar savstarpēji saskaņotu atļauju skaitu kravu pārvadājumiem kopīgi noteiktās kvotas ietvaros.

9.pants
Pārvadājumi, kuriem atļauja nav vajadzīga

1. Atļaujas nav nepieciešamas šādiem pārvadājumu veidiem:

a) kravu pārvadājumiem ar transporta līdzekļiem, kuru pilna masa, piekabes ieskaitot, nepārsniedz 6 tonnas vai kuru maksimālā celtspēja, piekabes ieskaitot, nepārsniedz 3,5 tonnas;

b) neregulāriem kravu pārvadājumiem uz vai no lidostām gadījumos, ja mainīts lidojuma maršruts;

c) bojātu vai avarējušu transporta līdzekļu pārvadāšanai un tehniskās palīdzības transporta līdzekļiem;

d) transporta līdzekļa braucienam bez kravas, kas nosūtīts citā valstī bojāta transporta līdzekļa nomaiņai, kā arī bojātā transporta līdzekļa atpakaļbraucienam pēc tā salabošanas;

e) okeānu kuģiem un lidmašīnām paredzētu rezerves daļu un pārtikas krājumu pārvadāšanai;

f) medikamentu un medicīnā pielietojamo iekārtu pārvadāšanai, kas nepieciešamas steidzamas palīdzības sniegšanai ārkārtējās situācijās, īpaši dabas katastrofu un humānās palīdzības gadījumos;

g) izstādēm un gadatirgiem paredzētu eksponātu un priekšmetu pārvadāšanai nekomerciāliem mērķiem;

h) nekomerciāliem mērķiem paredzētu piederumu, dekorāciju un dzīvnieku pārvadāšanai uz vai no teātra, muzikālām un cirka izrādēm, kino un sporta pasākumiem, gadatirgiem vai festivāliem, kā arī radio vai televīzijas raidījumu ierakstiem un kinofilmu uzņemšanai;

i) bēru pārvadājumiem;

j) pasta pārvadājumiem kā sabiedriskam pakalpojumam;

k) tikko pirkta transporta līdzekļa pirmajam braucienam bez kravas;

l) pārceļotāju mantu pārvadāšanai dzīvesvietas maiņas gadījumā;

2. Apvienotā komiteja ir tiesīga izmainīt šī panta 1.punktā minēto, no atļauju režīma atbrīvoto pārvadājumu sarakstu un vienoties par dokumentiem, kuriem jāatrodas transporta līdzeklī, veicot iepriekš minētos pārvadājumus.

IV CITI NOTEIKUMI

10.pants
Kabotāža

Pārvadātāji nedrīkst veikt kabotāžas pārvadājumus otras valsts teritorijā.

11.pants
Pārkāpumi

1. Ja vienas Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā reģistrēts pārvadātājs vai tā transporta līdzekļa apkalpe nav ievērojusi otras valsts teritorijā spēkā esošo likumdošanu vai šī Nolīguma noteikumus, vai atļaujā minētos nosacījumus, transporta līdzekļa reģistrācijas valsts kompetentā institūcija pēc otras valsts kompetentās institūcijas pieprasījuma var piemērot šādas sankcijas:

a) izteikt brīdinājumu pārvadātājam, kas izdarījis pārkāpumu;

b) anulēt vai uz laiku aizliegt izmantot atļaujas, kas dod iespēju pārvadātājam veikt pārvadājumus tās Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā, kurā pārkāpums izdarīts.

2. Kompetentā institūcija, kas piemērojusi kādu no šīm sankcijām, par to ziņo otras valsts kompetentajai institūcijai, kas to ierosinājusi.

3. Šī panta noteikumu piemērošana neizslēdz citas tiesiskas sankcijas, ko var piemērot tās valsts tiesas vai administratīvās institūcijas, kurā pārkāpums noticis.

12.pants
Nodokļi

1. Vienas Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā reģistrēti transporta līdzekļi, ar kuriem atbilstoši šim Nolīgumam veic kravu pārvadājumus kvotas ietvaros, šī Nolīguma 9.pantā minētos pārvadājumu veidus un regulārus pasažieru pārvadājumus, otrā valstī tiek atbrīvoti no nodokļiem un maksājumiem par transporta līdzekļu īpašumu vai lietošanu un no nodokļiem un maksājumiem par transporta operāciju veikšanu otras valsts teritorijā, ja vien Apvienotā komiteja nav pieņēmusi citu lēmumu.

2. Tomēr šis atbrīvojums neattiecas uz nodevām par maksas ceļu un tiltu lietošanu un citiem līdzīgiem maksājumiem, kuri iekasējami, pamatojoties uz nediskriminējošiem nosacījumiem.

3. Attiecībā uz šī panta 1.punktā minētajiem transporta līdzekļiem, no muitas nodokļiem atbrīvojami:

a) transporta līdzekļi;

b) smērvielas un degviela, kas atrodas transporta līdzekļu standarta tvertnēs un saldēšanas iekārtu degvielas tvertnēs;

c) rezerves daļas, ko ieved otras valsts teritorijā bojāta transporta līdzekļa remontam. Nomainītās detaļas ir jāizved vai jāiznīcina kompetentu muitas dienestu uzraudzībā.

13.pants
Bīstamās kravas

Veicot bīstamu kravu starptautiskos pārvadājumus, pārvadātajiem, reģistrētiem jebkurā no abu valstu teritorijām, jāizpilda Eiropas valstu nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) prasības.

14.pants
Svars un izmēri

1. Attiecībā uz transporta līdzekļu svaru un izmēriem, katra Līgumslēdzēja Puse apņemas neizvirzīt otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā reģistrētiem transporta līdzekļiem augstākas prasības par tām, kas ir spēkā attiecībā uz savas valsts teritorijā reģistrētajiem transporta līdzekļiem.

2. Ja pārvadājuma veikšanai paredzētā transporta līdzekļa svars un izmēri ar kravu vai bez tās pārsniedz otras valsts teritorijā maksimāli pieļaujamos lielumus, nepieciešama speciāla šīs valsts kompetentās institūcijas izdota atļauja. Pārvadātājam jāievēro visas šajā atļaujā noteiktās prasības.

15.pants
Starptautiskās saistības

Šī Nolīguma noteikumi neietekmē abu valstu tiesības vai pienākumus, kas izriet no starptautiskajām konvencijām, nolīgumiem un noteikumiem, kuri tām ir saistoši.

16.pants
Stāšanās spēkā un darbības ilgums

1. Šis Nolīgums stājas spēkā ar pēdējās diplomātiskās notas, ar kuru Līgumslēdzējas Puses paziņo viena otrai par attiecīgo konstitucionālo prasību izpildi, datumu.

2. Šis Nolīgums paliek spēkā, ja vien viena no Līgumslēdzējām Pusēm pa diplomātiskiem kanāliem nav paziņojusi par savu nodomu izbeigt tā darbību. Šajā gadījumā Nolīguma darbība izbeidzas pēc sešiem mēnešiem no dienas, kad otra Līgumslēdzēja Puse saņēmusi notu par Nolīguma darbības pārtraukšanu.

PARAKSTĪTS Tbilisi 2000.gada "5." jūlijā divos oriģināleksemplāros, katrs latviešu, gruzīnu un angļu valodā, turklāt visi teksti ir autentiski. Atšķirīgas interpretācijas gadījumā noteicošais ir Nolīguma teksts angļu valodā.

Latvijas Republikas valdības vārdā:	Gruzijas valdības vārdā:
Indulis Bērziņš, ārlietu ministrs	

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LETTONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA GÉORGIE RELATIF AU TRANSPORT ROUTIER INTERNATIONAL

Le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la Géorgie (ci-après dénommés « les Parties contractantes »), s'appuyant sur les principes de coopération et d'intérêt mutuel, visant à libéraliser le transport routier international et souhaitant favoriser le transport de passagers et de marchandises par des véhicules automobiles entre les deux pays et en transit sur leur territoire, sont convenus de ce qui suit :

I. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article premier. Définitions

1. L'expression « pays d'établissement » désigne le territoire de la Partie contractante sur lequel un transporteur est établi et un véhicule est immatriculé.

2. L'expression « pays hôte » désigne le territoire d'une Partie contractante sur lequel le véhicule est utilisé pour des activités de transport, autre que le pays d'immatriculation du véhicule.

3. Le terme « transporteur » désigne toute personne physique ou morale établie sur le territoire de la République de Lettonie ou de la Géorgie et autorisée, conformément aux législations et réglementations nationales applicables, à mener des activités de transport routier international de passagers ou de marchandises.

4. Le terme « véhicule » désigne :

- Pour le transport de passagers, tout véhicule routier à moteur adapté au transport de passagers, équipé de plus de neuf sièges, y compris le siège du conducteur, et immatriculé sur le territoire de l'une des Parties contractantes;

- Pour le transport de marchandises, tout véhicule routier à moteur immatriculé sur le territoire de l'une des Parties contractantes, adapté au transport de marchandises et habituellement utilisé à cette fin. Aux fins du présent Accord, ce terme désigne également toute remorque ou semi-remorque couplée à un quelconque véhicule, quel que soit le lieu d'immatriculation de la remorque ou de la semi-remorque, ainsi que toute combinaison de véhicules routiers.

5. Le terme « permis » ou « autorisation » désigne un document autorisant un transporteur à mener des activités de transport dans le cadre du présent Accord.

6. Le terme « transit » désigne le transport de passagers (sans embarquement ni débarquement) ou de marchandises (sans chargement ni déchargement) effectué par un transporteur de l'une des Parties contractantes sur le territoire du pays hôte.

7. Le terme « quota » désigne le nombre de permis déterminé par la Commission mixte, créée en application de l'article 4 du présent Accord, que s'échangent chaque année les autorités compétentes des Parties contractantes.

8. L'expression « cabotage routier » désigne le transport de passagers ou de marchandises par des véhicules immatriculés sur le territoire de l'une des Parties contractantes entre deux points situés sur le territoire du pays hôte.

Article 2. Champ d'application

Le présent Accord s'applique aux activités de transport routier international menées par le transporteur qui, dans son pays d'établissement, est autorisé, en vertu de la législation nationale, à mener des activités de transport routier international pour le compte d'autrui ou pour son propre compte et qui peut mener ces activités à destination ou en partance du territoire de l'autre pays, ou en transit sur ce territoire.

Article 3. Respect de la législation nationale et reconnaissance des documents

1. Les transporteurs et les membres de leur personnel doivent respecter les lois et dispositions nationales en vigueur sur le territoire du pays hôte lorsqu'ils y mènent des activités de transport routier.

2. Lorsqu'il mène des activités de transport au titre du présent Accord, le conducteur doit disposer d'un permis de conduire national ou international valide, les documents d'immatriculation du véhicule et le signe distinctif du pays d'établissement.

Article 4. Commission mixte et autorités compétentes

1. Aux fins de l'application des dispositions du présent Accord, les deux Parties contractantes créent une Commission mixte composée de délégués désignés par leurs autorités compétentes.

2. La Commission mixte se réunit à la demande des autorités compétentes de l'une des Parties contractantes. Elle tient ses réunions alternativement en République de Lettonie et en Géorgie au moins une fois l'an.

3. Toute question relative à l'interprétation ou à l'application du présent Accord est réglée par la Commission mixte.

4. Aux fins du présent Accord, les autorités compétentes sont :

- Pour la République de Lettonie, le Ministère des transports;
- Pour la Géorgie, le Ministère des transports.

II. TRANSPORT DE PASSAGERS

Article 5. Autorisation

Toutes les activités de transport par véhicule menées entre les territoires des Parties contractantes et en transit sur ces territoires, à l'exception de celles visées au paragraphe 2 de l'article 7, doivent faire l'objet d'une autorisation délivrée par l'autorité compétente du pays hôte.

Article 6. Services réguliers et services de navette

1. Les services réguliers et les services de navette exploités entre les territoires des Parties contractantes ou en transit sur ces territoires doivent être approuvés au préalable par les autorités compétentes des deux Parties contractantes.

2. L'expression « service régulier » désigne le transport de passagers selon des modalités (itinéraires, horaires et tarifs) convenues au préalable et pour lequel les passagers peuvent entrer dans le véhicule ou en sortir à des arrêts prédéterminés. Ces services réguliers sont mis en place sur la base du principe de réciprocité. Chaque autorité compétente délivre les permis nécessaires pour la portion de l'itinéraire se trouvant sur son territoire.

3. Les services de navette sont des services par lesquels on transporte des groupes de passagers composés à l'avance d'un point de départ unique vers un point d'arrivée unique, au moyen de voyages aller-retour répétés. Chacun des groupes, composé des passagers qui ont fait le voyage aller, est ramené au point de départ lors d'un voyage ultérieur.

4. Les transporteurs doivent adresser leurs demandes d'autorisation d'exploitation de services réguliers et de services de navette à l'autorité compétente de leur pays d'établissement. Si ladite autorité donne une suite favorable à la demande, elle transmet à l'autorité compétente du pays hôte une recommandation et les documents voulus.

5. La Commission mixte :

a) Fixe les conditions et les critères que doivent respecter les demandes ainsi que la liste des documents qui doivent être transmis en application du paragraphe 4 du présent article;

b) Définit les notions de point de départ et de point de destination sur les services de navette.

Article 7. Services occasionnels

1. Sont occasionnels les services qui ne relèvent ni de la catégorie des services réguliers ni de celle des services de navette, définies à l'article 6 du présent Accord.

2. Les services occasionnels ci-après effectués au moyen de véhicules immatriculés sur le territoire d'une Partie contractante ne doivent faire l'objet d'aucun permis de transport sur le territoire du pays hôte :

a) Les services aller-retour, à savoir les services pour lesquels on utilise le même véhicule pour transporter le même groupe de passagers tout au long du voyage et pour ramener ce groupe au point de départ;

b) Les services pour lesquels le véhicule effectue le voyager aller chargé et le voyage retour à vide;

c) Les services pour lesquels le véhicule effectue le voyager aller à vide et le voyage retour chargé, pour autant que les passagers :

- Constituent un groupe formé au titre d'un contrat de transport conclu avant leur arrivée sur le territoire de la Partie contractante où ils sont embarqués et transportés vers le territoire du pays d'établissement;

- Aient été amenés au préalable par le même transporteur sur le territoire de la Partie contractante où ils sont réembarqués et transportés vers le territoire du pays d'établissement;

d) Le transport en transit effectué dans le cadre des services définis aux points a), b) ou c);

e) Les trajets effectués par des autobus (autocars) envoyés en remplacement d'un autobus en panne.

3. Les véhicules utilisés pour les services visés au point 2 doivent contenir un document dûment complété qui contient la liste des passagers, qui doit avoir été signé par le transporteur et être revêtu du sceau des autorités douanières compétentes.

4. Le document est complété dans le pays d'établissement et doit être conservé dans le véhicule tout au long du voyage pour lequel il a été délivré. Il est présenté sur demande de tout agent de contrôle habilité.

5. Tous les autres services qui ne sont pas visés à l'article 6 ou au paragraphe 2 de l'article 7 doivent faire l'objet d'un permis délivré par les autorités compétentes conformément aux lois et réglementations nationales du pays hôte.

III. TRANSPORT DE MARCHANDISES

Article 8. Régime des permis

1. Sauf disposition contraire prise par la Commission mixte, les transporteurs peuvent transporter des marchandises entre les territoires des Parties contractantes ainsi qu'en transit sur ces territoires en vertu de permis obtenus préalablement auprès de l'autorité compétente du pays hôte.

2. Les transporteurs peuvent transporter des marchandises entre le territoire du pays hôte et le territoire de pays tiers uniquement si l'autorité compétente leur a délivré au préalable un permis spécial à cette fin.

3. Le permis peut être utilisé uniquement par le transporteur auquel il a été délivré et n'est pas transférable. Il doit être conservé dans le véhicule tout au long du voyage et doit être présenté sur demande de tout agent de contrôle habilité.

4. Les autorités compétentes des deux Parties contractantes échangent chaque année un nombre de permis de transport de marchandises approuvé conjointement, dans les limites du quota approuvé conjointement.

Article 9. Exemption des exigences en matière de permis

1. Les catégories de transport ci-après sont exemptées des exigences en matière de permis :

a) Les transports effectués par des véhicules dont le poids total autorisé en charge (PTAC), remorques comprises, n'excède pas 6 tonnes, ou dont la charge utile réglementaire, remorques comprises, n'excède pas 3,5 tonnes;

b) Les transports effectués occasionnellement en partance ou à destination d'aéroports, en cas de déviation des services;

c) Le transport de véhicules endommagés ou en panne et le transport de véhicules de dépannage;

d) Les trajets à vide effectués par un véhicule de transport de marchandises envoyé en remplacement d'un véhicule tombé en panne dans un autre pays, ainsi que le trajet retour, après réparation, du véhicule qui était tombé en panne;

e) Le transport de pièces de rechange et de fournitures pour des navires ou aéronefs long-courriers;

f) Le transport d'équipement et de matériel médical nécessaires pour des situations d'urgence, notamment en réaction à des catastrophes naturelles ou pour de l'aide humanitaire;

g) Le transport d'œuvres et d'objets d'art pour des foires et des expositions à des fins non commerciales;

h) Le transport à des fins non commerciales de biens, d'accessoires et d'animaux à destination ou en provenance de représentations théâtrales, musicales, cinématographiques ou sportives, ou de spectacles de cirque, de foires ou de fêtes, et les éléments de ce type destinés à des enregistrements radio ou à des productions pour le cinéma ou la télévision;

i) Les transports funéraires;

j) Les transports de courrier dans le cadre d'un service public;

k) Le premier trajet à vide de nouveaux véhicules automobiles;

l) Le transport des biens d'un ménage dans le cadre d'un déménagement.

2. La Commission mixte peut modifier la liste des catégories de transport exemptées des exigences en matière de permis présentée au paragraphe 1 du présent article, et convenir des documents qui doivent être conservés à bord des véhicules qui effectuent les transports susmentionnés.

IV. AUTRES DISPOSITIONS

Article 10. Cabotage routier

Les transporteurs ne peuvent pas effectuer de cabotage routier sur le territoire du pays hôte.

Article 11. Infractions

1. Si un transporteur ou les membres du personnel se trouvant à bord d'un véhicule immatriculé sur le territoire d'une Partie contractante n'ont pas respecté la législation en vigueur sur le territoire du pays hôte, ou les dispositions du présent Accord, ou encore les conditions définies dans le permis, l'autorité compétente du pays d'établissement peut, à la demande de l'autorité compétente du pays hôte, prendre les mesures suivantes :

a) Donner un avertissement au transporteur qui a commis l'infraction;

b) Annuler ou retirer temporairement les permis en vertu desquels le transporteur est autorisé à mener des activités de transport sur le territoire de la Partie contractante où l'infraction a été commise.

2. L'autorité compétente qui a pris une telle mesure en informe l'autorité compétente du pays hôte qui l'avait proposée.

3. Les dispositions du présent article n'excluent pas les sanctions légales que peuvent imposer les tribunaux ou les autorités administratives du pays dans lequel l'infraction a été commise.

Article 12. Fiscalité

1. Les véhicules immatriculés sur le territoire d'une Partie contractante, lorsqu'ils transportent des marchandises dans les limites des quotas, dans les catégories de transport mentionnées à l'article 9 du présent Accord et lorsqu'ils effectuent des transports réguliers de passagers dans le pays hôte dans le cadre du présent Accord, sont exemptés, sur la base du principe de réciprocité, des impôts et droits prélevés sur leur circulation ou sur la possession de véhicules ainsi que des impôts et droits prélevés sur les activités de transport menées sur le territoire du pays hôte, sauf disposition contraire prise par la Commission mixte.

2. Cette exemption ne vaut toutefois pas pour le paiement des péages routiers, des péages pour l'utilisation de certains ponts et d'autres droits similaires, qui est toujours demandé sur la base du principe de non-discrimination.

3. Pour les véhicules visés au paragraphe 1 du présent article, il est accordé une exemption des droits de douane sur :

a) Les véhicules;

b) Les lubrifiants et le carburant contenus dans les réservoirs ordinaires des véhicules ainsi que dans les réservoirs servant au matériel de réfrigération;

c) Les pièces de rechange importées sur le territoire du pays hôte aux fins de la réparation d'un véhicule. Les pièces remplacées sont réexportées ou détruites sous la surveillance des autorités douanières compétentes.

Article 13. Marchandises dangereuses

Lorsqu'ils effectuent un transport international de marchandises dangereuses, les transporteurs immatriculés sur le territoire de l'une des Parties contractantes doivent respecter les dispositions de l'Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (ADR).

Article 14. Poids et dimensions

1. S'agissant des poids et dimensions des véhicules, chaque Partie contractante s'engage à ne pas imposer aux véhicules immatriculés sur le territoire de l'autre Partie contractante des conditions plus restrictives que celles qu'elle impose aux véhicules immatriculés sur son territoire.

2. Si les poids et dimensions du véhicule avec ou sans chargement utilisé pour des activités de transport excèdent les limites maximales autorisées en vigueur sur le territoire du pays hôte, un permis spécial délivré par l'autorité compétente de ce pays est nécessaire. Le transporteur doit respecter pleinement les conditions énoncées dans ce permis.

Article 15. Obligations internationales

Les dispositions du présent Accord n'ont aucune incidence sur les droits ou obligations des deux pays contenus dans les conventions, les accords et les règlements internationaux qui leur sont applicables.

Article 16. Entrée en vigueur et durée

1. Le présent Accord entre en vigueur à la date de la dernière des notes diplomatiques par lesquelles les Parties contractantes s'informent mutuellement de l'accomplissement de leurs procédures constitutionnelles respectives.

2. Le présent Accord reste en vigueur à moins que l'une des Parties contractantes ne le dénonce par la voie diplomatique. Dans ce cas, la dénonciation prend effet six mois après que l'autre Partie contractante en a été informée.

FAIT à Tbilissi, le 5 juillet 2000, en deux exemplaires originaux, chacun en langues lettone, géorgienne et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

Pour le Gouvernement de la République de Lettonie :

INDULIS BĒRZIŅŠ
Ministre des affaires étrangères

Pour le Gouvernement de la Géorgie :

[IRAKLI MENAGARISHVILI]

No. 50831

Germany
and
St. Lucia

Agreement between the Federal Republic of Germany and Saint Lucia for the exchange of information relating to tax matters (with protocol). Castries, 7 June 2010

Entry into force: *28 February 2013 by the exchange of the instruments of ratification, in accordance with article 13*

Authentic texts: *English and German*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Germany, 7 May 2013*

Allemagne
et
Sainte-Lucie

Accord entre la République fédérale d'Allemagne et Sainte-Lucie relatif à l'échange de renseignements en matière fiscale (avec protocole). Castries, 7 juin 2010

Entrée en vigueur : *28 février 2013 par l'échange des instruments de ratification, conformément à l'article 13*

Textes authentiques : *anglais et allemand*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Allemagne, 7 mai 2013*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

Agreement

between

the Federal Republic of Germany

and

Saint Lucia

for the Exchange of Information Relating to Tax Matters

The Federal Republic of Germany

and

Saint Lucia

Whereas the Contracting States wish to enhance and facilitate the terms and conditions governing the exchange of information relating to all tax matters;

Whereas the Contracting States recognise that the following Agreement contains obligations on the part of the Contracting States only;

Have agreed as follows:

Article 1
Scope of the Agreement

The competent authorities of the Contracting States shall provide assistance through exchange of information that is foreseeably relevant to the administration and enforcement of the respective laws of the Contracting States concerning taxes covered by this Agreement, including information that is foreseeably relevant to the determination, assessment and collection of such taxes, the recovery and enforcement of tax claims, or the investigation or prosecution of criminal tax matters. Information shall be exchanged in accordance with the provisions of this Agreement and shall be treated as confidential in the manner provided in Article 8. The rights and safeguards secured to persons by the laws or administrative practice of the requested Contracting State remain applicable to the extent that they do not unduly prevent or delay effective exchange of information.

Article 2

Jurisdiction

A requested Contracting State is not obligated to provide information which is neither held by its authorities nor in the possession of or obtainable by persons who are within its territorial jurisdiction.

Article 3

Taxes Covered

(1) This Agreement shall apply to the following taxes:

a) in respect of the Federal Republic of Germany:

- the income tax (Einkommensteuer),
- the corporation tax (Körperschaftsteuer),
- the trade tax (Gewerbesteuer),
- the capital tax (Vermögensteuer),
- the inheritance tax (Erbschaftsteuer),
- the value added tax (Umsatzsteuer),
- the tax on insurance premiums (Versicherungsteuer) and
- all other taxes except customs and excise duties,

including the supplements levied thereon;

b) in respect of Saint Lucia:
all taxes except customs and excise duties.

(2) This Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to or in place of the existing taxes if the Contracting States so agree. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any substantial changes to the taxation and related information gathering measures covered by the Agreement.

Article 4

Definitions

(1) For the purposes of this Agreement, unless otherwise defined:

a) "Federal Republic of Germany"means the area in which the tax law of the Federal Republic of Germany is in force;

b) "Saint Lucia" means the State of Saint Lucia;

c) "competent authority" means

(i) in respect of the Federal Republic of Germany, the Federal Ministry of Finance or the agency to which it has delegated its power; which in respect of criminal tax matters will be the Federal Ministry of Justice or the agency to which it has delegated its power,

(ii) in respect of Saint Lucia, the Minister of Finance or the Minister's authorized representative,

d) "person" includes an individual, a company and any other body of persons,

e) "company" means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes,

f) "publicly traded company" means any company whose principal class of shares is listed on a recognised stock exchange provided its listed shares can be readily purchased or sold by the public. Shares can be purchased or sold "by the public" if the purchase or sale of shares is not implicitly or explicitly restricted to a limited group of investors,

g) "principal class of shares" means the class or classes of shares representing a majority of the voting power and value of the company,

h) "recognised stock exchange" means any stock exchange agreed upon by the competent authorities of the Contracting States,

i) "collective investment fund or scheme" means any pooled investment vehicle, irrespective of legal form. The term "public collective investment fund or scheme" means any collective investment fund or scheme provided the units, shares or other interests in the fund or scheme can be readily purchased, sold or redeemed by the public. Units, shares or other interests in the fund or scheme can be readily purchased, sold or redeemed "by the public" if the purchase, sale or redemption is not implicitly or explicitly restricted to a limited group of investors,

j) "tax" means any tax to which the Agreement applies,

k) "requesting Contracting State" means the Contracting State requesting information,

l) "requested Contracting State" means the Contracting State requested to provide information,

m) "information gathering measures" means laws and administrative or judicial procedures that enable a Contracting State to obtain and provide the requested information,

n) "information" means any fact, statement, document or record in any form whatever,

o) "tax matters" means all tax matters including criminal tax matters,

p) "criminal tax matters" means tax matters involving intentional conduct whether before or after the entry into force of this Agreement which is liable to prosecution under the criminal laws of the requesting Contracting State,

q) "criminal laws" means all criminal laws designated as such under the respective law of the Contracting States irrespective of whether such are contained in the tax laws, the criminal code or other statutes.

(2) Any term not defined in this Agreement shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it had at the time the request was made under the law of that Contracting State, any meaning under the applicable tax laws of that Contracting State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that Contracting State.

Article 5

Exchange of Information

(1) The competent authority of a Contracting State shall provide upon request by the competent authority of the other Contracting State information for the purposes referred to in Article 1. Such information shall be provided without regard to whether the requested Contracting State needs such information for its own tax purposes or whether the conduct being investigated would constitute a crime under the laws of the requested Contracting State if it had occurred in the territory of the requested Contracting State.

(2) If the information in the possession of the competent authority of the requested Contracting State is not sufficient to enable it to comply with the request for information, that Contracting State shall use at its own discretion all applicable information gathering measures necessary to provide the requesting Contracting State with the information requested, notwithstanding that the requested Contracting State may not need such information for its own tax purposes.

(3) If specifically requested by the competent authority of the requesting Contracting State, the competent authority of the requested Contracting State shall provide information under this Article, to the extent allowable under its laws, in the form of depositions of witnesses and authenticated copies of original records.

(4) Each Contracting State shall ensure that its competent authorities, in accordance with the terms of this Agreement have the authority to obtain and provide upon request:

a) information held by banks, other financial institutions, and any person, including nominees and trustees, acting in an agency or fiduciary capacity,

b) (i) information regarding the beneficial ownership of companies, partnerships and other persons, including in the case of collective investment funds and schemes, information on shares, units and other interests;

(ii) in the case of trusts, information on settlors, trustees, protectors and beneficiaries; and in the case of foundations, information on founders, members of the foundation council and beneficiaries,

provided that this Agreement does not create an obligation on the Contracting States to obtain or provide ownership information with respect to publicly traded companies or public collective investment funds or schemes unless such information can be obtained without giving rise to disproportionate difficulties.

(5) The competent authority of the requesting Contracting State shall provide the following information to the competent authority of the requested Contracting State when making a request for information under the Agreement to demonstrate the foreseeable relevance of the information to the request:

a) the identity of the person under examination or investigation,

b) the period for which the information is requested,

c) the nature of the information sought and the form in which the requesting Contracting State would prefer to receive it,

d) the tax purpose for which the information is sought,

e) the reasons for believing that the information requested is foreseeably relevant to the administration and enforcement of the tax law of the requesting Contracting State, with respect to the person identified in subparagraph a) of this paragraph,

f) grounds for believing that the information requested is held in the requested Contracting State or is in the possession of or obtainable by a person within the jurisdiction of the requested Contracting State,

g) to the extent known, the name and address of any person believed to be in possession of the requested information,

h) a statement that the request is in conformity with the laws and administrative practices of the requesting Contracting State, that if the requested information was within the jurisdiction of the requesting Contracting State then the competent authority of the requesting Contracting State would be able to obtain the information under the laws of the requesting Contracting State and that it is in conformity with this Agreement,

i) a statement that the requesting Contracting State has pursued all means available in its own territory to obtain the information, except those that would give rise to disproportionate difficulties.

(6) The competent authority of the requested Contracting State shall forward the requested information as promptly as possible to the requesting Contracting State. To ensure a prompt response, the competent authority of the requested Contracting State shall:

a) confirm receipt of a request in writing to the competent authority of the requesting Contracting State and shall notify the competent authority of the requesting Contracting State of deficiencies in the request, if any, within 60 days of the receipt of the request,

b) if the competent authority of the requested State has been unable to obtain and provide the information within 90 days of receipt of the request, including if it encounters obstacles in furnishing the information or it refuses to furnish the information, it shall immediately inform the requesting Contracting State, explaining the reason for its inability, the nature of the obstacles or the reasons for its refusal.

Article 6

Tax Examinations Abroad

(1) A Contracting State may allow representatives of the competent authority of the other Contracting State to enter the territory of the first-mentioned Contracting State to interview individuals and examine records with the written consent of the persons concerned. The competent authority of the second-mentioned Contracting State shall notify the competent authority of the first-mentioned Contracting State of the time and place of the meeting with the individuals concerned.

(2) At the request of the competent authority of one Contracting State, the competent authority of the other Contracting State may allow representatives of the competent authority of the first-mentioned Contracting State to be present at the appropriate part of a tax examination in the second-mentioned Contracting State.

(3) If the request referred to in paragraph 2 is acceded to, the competent authority of the Contracting State conducting the examination shall, as soon as possible, notify the competent authority of the other Contracting State about the time and place of the examination, the authority or official designated to carry out the examination and the procedures and conditions required by the first-mentioned Contracting State for the conduct of the examination. All decisions with respect to the conduct of the tax examination shall be made by the Contracting State conducting the examination.

Article 7

Possibility of Declining a Request

(1) The competent authority of the requested Contracting State may decline to assist:

a) where the request is not made in conformity with this Agreement;

b) where the requesting Contracting State has not pursued all means available in its own territory to obtain the information, except where recourse to such means would give rise to disproportionate difficulty; or

c) where the disclosure of the information requested would be contrary to the public policy of the requested Contracting State.

(2) This Agreement shall not impose upon a requested Contracting State any obligation:

a) to provide items subject to legal privilege, or any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, provided that information described in paragraph 4 of Article 5 shall not by reason of that fact alone be treated as such a secret or trade process; or

b) to carry out administrative measures at variance with its laws and administrative practices, provided that nothing in this subparagraph shall affect the obligations of a Contracting State under paragraph 4 of Article 5;

(3) A request for information shall not be refused on the ground that the tax claim giving rise to the request is disputed.

(4) The requested Contracting State shall not be required to obtain and provide information which if the requested information was within the jurisdiction of the requesting Contracting State the competent authority of the requesting Contracting State would not be able to obtain under its laws.

(5) The requested Contracting State may decline a request for information if the information is requested by the requesting Contracting State to administer or enforce a provision of the tax law of the requesting Contracting State, or any requirement connected therewith, which discriminates against a citizen of the requested Contracting State as compared with a citizen of the requesting Contracting State in the same circumstances.

Article 8

Confidentiality

(1) All information provided and received by the competent authorities of the Contracting States shall be kept confidential and shall be protected in the same manner as information obtained under the domestic laws of the Contracting States. It shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the purposes specified in Article 1. Such persons or authorities shall use such information only for such purposes, including the determination of any appeal. For these purposes information may be disclosed in administrative or criminal investigations, in public court proceedings or in judicial decisions, if this is provided for in the respective laws of the Contracting States.

(2) Such information may not be used for any purpose other than for the purposes stated in Article 1 without the expressed written consent of the competent authority of the requested Contracting State.

(3) The information provided to a requesting Contracting State under this Agreement may not be disclosed to any other jurisdiction.

(4) Personal data may be transmitted to the extent necessary for carrying out the provisions of this Agreement and subject to the provisions of the law of the supplying Contracting State.

Article 9

Costs

The incidents of costs incurred in providing assistance (including reasonable costs of third parties and external advisors in connection with litigation or otherwise) shall be agreed by the competent authorities of the Contracting States.

Article 10

Mutual Agreement Procedure

(1) Where difficulties or doubts arise between the Contracting States regarding the implementation or interpretation of the Agreement, the competent authorities shall endeavour to resolve the matter by mutual agreement.

(2) In addition to the agreements referred to in paragraph 1, the competent authorities of the Contracting States may mutually agree on the procedures to be used under Articles 5, 6 and 9.

(3) The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for purposes of reaching agreement under this Article.

(4) The Contracting States shall agree on procedures for dispute resolution should this become necessary.

Article 11

Implementation Legislation

The Contracting States shall take all necessary steps to give effect to the terms of the Agreement.

Article 12

Protocol

The attached Protocol shall be an integral part of this Agreement.

Article 13

Entry into Force

(1) This Agreement shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged as soon as possible.

(2) This Agreement shall enter into force on the date of exchange of the instruments of ratification and its provisions shall have effect in both Contracting States:

a) for criminal tax matters on that date; and

b) for all other matters covered in Article 1 on that date, but only in respect of taxable periods beginning on or after that date or, where there is no taxable period, all charges to tax arising on or after that date.

Article 14

Termination

(1) Either Contracting State may terminate the Agreement by serving a notice of termination by letter to the other Contracting State.

(2) Such termination shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of notice of termination by the other Contracting State.

(3) If the Agreement is terminated, the Contracting States shall remain bound by the provisions of Article 8 with respect to any information obtained under the Agreement.

Done at Castries, this 7th of June, 2010, in duplicate in the German and English languages, each text being equally authentic.

For the
Federal Republic of Germany

For
Saint Lucia

Protocol

to the Agreement

between

the Federal Republic of Germany

and

Saint Lucia

for the Exchange of Information Relating to Tax Matters

The Federal Republic of Germany and Saint Lucia (the "Contracting States") have agreed at the signing of the Agreement between the two Contracting States for the Exchange of Information Relating to Tax Matters on the following provisions which shall form an integral part of the said Agreement:

1. With respect to subparagraph a of paragraph 5 of Article 5 it is understood that the identity of the person under examination or investigation may be determined by identifying information other than the name.

2. With respect to paragraph 4 of Article 8 the Contracting States shall ensure the protection of personal data at a level that is equivalent to that of Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data. In addition the following shall apply:

   a) The receiving agency may use such data in compliance with paragraph 2 of Article 8 only for the purpose stated by the supplying agency and shall be subject to the conditions prescribed by the supplying agency and that conform with Article 8.

   b) Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of Article 8, the information may be used for other purposes, if under the law of both Contracting States it may be

used for these other purposes and the competent authority of the supplying Contracting State has agreed to this use. Use for other purposes without the prior approval of the supplying Contracting State is permissible only if it is needed to avert in the individual case at hand an imminent threat to a person of loss of life, bodily harm or loss of liberty, or to protect significant assets and there is danger inherent in any delay. In such a case the competent authority of the supplying Contracting State must be asked without delay for retroactive authorisation of the change in purpose. If authorisation is refused, the information may no longer be used for the other purpose and the receiving agency shall erase the data supplied without delay. Any damage which has been caused by the change in use of the information for the other purpose must be compensated.

c) The supplying agency shall be obliged to exercise vigilance as to the accuracy of the data to be supplied and their forseeable relevance within the meaning of Article 1 and their proportionality to the purpose for which they are supplied. Data are forseeably relevant if in the concrete case at hand there is the serious possibility that the other Contracting State has a right to tax and there is nothing to indicate that the data are already known to the competent authority of the other Contracting State or that the competent authority of the other Contracting State would learn of the taxable object without the information. If it emerges that inaccurate data or data which should not have been supplied have been supplied, the receiving agency shall be informed of this without delay. That agency shall be obliged to correct or erase such data without delay.

d) The receiving agency shall on request inform the supplying agency on a case-by-case basis for the purpose of informing the person concerned about the use of the supplied data and the results achieved thereby.

e) The receiving agency shall inform the person concerned of the data collection by the supplying agency. The person concerned need not be informed if and as long as on balance it is considered that the public interest in not informing him outweighs his right to be informed.

f) Upon application the person concerned shall be informed of the supplied data relating to him and of the use to which such data are to be put. The second sentence of paragraph e) shall apply accordingly.

g) The receiving agency shall bear liability under its domestic laws in relation to any person suffering unlawful damage in connection with the supply of data under the exchange of data pursuant to this Agreement. In relation to the damaged person, the receiving agency may not plead to its discharge that the damage had been caused by the supplying agency.

h) The supplying and the receiving agencies shall be obliged to keep official records of the supply and receipt of personal data.

i) Where the domestic law of the supplying agency contains special provisions for the deletion of the personal data supplied, that agency shall inform the receiving agency accordingly. In any case, supplied personal data shall be erased once they are no longer required for the purpose for which they were supplied.

j) The supplying and the receiving agencies shall be obliged to take effective measures to protect the personal data supplied against unauthorised access, unauthorised alteration and unauthorised disclosure.

3. Pursuant to Article 9 of the Agreement it is mutually decided that ordinary costs that are incurred for the purpose of responding to a request for information will be borne by the requested Contracting State. Such ordinary costs will normally cover internal administration costs of the competent authority and any minor external costs such as the cost of couriers. All reasonable costs incurred by third parties in complying with the request for exchange of information are considered extraordinary costs and will be borne by the requesting Contracting State. Examples of extraordinary costs include, but are not limited to, the following:

a) reasonable fees charged for staff employed by third parties in assisting with the request;

b) reasonable fees charged by third parties for carrying out research;

c) reasonable fees charged by third parties for copying documents;

d) reasonable costs of engaging experts, interpreters, or translators;

e) reasonable costs of conveying documents to the requesting Contracting State;

f) reasonable litigation costs of the requested Contracting State in relation to a specific request for information;

g) reasonable costs for obtaining depositions or testimony; and

h) reasonable fees and expenses, determined in accordance with amounts allowed under applicable law, on the person who voluntarily appears for an interview, deposition or testimony relating to a particular information request.

The competent authorities will consult each other in any particular case where extraordinary costs are likely to exceed $US 500 to determine whether the requesting Contracting State will continue to pursue the request and bear the cost.

4. Formal communications, including requests for information, made in connection with or pursuant to the provisions of the Agreement entered into will be in writing directly to the competent authority of the other Contracting State at the addresses given below, or such other address as may be notified by one Contracting State to the other from time to time. Any subsequent communications regarding requests for information will be either in writing or verbally, whichever is most practical, between the earlier mentioned competent authorities or their authorised entities.

Competent authority *for the Federal Republic of Germany:*	Competent authority for Saint Lucia:
Bundeszentralamt für Steuern 53221 Bonn	Comptroller of Inland Revenue Department of Inland Revenue Heraldine Rock Building The Waterfront Castries, Saint Lucia

In respect of criminal tax matters:	In respect of criminal tax matters:
Bundesamt für Justiz 53094 Bonn	The above-mentioned competent authority.

[GERMAN TEXT – TEXTE ALLEMAND]

Abkommen

zwischen

der Bundesrepublik Deutschland

und

St. Lucia

über den Informationsaustausch in Steuersachen

Die Bundesrepublik Deutschland

und

St. Lucia –

in dem Wunsch, die Bedingungen des Informationsaustauschs in allen Steuersachen zu verbessern und zu erleichtern,

in der Erkenntnis, dass das folgende Abkommen nur Verpflichtungen für die Vertragsparteien enthält –

sind wie folgt übereingekommen:

Artikel 1

Geltungsbereich des Abkommens

Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten leisten einander Unterstützung durch den Austausch von Informationen, die für die Durchführung des jeweiligen Rechts der Vertragsstaaten betreffend die unter dieses Abkommen fallenden Steuern voraussichtlich erheblich sind, einschließlich Informationen, die für die Festsetzung, Veranlagung und Erhebung dieser Steuern, für die Vollstreckung von Steuerforderungen oder für Ermittlungen in oder die Verfolgung von Steuerstrafsachen voraussichtlich erheblich sind. Der Informationsaustausch erfolgt in Übereinstimmung mit diesem Abkommen und die Informationen werden in der in Artikel 8 vorgesehenen Weise vertraulich behandelt. Die Rechte und Schutzmaßnahmen, die Personen durch die Gesetze oder die Verwaltungspraxis des ersuchten Vertragsstaats gewährleistet werden, bleiben anwendbar, soweit sie einen wirksamen Informationsaustausch nicht unangemessen verhindern oder verzögern.

Artikel 2

Zuständigkeit

Der ersuchte Vertragsstaat ist nicht zur Erteilung von Informationen verpflichtet, die seinen Behörden nicht vorliegen und sich auch nicht im Besitz oder in der Verfügungsmacht von Personen in seinem Hoheitsbereich befinden.

Artikel 3

Unter das Abkommen fallende Steuern

(1) Dieses Abkommen gilt für folgende Steuern:

a) in Bezug auf die Bundesrepublik Deutschland

- die Einkommensteuer,
- die Körperschaftsteuer,
- die Gewerbesteuer,
- die Vermögensteuer,
- die Erbschaftsteuer,
- die Umsatzsteuer,
- die Versicherungsteuer und
- alle sonstigen Steuern außer Zöllen und Verbrauchsteuern,

einschließlich der darauf erhobenen Zuschläge;

b) in Bezug auf St. Lucia

alle Steuern außer Zöllen und Verbrauchsteuern.

(2) Dieses Abkommen gilt auch für alle Steuern gleicher oder im Wesentlichen ähnlicher Art, die nach der Unterzeichnung des Abkommens neben den bestehenden Steuern oder an deren Stelle erhoben werden, sofern die Vertragsstaaten dies vereinbaren. Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten unterrichten einander über wesentliche Änderungen bei den unter dieses Abkommen fallenden Besteuerungs- und damit zusammenhängenden Informationsbeschaffungsmaßnahmen.

Artikel 4

Begriffsbestimmungen

(1) Für die Zwecke dieses Abkommens, sofern nichts anderes bestimmt ist,

a) bedeutet der Ausdruck „Bundesrepublik Deutschland“ das Gebiet, in dem das Steuerrecht der Bundesrepublik Deutschland gilt;

b) “bedeutet der Ausdruck „St. Lucia“ den Staat St. Lucia;

c) bedeutet der Ausdruck „zuständige Behörde“

i) in Bezug auf die Bundesrepublik Deutschland das Bundesministerium der Finanzen oder die Behörde, an die es seine Befugnisse delegiert hat; in Steuerstrafsachen ist dies das Bundesministerium der Justiz oder die Behörde, an die es seine Befugnisse delegiert hat;

ii) in Bezug auf St. Lucia den Finanzminister oder den bevollmächtigten Vertreter des Ministers;

d) umfasst der Ausdruck „Person“ natürliche Personen, Gesellschaften und alle anderen Personenvereinigungen;

e) bedeutet der Ausdruck „Gesellschaft“ eine juristische Person oder einen Rechtsträger, der für die Besteuerung wie eine juristische Person behandelt wird;

f) bedeutet der Ausdruck „börsennotierte Gesellschaft“ eine Gesellschaft, deren Hauptaktiengattung an einer anerkannten Börse notiert ist und deren notierte Aktien von jedermann ohne Weiteres erworben oder veräußert werden können. Aktien können „von jedermann“ erworben oder veräußert werden, wenn der Erwerb oder die Veräußerung von Aktien weder implizit noch explizit auf eine begrenzte Investorengruppe beschränkt ist;

g) bedeutet der Ausdruck „Hauptaktiengattung“ die Aktiengattung oder Aktiengattungen, die eine Mehrheit der Stimmrechtsanteile und des Wertes der Gesellschaft darstellen;

h) bedeutet der Ausdruck „anerkannte Börse“ eine Börse, auf die sich die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten verständigen;

i) bedeutet der Ausdruck „Investmentfonds oder Investmentsystem für gemeinsame Anlagen" eine Investitionsform für gemeinsame Anlagen, ungeachtet der Rechtsform. Der Ausdruck „öffentlicher Investmentfonds oder öffentliches Investmentsystem für gemeinsame Anlagen" bedeutet einen Investmentfonds beziehungsweise ein Investmentsystem für gemeinsame Anlagen, bei dem die Fondsanteile, Gesellschaftsanteile oder sonstigen Anteile am Fonds beziehungsweise System ohne Weiteres von jedermann erworben, veräußert oder zurückgekauft werden können. Fondsanteile, Gesellschaftsanteile oder sonstige Anteile am Fonds beziehungsweise System können ohne Weiteres „von jedermann" erworben, veräußert oder zurückgekauft werden, wenn der Erwerb, die Veräußerung oder der Rückkauf weder implizit noch explizit auf eine begrenzte Anlegergruppe beschränkt ist;

j) bedeutet der Ausdruck „Steuer" eine Steuer, für die das Abkommen gilt;

k) bedeutet der Ausdruck „ersuchender Vertragsstaat" den um Informationen ersuchenden Vertragsstaat;

l) bedeutet der Ausdruck „ersuchter Vertragsstaat" den Vertragsstaat, der um Erteilung von Informationen ersucht wird;

m) bedeutet der Ausdruck „Informationsbeschaffungsmaßnahmen" die Gesetze und Verwaltungs- oder Gerichtsverfahren, die einen Vertragsstaat zur Einholung und Erteilung der erbetenen Informationen befähigen;

n) bedeutet der Ausdruck „Informationen" Tatsachen, Erklärungen, Unterlagen oder Aufzeichnungen jeder Art;

o) bedeutet der Ausdruck „Steuersachen" alle Steuersachen einschließlich Steuerstrafsachen;

p) bedeutet der Ausdruck „Steuerstrafsachen" Steuersachen im Zusammenhang mit vorsätzlichem Verhalten vor oder nach Inkrafttreten dieses Abkommens, das nach dem Strafrecht des ersuchenden Vertragsstaats strafbewehrt ist;

q) bedeutet der Ausdruck „Strafrecht" sämtliche nach dem jeweiligen Recht der Vertragsstaaten als solche bezeichneten strafrechtlichen Bestimmungen, unabhängig davon, ob sie im Steuerrecht, im Strafgesetzbuch oder in anderen Gesetzen enthalten sind.

(2) Jeder in diesem Abkommen nicht definierte Ausdruck hat, wenn der Zusammenhang nichts anderes erfordert, die Bedeutung, die ihm zu dem Zeitpunkt, zu dem das Ersuchen gestellt wurde, nach dem Recht dieses Vertragsstaats zukam, wobei die Bedeutung nach dem anzuwendenden Steuerrecht dieses Vertragsstaats den Vorrang vor einer Bedeutung hat, die dem Ausdruck nach anderem Recht dieses Vertragsstaats zukommt.

Artikel 5

Informationsaustausch

(1) Auf Ersuchen der zuständigen Behörde eines Vertragsstaats erteilt die zuständige Behörde des anderen Vertragsstaats Informationen für die in Artikel 1 genannten Zwecke. Diese Informationen werden ohne Rücksicht darauf erteilt, ob der ersuchte Vertragsstaat diese Informationen für seine eigenen steuerlichen Zwecke benötigt oder ob das Verhalten, das Gegenstand der Ermittlungen ist, nach dem Recht des ersuchten Vertragsstaats eine Straftat darstellen würde, wäre es im Hoheitsgebiet des ersuchten Vertragsstaats erfolgt.

(2) Reichen die der zuständigen Behörde des ersuchten Vertragsstaats vorliegenden Informationen nicht aus, um dem Auskunftsersuchen entsprechen zu können, so ergreift dieser Vertragsstaat nach eigenem Ermessen alle geeigneten Informationsbeschaffungsmaßnahmen, die erforderlich sind, um dem ersuchenden Vertragsstaat die erbetenen Informationen zu erteilen, auch wenn der ersuchte Vertragsstaat diese Informationen nicht für seine eigenen steuerlichen Zwecke benötigt.

(3) Auf ausdrückliches Ersuchen der zuständigen Behörde des ersuchenden Vertragsstaats erteilt die zuständige Behörde des ersuchten Vertragsstaats nach diesem Artikel Informationen in Form von Zeugenaussagen und beglaubigten Kopien von Originaldokumenten in dem nach ihrem Recht zulässigen Umfang.

(4) Beide Vertragsstaaten gewährleisten, dass ihre zuständigen Behörden nach diesem Abkommen die Befugnis haben, folgende Informationen auf Ersuchen einzuholen oder zu erteilen:

a) Informationen von Banken, anderen Finanzinstituten oder Personen, einschließlich Bevollmächtigten und Treuhändern, die als Vertreter oder Treuhänder handeln;

b) i) Informationen über die Eigentumsverhältnisse an Gesellschaften, Personengesellschaften und anderen Personen; dies umfasst bei Investmentfonds oder Investmentsystemen für gemeinsame Anlagen Informationen über Gesellschaftsanteile, Fondsanteile und sonstige Anteile;

ii) bei Trusts umfasst dies Informationen über Treugeber, Treuhänder, Protektoren und Treuhandbegünstigte; bei Stiftungen Informationen über Stifter, Mitglieder des Stiftungsrats und Begünstigte;

dies gilt unter der Voraussetzung, dass dieses Abkommen keine Verpflichtung der Vertragsstaaten begründet, Informationen über die Eigentumsverhältnisse börsennotierter Gesellschaften oder öffentlicher Investmentfonds beziehungsweise -systeme für gemeinsame Anlagen einzuholen oder zu erteilen, es sei denn, diese Informationen können ohne unverhältnismäßig große Schwierigkeiten eingeholt werden.

(5) Im Rahmen eines Auskunftsersuchens nach dem Abkommen übermittelt die zuständige Behörde des ersuchenden Vertragsstaats der zuständigen Behörde des ersuchten Vertragsstaats als Nachweis für die voraussichtliche Erheblichkeit der Informationen für das Ersuchen die folgenden Angaben:

a) die Bezeichnung der Person, die Gegenstand der Prüfung oder Ermittlung ist;

b) den Zeitraum, für den die Informationen erbeten werden;

c) die Art der erbetenen Informationen und die Form, in der die Informationen dem ersuchenden Vertragsstaat vorzugsweise zu übermitteln sind;

d) den steuerlichen Zweck, für den die Informationen erbeten werden;

e) die Gründe für die Annahme, dass die erbetenen Informationen für die Durchführung des Steuerrechts des ersuchenden Vertragsstaats in Bezug auf die unter Buchstabe a bezeichnete Person voraussichtlich erheblich sind;

f) die Gründe für die Annahme, dass die erbetenen Informationen im ersuchten Vertragsstaat vorliegen oder sich im Besitz oder in der Verfügungsmacht einer Person im Hoheitsbereich des ersuchten Vertragsstaats befinden;

g) den Namen und die Anschrift von Personen, soweit bekannt, in deren Besitz sich die erbetenen Informationen vermutlich befinden;

h) eine Erklärung, dass das Ersuchen dem Recht und der Verwaltungspraxis des ersuchenden Vertragsstaats entspricht, dass die erbetenen Informationen, würden sie sich im Hoheitsbereich des ersuchenden Vertragsstaats befinden, von der zuständigen Behörde des ersuchenden Vertragsstaats nach dessen Recht eingeholt werden könnten und dass das Ersuchen diesem Abkommen entspricht;

i) eine Erklärung, dass der ersuchende Vertragsstaat alle in seinem eigenen Hoheitsgebiet zur Verfügung stehenden Maßnahmen zur Einholung der Informationen ausgeschöpft hat, ausgenommen solche, die unverhältnismäßig große Schwierigkeiten mit sich bringen würden.

(6) Die zuständige Behörde des ersuchten Vertragsstaats übermittelt dem ersuchenden Vertragsstaat die erbetenen Informationen so umgehend wie möglich. Um eine umgehende Antwort sicherzustellen,

a) bestätigt die zuständige Behörde des ersuchten Vertragsstaats der zuständigen Behörde des ersuchenden Vertragsstaats den Eingang eines Ersuchens schriftlich und unterrichtet die zuständige Behörde des ersuchenden Vertragsstaats gegebenenfalls innerhalb von 60 Tagen nach Erhalt des Ersuchens über Mängel des Ersuchens;

b) unterrichtet die zuständige Behörde des ersuchten Vertragsstaats den ersuchenden Vertragsstaat unverzüglich, wenn sie die Informationen nicht innerhalb von 90 Tagen nach Eingang des Ersuchens einholen und erteilen konnte, und zwar auch dann, wenn sie bei der Informationserteilung auf Hindernisse stößt oder die Informationserteilung verweigert, unter Angabe des Grundes für ihre Erfolglosigkeit, der Art der Hindernisse oder der Gründe für ihre Verweigerung.

Artikel 6

Steuerprüfungen im Ausland

(1) Ein Vertragsstaat kann Vertretern der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaats die Einreise in das Hoheitsgebiet des erstgenannten Vertragsstaats zur Befragung natürlicher Personen und Prüfung von Unterlagen gestatten, vorbehaltlich der schriftlichen Zustimmung der Betroffenen. Die zuständige Behörde des zweitgenannten Vertragsstaats unterrichtet die zuständige Behörde des erstgenannten Vertragsstaats über Zeitpunkt und Ort des Treffens mit den betroffenen natürlichen Personen.

(2) Auf Ersuchen der zuständigen Behörde eines Vertragsstaats kann die zuständige Behörde des anderen Vertragsstaats gestatten, dass Vertreter der zuständigen Behörde des erstgenannten Vertragsstaats während des relevanten Teils einer Steuerprüfung im zweitgenannten Vertragsstaat anwesend sind.

(3) Wird dem in Absatz 2 bezeichneten Ersuchen stattgegeben, so unterrichtet die zuständige Behörde des die Prüfung durchführenden Vertragsstaats so bald wie möglich die zuständige Behörde des anderen Vertragsstaats über Zeitpunkt und Ort der Prüfung, über die mit der Durchführung der Prüfung beauftragte Behörde beziehungsweise den damit beauftragten Bediensteten sowie über die vom erstgenannten Vertragsstaat für die Durchführung der Prüfung vorgeschriebenen Verfahren und Bedingungen. Alle Entscheidungen im Zusammenhang mit der Durchführung der Steuerprüfung werden vom die Prüfung durchführenden Vertragsstaat getroffen.

Artikel 7

Möglichkeit der Ablehnung eines Ersuchens

(1) Die zuständige Behörde des ersuchten Vertragsstaats kann die Unterstützung ablehnen, wenn

a) das Ersuchen nicht in Übereinstimmung mit diesem Abkommen gestellt wurde,

b) der ersuchende Vertragsstaat nicht alle in seinem eigenen Gebiet zur Verfügung stehenden Maßnahmen zur Einholung der Informationen ausgeschöpft hat, es sei denn, der Rückgriff auf derartige Maßnahmen würde unverhältnismäßig große Schwierigkeiten mit sich bringen, oder

c) die Erteilung der erbetenen Informationen der öffentlichen Ordnung des ersuchten Vertragsstaats widerspräche.

(2) Dieses Abkommen verpflichtet einen ersuchten Vertragsstaat nicht

a) zur Übermittlung von Angaben, die einem Aussageverweigerungsrecht unterliegen, oder zur Preisgabe eines Handels-, Industrie-, Gewerbe- oder Berufsgeheimnisses oder eines Geschäftsverfahrens, mit der Maßgabe, dass die in Artikel 5 Absatz 4 bezeichneten Informationen nicht allein schon deshalb als ein solches Geheimnis oder Geschäftsverfahren gelten, oder

b) zur Durchführung von Verwaltungsmaßnahmen, die von seinen Gesetzen oder seiner Verwaltungspraxis abweichen, soweit die Verpflichtungen eines Vertragsstaats nach Artikel 5 Absatz 4 durch diesen Buchstaben nicht berührt werden.

(3) Ein Auskunftsersuchen darf nicht aus dem Grund abgelehnt werden, dass die dem Ersuchen zugrunde liegende Steuerforderung streitig ist.

(4) Der ersuchte Vertragsstaat ist nicht zur Einholung und Erteilung von Informationen verpflichtet, die die zuständige Behörde des ersuchenden Vertragsstaats nach ihrem Recht

nicht einholen könnte, wenn sich die erbetenen Informationen im Hoheitsbereich des ersuchenden Vertragsstaats befänden.

(5) Der ersuchte Vertragsstaat kann ein Auskunftsersuchen ablehnen, wenn die Informationen vom ersuchenden Vertragsstaat zur Durchführung einer Bestimmung seines Steuerrechts oder einer damit zusammenhängenden Anforderung erbeten werden, die einen Bürger des ersuchten Vertragsstaats gegenüber einem Bürger des ersuchenden Vertragsstaats unter den gleichen Umständen benachteiligen.

Artikel 8

Vertraulichkeit

(1) Alle von den zuständigen Behörden der Vertragsstaaten erteilten und empfangenen Informationen sind vertraulich zu behandeln und ebenso zu schützen wie die aufgrund des innerstaatlichen Rechts der Vertragsstaaten eingeholten Informationen. Sie dürfen nur den Personen oder Behörden (einschließlich Gerichten und Verwaltungsbehörden) zugänglich gemacht werden, die mit den in Artikel 1 bezeichneten Aufgaben befasst sind. Diese Personen oder Behörden dürfen diese Informationen nur für die in Artikel 1 bezeichneten Zwecke verwenden; hierzu gehört die Entscheidung über Rechtsbehelfe. Für diese Zwecke dürfen die Informationen in einem verwaltungs- oder strafrechtlichen Ermittlungsverfahren, einem öffentlichen Gerichtsverfahren oder einer Gerichtsentscheidung offengelegt werden, sofern dies nach dem jeweiligen Recht der Vertragsstaaten vorgesehen ist.

(2) Diese Informationen dürfen ohne ausdrückliche schriftliche Zustimmung der zuständigen Behörde des ersuchten Vertragsstaats nicht für andere als die in Artikel 1 bezeichneten Zwecke verwendet werden.

(3) Die einem ersuchenden Vertragsstaat nach diesem Abkommen erteilten Informationen dürfen keinem anderen Hoheitsbereich bekannt gegeben werden.

(4) Personenbezogene Daten dürfen übermittelt werden, soweit dies zur Durchführung dieses Abkommens erforderlich ist und vorbehaltlich des Rechts des übermittelnden Vertragsstaats.

Artikel 9

Kosten

Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten verständigen sich über angefallene Kosten der geleisteten Unterstützung (einschließlich angemessener Kosten für Dritte und externe Berater, unter anderem im Zusammenhang mit Rechtsstreitigkeiten).

Artikel 10

Verständigungsverfahren

(1) Treten zwischen den Vertragsstaaten Schwierigkeiten oder Zweifel bezüglich der Durchführung oder Auslegung des Abkommens auf, so bemühen sich die zuständigen Behörden, die Angelegenheit in gegenseitigem Einvernehmen zu regeln.

(2) Über die in Absatz 1 bezeichneten Vereinbarungen hinaus können sich die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten auf die nach den Artikeln 5, 6 und 9 anzuwendenden Verfahren verständigen.

(3) Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten können zur Herbeiführung einer Einigung nach diesem Artikel unmittelbar miteinander verkehren.

(4) Bei Bedarf verständigen sich die Vertragsstaaten über Verfahren zur Streitbeilegung.

Artikel 11

Umsetzungsgesetzgebung

Die Vertragsstaaten ergreifen alle zur Inkraftsetzung dieses Abkommens erforderlichen Maßnahmen.

Artikel 12
Protokoll

Das angefügte Protokoll ist Bestandteil dieses Abkommens.

Artikel 13
Inkrafttreten

(1) Dieses Abkommen bedarf der Ratifikation; die Ratifikationsurkunden werden so bald wie möglich ausgetauscht.

(2) Dieses Abkommen tritt am Tag des Austauschs der Ratifikationsurkunden in Kraft und ist in beiden Vertragsstaaten anzuwenden

a) auf Steuerstrafsachen und

b) auf alle anderen unter Artikel 1 fallenden Angelegenheiten, jedoch nur in Bezug auf die am oder nach diesem Tag beginnenden Veranlagungszeiträume oder, soweit es keinen Veranlagungszeitraum gibt, in Bezug auf alle am oder nach diesem Tag entstehenden Steuern.

Artikel 14
Kündigung

(1) Jeder Vertragsstaat kann das Abkommen durch ein Kündigungsschreiben an den anderen Vertragsstaat kündigen.

(2) Die Kündigung wird am ersten Tag des Monats wirksam, der auf einen Zeitabschnitt von drei Monaten nach Eingang der Kündigung beim anderen Vertragsstaat folgt.

(3) Wird das Abkommen gekündigt, so bleiben die Vertragsstaaten in Bezug auf die nach dem Abkommen eingeholten Informationen an Artikel 8 gebunden.

Geschehen zu Castries am 7. Juni 2010 in zwei Urschriften, jede in deutscher und englischer Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

Für die
Bundesrepublik Deutschland

Für
St. Lucia

Protokoll
zum Abkommen
zwischen
der Bundesrepublik Deutschland
und
St. Lucia
über den Informationsaustausch in Steuersachen

Die Bundesrepublik Deutschland und St. Lucia (die „Vertragsstaaten") haben anlässlich der Unterzeichnung des Abkommens zwischen den beiden Vertragsstaaten über den Informationsaustausch in Steuersachen nachstehende Bestimmungen vereinbart, die Bestandteil des Abkommens sind:

1. In Bezug auf Artikel 5 Absatz 5 Buchstabe a wird davon ausgegangen, dass die Bezeichnung der Person, die Gegenstand der Prüfung oder Ermittlung ist, anhand anderer identifizierender Angaben als des Namens festgestellt werden kann.

2. In Bezug auf Artikel 8 Absatz 4 gewährleisten die Vertragsstaaten den Schutz personenbezogener Daten in einem Umfang, der der Richtlinie 95/46/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 24. Oktober 1995 zum Schutz natürlicher Personen bei der Verarbeitung personenbezogener Daten und zum freien Datenverkehr entspricht. Darüber hinaus gilt Folgendes:

   a) Die empfangende Stelle darf diese Daten gemäß Artikel 8 Absatz 2 nur zu dem von der übermittelnden Stelle angegebenen Zweck verwenden und unterliegt dabei den durch die übermittelnde Stelle vorgeschriebenen und mit Artikel 8 übereinstimmenden Bedingungen.

   b) Ungeachtet der Bestimmungen des Artikels 8 Absatz 2 können die Informationen für andere Zwecke verwendet werden, wenn sie nach dem Recht beider Vertragsstaaten für diese anderen Zwecke verwendet werden dürfen und die zuständige

Behörde des übermittelnden Vertragsstaats dieser Verwendung zugestimmt hat. Ohne vorherige Zustimmung des übermittelnden Vertragsstaats ist eine Verwendung für andere Zwecke nur zulässig, wenn sie zur Abwehr einer im Einzelfall bestehenden dringenden Gefahr für das Leben, die körperliche Unversehrtheit oder die persönliche Freiheit einer Person oder zum Schutz bedeutender Vermögenswerte erforderlich ist und Gefahr im Verzug besteht. In diesem Fall ist die zuständige Behörde des übermittelnden Vertragsstaats unverzüglich um nachträgliche Genehmigung der anderweitigen Verwendung zu ersuchen. Wird die Genehmigung verweigert, ist die weitere Verwendung der Informationen für den anderen Zweck unzulässig, und die empfangende Stelle hat die übermittelten Daten unverzüglich zu löschen. Durch die anderweitige Verwendung der Informationen verursachte Schäden sind zu ersetzen.

c) Die übermittelnde Stelle ist verpflichtet, die Richtigkeit der zu übermittelnden Daten und ihre voraussichtliche Erheblichkeit im Sinne des Artikels 1 sowie ihre Verhältnismäßigkeit in Bezug auf den mit der Übermittlung verfolgten Zweck zu gewährleisten. Voraussichtlich erheblich sind die Daten, wenn im konkreten Fall die ernstliche Möglichkeit besteht, dass der andere Vertragsstaat ein Besteuerungsrecht hat, und keine Anhaltspunkte dafür vorliegen, dass die Daten der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaats bereits bekannt sind oder dass die zuständige Behörde des anderen Vertragsstaats ohne die Information von dem Gegenstand des Besteuerungsrechts Kenntnis erlangt. Erweist sich, dass unrichtige Daten oder Daten, die nicht übermittelt werden durften, übermittelt worden sind, so ist dies der empfangenden Stelle unverzüglich mitzuteilen. Diese ist verpflichtet, solche Daten unverzüglich zu berichtigen oder zu löschen.

d) Auf Ersuchen unterrichtet die empfangende Stelle die übermittelnde Stelle im Einzelfall zum Zweck der Unterrichtung des Betroffenen über die Verwendung der übermittelten Daten und die dadurch erzielten Ergebnisse.

e) Die empfangende Stelle hat den Betroffenen über die Datenerhebung durch die übermittelnde Stelle zu unterrichten. Der Betroffene muss nicht unterrichtet werden, sofern und solange insgesamt davon ausgegangen wird, dass das öffentliche Inte-

resse an der Nichtunterrichtung des Betroffenen sein Informationsinteresse überwiegt.

f) Der Betroffene ist auf Antrag über die zu seiner Person übermittelten Daten sowie über deren vorgesehene Verwendung zu unterrichten. Buchstabe e Satz 2 gilt entsprechend.

g) Wird eine Person im Zusammenhang mit der Übermittlung von Daten im Rahmen des Datenaustauschs nach diesem Abkommen rechtswidrig geschädigt, so haftet ihr hierfür die empfangende Stelle nach Maßgabe ihres innerstaatlichen Rechts. Die empfangende Stelle kann sich im Verhältnis zu der geschädigten Person zu ihrer Entlastung nicht darauf berufen, dass der Schaden durch die übermittelnde Stelle verursacht wurde.

h) Die übermittelnde und die empfangende Stelle sind verpflichtet, die Übermittlung und den Empfang personenbezogener Daten aktenkundig zu machen.

i) Soweit das für die übermittelnde Stelle geltende innerstaatliche Recht in Bezug auf die übermittelten personenbezogenen Daten besondere Löschungsvorschriften enthält, weist diese Stelle die empfangende Stelle darauf hin. In jedem Fall sind die übermittelten personenbezogenen Daten zu löschen, sobald sie für den Zweck, für den sie übermittelt wurden, nicht mehr erforderlich sind.

j) Die übermittelnde und die empfangende Stelle sind verpflichtet, die übermittelten personenbezogenen Daten wirksam gegen unbefugten Zugang, unbefugte Veränderung und unbefugte Bekanntgabe zu schützen.

3. Gemäß Artikel 9 des Abkommens wird gemeinsam beschlossen, dass reguläre Kosten der Beantwortung eines Auskunftsersuchens vom ersuchten Vertragsstaat zu tragen sind. Diese regulären Kosten umfassen in der Regel interne Verwaltungskosten der zuständigen Behörde und geringfügige externe Kosten, wie beispielsweise Kurierkosten. Alle angemessenen Kosten, die Dritten bei der Erledigung des Auskunftsersuchens ent-

stehen, gelten als außergewöhnliche Kosten und sind vom ersuchenden Vertragsstaat zu tragen. Zu den außergewöhnlichen Kosten zählen unter anderem folgende Kosten:

a) angemessene Gebühren, die für die Beschäftigung von Mitarbeitern durch Dritte zur Unterstützung bei der Erledigung des Ersuchens erhoben werden;

b) angemessene Gebühren, die Dritte für Recherchearbeiten erheben;

c) angemessene Gebühren, die Dritte für das Kopieren von Unterlagen erheben;

d) angemessene Kosten für die Inanspruchnahme von Sachverständigen, Dolmetschern oder Übersetzern;

e) angemessene Kosten für die Übermittlung von Unterlagen an den ersuchenden Vertragsstaat;

f) angemessene Prozessführungskosten des ersuchten Vertragsstaats im Zusammenhang mit einem bestimmten Auskunftsersuchen;

g) angemessene Kosten für eidliche mündliche Zeugenaussagen oder Zeugenaussagen vor Gericht; und

h) angemessene, in Übereinstimmung mit den nach anzuwendendem Recht zulässigen Sätzen festgesetzte Kosten und Aufwendungen von Personen, die freiwillig zur Befragung, eidlichen mündlichen Zeugenaussage oder Zeugenaussage vor Gericht im Zusammenhang mit einem bestimmten Auskunftsersuchen erscheinen.

Die zuständigen Behörden konsultieren einander in besonderen Fällen, in denen außergewöhnliche Kosten oberhalb eines Betrages von 500 US-$ zu erwarten sind, um zu klären, ob der ersuchende Vertragsstaat das Ersuchen weiterverfolgen und die Kosten tragen möchte.

4. Förmliche Mitteilungen, einschließlich Auskunftsersuchen, im Zusammenhang mit oder gemäß dem geschlossenen Abkommen sind unter den nachfolgend angegebenen Anschriften oder einer anderen Anschrift, die ein Vertragsstaat dem anderen Vertragsstaat gegebenenfalls mitteilt, schriftlich und unmittelbar an die zuständige Behörde des anderen Vertragsstaats zu richten. Alle einem Auskunftsersuchen folgenden Mitteilungen werden je nach Zweckmäßigkeit in schriftlicher oder mündlicher Form an die jeweils zuständige Behörde oder ihre bevollmächtigten Dienststellen gerichtet.

Zuständige Behörde für die Bundesrepublik Deutschland:	Zuständige Behörde für St. Lucia:
Bundeszentralamt für Steuern 53221 Bonn	Comptroller of Inland Revenue Department of Inland Revenue Heraldine Rock Building The Waterfront Castries, Saint Lucia
in Bezug auf Steuerstrafsachen:	in Bezug auf Steuerstrafsachen:
Bundesamt für Justiz 53094 Bonn	die vorgenannte zuständige Behörde

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE ET SAINTE-LUCIE RELATIF À L'ÉCHANGE DE RENSEIGNEMENTS EN MATIÈRE FISCALE

La République fédérale d'Allemagne et Sainte-Lucie,

Considérant que les États contractants souhaitent renforcer et faciliter les conditions générales régissant l'échange de renseignements en matière fiscale,

Considérant que les États contractants conviennent que le présent Accord contient des obligations pour les États contractants exclusivement,

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier. Champ d'application de l'Accord

Les autorités compétentes des États contractants s'accordent une assistance par l'échange de renseignements vraisemblablement pertinents pour l'administration et l'application de leurs législations internes relatives aux impôts visés par le présent Accord, y compris les renseignements vraisemblablement pertinents pour la détermination, l'établissement ou la perception de ces impôts, le recouvrement et le traitement des créances fiscales, ou pour les enquêtes ou les poursuites en matière fiscale pénale. Les renseignements sont échangés conformément aux dispositions du présent Accord et tenus secrets selon les modalités prévues à l'article 8. Les droits et protections dont bénéficient les personnes en vertu des dispositions législatives ou des pratiques administratives de l'État contractant requis restent applicables pour autant qu'ils n'entravent pas indûment l'échange effectif de renseignements.

Article 2. Compétence

Un État contractant requis n'est pas tenu de fournir des renseignements qui ne sont pas détenus par ses autorités et qui ne sont pas en la possession ou ne peuvent être obtenus par des personnes relevant de sa compétence territoriale.

Article 3. Impôts visés

1) Le présent Accord s'applique aux impôts suivants :

a) En ce qui concerne la République fédérale d'Allemagne :

- L'impôt sur le revenu (Einkommensteuer);
- L'impôt sur les sociétés (Körperschaftsteuer);
- La taxe professionnelle (Gewerbesteuer);
- L'impôt sur la fortune (Vermögensteuer);
- L'impôt successoral (Erbschaftsteuer);
- La taxe sur la valeur ajoutée (Umsatzsteuer);

- La taxe sur les primes d'assurance (Versicherungsteuer); et

- Tous les autres impôts à l'exception des droits de douanes et des droits d'accise, y compris les suppléments perçus y afférents;

b) En ce qui concerne Sainte-Lucie :

Tous les impôts à l'exception des droits de douane et des droits d'accise.

2) Le présent Accord s'applique également aux impôts de même nature ou analogues institués après la date de signature du présent Accord qui s'ajoutent aux impôts actuels ou s'y substituent, si les États contractants en conviennent. Les autorités compétentes des États contractants se communiquent les modifications importantes apportées aux mesures fiscales et aux mesures connexes de collecte de renseignements visées par l'Accord.

Article 4. Définitions

1) Aux fins du présent Accord, et sauf définition contraire :

a) L'expression « République fédérale d'Allemagne » désigne la zone où la législation fiscale de la République fédérale d'Allemagne est en vigueur;

b) Le terme « Sainte-Lucie » désigne l'État de Sainte-Lucie;

c) L'expression « autorité compétente » désigne :

i) Dans le cas de la République fédérale d'Allemagne, le Ministère fédéral des finances ou l'organisme auquel il délègue ses pouvoirs qui, en ce qui concerne les affaires fiscales pénales, est le Ministère fédéral de la justice ou l'organisme auquel il délègue ses pouvoirs;

ii) Dans le cas de Sainte-Lucie, le Ministre des finances ou son représentant autorisé;

d) Le terme « personne » désigne une personne physique, une société et toute autre association de personnes;

e) Le terme « société » désigne toute personne morale ou toute entité considérée, au regard de l'impôt, comme une personne morale;

f) L'expression « société cotée » désigne toute société dont la catégorie principale d'actions est cotée sur une bourse reconnue, les actions cotées de la société devant pouvoir être achetées et cédées facilement par le public. Ces actions peuvent être achetées ou vendues « par le public » si l'achat ou la vente ne sont pas implicitement ou explicitement restreints à un groupe limité d'investisseurs;

g) L'expression « catégorie principale d'actions » désigne la ou les catégories d'actions représentant la majorité des droits de vote et de la valeur de la société;

h) L'expression « bourse reconnue » désigne toute bourse choisie d'un commun accord par les autorités compétentes des États contractants;

i) L'expression « fonds ou dispositif de placement collectif » désigne tout instrument de placement groupé, quelle qu'en soit la forme juridique. L'expression « fonds ou dispositif de placement collectif public » désigne tout fonds ou dispositif de placement collectif dont les parts, actions ou autres participations peuvent être facilement achetées, vendues ou rachetées par le public. Les parts, les actions ou les autres participations au fonds ou au dispositif peuvent être

facilement achetées, vendues ou rachetées « par le public » si l'achat, la vente ou le rachat ne sont pas implicitement ou explicitement restreints à un groupe limité d'investisseurs;

j) Le terme « impôt » désigne tout impôt auquel s'applique le présent Accord;

k) L'expression « État contractant requérant » désigne l'État contractant qui demande les renseignements;

l) L'expression « État contractant requis » désigne l'État contractant auquel des renseignements sont demandés;

m) L'expression « mesures de collecte de renseignements » désigne les dispositions législatives et les procédures administratives ou judiciaires qui permettent à un État contractant d'obtenir et de fournir les renseignements demandés;

n) Le terme « renseignement » désigne tout fait, déclaration ou document, quelle qu'en soit la forme;

o) L'expression « affaires fiscales » désigne toutes les affaires fiscales, y compris les affaires fiscales pénales;

p) L'expression « affaires fiscales pénales » désigne les affaires fiscales qui impliquent une conduite intentionnelle, qu'elle soit effectuée avant ou après l'entrée en vigueur du présent Accord, passible de poursuites judiciaires en vertu du droit pénal de l'État contractant requérant;

q) L'expression « droit pénal » désigne toute la législation pénale désignée comme telle dans la législation des États contractants, qu'elle fasse partie de la législation fiscale, du code pénal ou d'autres lois.

2) Tout terme qui n'est pas défini dans le présent Accord prend, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente, le sens que lui attribue la législation dudit État contractant au moment où la demande est soumise, le sens que lui attribue la législation fiscale en vigueur de cet État contractant prévalant sur celui qui lui est attribué par d'autres lois en vigueur dans cet État contractant.

Article 5. Échange de renseignements

1) L'autorité compétente d'un État contractant fournit, sur demande de l'autorité compétente de l'autre État contractant, des renseignements aux fins visées à l'article premier. Ces renseignements sont fournis, que l'acte faisant l'objet de l'enquête constitue ou non une infraction en vertu de la législation de l'État contractant requis s'il s'était produit sur son territoire, et qu'il ait ou non besoin de ces renseignements à ses propres fins fiscales.

2) Si les renseignements que détient l'autorité compétente de l'État contractant requis ne sont pas suffisants pour lui permettre de donner suite à la demande de renseignements, elle prend toutes les mesures de collecte de renseignements appropriés pour fournir à l'État contractant requérant les renseignements demandés, même si elle n'a pas besoin de ces renseignements à ses propres fins fiscales.

3) À la demande spécifique de l'autorité compétente de l'État contractant requérant, l'autorité compétente de l'État contractant requis fournit les renseignements visés au présent article, dans la mesure où sa législation nationale l'y autorise, sous la forme de dépositions de témoins et de copies certifiées conformes aux documents originaux.

4) Chaque État contractant fait en sorte que ses autorités compétentes aient le droit, conformément aux termes du présent Accord, d'obtenir ou de fournir sur demande :

a) Les renseignements détenus par des banques, d'autres établissements financiers et par toute autre personne, y compris les mandataires et les fiduciaires, agissant en qualité de mandataire ou de fiduciaire;

b) i) Les renseignements concernant la propriété effective des sociétés, des sociétés de personnes et d'autres personnes, y compris les renseignements sur les fonds et dispositifs de placement collectifs, les actions, parts et autres participations;

ii) Dans le cas des fiducies, les renseignements sur les constituants, les fiduciaires, les protecteurs et les bénéficiaires et, dans le cas des fondations, les renseignements sur les fondateurs, les membres du conseil de la fondation et les bénéficiaires,

dans la mesure où le présent Accord n'oblige pas les États contractants à obtenir ou à fournir des renseignements sur la composition des propriétaires de sociétés cotées ou de fonds ou dispositifs de placement collectif publics, sauf si tels renseignements peuvent être obtenus sans difficultés disproportionnées.

5) L'autorité compétente de l'État contractant requérant fournit les renseignements suivants à l'autorité compétente de l'État contractant requis lorsqu'elle soumet une demande de renseignements en vertu de l'Accord afin de démontrer la pertinence vraisemblable des renseignements demandés :

a) L'identité de la personne faisant l'objet d'un contrôle ou d'une enquête;

b) La période pour laquelle les renseignements sont demandés;

c) La nature des renseignements requis et la forme sous laquelle l'État contractant requérant préférerait les recevoir;

d) Le but fiscal dans lequel les renseignements sont demandés;

e) Les raisons qui donnent à penser que les renseignements demandés sont vraisemblablement pertinents pour l'administration et l'application de la législation fiscale de l'État contractant requérant en ce qui concerne la personne identifiée à l'alinéa a) du présent paragraphe;

f) Les raisons qui donnent à penser que les renseignements demandés sont disponibles auprès de l'État contractant requis ou sont en la possession d'une personne relevant de la compétence de l'État contractant requis ou encore peuvent être obtenus par une personne;

g) Dans la mesure où ils sont connus, les nom et adresse de toute personne dont il y a lieu de penser qu'elle est en possession des renseignements demandés;

h) Une déclaration attestant que la demande est conforme à la législation et aux pratiques administratives de l'État contractant requérant et que, si les renseignements demandés relevaient de sa compétence, l'autorité compétente de cet État pourrait obtenir ces renseignements en vertu de son droit ou dans le cadre normal de ses pratiques administratives, et que la demande est conforme au présent Accord;

i) Une déclaration attestant que l'État contractant requérant a, pour obtenir les renseignements, utilisé tous les moyens disponibles sur son propre territoire, hormis ceux qui soulèveraient des difficultés disproportionnées.

6) L'autorité compétente de l'État contractant requis transmet les renseignements demandés dans les plus brefs délais possibles à l'État contractant requérant. Pour assurer une réponse rapide, l'autorité compétente de l'État contractant requis :

a) Accuse réception de la demande par écrit à l'autorité compétente de l'État contractant requérant et l'avise, dans les 60 jours à compter de la réception de la demande, des éventuelles lacunes de celle-ci;

b) Si l'autorité compétente de l'État requis n'a pas pu obtenir et fournir les renseignements dans les 90 jours à compter de la date de réception de la demande, y compris si elle rencontre des obstacles l'empêchant de donner suite à la demande ou si elle refuse de communiquer les renseignements, elle informe immédiatement l'État contractant requérant de la nature des obstacles ou des motifs du rejet de la demande.

Article 6. Contrôles fiscaux à l'étranger

1) Un État contractant peut autoriser des représentants de l'autorité compétente de l'autre l'État contractant à se rendre sur son territoire pour interroger des personnes physiques et examiner des documents, avec le consentement écrit des personnes concernées. L'autorité compétente du deuxième État contractant communique à l'autorité compétente du premier la date et le lieu de l'entretien avec les personnes physiques concernées.

2) À la demande de l'autorité compétente de l'un des États contractants, l'autorité compétente de l'autre État contractant peut autoriser des représentants de l'autorité compétente du premier État à assister à la phase appropriée d'un contrôle fiscal sur son territoire.

3) Si la demande visée au paragraphe 2 est acceptée, l'autorité compétente de l'État contractant qui conduit le contrôle fait connaître, aussitôt que possible, à l'autorité compétente de l'autre État contractant la date et le lieu du contrôle, l'autorité ou le fonctionnaire désigné pour l'effectuer ainsi que les procédures et conditions prescrites à cette fin par le premier État. Toute décision relative à la conduite du contrôle fiscal est prise par l'État contractant qui l'effectue.

Article 7. Possibilité de rejeter une demande

1) L'autorité compétente de l'État contractant requis peut refuser l'assistance :

a) Lorsque la demande n'est pas soumise conformément au présent Accord;

b) Lorsque l'État contractant requérant n'a pas épuisé tous les moyens disponibles sur son propre territoire pour obtenir les renseignements, hormis dans les cas où le recours à ces moyens aurait donné lieu à des difficultés disproportionnées; ou

c) Si la divulgation des renseignements demandés est susceptible de nuire à l'ordre public de l'État contractant requis.

2) Le présent Accord n'oblige pas un État contractant requis à :

a) Communiquer des renseignements soumis au privilège juridique, ou tout secret commercial, industriel ou professionnel ou procédé commercial, à condition que les renseignements du type visé au paragraphe 4 de l'article 5 ne soient pas traités comme un tel secret ou procédé commercial de ce seul fait; ou

b) Prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à ses pratiques administratives, étant entendu que cet alinéa est sans préjudice des obligations d'un État contractant prévues au paragraphe 4 de l'article 5.

3) Une demande de renseignements n'est pas rejetée au motif que la créance fiscale faisant l'objet de la demande est contestée.

4) L'État contractant requis n'est pas tenu d'obtenir et de fournir des renseignements que l'autorité compétente de l'État contractant requérant ne serait pas en mesure d'obtenir en vertu de sa législation ou dans le cadre normal de la pratique administrative si ces renseignements relevaient de sa compétence.

5) L'État contractant requis peut rejeter une demande de renseignements si ces renseignements sont demandés par l'État contractant requérant pour appliquer ou exécuter une disposition de sa propre législation fiscale – ou toute obligation s'y rattachant – qui est discriminatoire envers un ressortissant de l'État contractant requis par rapport à un ressortissant de l'État contractant requérant se trouvant dans les mêmes circonstances.

Article 8. Confidentialité

1) Tous les renseignements communiqués et reçus par les autorités compétentes des États contractants sont tenus confidentiels et sont protégés selon les mêmes modalités que les renseignements obtenus en application de la législation interne des États contractants. Ils ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) concernées par les fins énoncées à l'article premier. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins, y compris pour statuer sur tout appel. À ces fins, les renseignements peuvent être divulgués lors d'enquêtes administratives ou pénales, d'une procédure en audience publique ou dans des décisions judiciaires, si cela est prévu par les législations respectives des États contractants.

2) Ces renseignements ne peuvent être utilisés à d'autres fins que celles prévues à l'article premier sans l'autorisation écrite expresse de l'autorité compétente de l'État contractant requis.

3) Les renseignements fournis à un État contractant requérant dans le cadre du présent Accord ne peuvent être divulgués à aucune autre autorité étrangère.

4) Les données personnelles peuvent être communiquées si elles sont nécessaires à l'application du présent Accord et sous réserve de la législation de l'État contractant qui les fournit.

Article 9. Frais

Les frais encourus pour fournir l'assistance (y compris les frais raisonnables de tiers ou de conseillers externes, en rapport avec le litige ou non) sont convenus par les autorités compétentes des États contractants.

Article 10. Procédure amiable

1) En cas de difficultés ou de doutes entre les États contractants au sujet de l'application ou de l'interprétation du présent Accord, leurs autorités compétentes s'efforcent de résoudre la question par voie d'accord amiable.

2) Outre les accords visés au paragraphe 1, les autorités compétentes des États contractants peuvent déterminer d'un commun accord les procédures à suivre en application des articles 5, 6 et 9.

3) Les autorités compétentes des États contractants peuvent communiquer entre elles directement en vue de parvenir à un accord en application du présent article.

4) Les États contractants conviennent des formes de résolution des différends si cela s'avère nécessaire.

Article 11. Dispositions d'application

Les États contractants adoptent toute mesure nécessaire pour donner effet aux termes du présent Accord.

Article 12. Protocole

Le Protocole ci-joint fait partie intégrante du présent Accord.

Article 13. Entrée en vigueur

1) Le présent Accord sera ratifié et les instruments de ratification échangés dès que possible.

2) Le présent Accord entre en vigueur à la date de l'échange des instruments de ratification et ses dispositions prennent effet dans les deux États contractants :

a) En ce qui concerne les affaires fiscales pénales, dès son entrée en vigueur; et

b) En ce qui concerne toutes les autres questions visées à l'article premier, à la date de son entrée en vigueur, mais uniquement pour les exercices fiscaux commençant à cette date ou par la suite ou, à défaut d'exercice fiscal, pour toutes les obligations fiscales prenant naissance à cette date ou par la suite.

Article 14. Dénonciation

1) L'un ou l'autre des États contractants peut dénoncer le présent Accord moyennant un préavis de dénonciation adressé par courrier postal à l'autre État contractant.

2) Cette dénonciation prend effet le premier jour du mois suivant l'expiration d'un délai de trois mois à compter de la date de réception, par l'autre État contractant, du préavis de dénonciation.

3) En cas de dénonciation, les États contractants restent liés par les dispositions de l'article 8 pour tous renseignements obtenus dans le cadre du présent Accord.

FAIT à Castries, le 7 juin 2010, en double exemplaire, en langues allemande et anglaise, les deux textes faisant également foi.

Pour la République fédérale d'Allemagne :

[ERNST MARTENS]

Pour Sainte-Lucie :

[STEPHENSON KING]

PROTOCOLE À L'ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE ET SAINTE-LUCIE RELATIF À L'ÉCHANGE DE RENSEIGNEMENTS EN MATIÈRE FISCALE

À la signature de l'Accord relatif à l'échange de renseignements en matière fiscale, la République fédérale d'Allemagne et Sainte-Lucie (les « États contractants ») sont convenues des dispositions suivantes, lesquelles font partie intégrante dudit Accord :

1. En ce qui concerne l'alinéa a) du paragraphe 5 de l'article 5, il est entendu que l'identité de la personne sous contrôle ou enquête peut être établie en identifiant d'autres éléments que le nom.

2. En ce qui concerne le paragraphe 4 de l'article 8, les États contractants veillent à la protection des données à caractère personnel à un niveau équivalent à celui que prévoit la directive 95/46/CE du Parlement européen et du Conseil du 25 octobre 1995 relative à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données. S'applique également ce qui suit :

a) L'organisme récepteur ne peut utiliser ces données, dans le respect du paragraphe 2 de l'article 8, qu'aux seules fins indiquées par l'organisme fournisseur et dans les conditions prescrites par ce dernier conformément à l'article 8.

b) Nonobstant les dispositions du paragraphe 2 de l'article 8, les renseignements peuvent être utilisés à d'autres fins si les législations respectives des États contractants autorisent un autre usage et si l'autorité compétente de État contractant qui les fournit y consent. L'utilisation à d'autres fins, sans le consentement préalable de l'État contractant fournisseur, n'est permise que pour protéger, dans le cas individuel concerné, la personne d'un danger imminent de mort, de dommages corporels ou de perte de liberté, ou pour protéger des biens essentiels et en l'existence d'un danger inhérent à tout retard. Dans ce cas, il doit être demandé sans délai à l'autorité compétente de l'État contractant fournisseur une autorisation rétroactive pour le changement d'utilisation des renseignements. En cas de refus d'une telle autorisation, le renseignement ne peut plus être utilisé à d'autres fins et l'organisme récepteur supprime les données concernées dans les meilleurs délais. Tout préjudice causé par le changement d'utilisation des renseignements doit donner lieu à indemnisation.

c) L'organisme fournisseur est tenu de prendre toutes les précautions nécessaires pour s'assurer que les renseignements fournis sont exacts et qu'ils sont vraisemblablement pertinents au sens de l'article premier, et proportionnels au but pour lesquels ils sont fournis. Des données sont réputées vraisemblablement pertinentes si, dans le cas d'espèce, il existe une possibilité réelle que l'autre État contractant ait le droit de lever l'impôt et qu'il n'existe rien qui puisse indiquer que les données sont déjà connues de l'autorité compétente de l'autre État contractant ou que l'autorité compétente de cet autre État contractant ait connaissance de l'objet imposable sans ce renseignement. S'il s'avère que des renseignements inexacts ou qui ne devraient pas être fournis ont été communiqués, l'organisme récepteur en est avisé dans les meilleurs délais. Ledit organisme est tenu de corriger ou d'effacer ces données immédiatement.

d) L'organisme récepteur, sur demande, informe l'organisme fournisseur au cas par cas, dans le but d'informer la personne concernée de l'usage qu'il a fait des renseignements fournis et des résultats atteints.

e) L'organisme récepteur informe la personne concernée des données recueillies par l'organisme fournisseur. La personne concernée n'a pas à être informée s'il s'avère que l'intérêt public prime sur son droit d'être informée.

f) Sur demande, la personne concernée est informée des données fournies à son sujet et de l'utilisation en est faite. La seconde phrase du paragraphe e) s'applique en conséquence.

g) L'organisme récepteur assume, conformément à son droit interne, l'entière responsabilité de tout préjudice subi par une personne et résultant de la communication des données échangées en vertu du présent Accord. L'organisme récepteur ne peut se soustraire à sa responsabilité en opposant au lésé que le préjudice a été causé par l'organisme fournisseur des données.

h) L'organisme fournisseur et l'organisme récepteur conservent un registre officiel des données personnelles échangées;

i) Si la législation nationale de l'organisme fournisseur contient des dispositions spéciales concernant la suppression des données personnelles fournies, cet organisme informe l'organisme récepteur en conséquence. Dans tous les cas, les données personnelles communiquées sont détruites une fois qu'elles ne sont plus nécessaires aux fins pour lesquelles elles ont été fournies.

j) L'organisme fournisseur et l'organisme récepteur prennent des mesures effectives pour protéger les données personnelles communiquées de l'accès, la modification et la divulgation non autorisés.

3. Conformément à l'article 9 de l'Accord, il est convenu mutuellement que l'incidence des frais ordinaires encourus en réponse à une demande de renseignements sera supportée par l'État contractant requis. Ces frais ordinaires couvrent normalement les frais d'administration interne de l'autorité compétente et tous frais externes mineurs tels que les frais de services de messagerie. Tous les frais raisonnables encourus par des tiers en réponse à une demande d'échange de renseignements sont considérés comme des frais extraordinaires et seront supportés par l'État contractant requérant. Les exemples de frais extraordinaires comprennent, mais sans s'y limiter :

a) Les frais raisonnables correspondant à l'emploi par des tiers de personnel pour aider au traitement de la demande;

b) Les frais raisonnables facturés par des tiers pour mener des recherches;

c) Les frais raisonnables facturés par des tiers pour la copie des documents;

d) Les frais raisonnables correspondant aux honoraires d'experts, d'interprètes ou de traducteurs;

e) Les frais raisonnables de transmission de documents à l'État contractant requérant;

f) Les frais raisonnables de procédure judiciaire de l'État contractant requis en rapport avec une demande particulière de renseignements;

g) Les frais raisonnables pour obtenir des dépositions ou des témoignages; et

h) Les frais raisonnables, établis conformément aux montants autorisés par la législation applicable, en rapport avec la personne qui se présente volontairement à un entretien pour faire une déposition ou un témoignage sur une demande spécifique de renseignements.

Les autorités compétentes se consultent sur les cas particuliers où les frais extraordinaires sont susceptibles de s'élever à plus de 500 dollars des États-Unis, pour déterminer si l'État contractant requérant souhaite poursuivre la demande et en supporter les frais.

4. Les communications formelles, y compris les demandes de renseignements, effectuées en rapport avec les dispositions de l'Accord conclu ou conformément à celles-ci se font par écrit et sont adressées directement à l'autorité compétente de l'autre État contractant à l'adresse indiquée ci-dessous ou à toute autre adresse qu'un État contractant transmet à l'autre. Toute communication ultérieure concernant des demandes de renseignement sera faite par écrit ou oralement, entre les autorités compétentes précédemment citées ou leurs structures autorisées.

L'autorité compétente de la République fédérale d'Allemagne :
Bundeszentralamt für Steuern
53221 Bonn

Pour ce qui concerne les affaires fiscales pénales :
Bundesamt für Justiz
53094 Bonn

L'autorité compétente de Sainte-Lucie :
Contrôleur du fisc
Ministère du revenu
Heraldine Rock Building
The Waterfront
Castries, Sainte-Lucie

Pour ce qui concerne les affaires fiscales pénales :
L'autorité compétente susmentionnée

No. 50832

Germany
and
Lao People's Democratic Republic

Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Lao People's Democratic Republic concerning financial cooperation in 2012. Vientiane, 19 February 2013

Entry into force: *19 February 2013 by signature, in accordance with article 5*

Authentic texts: *English and German*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Germany, 7 May 2013*

Not published in print, in accordance with article 12(2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations, as amended.

Allemagne
et
République démocratique populaire lao

Accord entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République démocratique populaire lao concernant la coopération financière en 2012. Vientiane, 19 février 2013

Entrée en vigueur : *19 février 2013 par signature, conformément à l'article 5*

Textes authentiques : *anglais et allemand*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Allemagne, 7 mai 2013*

Non disponible en version imprimée, conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tel qu'amendé.

No. 50833

Germany
and
Haiti

Exchange of notes constituting an arrangement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of Haiti concerning financial cooperation. Port-au-Prince, 28 November 2012 and 30 November 2012

Entry into force: *30 November 2012 by the exchange of the said notes, in accordance with their provisions*

Authentic texts: *French and German*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Germany, 1 May 2013*

Not published in print, in accordance with article 12(2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations, as amended.

Allemagne
et
Haïti

Échange de notes constituant un arrangement entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République d'Haïti concernant la coopération financière. Port-au-Prince, 28 novembre 2012 et 30 novembre 2012

Entrée en vigueur : *30 novembre 2012 par l'échange desdites notes, conformément à leurs dispositions*

Textes authentiques : *français et allemand*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Allemagne, 1er mai 2013*

Non disponible en version imprimée, conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tel qu'amendé.

No. 50834

Estonia
and
Morocco

Agreement between the Government of the Republic of Estonia and the Government of the Kingdom of Morocco for the reciprocal promotion and protection of investments. New York, 25 September 2009

Entry into force: *4 November 2011, in accordance with article 12*

Authentic texts: *Arabic, English and Estonian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Estonia, 28 May 2013*

Estonie
et
Maroc

Accord entre le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement du Royaume du Maroc relatif à la promotion et à la protection réciproques des investissements. New York, 25 septembre 2009

Entrée en vigueur : *4 novembre 2011, conformément à l'article 12*

Textes authentiques : *arabe, anglais et estonien*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Estonie, 28 mai 2013*

المادة 11

تطبيـــــــق الاتفاق

يطبق هذا الاتفاق على الاستثمارات المنجزة من طرف مستثمري أحد الطرفين المتعاقدين فوق تراب الطرف المتعاقد الآخر، طبقا لقوانينه وتنظيماته، قبل أو بعد دخول هذا الاتفاق حيز التنفيذ. غير أن هذا الاتفاق لا يطبق على أي نزاع متعلق بالاستثمار نشب أو أي دعوى تم تسويتها قبل دخوله حيز التنفيذ.

المادة 12

دخول حيز التنفيذ، مدة الصلاحية، تعديل وإنهاء

1. يبلغ الطرفين المتعاقدين بعضهما البعض كتابيا وعبر الطرق الدبلوماسية بأن الإجراءات الدستورية الضرورية لدخول هذا الاتفاق حيز التنفيذ قد اكتملت. يدخل هذا الاتفاق حيز التنفيذ بعد مرور ثلاثين يوما من تاريخ التوصل بآخر إشعار.

2. يبقى هذا الاتفاق ساري المفعول لمدة أولية من عشر سنوات. بعد ذلك، يبقى ساري المفعول لمدد متتالية من عشر سنوات إلا إذا ،على الأقل سنة قبل انتهاء أي مدة موالية، أبلغ أي طرف متعاقد الطرف المتعاقد الأخر نيته في إلغاء الاتفاق.

3. يمكن لكل طرف متعاقد إبلاغ الطرف المتعاقد الآخر بنيته في تعديل الاتفاق في أي وقت ولكن ليس قبل انتهاء خمس سنوات من دخوله حيز التنفيذ، وذلك بإشعار كتابي عبر الطرق الدبلوماسية ستة شهور مسبقا. يعدل الاتفاق بعد تراضي كلا الطرفين المتعاقدين. إذا تعذر الوصول لتراضي فإن الطرف المتعاقد المعني بالأمر يتمتع بحق إلغاء الاتفاق. في هذه الحالة يعتبر الاتفاق منتهيا.

4. فيما يخص الاستثمار المنجز قبل تاريخ انتهاء هذا الاتفاق فان مقتضيات هذا الاتفاق تبقى سارية المفعول لمدة عشر سنوات ابتداء من تاريخ إنهاء العمل به.

و إشهادا على ذلك، تم التوقيع على هذا الاتفاق من طرف الموقعين أسفله المفوضين على التوالي من طرف حكومتيهما .

وحرر ب.تـــالـــين.....في.25/9/2009.....، في نظيرين أصليين باللغتين العربية، الإستونية و الإنجليزية و للنصوص نفس الحجية. في حالة وجود اختلاف في تأويل مقتضيات هذا الاتفاق يرجح النص الإنجليزي .

عن حكومة المملكة المغربية

عن حكومة جمهورية استونيا

3. يمنح كل طرف متعاقد موافقته النهائية على أن تعرض النزاعات على التحكيم الدولي المذكور في الفقرات الفرعية (ب) و (ج).

4. تتخذ هيئة التحكيم قراراتها استنادا إلى القانون الوطني للطرف المتعاقد، والذي هو طرف في النزاع، و الذي أنجز الاستثمار فوق ترابه، بما في ذلك القواعد المتعلقة بتنازع القوانين، ومقتضيات هذا الاتفاق وقواعد و المبادئ المقبولة عالميا للقانون الدولي.

5. لا يمكن لأي من الطرفين المتعاقدين، والذي هو طرف في النزاع، أن يثير اعتراضا، في أية مرحلة من مراحل التحكيم، أو تنفيذ قرار تحكيمي بدعوى أن المستثمر و الذي هو الطرف المعارض في النزاع، قد حصل على تعويض يغطي جزئيا أو كليا خسائره بموجب ضمان أو عقد تأمين .

6. يكون قرار التحكيم نهائيا وملزما بالنسبة لطرفي النزاع، ويلتزم كل طرف متعاقد بتنفيذ هذا القرار طبقا لقوانينه الوطنية.

المـادة 9

تسوية الخلافات بين الطرفين المتعاقدين

1. إن أي خلاف ينشأ بين الطرفين المتعاقدين يتعلق بتأويل أو تطبيق هذا الاتفاق تتم تسويته بقدر الإمكان عن طريق المفاوضات .

2. إذا تعذر تسوية الخلاف في ظرف ستة أشهر، يعرض على هيئة للتحكيم بناء على طلب أحد الطرفين المتعاقدين حسب مقتضيات هذه المادة.

3. تتكون هيئة التحكيم على الشكل التالي: خلال شهرين من التوصل بطلب التحكيم، يعين كل طرف متعاقد عضوا في هيئة التحكيم. هذان العضوان يختاران معا بعد ذلك عضوا ثالثا من رعايا دولة أخرى كرئيس لهيئة التحكيم (المشار إليه فيما يلي ب "الرئيس"). يتعين تعيين الرئيس خلال ثلاثة أشهر من تاريخ تعيين العضوين الآخرين.

4. إذا لم تتم التعيينات الضرورية خلال الآجال المحددة في الفقرة 3 من هذه المادة، يقوم أحد الطرفين المتعاقدين، إذا لم يتفق على غير ذلك، بدعوة رئيس محكمة العدل الدولية للقيام بالتعيينات الضرورية. إذا كان رئيس محكمة العدل الدولية يحمل جنسية احد الطرفين المتعاقدين أو إذا حال عائق دون ممارسته لهذه الوظيفة، يدعى نائب رئيس محكمة العدل الدولية للقيام بالتعيينات الضرورية، وإذا كان نائب الرئيس يحمل جنسية أحد الطرفين المتعاقدين أو إذا حال عائق دون ممارسته لمهمته، يدعى العضو الذي يليه أقدميه في المنصب في محكمة العدل الدولية و الذي لا ينتمي لرعايا أحد الطرفين المتعاقدين، ليقوم بالتعيينات الضرورية .

5. تتخذ هيئة التحكيم قرارها على أساس مقتضيات هذا الاتفاق والقواعد و المبادئ المقبولة عالميا للقانون الدولي.

6. تحدد هيئة التحكيم مسطرتها الخاصة إلا إذا اتفق الطرفان المتعاقدان على غير ذلك.

7. تتخذ القرارات بأغلبية الأصوات وتكون نهائية وملزمة بالنسبة للطرفين المتعاقدين.

8. يتحمل كل طرف متعاقد مصاريف حكمه و الذين يمثلونه في إجراءات التحكيم.أما المصاريف الأخرى، بما فيها تلك المتعلقة بالرئيس، فتقسم مناصفة بين الطرفين المتعاقدين .

المادة العاشرة 10

تطبيق قواعد أخرى

إذا كانت هناك قضية تخضع في نفس الوقت لهذا الاتفاق ولاتفاق دولي آخر يكون فيه كلا الطرفين المتعاقدين أعضاء، ليس في هذا الاتفاق ما يمنع أي طرف متعاقد أو أي من مستثمريه الذين قاموا باستثمارات فوق تراب الطرف المتعاقد الآخر من الاستفادة من القواعد الأكثر أفضلية بالنسبة لقضيته.

د - العوائد الناتجة عن بيع أو تصفية كلية أو جزئية للاستثمار؛

ه - التعويضات المدفوعة طبقا للمادتين 4 و5؛

و - مكتسبات كل شخص طبيعي ينتمي إلى أحد الطرفين المتعاقدين ويعمل في إطار استثمار ما فوق تراب الطرف المتعاقد الآخر الذي أنجز الاستثمار فوق ترابه،

ز- الاداءات الناتجة عن تسوية نزاع بمقتضى المادة 8.

2. تتم التحويلات المشار إليها في الفقرة 1 من هذه المادة بعملة قابلة للتحويل، دون تأخير، و بسعر الصرف المعمول به في تاريخ التحويل وبمقتضى القوانين والأنظمة الجاري بها العمل فوق تراب الطرف المتعاقد الذي أنجزت فيه الاستثمارات.

المـادة 7

الحلول محل المستثمر

1. إذا قام طرف متعاقد أو وكالة يعينها لذلك (المشار إليه فيما يلي ب"المؤمن") بسداد تعويض لمستثمريه بموجب عقد تأمين أو ضمان يغطي المخاطر غير التجارية المتعلقة باستثمار ما فوق تراب الطرف المتعاقد الآخر، فإن الطرف المتعاقد الأخير يقر:

أ) بحلول المؤمن محل المستثمر، سواء عن طريق القانون أو عن معاملة قانونية، في جميع الحقوق و المطالبات الناتجة عن ذلك الاستثمار، و

ب) بأن المؤمن له، بموجب الحلول محل المستثمر، أهلية ممارسة هذه الحقوق والقيام بهذه المطالبات، وتحمل الالتزامات المتعلقة بالاستثمار.

2. إن الحقوق و المطالبات المتنازل عنها للمؤمن لا يمكن أن تتعدى الحقوق والمطالبات الأصلية للمستثمر.

3. أي نزاع ينشأ بين أحد الطرفين المتعاقدين و المؤمن يحل طبقا لمقتضيات المادة 8 من هذا الاتفاق.

المـادة 8

تسوية الخلافات المتعلقة بالاستثمار بين أحد الطرفين المتعاقدين و مستثمر الطرف المتعاقد الأخر

1. إن أي خلاف ينشأ بين مستثمر طرف متعاقد والطرف المتعاقد الآخر بخصوص إحدى واجبات هذا الأخير بمقتضى هذا الاتفاق وبعلاقة باستثمار مستثمر الطرف الأول تتم تسويته، بقدر الإمكان، بالتراضي عن طريق المفاوضات بين طرفي النزاع .

2. إذا تعذرت تسوية هذا الخلاف طبقا لمقتضيات الفقرة 1 من هذه المادة في ظرف ستة أشهر ابتداء من تاريخ طلب أي طرف في النزاع التسوية بالتراضي، يحق للمستثمر عرض الحالة على :

أ) محكمة مختصة للطرف المتعاقد الذي أنجز الاستثمار فوق ترابه،

ب) مركز التحكيم الدولي لتسوية النزاعات المتعلقة بالاستثمار الذي أنشئ بموجب "الاتفاقية المتعلقة بتسوية النزاعات الخاصة بالاستثمارات بين الدول ورعايا دول أخرى"، المفتوحة للتوقيع بواشنطن في 18 مارس 1965.

ج) محكمة تحكيم تنشأ لهذا الغرض طبقا لقواعد تحكيم لجنة الأمم المتحدة للقانون التجاري الدولي.

في حالة اختيار المستثمر عرض الخلاف على محكمة محلية أو على التحكيم كما هو مذكور بالفقرات الفرعية (أ)،(ب) و(ج) أعلاه، فإن هذا الاختيار يكون نهائيا بالنسبة للمستثمر.

أ- أي منطقة تبادل حر أو اتحاد جمركي أو سوق مشتركة أواتحاد نقدي أو اقتصادي حاليا أو لاحقا أو اتفاقية دولية مماثلة يكون حاليا أو لاحقا أحد الطرفين المتعاقدين عضوا فيها أو أي نوع أخر من التعاون الإقليمي يكون أحد الطرفيين المتعاقدين عضوا فيه حاليا أو لاحقا، أو

ب- أية اتفاقية أو ترتيب دولي يتعلق كليا أو جزئيا بالجباية والذي يكون أحد الطرفين المتعاقدين عضوا فيه حاليا أو لاحقا.

المـــادة 4

نزع الملكية

1. إن استثمارات مستثمري أي طرف من الطرفين المتعاقدين والمنجزة فوق تراب الطرف المتعاقد الآخر لا تنزع ملكيتها، و لا تأمم أو تخضع، من جهة أخرى، لأي إجراءات لها نفس أثر سلب الملكية (المشار إليها في ما بعد ب " نزع الملكية") إلا:

أ- لغرض المصلحة العامة،

ب-و على أساس غير تمييزي،

ج- وطبقا للمسطرة القانونية، و

د-مرفقة بدفع تعويض سريع، ملائم و فعلي.

2. يعادل مبلغ هذا التعويض القيمة السوقية الحقيقية للاستثمار الذي تم نزع ملكيته مباشرة قبل نزع الملكية أو الإعلان عنها للعموم، أيهما أسبق.

3. يؤدى التعويض بدون تأخير غير مبرر. في حالة تأخير في الأداء تترتب عن التعويض فائدة تحتسب بسعر السوق ابتداء من تاريخ الاستحقاق، حسب التشريع الوطني، إلى تاريخ الأداء. و يكون التعويض مستحقا فعليا كما يتم تحويله بحرية.

4. للمستثمر المتضرر الحق، طبقا لقوانين وأنظمة الطرف المتعاقد الذي اتخذ قرار نزع الملكية، في مراجعة سريعة لحالته.

المـادة 5

التعويض عن الخسائـر

إذا لحقت بالاستثمارات المنجزة من قبل مستثمري أي طرف متعاقد فوق تراب الطرف المتعاقد الآخر خسائر من جراء حرب أو أي نزاع مسلح آخر أو حالة طوارئ وطنية أو ثورة أو حالة عصيان أو اضطراب مدني أو شغب أو أي حدث مشابه، يستفيد المستثمرون من لدن الطرف المتعاقد الأخير، فيما يخص الاسترجاع أو التعويض أو أي حل آخر، من معاملة لا تقل عن تلك التي يمنحها الطرف المتعاقد الأخير لمستثمريه أو مستثمري أية دولة ثالثة و يؤخذ بالمعاملة الأكثر أفضلية للمستثمر المعني بالأمر. تكون المبالغ المدفوعة حرة التحويل بعملة قابلة للصرف بحرية.

المـادة 6

التحويـــــلات

1. يسمح كل طرف متعاقد لمستثمري الطرف المتعاقد الآخر، بعد أدائهم لواجباتهم الجبائية،بتحويل المبالغ المتعلقة باستثماراتهم. وتشمل هذه التحويلات على وجه الخصوص لا الحصر:

ا - رأس المال والمبالغ الإضافية للازمة لصيانة وزيادة الاستثمار؛

ب - مداخيل الاستثمار كما هي مبينة في المادة 1؛

ج - المبالغ اللازمة لتسديد القروض المتعلقة بالاستثمار؛

أي تعديل في الشكل القانوني الذي تم به استثمار الأصول لا يؤثر على الطابع الاستثماري لهذه الأخيرة اعتبارا أن ذلك التغيير قد تم وفقا لقوانين و تنظيمات الطرف المتعاقد الذي تم إنجاز الاستثمار على ترابه.

3. إن عبارة "مداخيل" تعني المبالغ الناتجة عن الاستثمارات وتتضمن على وجه الخصوص، لا الحصر،الأرباح و الفوائد و عوائد الرساميل و الأرباح الموزعة والمستحقات أو المكافآت.

4 إن عبارة "تراب" تعني :

أ) بالنسبة للمملكة المغربية، تراب المملكة المغربية بما فيه أية منطقة بحرية واقعة وراء المياه الإقليمية للمملكة المغربية التي تم تعيينها أو سيتم تعيينها فيما بعد بموجب تشريع المملكة المغربية، طبقا للقانون الدولي، كمنطقة يمكن أن تمارس ضمنها المملكة المغربية حقوقها المتعلقة بأعماق البحار وتحت قاع البحر وكذا الموارد الطبيعية .

ب) بالنسبة لجمهورية استونيا، تراب جمهورية استونيا بما فيه البحر الإقليمي وكذلك أية منطقة بحرية متاخمة للحدود الخارجية للبحر الإقليمي والتي تمارس فيها جمهورية استونيا طبقا للقانون الدولي، حقوق السيادة.

5. إن عبارة "عملة قابلة للتحويل" تعني أية عملة يحددها صندوق النقد الدولي كعملة قابلة للتداول بحرية طبقا لمواد اتفاقية صندوق النقد الدولي و أي تغيير يترتب عنها.

المادة 2

تشجيع وحماية الاستثمارات

1. يقوم كل طرف متعاقد بتشجيع، فوق ترابه، الاستثمارات المنجزة من طرف مستثمري الطرف المتعاقد الآخر ويقبل هذه الاستثمارات طبقا لقوانينه وأنظمته.

2. يعتبر توسيع، تغيير أو تحويل استثمار منجز طبقا للقوانين والتنظيمات الجاري بها العمل في الطرف المتعاقد الذي أنجز الاستثمار فوق ترابه، بمثابة استثمار جديد.

3. تمنح الاستثمارات المنجزة من طرف مستثمري أحد الطرفين المتعاقدين فوق تراب الطرف المتعاقد الآخر من قبل هذا الأخير معاملة لا تقل أفضلية عن تلك التي يتطلبها القانون الدولي وتتمتع هذه الاستثمارات بحماية وأمن كاملين.

4. تتمتع مداخيل الاستثمار، في حالة إعادة استثمارها طبقا لقوانين وتنظيمات الطرف المتعاقد الذي أنجز الاستثمار فوق ترابه، بنفس الحماية الممنوحة للاستثمار الأصلي.

5. إن الإجراءات التي يتعين اتخاذها من جانب أي طرف متعاقد لأسباب تتعلق بالأمن العام، النظام العام أو الصحة العمومية أو بحماية البيئة لا يمكن اعتبارها بمثابة معاملة أقل أفضلية في إطار المعنى المقصود في هذه المادة.

المادة 3

معاملة الاستثمـــــارات

1. يمنح كل طرف متعاقد فوق ترابه لاستثمارات مستثمري الطرف المتعاقد الآخر معاملة لا تقل أفضلية عن تلك التي يمنحها، في ظروف مشابهة، لاستثمارات مستثمريه أو لاستثمارات مستثمري دولة ثالثة، و يؤخذ بالمعاملة الأكثر أفضلية بالنسبة للمستثمر المعني بالأمر.

2. يمنح كل طرف متعاقد فوق ترابه لمستثمري الطرف المتعاقد الآخر فيما يخص تسيير أو صيانة أو استعمال أو التمتع أو التصرف في استثماراتهم معاملة لا تقل أفضلية عن تلك التي يمنحها في ظروف مشابهة لمستثمريه أو مستثمري دولة ثالثة، و يؤخذ بالمعاملة الأكثر أفضلية بالنسبة للمستثمر المعني بالأمر.

3. لا يمكن تفسير مقتضيات هذه المادة المتعلقة بمنح معاملة لا تقل أفضلية عن تلك الممنوحة لاستثمارات مستثمري دولة ثالثة بكيفية تلزم أحد الطرفين المتعاقدين منح مستثمري الطرف المتعاقد الآخر الاستفادة من أية معاملة أو تفضيل أو امتياز بموجب:

[ARABIC TEXT – TEXTE ARABE]

إتفـــــــــاق

بين

حكومة المملكة المغربية

وحكومة جمهورية استونيا

بشأن تشجيع وحماية الإستثمارات على وجه التبادل

****

إن حكومة المملكة المغربية وحكومة جمهورية استونيا، المشار إليهما فيما يلي ب"الطرفين المتعاقدين"؛

رغبة منهما في تدعيم التعاون الاقتصادي بينهما من أجل المصلحة المتبادلة للبلدين؛

وعزما منهما على خلق والحفاظ على ظروف ملائمة لاستثمارات مستثمري أحد الطرفين المتعاقدين فوق تراب الطرف المتعاقد الأخر؛

و اعترافا منهما بأن تشجيع وحماية الاستثمارات على أساس هذا الاتفاق سيساهمان في تحفيز مبادرة الأعمال و التنمية الاقتصادية لمصلحة الطرفين المتعاقدين

إتفقتـا على مايلي :

المادة 1

تعاريـــــف

لأغراض هذا الاتفاق :

1. إن عبارة " مستثمر"تعني كل شخص طبيعي أو معنوي ينتمي إلى أحد الطرفين المتعاقدين والذي يستثمر فوق تراب الطرف المتعاقد الأخر :

أ) إن عبارة «شخص طبيعي" تعني كل شخص ذاتي يحمل جنسية أي طرف متعاقد طبقا لقوانينه؛

ب) إن عبارة «شخص معنوي" تعني كل كيان تم إدماجه أو إنشاؤه وفقا لقوانين وأنظمة أحد الطرفيين المتعاقدين و الذي يوجد مكتب تسجيله و إدارته المركزية و مقر أعماله الرئيسي فوق تراب ذلك الطرف المتعاقد.

2. إن عبارة «استثمار" تعني كل أنواع الأصول المستثمرة والتي لها علاقة بأنشطة اقتصادية من طرف مستثمر أحد الطرفين المتعاقدين فوق تراب الطرف المتعاقد الأخر، طبقا لقوانين وأنظمة هذا الأخير وتشمل على وجه الخصوص، لا الحصر:

ا) الممتلكات المنقولة وغير المنقولة، أو أي حقوق الملكية الأخرى مثل الرهون و الرهون الحيازية أو حقوق مشابهة؛

ب) الأسهم، و القيم و سندات الشركات أو أي نوع من المساهمة في شركة ما؛

ج) الديون النقدية أو حق تقديم أية خدمة ذات قيمة اقتصادية مرتبطة باستثمار؛

د) حقوق الملكية الفكرية بما فيها حقوق المؤلف، البراءات و التراخيص والعلامات التجارية والأسماء التجارية والطرق التقنية و التصاميم الصناعية و المهارات؛

ه) حقوق ممارسة أنشطة اقتصادية و تجارية بما في ذلك الامتيازات من أجل التنقيب أو الزراعة أو استخراج أو استغلال الموارد الطبيعية.

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA AND THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF MOROCCO FOR THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Estonia and the Government of the Kingdom of Morocco, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

Desiring to intensify economic co-operation to the mutual benefit of both countries,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognising that the promotion and protection of investments under this Agreement will be conductive to the stimulation of business initiative and economic development of the Contacting Parties,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1
Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "Investor" shall mean any natural or legal person of one Contracting Party who invests in the territory of the other Contracting Party:
   a) the term "Natural person" shall mean any physical person having the nationality of either Contracting Party in accordance with its laws;
   b) the term "Legal person" shall mean any entity, which is incorporated or constituted in accordance with the laws and regulations of one Contracting Party and which has its registered office, central administration and principal place of business in the territory of that Contracting Party.

2. The term "Investment" shall mean every kind of asset invested in connection with economic activities by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, in accordance with the laws and regulations of the latter and shall include, in particular, though not exclusively:
   a) movable and immovable property or any other property rights such as mortgages, pledges or similar rights;

b) shares, stocks and debentures of companies or any other form of participation in a company;
c) claims to money or title to any performance having an economic value associated with an investment;
d) intellectual property rights, including copyrights, patents, licenses, trademarks, trade names, technical process, industrial designs and know how;
e) rights to undertake economic and commercial activities including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.

Any change in the legal form in which assets are invested shall not affect their character as investment, provided that such a change is made in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment has been made.

3. The term "Returns" shall mean the amounts yielded by investments and, in particular, though not exclusively, includes profits, interests, capital gains, dividends, royalties or fees.

4. The term "Territory" means:
a) in the case of the Kingdom of Morocco, the territory of the Kingdom of Morocco, including any maritime area situated beyond the territorial waters of the Kingdom of Morocco which has been or might be in the future designated by the laws of the Kingdom of Morocco, in accordance with international law, as being an area into which the rights of the Kingdom of Morocco relative to the sea-bed and to the maritime subsoil as well as to natural resources can be exercised;
b) in the case of the Republic of Estonia, the territory of the Republic of Estonia including the territorial sea, as well as any maritime area adjacent to the external boundary of the territorial sea, where the Republic of Estonia in conformity with international law exercises sovereign rights.

5. The term "Freely convertible currency" shall mean any currency that the International Monetary Fund determines as freely usable currency in accordance with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund and any amendment thereto.

ARTICLE 2
Promotion and protection of investments

1. Each Contracting Party shall promote, in its territory, investments made by investors of the other Contracting Party and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

2. Extension, modification or transformation of an investment, performed according to the laws and regulations in force in the Contracting Party in whose territory investment has been made, is considered as a new investment.

3. Investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall be accorded by the latter a treatment no less favourable than that required by international law and shall enjoy full protection and security.

4. Investment returns, in case of their reinvestment in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory investment is made, enjoy the same protection as that accorded to the initial investment.

5. Measures that have to be taken by either Contracting Party for reasons of public security, order or public health or protection of environment shall not be deemed as a less favourable treatment within the meaning of this Article.

ARTICLE 3
Treatment of investments

1. Each Contracting Party shall in its territory accord to investments of investors of the other Contracting Party treatment no less favourable than that which it accords, in like circumstances, to investments of its own investors or to investments of investors of any third State, whichever is more favourable to the investor concerned.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investment, treatment no less favourable than that which it accords, in like circumstances, to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable to the investor concerned.

3. The provisions in this Article relating to treatment no less favourable than that accorded to investments of any third State shall not be interpreted so as to oblige one Contracting Party to extend to investors of the other Contracting Party the benefits of any treatment, preference or privilege by virtue of:
   a) any existing or future free trade area, customs union, common market, economic or monetary union or similar international agreement to which either Contracting Party is or may become a party or other forms of regional co-operation to which either Contracting Party is or may become a party; or
   b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation to which either Contracting Party is or may become a party.

ARTICLE 4
Expropriation

1. Investments of investors of either Contracting Party made in the territory of the other Contracting Party shall not be expropriated, nationalised or otherwise subjected to any other measures having the effect of dispossession (hereinafter referred to as the "expropriation") except:
   a) for public purpose,
   b) on a non-discriminatory basis,
   c) in accordance with due process of law, and
   d) accompanied by payment of prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the fair market value of the expropriated investment immediately before the expropriation was taken or impending expropriation became publicly known, whichever is earlier.

3. Compensation shall be paid without undue delay. In case of a delay in payment, the compensation shall carry interest calculated at the commercial rate from the due date, in accordance with national legislation, until the date of payment. Compensation shall be effectively realizable and freely transferable.

4. The investor affected shall have a right, under the laws and regulations of the Contracting Party that has taken the expropriation, to a prompt review of his case.

ARTICLE 5
Compensation for losses

When investments made by investors of either Contracting Party suffer, in the territory of the other Contracting Party, losses owing to war or other armed conflict, state of national emergency, revolution, insurrection, civil disturbance, riot or any other similar event, the investors shall be accorded by the latter Contracting Party, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, treatment no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State whichever is more favourable to the investor concerned. Resulting payments shall be freely transferable in a freely convertible currency.

ARTICLE 6
Transfers

1. Each Contracting Party shall permit to investors of the other Contracting Party, after fulfilment of their fiscal obligations, transfer of payments related to their investments. Such transfers shall include, in particular, though not exclusively:
   a) capital and additional amounts needed for the maintenance or increase of the investment;
   b) investment returns, as defined in Article 1;
   c) funds necessary to reimburse loans related to investments;
   d) proceeds of the total or partial sale or liquidation of an investment;
   e) compensation provided for under Articles 4 and 5;
   f) earnings of natural person of one Contracting Party working in connection with an investment in the territory of the other Contracting Party in whose territory the investment has been made;
   g) payments arising out of the settlement of a dispute pursuant to Article 8.

2. Transfers referred to in paragraph 1 of this Article shall be made in a freely convertible currency, without undue delay, at the exchange rate applicable on the date of transfer and under the laws and regulations in force in the territory of the Contracting Party where investments have been made.

ARTICLE 7
Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency (hereinafter referred to as the "insurer") makes a payment to its own investors under an insurance contract or guarantee against non-commercial risks in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise:
   a) the assignment to the insurer, whether by law or by legal transaction, of all rights or claims ensuing from such an investment, and
   b) that the insurer is entitled by virtue of subrogation to exercise these rights and to enforce such claims and assume the obligations related to the investment.

2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

3. Any dispute between one Contracting Party and the insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 8 of this Agreement.

ARTICLE 8
Settlement of investment disputes between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party

1. Any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party concerning an obligation of the latter under this Agreement in relation to an investment of the former shall, as far as possible, be settled amicably through negotiations between the parties to the dispute.

2. If such a dispute cannot be settled, according to the provisions of the paragraph 1 of this Article, within six months from the date either party to the dispute requested amicable settlement, the investor shall be entitled to submit the case either to:
   a) a competent court of the Contracting Party in whose territory the investment is made;
   b) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) established pursuant to the "Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States", opened for signature at Washington D.C, on March, 18th 1965;
   c) an ad hoc Arbitral Tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

In case where the investor chooses to submit the dispute to a national court or arbitration as provided under the subparagraphs (a), (b) and (c) above, such choice shall be irrevocable for the investor.

3. Each Contracting Party shall give its consent to the submission of disputes to international arbitration set out in subparagraphs (b) and (c).

4. The Arbitral Tribunal shall give its award on the basis of the national law of the Contracting Party, which is a party to the dispute, in whose territory the investment is made, including the rules of conflict of laws, the provisions of this Agreement and the rules and the universally accepted principles of international law.

5. Neither of the Contracting Parties, which is a party to the dispute, may raise an objection, at any step of the arbitral proceedings or of the execution of an arbitration award, on account of the fact that the investor, which is the opposing party to the dispute, had received an indemnification covering the whole or part of its losses by virtue of a guarantee or an insurance contract.

6. The arbitration award shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the award in accordance with its national laws.

ARTICLE 9
Settlement of disputes between the Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall be, as far as possible, settled through negotiations.

2. If the dispute cannot be thus settled within six months, it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an Arbitral Tribunal in accordance with the provisions of this Article.

3. The Arbitral Tribunal shall be constituted in the following way: within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval of the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal (hereinafter referred to as the "Chairman"). The Chairman shall be appointed within three months from the date of appointment of the other two members.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, unless otherwise agreed, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointment. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President of the International Court of Justice shall be invited to make the necessary appointment. If the Vice-President of the International Court of Justice is a national of either Contracting Party or if he is also prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority in office who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The Arbitral Tribunal shall issue its decision on the basis of the provisions of this Agreement and rules and universally accepted principles of international law.

6. Unless the Contracting Parties agree otherwise, the Arbitral Tribunal shall lay down its own procedure.

7. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes and that decision shall be final and binding on both Contracting Parties.

8. Each Contracting Party shall bear the expenses of the arbitrator appointed by it and those connected with representing it in the arbitral proceeding. The other expenses, including those of the Chairman, shall be borne in equal parts by the two Contracting Parties.

ARTICLE 10
Application of other rules

Where a matter is governed simultaneously both by this Agreement and by another international agreement to which both Contracting Parties are parties, nothing in this Agreement shall prevent either Contracting Party or any of its investors who make investments in the territory of the other Contacting Party from taking advantage of whichever rules are more favourable to its case.

ARTICLE 11
Application of the Agreement

This Agreement shall apply to investments made by investors of one of the Contracting Parties in the territory of the other Contracting Party, in accordance with its laws and regulations, prior to or after the entry into force of this Agreement. However, this Agreement shall not apply to any investment dispute that may have arisen or any claim which was settled before its entry into force.

ARTICLE 12
Entry into Force, Duration, Amendment and Termination

1. The Contracting Parties shall notify each other in writing through diplomatic channels that their constitutional requirement necessary for the entry into force of this Agreement has been fulfilled. This Agreement shall enter into force thirty days after the date of the receipt of the last notification.

2. This Agreement shall remain in force for an initial period of ten years. Thereafter, it shall continue in force for consecutive periods of ten years unless, at least one year before the expiration of any subsequent period, one Contracting Party notifies the other Contracting Party of its intention to denounce the Agreement.

3. Either Contracting Party can notify the other Contracting Party of its intention to amend the Agreement anytime but not before five years of its entry into force, by giving notice in writing through diplomatic channels six months beforehand. The Agreement will be amended after the consent of both Contracting Parties. If the consent is not given the concerned Contracting Party has the right to denounce the Agreement. In this case the Agreement is considered as terminated.

4. In respect to investment made prior to the date of termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of termination.

In witness whereof, the undersigned duly authorised thereto have signed this Agreement.

DONE at New York, on 25 day of September 2009; in two original copies, each in the Estonian, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA

FOR THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF MOROCCO

[ESTONIAN TEXT – TEXTE ESTONIEN]

EESTI VABARIIGI VALITSUSE

JA

MAROKO KUNINGRIIGI VALITSUSE

VAHELINE

INVESTEERINGUTE VASTASTIKUSE SOODUSTAMISE JA KAITSE LEPING

Eesti Vabariigi valitsus ja Maroko Kuningriigi valitsus (edaspidi *lepingupooled*),

soovides mõlema riigi hüvanguks tugevdada majanduskoostööd;

kavatsedes luua ühe lepingupoole investoritele soodsad investeerimistingimused teise lepingupoole territooriumil ja neid säilitada;

nõustudes, et selle lepingu alusel toimuv investeeringute soodustamine ja kaitsmine aitab kaasa lepingupoolte äritegevuse ja majanduse kasvule,

on kokku leppinud järgmises.

ARTIKKEL 1
Mõisted

Lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid.

1. *Investor* – ühe lepingupoole füüsiline või juriidiline isik, kes investeerib teise lepingupoole territooriumil:
   a) *füüsiline isik* – füüsiline isik, kes on selle riigi seaduste kohaselt lepingupoole kodanik;
   b) *juriidiline isik* – üksus, mis on moodustatud lepingupoole õigusaktide kohaselt ning mille registreeritud asukoht, juhatuse asukoht ja peamine tegevuskoht on selle lepingupoole territooriumil.

2. *Investeering* – igat liiki vara, mille ühe lepingupoole investor on majandustegevuse käigus investeerinud teise lepingupoole territooriumil selle riigi õigusaktide kohaselt, esmajoones:
   a) vallas- ja kinnisvara ning muud asjaõigused, nagu hüpoteek, pant ja muud samalaadsed õigused;
   b) äriühingu osad, aktsiad ja võlakirjad või teised äriühingutes osalemise vormid;
   c) investeeringuga seotud rahanõue või majanduslikku väärtust omav kohustuse täitmise nõue;
   d) intellektuaalse omandi õigused, sealhulgas autoriõigus, patent, litsents, kaubamärk, ärinimi, tehnoloogiline meetod, tööstusdisain ja oskusteave;
   e) õigus osaleda majandus- ja kaubandustegevuses, sealhulgas õigus otsida, kultiveerida, kaevandada või kasutada loodusvarasid.

Vara investeerimise juriidilise vormi muutus ei mõjuta selle olemust investeeringuna, kui muutus on kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega, kelle territooriumil investeering on tehtud.

3. *Tulu* – investeeringust saadav tulu, esmajoones kasum, intressid, kapitalitulu, dividendid, kasutustasu ning muud tasud.

4. *Territoorium*:
   a) Maroko Kuningriigi puhul Maroko Kuningriigi territoorium, kaasa arvatud Maroko Kuningriigi territoriaalvetega külgnevad merealad, mis on Maroko Kuningriigi seaduste ja rahvusvahelise õiguse kohaselt määratud või mille võib

tulevikus määrata piirkonnaks, kus merepõhja, selle all asuva maapõue ning loodusvarade suhtes kehtivad Maroko Kuningriigi õigused;

b) Eesti Vabariigi puhul Eesti Vabariigi territoorium, kaasa arvatud territoriaalmeri ning territoriaalmere välispiiriga külgnevad merealad, mille üle on Eesti Vabariigil kooskõlas rahvusvahelise õigusega suveräänne õigus.

5. *Vabalt konverteeritav valuuta* – valuuta, mida Rahvusvaheline Valuutafond tunnustab vabalt kasutatava valuutana Rahvusvahelise Valuutafondi põhikirja ja selle muudatuste kohaselt.

ARTIKKEL 2
Investeeringute soodustamine ja kaitse

1. Lepingupool soodustab oma territooriumil teise lepingupoole investorite investeeringuid ning lubab selliseid investeeringuid oma õigusaktide kohaselt.

2. Investeeringu laiendamine, muutmine või ümber kujundamine, mis on kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega, kelle territooriumil investeering on tehtud, loetakse uueks investeeringuks.

3. Lepingupool tagab oma territooriumil teise lepingupoole investeeringutele vähemalt sama soodsa kohtlemise, kui on ette nähtud rahvusvahelise õigusega, ning täieliku kaitse ja julgeoleku.

4. Investeeringutelt saadud tuludele, kui need taasinvesteeritakse kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega, kelle territooriumil investeering on tehtud, tagatakse samasugune kaitse kui esialgsele investeeringule.

5. Meetmeid, mis lepingupool peab võtma avaliku turvalisuse või korra, rahva tervise või keskkonna kaitsmiseks, ei käsitata vähemsoodsa kohtlemisena käesoleva artikli tähenduses.

ARTIKKEL 3
Investeeringute kohtlemine

1. Lepingupool kohtleb oma territooriumil teise lepingupoole investeeringuid vähemalt sama soodsalt kui samalaadsetel tingimustel oma investorite tehtud investeeringuid või mis tahes kolmanda riigi investorite tehtud investeeringuid, võttes aluseks neist asjaomastele investoritele soodsama.

2. Lepingupool kohtleb oma territooriumil teise lepingupoole investoreid investeeringu juhtimise, säilitamise, kasutamise, sellest kasu saamise, selle müügi või lõpetamise korral vähemalt sama soodsalt kui samalaadsetel tingimustel oma investoreid või mis tahes kolmanda riigi investoreid, võttes aluseks neist asjaomastele investoritele soodsama.

3. Käesoleva artikli nõudeid kohelda investeeringuid vähemalt sama soodsalt kui mis tahes kolmanda riigi investorite tehtud investeeringuid ei või tõlgendada lepingupoole kohustusena võimaldada teise lepingupoole investoritele samasuguseid soodustusi või eelisõigusi, nagu ta on andnud tulenevalt:
   a) lepingupoole osalemisest või tulevasest osalemisest olemasolevas või tulevases vabakaubanduspiirkonnas, tolliliidus, ühisturus või majandus- või rahaliidus või samalaadses rahvusvahelises kokkuleppes või muus rahvusvahelise koostöö vormis, mille liige emb-kumb lepingupool on või mille liikmeks ta võib tulevikus saada;
   b) lepingupoole osalusest või tulevasest osalusest rahvusvahelises lepingus või kokkuleppes, mis käsitleb kas täielikult või osaliselt maksustamist.

ARTIKKEL 4
Sundvõõrandamine

1. Lepingupool ei sundvõõranda ega natsionaliseeri oma territooriumil teise lepingupoole investori investeeringut ega võta muid samaväärse mõjuga meetmeid (edaspidi *sundvõõrandamine*), välja arvatud juhul, kui sundvõõrandatakse:
   a) üldistes huvides,
   b) kõiki võrdselt koheldes,
   c) õiglase menetluse kohaselt ja
   d) kiire, kohase ja tõhusa hüvitise eest.

2. Hüvitise suurus peab vastama sundvõõrandatud investeeringu õiglasele turuväärtusele vahetult enne sundvõõrandamist või sundvõõrandamise avalikult teatavaks saamist, kui see kuupäev on varasem.

3. Hüvitis makstakse välja põhjendamatu viivituseta. Kui väljamaksega viivitatakse, lisandub hüvitisele kuni maksepäevani viivis, mida arvutatakse riigisiseste õigusaktide kohaselt maksepäeval kehtinud turukursi alusel. Hüvitist peab saama tõhusalt realiseerida ja vabalt üle kanda.

4. Lepingupoole mõjutatud investoril on õigus nõuda juhtumi kiiret läbivaatamist kooskõlas sundvõõrandanud lepingupoole õigusaktidega.

ARTIKKEL 5
Kahju hüvitamine

Kui lepingupoole investor, kes on investeerinud teise lepingupoole territooriumil, kannab kahju sõja või muu relvakonflikti, riikliku eriolukorra, revolutsiooni, ülestõusu, rahvarahutuse, mässu või muu sellise olukorra tõttu, peab teine lepingupool võimaldama talle endise olukorra taastamisel, kahjutasu või hüvitise maksmisel või muu lahenduse korral vähemalt sama soodsa kohtlemise kui oma investoritele või mis tahes kolmanda riigi investoritele, võttes aluseks neist asjaomastele investoritele soodsama. Asjakohast makset peab saama vabalt üle kanda ning see peab olema vabalt konverteeritavas valuutas.

ARTIKKEL 6
Ülekanded

1. Lepingupool võimaldab teise lepingupoole investoritel pärast maksukohustuste täitmist investeeringutega seotud makseid üle kanda. Need ülekanded on esmajoones:
   a) kapital ja lisasummad investeeringu säilitamiseks või laiendamiseks;
   b) artiklis 1 määratletud tulu;
   c) investeeringuga seotud laenude tasumiseks vajalikud summad;
   d) investeeringu täielikust või osalisest müügist või likvideerimisest saadav tulu;
   e) artiklites 4 ja 5 ettenähtud hüvitised;
   f) töötasu, mis makstakse investeeringuga seoses lepingupoole territooriumil töötavale teise lepingupoole füüsilisele isikule;
   g) hüvitised, mis saadakse investeeringute üle tekkinud kohtuvaidluste lahendina lähtuvalt artiklist 8.

2. Lõikes 1 nimetatud ülekandeid peab saama teha põhjendamatu viivituseta, vabalt konverteeritavas valuutas ülekande kuupäeval kehtiva vahetuskursi alusel ja kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega, kelle territooriumil investeering on tehtud.

ARTIKKEL 7
Õiguste üleminek

1. Kui lepingupool või tema määratud asutus (käesoleva artikli tähenduses *kindlustaja*) teeb makse oma investorile teise lepingupoole territooriumil tehtud investeeringuga seotud kindlustuslepingu või mitteärilise riski garantiilepingu alusel, tunnustab teine lepingupool, et:
   a) selle investeeringuga seotud õigused ja nõuded lähevad kindlustajale üle kas seaduse kohaselt või tehingu tulemusena ja
   b) kindlustajal on õigus talle üleläinud õigusi teostada ja nõudeid täitmisele pöörata ning ta kannab investeeringuga seotud kohustusi.

2. Kindlustajale üleläinud õigused või nõuded ei saa olla suuremad, kui olid investorile antud õigused.

3. Kõik lepingupoole ja kindlustaja vaidlused lahendatakse artikli 8 kohaselt.

ARTIKKEL 8
Lepingupoole ja teise lepingupoole investori vaidluste lahendamine

1. Kõik lepingupoole investori ja teise lepingupoole vaidlused, mis puudutavad viimase käesolevast lepingust tulenevat kohustust ning esimese investeeringut, lahendatakse võimalust mööda rahumeelselt vaidluspoolte läbirääkimiste teel.

2. Kui vaidlust ei saa lahendada lõike 1 kohaselt kuue kuu jooksul alates päevast, mil emb-kumb lepingupool nõudis rahumeelse lahenduse leidmist, võib investor vaidluse esitada kas:
   a) selle lepingupoole pädevale kohtule, kelle territooriumil investeering tehti;

b) Rahvusvahelisele Investeeringuvaidluste Lahendamise Keskusele (*ICSID*), mis moodustati „Riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeeringuvaidluste lahendamise konventsiooni" alusel ja avati allakirjutamiseks 18. märtsil 1965 Washingtonis või

c) *ad hoc* vahekohtule kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Rahvusvahelise Kaubandusõiguse Komisjoni (UNCITRAL) vahekohtueeskirjadega.

Investori otsus esitada vaidlus lahendamiseks riigisisesele kohtule või vahekohtule lähtuvalt punktidest a, b ja c on tagasivõetamatu.

3. Lepingupooled nõustuvad vaidluste esitamisega punktides b ja c nimetatud rahvusvahelistele vahekohtutele.

4. Vahekohus langetab otsuse selle vaidluspooleks oleva lepingupoole õigusaktide alusel, kelle territooriumil investeering asub, arvestades kollisiooninormide, käesoleva lepingu ning rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete ja reeglitega.

5. Vaidluses osalev lepingupool ei esita üheski lepitamise või vahekohtumenetluse või otsuse täitmise järgus vastuväidet selle kohta, et teiseks vaidluspooleks olev investor on tagatise tulemusel juba saanud hüvitist kogu või osa kantud kahju eest.

6. Vahekohtu otsus on lõplik ja vaidluspooltele siduv. Mõlemad lepingupooled kohustuvad otsuse täide viima kooskõlas oma õigusaktidega.

ARTIKKEL 9
Lepingupoolte vaidluste lahendamine

1. Lepingupooled lahendavad kõik lepingu tõlgendamist või rakendamist käsitlevad vaidlused võimalust mööda läbirääkimiste teel.

2. Kui vaidlust ei ole kuue kuu jooksul võimalik nii lahendada, esitatakse hagi emmakumma lepingupoole taotlusel lahendamiseks käesoleva artikli kohaselt moodustatud vahekohtule.

3. Vahekohus moodustatakse järgmiselt: kahe kuu jooksul alates vahekohtu moodustamise taotluse kättesaamise kuupäevast määrab kumbki lepingupool ühe vahekohtu liikme. Seejärel valivad need kaks liiget kolmanda riigi kodaniku, kes lepingupoolte nõusolekul nimetatakse vahekohtu esimeheks (edaspidi *esimees*). Esimees tuleb määrata kolme kuu jooksul pärast kahe liikme määramist.

4. Kui lõikes 3 nimetatud ajavahemike jooksul ei ole vajalikke määramisi tehtud, võib kumbki lepingupool paluda teha vajalikud määramised Rahvusvahelise Kohtu esimehel, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Kui Rahvusvahelise Kohtu esimees on ühe või teise lepingupoole kodanik või ta ei saa muul põhjusel nimetatud ülesandeid täita, palutakse teha vajalikud määramised Rahvusvahelise Kohtu aseesimehel. Kui Rahvusvahelise Kohtu aseesimees on ühe või teise lepingupoole kodanik või ka tema ei saa muul põhjusel nimetatud ülesandeid täita, palutakse vajalikud määramised teha

Rahvusvahelise Kohtu kõige kauem ametis olnud liikmel, kes ei ole kummagi lepingupoole kodanik.

5. Vahekohus teeb otsuseid käesolevast lepingust lähtudes ja kooskõlas üldtunnustatud rahvusvahelise õiguse normidega.

6. Vahekohus määrab ise menetluskorra, kui lepingupooled ei lepi kokku teisiti.

7. Kohus teeb otsuse häälteenamusega ning see on lepingupoolte suhtes lõplik ja siduv.

8. Kumbki lepingupool kannab enda määratud vahekohtu liikme kulud ning oma juriidilise esindamisega seotud menetluskulud. Ülejäänud kulud, kaasa arvatud esimehega seotud kulud, kannavad mõlemad lepingupooled võrdsetes osades.

ARTIKKEL 10
Muude reeglite kohaldamine

Kui küsimust reguleeritakse nii käesoleva lepingu kui ka muu rahvusvahelise lepinguga, mille osalised on mõlemad lepingupooled, võivad lepingupooled või teise lepingupoole territooriumil investeeringuid teinud investorid kasutada enda jaoks soodsamaid tingimusi.

ARTIKKEL 11
Lepingu kohaldamine

Lepingut kohaldatakse investeeringute suhtes, mis on ühe lepingupoole investorid õiguspäraselt teinud teise lepingupoole territooriumil nii enne kui ka pärast lepingu jõustumist. Samas ei kohaldata lepingut ühegi enne lepingu jõustumist tekkinud investeeringuvaidluse ega rahuldatud nõude suhtes.

ARTIKKEL 12
Jõustumine, kestus, muutmine ja lõpetamine

1. Lepingupooled teavitavad teineteist kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu lepingu jõustumiseks vajalike riigisiseste nõuete täitmisest. Leping jõustub 30 päeva möödumisel kuupäevast, mil saadakse kätte viimane selline teade.

2. Leping jääb jõusse kümneks aastaks. Seejärel pikeneb see kümneaastaste ajavahemike kaupa, kui kumbki lepingupool ei ole üks aasta enne ajavahemiku lõppemist teisele lepingupoolele teatanud oma kavatsusest leping denonsseerida.

3. Kumbki lepingupool võib viie aasta möödumisel lepingu jõustumisest alati teatada teisele lepingupoolele kavatsusest lepingut muuta, teatades sellest kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu kuus kuud ette. Lepingut muudetakse mõlema lepingupoole nõusolekul. Kui nõusolekut ei anta, on algatanud lepingupoolel õigus leping denonsseerida. Sel juhul loetakse leping lõpetatuks.

4. Investeeringute suhtes, mis on tehtud enne lepingu lõpetamise kuupäeva, kehtivad lepingu sätted edasi kümme aastat alates lepingu lõpetamise kuupäevast.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad lepingule alla kirjutanud.

Koostatud 25 septembril 2009 New Yorgis kahes eksemplaris eesti, araabia ja inglise keeles; kõik kolm teksti on võrdselt autentsed. Erineva tõlgendamise korral lähtutakse ingliskeelsest tekstist.

EESTI VABARIIGI VALITSUSE NIMEL

MAROKO KUNINGRIIGI VALITSUSE NIMEL

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE ET LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DU MAROC RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUES DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement du Royaume du Maroc, ci-après dénommés « les Parties contractantes »,

Souhaitant intensifier leur coopération économique dans l'intérêt mutuel des deux pays,

Souhaitant créer et maintenir des conditions favorables à la réalisation d'investissements par les investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant que la promotion et la protection des investissements, sur la base du présent Accord, sont de nature à stimuler l'initiative commerciale et le développement économique des Parties contractantes,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investisseur » désigne toute personne physique ou morale d'une Partie contractante qui investit sur le territoire de l'autre Partie contractante :

a) L'expression « personne physique » désigne l'individu qui a la nationalité de l'une des Parties contractantes conformément à la législation de celle-ci;

b) L'expression « personne morale » désigne l'entité qui est immatriculée ou constituée conformément à la législation et à la réglementation d'une Partie contractante et dont le siège, l'administration centrale et l'établissement principal se trouvent sur le territoire de ladite Partie contractante.

2. Le terme « investissement » désigne les avoirs de tout type investis dans le cadre d'activités économiques par un investisseur d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante, dans le respect de la législation et de la réglementation de cette dernière, et comprend, plus spécialement mais pas exclusivement :

a) Les biens mobiliers et immobiliers et les droits de propriété tels que les hypothèques, les gages ou les droits similaires;

b) Les parts, actions et obligations de sociétés, ou toute autre forme de participation dans une société;

c) Les créances ou les droits à prestation ayant une valeur économique associés à un investissement;

d) Les droits de propriété intellectuelle, notamment les droits d'auteur, les brevets, les licences, les marques de fabrique, les noms commerciaux, les processus techniques, les dessins et modèles industriels et le savoir-faire;

e) Les droits d'entreprendre des activités économiques et commerciales, notamment les concessions de prospection, de culture, d'extraction ou d'exploitation des ressources naturelles.

La modification de la forme juridique sous laquelle les avoirs sont investis n'a aucun effet sur leur qualité d'investissement, pour autant que cette modification soit apportée dans le respect de la législation et de la réglementation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été réalisé.

3. Le terme « revenu » désigne les sommes produites par les investissements et comprend, plus spécialement mais pas exclusivement, les bénéfices, les intérêts, les gains en capital, les dividendes, les redevances ou les droits.

4. Le terme « territoire » désigne :

a) Dans le cas du Royaume du Maroc, le territoire du Royaume du Maroc, y compris toute zone maritime située au-delà des eaux territoriales du Royaume du Maroc que la législation de celui-ci a désignées ou pourrait désigner à l'avenir, conformément au droit international, comme une zone sur laquelle le Royaume du Maroc peut exercer ses droits concernant les fonds marins et le sous-sol marin, ainsi que concernant les ressources naturelles;

b) Dans le cas de la République d'Estonie, le territoire de la République d'Estonie, y compris la mer territoriale, ainsi que toute zone maritime adjacente à la limite externe de la mer territoriale, sur laquelle la République d'Estonie peut exercer ses droits souverains conformément au droit international.

5. L'expression « monnaie librement convertible » désigne toute monnaie qualifiée de monnaie librement utilisable par le Fonds monétaire international, conformément aux Statuts de celui-ci ou à tout amendement à ces Statuts.

Article 2. Promotion et protection des investissements

1. Chaque Partie contractante encourage les investisseurs de l'autre à réaliser des investissements sur son territoire et accueille ces investissements conformément à sa législation et à sa réglementation.

2. La prolongation, la modification ou la transformation d'un investissement effectuée dans le respect de la législation et de la réglementation en vigueur de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été réalisé est considérée comme un nouvel investissement.

3. Les investissements réalisés par les investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre se voient accorder par cette dernière un traitement non moins favorable que celui qui est imposé par le droit international et bénéficient d'une protection et d'une sécurité pleines et entières.

4. Les revenus tirés d'un investissement, s'ils sont réinvestis conformément à la législation et à la réglementation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été réalisé, bénéficient de la même protection que celle qui est accordée à l'investissement initial.

5. Les mesures que l'une des Parties contractantes doit prendre pour des raisons de sécurité publique, d'ordre public ou de santé publique, ou aux fins de la protection de l'environnement, ne sont pas considérées comme un traitement moins favorable au sens du présent article.

Article 3. Traitement des investissements

1. Chaque Partie contractante applique aux investissements réalisés sur son territoire par des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement non moins favorable que celui qu'elle applique, dans des circonstances analogues, aux investissements réalisés par ses propres investisseurs ou aux investissements réalisés par les investisseurs d'États tiers, si celui-ci est plus favorable à l'investisseur concerné.

2. Chaque Partie contractante accorde, sur son territoire, aux investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde, dans des circonstances analogues, à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'États tiers, si celui-ci est plus favorable à l'investisseur concerné, s'agissant de la gestion, de l'entretien, de l'utilisation, de la jouissance ou de la cession des investissements.

3. Les dispositions du présent article concernant un traitement non moins favorable que celui accordé aux investisseurs d'États tiers ne sauraient être interprétées comme obligeant une Partie contractante à offrir aux investisseurs de l'autre les avantages d'un traitement, d'une préférence ou d'un privilège découlant :

a) D'une zone de libre-échange, d'une union douanière, d'un marché commun, d'une union économique ou monétaire, existants ou futurs, ou d'un accord international similaire auquel une Partie contractante est partie ou pourrait le devenir, ou d'autres formes de coopération régionale auxquelles une Partie contractante est partie ou pourrait le devenir; ou

b) D'un accord ou arrangement international ayant trait exclusivement ou principalement à la fiscalité auquel une Partie contractante est partie ou pourrait le devenir.

Article 4. Expropriation

1. Les investissements réalisés par les investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre ne peuvent être ni expropriés, ni nationalisés, ni faire l'objet d'une quelconque autre mesure entraînant la dépossession de ces investissements (ci-après « l'expropriation ») sauf :

a) Pour cause d'utilité publique;

b) De façon non discriminatoire;

c) Dans le respect de la procédure légale; et

d) Sous réserve d'une indemnisation rapide et effective.

2. L'indemnité versée doit correspondre à la juste valeur marchande qu'avait l'investissement exproprié juste avant que l'expropriation ne soit opérée ou juste avant que l'expropriation imminente n'ait été rendue publique, selon lequel de ces deux événements intervient le premier.

3. L'indemnité est payée sans retard injustifié. En cas de retard de paiement, l'indemnité est majorée d'intérêts, calculés au taux commercial en vigueur à compter de la date d'échéance, conformément à la législation nationale, jusqu'à la date du paiement. L'indemnité est effectivement réalisable et librement transférable.

4. L'investisseur concerné a le droit, conformément à la législation et à la réglementation de la Partie contractante qui prend les mesures d'expropriation, de voir son dossier examiné rapidement.

Article 5. Indemnisation pour pertes

Les investisseurs d'une Partie contractante dont les investissements auraient subi, sur le territoire de l'autre Partie contractante, des pertes en raison d'une guerre ou d'un autre conflit armé, d'un état d'urgence national, d'une révolution, d'une insurrection, de troubles civils, d'une émeute ou d'un quelconque autre événement similaire, se voient accorder par la dernière Partie contractante, s'agissant de la restitution, de l'indemnisation, de la compensation ou de tout autre moyen de règlement, un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'États tiers, si celui-ci est plus favorable à l'investisseur concerné. Les sommes versées à cet égard sont librement transférables dans une monnaie librement convertible.

Article 6. Transferts

1. Chaque Partie contractante permet aux investisseurs de l'autre, après que ceux-ci se sont acquitté de leurs obligations fiscales, de transférer les sommes liées à leurs investissements. Ces transferts comprennent, plus spécialement mais pas exclusivement :

a) Le capital et les sommes supplémentaires nécessaires à l'entretien ou au développement de l'investissement;

b) Les revenus des investissements, tels qu'ils sont définis à l'article premier;

c) Les fonds nécessaires au remboursement d'emprunts liés aux investissements;

d) Le produit de la vente totale ou partielle ou de la liquidation d'un investissement;

e) L'indemnité prévue aux articles 4 et 5;

f) Les gains d'une personne physique d'une Partie contractante pour un travail lié à un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante où l'investissement a été réalisé;

g) Les paiements découlant du règlement d'un différend en application de l'article 8.

2. Les transferts visés au paragraphe 1 du présent article sont effectués dans une monnaie librement convertible, sans retard injustifié, au taux de change applicable à la date du transfert et conformément à la législation et à la réglementation en vigueur sur le territoire de la Partie contractante où les investissements ont été réalisés.

Article 7. Subrogation

1. Si une Partie contractante ou l'organisme que celle-ci a désigné (ci-après dénommé « l'assureur ») verse des fonds à ses propres investisseurs au titre d'un contrat d'assurance ou d'une garantie contre des risques non commerciaux concernant un investissement réalisé sur le territoire de l'autre Partie contractante, cette dernière reconnaît :

a) La cession à l'assureur, en droit ou en vertu d'une transaction juridique, de l'ensemble des droits ou créances découlant dudit investissement; et

b) Que l'assureur peut, par subrogation, exercer ces droits, faire valoir ces créances et assumer les obligations liées à l'investissement.

2. Les droits ou créances faisant l'objet de la subrogation ne peuvent être supérieurs aux droits ou créances d'origine de l'investisseur.

3. Les différends entre une Partie contractante et l'assureur sont réglés conformément aux dispositions de l'article 8 du présent Accord.

Article 8. Règlement des différends relatifs aux investissements entre une Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante

1. Tout différend entre un investisseur d'une Partie contractante et l'autre Partie contractante concernant une obligation de cette dernière au titre du présent Accord s'agissant d'un investissement du premier est, dans toute la mesure possible, réglé à l'amiable par la négociation entre les parties au différend.

2. Si le différend ne peut être réglé conformément aux dispositions du paragraphe 1 du présent article dans les six mois suivant la date à laquelle l'une des parties au différend a demandé le règlement à l'amiable, l'investisseur peut soumettre l'affaire :

a) Soit à un tribunal compétent de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été réalisé;

b) Soit au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI), établi en vertu de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, ouverte à la signature à Washington, D. C., le 18 mars 1965;

c) Soit à un tribunal d'arbitrage ad hoc constitué en vertu du Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI).

Le choix, par l'investisseur, de l'une des procédures visées aux alinéas a), b) et c) ci-dessus est irrévocable.

3. Chaque Partie contractante consent à ce que les différends soient soumis à la procédure d'arbitrage international visée aux alinéas b) et c).

4. Le tribunal d'arbitrage fonde sa sentence sur la législation nationale de la Partie contractante, partie au différend, sur le territoire de laquelle l'investissement a été réalisé, y compris les règles relatives aux conflits de lois, sur les dispositions du présent Accord ainsi que sur les règles et les principes généralement admis du droit international.

5. Les Parties contractantes, lorsqu'elles sont parties au différend, ne peuvent invoquer, à aucun moment de la procédure d'arbitrage ou de l'application d'une sentence arbitrale, le fait que l'investisseur, partie adverse au différend, ait reçu une indemnité couvrant totalement ou partiellement ses pertes en vertu d'une garantie ou d'un contrat d'assurance.

6. La sentence arbitrale est définitive et contraignante pour les parties au différend. Chaque Partie contractante s'engage à appliquer ladite sentence conformément à sa législation nationale.

Article 9. Règlement des différends entre les Parties contractantes

1. Les différends entre les Parties contractantes relatifs à l'interprétation ou à l'application du présent Accord sont réglés, dans la mesure possible, par la négociation.

2. S'il ne peut être réglé ainsi dans les six mois, le différend est soumis, à la demande de l'une des Parties contractantes, à un tribunal d'arbitrage, conformément aux dispositions du présent article.

3. Le tribunal d'arbitrage est constitué comme indiqué ci-après. Dans les deux mois suivant la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante nomme un membre du tribunal. Ces deux membres choisissent ensuite un ressortissant d'un troisième État qui, sous réserve de l'approbation des deux Parties contractantes, est désigné président du tribunal (ci-après dénommé « le président »). Le président est désigné dans les trois mois suivant la date de désignation des deux autres membres du tribunal.

4. S'il n'a pas été procédé aux désignations nécessaires dans les délais précisés au paragraphe 3 du présent article, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut, sauf convention contraire, inviter le Président de la Cour internationale de Justice à procéder aux désignations nécessaires. Si le Président est un ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est empêché de s'acquitter de cette tâche pour une autre raison, le Vice-Président de la Cour internationale de Justice est invité à procéder aux désignations nécessaires. Si le Vice-Président de la Cour internationale de Justice est un ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est lui aussi empêché de s'acquitter de cette tâche pour une autre raison, le membre de la Cour internationale de Justice de rang immédiatement inférieur qui n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes est invité à procéder aux désignations nécessaires.

5. Le tribunal d'arbitrage fonde sa décision sur les dispositions du présent Accord ainsi que sur les règles et les principes généralement admis du droit international.

6. À moins que les Parties contractantes n'en conviennent autrement, le tribunal d'arbitrage fixe sa propre procédure.

7. Le tribunal d'arbitrage prend sa décision à la majorité de ses membres, décision qui est définitive et contraignante pour les deux Parties contractantes.

8. Chaque Partie contractante prend en charge les frais de l'arbitre qu'elle a désigné ainsi que les frais liés à sa représentation dans la procédure d'arbitrage. Les autres frais, y compris ceux du président, sont pris en charge à parts égales par les deux Parties contractantes.

Article 10. Application d'autres règles

Lorsqu'une question est régie à la fois par le présent Accord et par un autre accord international auquel les deux Parties contractantes sont parties, aucune disposition du présent Accord n'empêche l'une des Parties contractantes ou l'un quelconque de ses investisseurs qui réalise des investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante de tirer parti des règles qui lui sont les plus favorables.

Article 11. Application de l'Accord

Le présent Accord s'applique aux investissements réalisés par les investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre, dans le respect de la législation et de la réglementation de cette dernière, avant ou après son entrée en vigueur. Cependant, il ne s'applique ni aux différends relatifs aux investissements qui sont apparus avant la date d'entrée en vigueur, ni aux actions qui ont été réglées avant cette date.

Article 12. Entrée en vigueur, durée, modification et dénonciation

1. Les Parties contractantes s'informent mutuellement, par notification écrite et par la voie diplomatique, de l'accomplissement de leurs procédures constitutionnelles nécessaires à l'entrée en vigueur du présent Accord. Celui-ci entre en vigueur 30 jours après la date de réception de la dernière des notifications.

2. Le présent Accord reste en vigueur pour une période initiale de 10 ans. Ensuite, il le reste pour des périodes consécutives de 10 ans, à moins que l'une des Parties contractantes n'informe l'autre, au moins un an avant l'expiration d'une quelconque période ultérieure, de son intention de le dénoncer.

3. Chaque Partie contractante peut informer l'autre de son intention de modifier le présent Accord à tout moment dès que celui-ci est en vigueur depuis au moins cinq ans, en envoyant une notification écrite en ce sens, par la voie diplomatique, six mois à l'avance. Le présent Accord est modifié sous réserve du consentement des deux Parties contractantes. La Partie contractante qui ne consent pas à l'amendement a le droit de dénoncer l'Accord, qui prend alors fin.

4. S'agissant des investissements réalisés avant la date de dénonciation du présent Accord, les dispositions de celui-ci continuent de déployer leurs effets pour une période de 10 ans à compter de la date de dénonciation.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé le présent Accord.

FAIT à New York, le 25 septembre 2009, en deux exemplaires originaux, chacun en langues estonienne, arabe et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

Pour le Gouvernement de la République d'Estonie :

[URMAS PAET]

Pour le Gouvernement du Royaume du Maroc :

[TAIB FASSI-FIHRI]

No. 50835

Estonia
and
India

Agreement between the Republic of India and the Republic of Estonia for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income (with protocol). Tallinn, 19 September 2011

Entry into force: *20 June 2012 by notification, in accordance with article 30*

Authentic texts: *English, Estonian and Hindi*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Estonia, 28 May 2013*

Estonie
et
Inde

Accord entre la République d'Estonie et la République de l'Inde tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu (avec protocole). Tallinn, 19 septembre 2011

Entrée en vigueur : *20 juin 2012 par notification, conformément à l'article 30*

Textes authentiques : *anglais, estonien et hindi*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Estonie, 28 mai 2013*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT

BETWEEN

THE REPUBLIC OF INDIA

AND

THE REPUBLIC OF ESTONIA

FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Republic of India and the Republic of Estonia, desiring to conclude an Agreement for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and with a view to promoting economic cooperation between the two countries, have agreed as follows:

Article 1

Persons covered

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

Taxes covered

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property and taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises.

3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:

   a) in India, the income tax, including any surcharge thereon;
   (hereinafter referred to as "Indian tax");

   b) in Estonia, the income tax;
   (hereinafter referred to as "Estonian tax").

4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their respective taxation laws.

Article 3

General definitions

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

   a) the term "India" means the territory of India and includes the territorial sea and airspace above it, as well as any other maritime zone in which India has sovereign rights, other rights and jurisdiction, according to the Indian law and in accordance with international law, including the U.N. Convention on the Law of the Sea;

b) the term "Estonia" means the Republic of Estonia and, when used in the geographical sense, means the territory of Estonia and any other area adjacent to the territorial waters of Estonia within which, under the laws of Estonia and in accordance with international law, the rights of Estonia may be exercised with respect to the sea bed and its sub-soil and their natural resources;

c) the terms "Contracting State" and "the other Contracting State" mean the Republic of India or the Republic of Estonia as the context requires;

d) the term "person" includes an individual, a company, a body of persons and any other entity which is treated as a taxable unit under the taxation laws in force in the respective Contracting States;

e) the term "company" means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;

f) the term " enterprise" applies to the carrying on of any business;

g) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;

h) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;

i) the term "competent authority" means:

   (i) in India, the Finance Minister, Government of India, or its authorized representative;
   (ii) in Estonia, the Minister of Finance or his authorized representative;

j) the term "national" means:

   (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
   (ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;

k) the term "tax" means Indian or Estonian tax, as the context requires, but shall not include any amount which is payable in respect of any default or omission in relation to the taxes to which this Agreement applies or which represents a penalty or fine imposed relating to those taxes;

l) the term "fiscal year" means:

   (i) in the case of India, the financial year beginning on the 1st day of April;
   (ii) in the case of Estonia, the taxation period as defined in the Estonian taxation laws relating to income tax.

2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies. Any meaning under the applicable tax laws of that State prevails over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4

Resident

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management, place of incorporation or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any political subdivision or local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

   a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

   b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;

   c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;

   d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1, a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then the competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve the case by mutual agreement due regard being had to its place of effective management or to any other relevant criterion. In the absence of such agreement, such person shall not be considered to be a resident of either Contracting State for the purposes of enjoying benefits under the Agreement.

Article 5

Permanent establishment

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" includes especially:

a) a place of management;

b) a branch;

c) an office;

d) a factory;

e) a workshop;

f) a sales outlet;

g) a warehouse in relation to a person providing storage facilities for others;

h) a farm, plantation or other place where agricultural, forestry, plantation or related activities are carried on; and

i) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.

3. a) A building site or construction, installation or assembly project or supervisory activities in connection therewith constitutes a permanent establishment only if such site, project or activities lasts more than nine months.

b) The furnishing of services, including consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, constitutes a permanent establishment but only where activities of that nature continue (for the same or connected project) within the country for a period or periods aggregating more than six months within any 12-month period.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;

b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;

c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;

d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;

e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;

f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person – other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies – is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person:

a) has and habitually exercises in that State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph; or

b) has no such authority, but habitually maintains in the first-mentioned State a stock of goods or merchandise from which he regularly delivers goods or merchandise on behalf of the enterprise; or

c) habitually secures orders in the first-mentioned State, wholly or almost wholly for the enterprise itself.

6. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when the activities of such an agent are devoted wholly or almost wholly on behalf of that enterprise, he will not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph.

7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment

or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

Income from immovable property

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term "immovable property" shall have the meaning, which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, any rights of claim in respect of immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

Business profits

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere. The expenses to be allowed as deductions by a Contracting State shall include only the expenses that are deductible under the domestic laws of that State. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents, know-how or other rights, or by way of commission or other charges for specific services performed or for management, or, except in the case of banking enterprises, by way of interest on moneys lent to the permanent establishment. Likewise, no account shall be taken, in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents, know-how or other rights, or by way of commission or other charges for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

Shipping and air transport

1. Profits derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in that State.

2. Profits derived by a transportation enterprise which is a resident of a Contracting State from the use, maintenance, or rental of containers (including trailers and other equipment for the transport of containers) used for the transport of goods or merchandise in international traffic shall be taxable only in that Contracting State unless the containers are used solely within the other Contracting State.

3. For the purposes of this Article interest on investments directly connected with the operation of ships or aircraft in international traffic shall be regarded as profits derived from the operation of such ships or aircraft if they are integral to the carrying on of such business, and the provisions of Article 11 shall not apply in relation to such interest.

4. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

Associated enterprises

1. Where
   a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or

   b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

   and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of the State – and taxes accordingly – profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

Article 10

Dividends

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the dividends. This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

Interest

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises, and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State shall be exempt from tax in that State, provided that it is derived and beneficially owned by:

   a) the Government, a political sub-division or a local authority of the other Contracting State; or

   b) (i) in the case of India, the Reserve Bank of India; and
      (ii) in the case of Estonia, the Bank of Estonia; or

   c) any other institution as may be agreed upon from time to time between the competent authorities of the Contracting States through exchange of letters.

4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. The term "interest" shall not include any income, which is treated as a dividend under the provisions of Article 10. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain

taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

Royalties and fees for technical services

1. Royalties or fees for technical services arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties or fees for technical services may also be taxed in the Contracting State in which they arise, and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties or fees for technical services is a resident of the other Contracting State the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the royalties or fees for technical services.

3. a) The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films or films or tapes used for television or radio broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

   b) The term "fees for technical services" as used in this Article means payments of any kind, other than those mentioned in Articles 14 and 15 of this Agreement as consideration for managerial or technical or consultancy services, including the provision of services of technical or other personnel.

4. The provisions of paragraph 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, or fees for technical services being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties or fees for technical services arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties or fees for technical services are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. a) Royalties and fees for technical services shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political sub-division, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties or fees for technical services, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties or fees for technical services was incurred, and such royalties or fees for technical services are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties or fees for technical services shall

be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

b) Where under sub-paragraph a) royalties or fees for technical services do not arise in one of the Contracting States, and the royalties relate to the use of, or the right to use, the right or property, or the fees for technical services relate to services performed, in one of the Contracting States, the royalties or fees for technical services shall be deemed to arise in that Contracting State.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties or fees for technical services, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

Capital gains

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares deriving more than 50 per cent of their value directly or indirectly from immovable property situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

3. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

4. Gains derived by an enterprise of a Contracting State operating ships or aircraft in international traffic from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic, or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in that Contracting State.

5. Gains from the alienation of shares other than those mentioned in paragraph 2 in a company which is a resident of a Contracting State may be taxed in that State.

6. Gains from the alienation of any property other than that referred to in the preceding paragraphs shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

Independent personal services

1. Income derived by an individual who is a resident of a Contracting State from the performance of professional services or other independent activities of a similar character shall be taxable only in that State except in the following circumstances when such income may also be taxed in the other Contracting State:

   a) if he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities; in that case, only so much of the income as is attributable to that fixed base may be taxed in that other State; or

   b) if his stay in the other Contracting State is for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 183 days in any period of 12 months; in that case, only so much of the income as is derived from his activities performed in that other State may be taxed in that other State.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, surgeons, dentists and accountants.

Article 15

Dependent personal services

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, 19, 20 and 21, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first mentioned State if:

   a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned, and

b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and

c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, by an enterprise of a Contracting State may be taxed in that State.

Article 16

Directors` fees

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or any other similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

Artistes sportspersons

1. Notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsperson, from personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsperson in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsperson himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsperson are exercised.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2, shall not apply to income derived from activities performed in a Contracting State by entertainers or sportspersons if the visit to that State is substantially supported by public funds of one or both of the Contracting States or of political subdivisions or local authorities thereof. In such a case, the income shall be taxable only in the Contracting State of which the individual entertainer or sportsperson is a resident.

Article 18

Pensions

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

Article 19

Government service

1. a) Salaries, wages and other similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

   b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

   (i) is a national of that State; or
   (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

2. a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

   b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.

3. The provisions of Articles 15, 16, 17 and 18 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration and to pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 20

Professors, teachers and research scholars

1. An individual who visits one of the Contracting States for the purpose of teaching or carrying out research at a university, college or educational institution recognized by that State, and who immediately before that visit was a resident of that other

Contracting State, shall be taxable only in that other State on any remuneration for such teaching or research. However, this paragraph shall apply only for a period not exceeding two years from the date the individual first visits the first mentioned State.

2. This Article shall apply to income from research only if such research is undertaken by the individual in the public interest and not primarily for the benefit of some private person or persons.

3. For the purposes of this Article, an individual shall be deemed to be a resident of a Contracting State if he is resident in that State in the fiscal year in which he visits the other Contracting State or in the immediately preceding fiscal year.

Article 21

Students

1. A student who is or was a resident of one of the Contracting States immediately before visiting the other Contracting State and who is present in that other Contracting State solely for the purpose of his education or training, shall besides grants, loans and scholarships be exempt from tax in that other State on payments made to him for the purpose of his maintenance, education or training, provided that such payments arise from sources outside that State.

2. In respect of grants, scholarship and remuneration from employment not covered by paragraph 1, a student referred to paragraph 1 shall, in addition, be entitled during such education or training to the same exemptions, reliefs or reductions in respect of taxes available to residents of the Contracting State which he is visiting.

3. The benefits of this Article shall extend only for such period of time as may be reasonable or customarily required to complete the education or training undertaken, but in no event shall any individual have the benefits of this Article, for more than five consecutive years from the date of his first arrival in that other State.

Article 22

Other income

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs

in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, if a resident of a Contracting State derives income from sources within the other Contracting State in form of lotteries, crossword puzzles, races including horse races, card games and other games of any sort or gambling or betting of any nature whatsoever, such income may be taxed in the other Contracting State.

Article 23

Methods for elimination of double taxation

Double taxation shall be eliminated as follows:

1. In India:

a) Where a resident of India derives income which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Estonia, India shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the tax paid in Estonia.

Such deduction shall not, however, exceed that portion of the tax as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income which may be taxed in Estonia.

b) Where in accordance with any provision of the Agreement income derived by a resident of India is exempt from tax in India, India may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

2. In Estonia:

a) Where a resident of Estonia derives income which, in accordance with the provisions of this Agreement, has been taxed in India, Estonia shall, subject to the provisions of sub-paragraphs b) and c) exempt such income from tax.

b) Where a resident of Estonia derives income which in accordance with the provisions of paragraph 2 of Articles 10, 11 and 12 may be taxed in India, Estonia shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident an amount equal to the tax paid in India. Such deduction shall not, however, exceed the part of the tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to such items of income derived from India.

c) Where in accordance with any provision of the Agreement income derived by a resident of Estonia is exempt from tax in Estonia, Estonia may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

Article 24

Non-discrimination

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. The taxation on a permanent establishment, which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State, shall not be less favorably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as preventing a Contracting State from charging the profits of a permanent establishment which a company of the other Contracting State has in the first mentioned State at a rate of tax which is not more than ten percentage points higher than that imposed on the profits of a similar company of the first mentioned Contracting State, nor as being in conflict with the provisions of paragraph 3 of Article 7.

3. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 7 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.

4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

5. The provisions of this Article shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 25

Mutual agreement procedure

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. When it seems advisable in order to reach agreement to have an oral exchange of opinions, such exchange may take place through a Commission consisting of representatives of the competent authorities of the Contracting States.

Article 26

Exchange of information

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information (including documents or certified copies of the documents) as is foreseeable relevant for carrying out the provisions of this Agreement or to the administration or enforcement of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2.

2. Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions. Notwithstanding the foregoing, information received by a Contracting State may be used for other purposes when such information may be used for such other purposes under the laws of both States and the competent authority of the supplying State authorises such use.

3. In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;

b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;

c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information the disclosure of which would be contrary to public policy (*ordre public*).

4. If information is requested by a Contracting State in accordance with this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.

5. In no case shall the provisions of paragraph 3 be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.

Article 27

Assistance in the collection of taxes

1. The Contracting States shall lend assistance to each other in the collection of revenue claims. This assistance is not restricted by Articles 1 and 2. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of this Article.

2. The term "revenue claim" as used in this Article means an amount owed in respect of taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to this Agreement or any other instrument to which the Contracting States are parties, as well as interest, administrative penalties and costs of collection or conservancy related to such amount.

3. When a revenue claim of a Contracting State is enforceable under the laws of that State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that State, prevent its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that State, be accepted for purposes of collection by the competent authority of the other Contracting State. That revenue claim shall be collected by that other State in accordance with the provisions of its laws applicable to the enforcement and collection of its own taxes as if the revenue claim were a revenue claim of that other State.

4. When a revenue claim of a Contracting State is a claim in respect of which that State may, under its law, take measures of conservancy with a view to ensure its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that State, be accepted for purposes of taking measures of conservancy by the competent authority of the other Contracting State. That other State shall take measures of conservancy in respect of that revenue claim in accordance with the provisions of its laws as if the revenue claim were a revenue claim of that other State even if, at the time when such measures are applied, the revenue claim is not enforceable in the first-mentioned State or is owed by a person who has a right to prevent its collection.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 4, a revenue claim accepted by a Contracting State for purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, be subject to the time limits or accorded any priority applicable to a revenue claim under the laws of that State by reason of its nature as such. In addition, a revenue claim accepted by a Contracting State for the purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, have any priority applicable to that revenue claim under the laws of the other Contracting State.

6. Proceedings with respect to the existence, validity or the amount of a revenue claim of a Contracting State shall only be brought before the courts or administrative bodies of that State. Nothing in this Article shall be construed as creating or providing any right to such proceedings before any court or administrative body of the other Contracting State.

7. Where, at any time after a request has been made by a Contracting State under paragraph 3 or 4 and before the other Contracting State has collected and remitted the relevant revenue claim to the first-mentioned State, the relevant revenue claim ceases to be:

a) in the case of a request under paragraph 3, a revenue claim of the first-mentioned State that is enforceable under the laws of that State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that State, prevent its collection, or

b) in the case of a request under paragraph 4, a revenue claim of the first-mentioned State in respect of which that State may, under its laws, take measures of conservancy with a view to ensure its collection,

the competent authority of the first-mentioned State shall promptly notify the competent authority of the other State of that fact and, at the option of the other State, the first-mentioned State shall either suspend or withdraw its request.

8. In no case shall the provisions of this Article be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;

b) to carry out measures which would be contrary to public policy (*ordre public*);

c) to provide assistance if the other Contracting State has not pursued all reasonable measures of collection or conservancy, as the case may be, available under its laws or administrative practice;

d) to provide assistance in those cases where the administrative burden for that State is clearly disproportionate to the benefit to be derived by the other Contracting State.

Article 28

Limitation of benefits

1. Nothing in this Agreement shall affect the application of the domestic provisions to prevent tax evasion or tax avoidance.

2. Benefits of this Agreement shall not be available to a resident of a Contracting State, or with respect to any transaction undertaken by such a resident, if the main purpose or one of the main purposes of the creation or existence of such a resident or of the transaction undertaken by him, was to obtain benefits under this Agreement that would not otherwise be available.

3. The case of legal entities not having *bona fide* business activities shall be covered by the provisions of this Article.

4. Where by reason of this Article a resident of a Contracting State is denied the benefits of this Agreement in the other Contracting State, the competent authority of the other Contracting State shall notify the competent authority of the first-mentioned Contracting State.

Article 29

Members of diplomatic missions and consular posts

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 30

Entry into force

1. The Contracting States shall notify each other in writing, through diplomatic channels, of the completion of the procedures required by the respective laws for the entry into force of this Agreement.
2. This Agreement shall enter into force on the date of the later of the notifications referred to in paragraph 1 of this Article.
3. The provisions of this Agreement shall have effect:

   a) in India, in respect of income derived in any fiscal year beginning on or after the first day of April next following the calendar year in which the Agreement enters into force; and

   b) in Estonia:

      (i) in respect of taxes withheld at source, on income derived on or after the first day of January next following the year in which the Agreement enters into force;

      (ii)in respect of other taxes on income, for taxes chargeable for any fiscal year beginning on or after the first day of January next following the year in which the Agreement enters into force.

Article 31

Termination

This Agreement shall remain in force indefinitely until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving notice of termination at least six months before the end of any calendar year beginning after the expiration of five years from the date of entry into force of the Agreement. In such event, the Agreement shall cease to have effect:

a) in India, in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of April next following the calendar year in which the notice is given;

b) in Estonia,

   (i) in respect of taxes withheld at source, on income derived on or after the first day of January next following the year in which the notice is given;

(ii)in respect of other taxes on income, for taxes chargeable for any taxation year beginning on or after the first day of January next following the year in which the notice is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Tallinn this 19 day of September 20..11., each in the Estonian, Hindi and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Republic of Estonia

For the Republic of India

PROTOCOI

At the signing of the Agreement between the Republic of Estonia and the Republic of India for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income (hereinafter referred to as "the Agreement") the undersigned have agreed upon the following provisions which form an integral part of the Agreement.

1. Ad Article 5

It is understood that on the date of signing of this Agreement none of the agreements for the avoidance of double taxation concluded by Estonia provide for special provision deeming an insurance enterprise of a Contracting State to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums or insures risks in the territory of that other State otherwise than through an agent of independent status.

However, if after that date, such special provision is included in any agreement for the avoidance of double taxation concluded by Estonia, then the competent authority of Estonia shall notify the competent authority of India about such inclusion and after consultations between the competent authorities of the Contracting States, such provision shall also be considered for this Agreement.

2. Ad Article 6

It is understood that all income and gains from the alienation of immovable property referred to in paragraph 2 of Article 6 and situated in a Contracting State may be taxed in that State in accordance with the provisions of Article 13 of this Agreement.

In witness whereof the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Protocol.

Done at Tallinn 19 September 2011....., in duplicate, each in the Estonian, Hindi and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For the Republic of Estonia

For the Republic of India

[ESTONIAN TEXT – TEXTE ESTONIEN]

Eesti Vabariigi

ja

India Vabariigi

vaheline

tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise

ning maksudest hoidumise tõkestamise

leping

Eesti Vabariik ja India Vabariik, soovides sõlmida lepingu tulumaksudega topeltmaksustamise vältimiseks ning maksudest hoidumise tõkestamiseks, et edendada riikide majanduslikku koostööd,

on kokku leppinud järgmises.

Artikkel 1

Isikuline ulatus

Lepingut kohaldatakse selle isiku suhtes, kes on ühe või mõlema lepinguosalise riigi resident.

Artikkel 2

Lepingu ese

1. Lepingut kohaldatakse lepinguosalise riigi, selle kohaliku omavalitsuse üksuse või muu haldusüksuse kehtestatud tulumaksude suhtes, sõltumata nende kogumise viisist.

2. Tulumaksuna käsitatakse tulult või selle osalt võetavat maksu, sealhulgas vallas- või kinnisvara võõrandamisest saadud kasult ning ettevõtja makstud palga kogusummalt võetavat maksu.

3. Maksud, mille suhtes lepingut eelkõige kohaldatakse, on:
   a) Indias tulumaks, sealhulgas selle lisamaks (edaspidi *India maks*);
   b) Eestis tulumaks (edaspidi *Eesti maks*).

4. Lepingut kohaldatakse ka samasele või sama laadi maksule, mis kehtestatakse olemasoleva maksu asemele või sellele lisaks pärast lepingu allakirjutamist. Lepinguosaliste riikide pädevad ametiisikud teevad teineteisele teatavaks asjaomaste maksuseaduste iga tähtsa muudatuse.

Artikkel 3

Põhimõisted

1. Kui kontekst ei nõua teisiti, kasutatakse selles lepingus mõisteid järgmises tähenduses:

a) *India* tähendab India territooriumi, sealhulgas territoriaalmerd ja õhuruumi selle kohal, samuti mereala, kus India teostab oma suveräänseid õigusi ja pädevust India seaduste kohaselt ja kooskõlas rahvusvahelise õigusega, sealhulgas ÜRO mereõiguste konventsiooniga;

b) *Eesti* tähendab Eesti Vabariiki ja geograafilises mõttes Eesti territooriumi ning Eesti territoriaalvetega külgnevaid alasid, kus Eesti võib oma seaduste kohaselt ja kooskõlas rahvusvahelise õigusega teostada oma õigusi merepõhja ja maapõue ning seal leiduvate loodusvarade suhtes;

c) *lepinguosaline riik* ja *teine lepinguosaline riik* on kontekstist olenevalt kas India Vabariik või Eesti Vabariik;

d) *isik* hõlmab füüsilist isikut, äriühingut ja muud isikute ühendust, samuti üksust, mida käsitatakse lepinguosalise riigi maksuseaduste kohaselt maksustatava üksusena;

e) *äriühing* on juriidiline isik või muu üksus, mida maksustatakse kui juriidilist isikut;

f) *ettevõtja* mõistet kohaldatakse mis tahes äritegevuse suhtes;

g) *lepinguosalise riigi ettevõtja* ja *teise lepinguosalise riigi ettevõtja* on kontekstist olenevalt kas ühe või teise lepinguosalise riigi residendist ettevõtja;

h) *rahvusvaheline vedu* on lepinguosalise riigi ettevõtja mere- või õhuvedu, välja arvatud juhul, kui mere- või õhuvedu toimub ainult teises lepinguosalises riigis;

i) *pädev ametiisik* on:

i) Indias rahandusminister, India valitsus või selle volitatud esindaja;

ii) Eestis rahandusminister või tema volitatud esindaja;

j) *kodanik* on:

i) lepinguosalise riigi kodakondsusega füüsiline isik ja

ii) juriidiline isik või muu isikute ühendus, mis on asutatud lepinguosalise riigi seaduste alusel;

k) *maks* on kontekstist olenevalt kas India või Eesti maks, kuid see ei hõlma lepinguga kohalduvate maksudega seoses tehtavaid makseid kohustuse rikkumise eest ega ka nende maksudega seotud sunniraha ja trahve;

l) *majandusaasta* on:

i) Indias finantsaasta, mis algab 1. aprillist;

ii) Eestis tulumaksuga seotud maksuseadustes määratletud maksustamisperiood.

2. Kui lepinguosaline riik kasutab lepingut kohaldades selles määratlemata mõistet ja kui kontekstist ei tulene teisiti, lähtub ta lepingus käsitletud maksudega seotud mõistet tõlgendades selle lepinguosalise riigi seadustes sellel ajal kasutatud määratlusest. Maksuseadustes määratletud mõisted on ülimuslikud teistes seadustes määratletud mõistete suhtes.

Artikkel 4

Resident

1. Selles lepingus tähendab mõiste *lepinguosalise riigi resident* isikut, kes on selle lepinguosalise riigi seaduste alusel maksukohustuslane elu- või asukoha, juhtkonna asukoha, asutamise koha või muu sellise kriteeriumi järgi; mõiste hõlmab ka lepinguosalist riiki, selle kohaliku omavalitsuse üksust ja muud haldusüksust. Mõiste ei hõlma isikut, kes on selle lepinguosalise riigi maksukohustuslane üksnes seetõttu, et tema tuluallikas asub selles lepinguosalises riigis.

2. Kui lõike 1 kohaselt on füüsiline isik mõlema lepinguosalise riigi resident, määratakse tema õiguslik seisund järgmiselt:
   a) ta on selle riigi resident, kus tal on kodu; kui tal on kodu mõlemas riigis, siis on ta selle riigi resident, millega tal on tihedamad isiklikud ja majanduslikud sidemed (*eluliste huvide keskus*);
   b) kui eluliste huvide keskust ei ole võimalik kindlaks määrata või kui isikul ei ole kodu kummaski riigis, siis on ta selle riigi resident, kus ta tavaliselt viibib;
   c) kui isik viibib tavaliselt mõlemas riigis või kui ta ei viibi tavaliselt kummaski neist, siis on ta selle riigi resident, mille kodanik ta on;
   d) kui isik on mõlema lepinguosalise riigi kodanik või kui ta ei ole kummagi lepinguosalise riigi kodanik, lahendatakse küsimus lepinguosaliste riikide pädevate ametiisikute kokkuleppel.

3. Kui isik on lõike 1 kohaselt mõlema lepinguosalise riigi resident, siis lahendatakse küsimus lepinguosaliste riikide pädevate ametiisikute kokkuleppel, arvestades isiku kõrgeima juhtimisorgani asukohta või muud asjaomast tegurit; see ei kehti füüsilise isiku kohta. Kui kokkuleppele ei jõuta, ei käsitata isikut kummagi lepinguosalise riigi residendina ja lepingus ettenähtud eeliseid talle ei kohaldata.

Artikkel 5

Püsiv tegevuskoht

1. Selles lepingus tähendab mõiste *püsiv tegevuskoht* äritegevuse kindlat kohta, mille kaudu täielikult või osaliselt toimub ettevõtja äritegevus.

2. Püsivaks tegevuskohaks peetakse esmajoones:
   a) juhtkonna asukohta;
   b) filiaali;
   c) kontorit;
   d) tehast;
   e) töökoda;
   f) müügikohta;
   g) ladu, kus pakutakse ladustamisvõimalust teistele isikutele;
   h) talu, istandust või muud kohta, kus tegeletakse põllumajanduse, metsanduse, taimekasvatuse või muu sellega seonduvaga ja
   i) kaevandust, nafta- ja gaasipuurauku, karjääri või muud loodusvarade kaevandamise kohta.

3. a) Ehitusplatsi või ehitus-, montaaži- või seadmestamistöid ning nende üle teostatavat järelevalvet käsitatakse püsiva tegevuskohana, kui platsil tegutsetakse, selliseid töid tehakse või nende järele valvatakse üle üheksa kuu.
   b) Teenuste pakkumist, sealhulgas nõustamist, millega tegelevad ettevõtja töötajad või selleks palgatud muud isikud käsitatakse püsiva tegevuskohana, kui selline tegevus kestab riigis (sama või seotud projektina) vähemalt kuus kuud 12kuulise ajavahemiku jooksul.

4. Eelmistest lõigetest olenemata ei peeta püsivaks tegevuskohaks ettevõtja äritegevuse kindlat kohta, kus:
   a) ettevõtja kasutab ehitist üksnes talle kuuluva kauba ladustamiseks või väljapanekuks;
   b) ettevõtja hoiab oma kaubavaru üksnes ladustamiseks või väljapanekuks;
   c) ettevõtja hoiab endale kuuluvat ja teisele ettevõtjale üksnes töötlemiseks antavat kaupa;
   d) ostetakse üksnes ettevõtjale vajalikku kaupa või kogutakse talle vajalikku teavet;
   e) tehakse muid üksnes ettevõtjale vajalikke ettevalmistus- või abitöid;
   f) tehakse ettevõtjale vajalikke ettevalmistus- või abitöid mitmel punktides a–e loetletud eesmärgil.

5. Kui isik tegutseb lepinguosalises riigis teise lepinguosalise riigi ettevõtja nimel siis lõigetest 1 ja 2 olenemata on ettevõtjal esimesena nimetatud riigis püsiv tegevuskoht nende tehingute kaudu, mis on teinud tema nimel tegutsev isik (see lõige ei kehti lõikes 6 nimetatud isikute kohta), kui selline isik:

   a) on volitatud sõlmima ja tavaliselt sõlmib selles riigis ettevõtja nimel lepinguid, välja arvatud juhul, kui isiku tegevus piirdub lõikes 4 loetletud eesmärkidel tehtavate toimingutega, mis ei muuda äritegevuse kindla koha kaudu toimuvat tegevust selle lõike tähenduses püsivas tegevuskohas toimuvaks või
   b) ei ole volitatud lepinguid sõlmima, kuid ta tavaliselt hoiab esimesena nimetatud riigis kaubavaru, mida ta regulaarselt ettevõtja nimel kohale toimetab või
   c) tavaliselt kinnitab tellimusi valdavalt ettevõtja nimel esimesena nimetatud riigis.

6. Ettevõtjal ei ole teises lepinguosalises riigis püsivat tegevuskohta, kui tema äritegevus selles riigis toimub ainult maakleri, komisjonäri või muu sõltumatu vahendaja kaudu ja selle isiku tegevust võib käsitada tema tavapärase äritegevusena. Kui selline isik tegutseb valdavalt nimetatud ettevõtja huvides, ei ole isik selle lõike tähenduses sõltumatu vahendaja.

7. Kui lepinguosalise riigi residendist äriühing kontrollib teise lepinguosalise riigi residendist äriühingut või kui äriühingu tegevus toimub püsiva tegevuskoha kaudu või muul viisil selles teises riigis, ei anna see alust käsitada üht äriühingut teise äriühingu püsiva tegevuskohana.

Artikkel 6

Kinnisvaratulu

Tulu, sealhulgas põllumajandusest või metsandusest saadud tulu, mida lepinguosalise riigi resident saab teises lepinguosalises riigis asuvast kinnisvarast, võib maksustada see teine lepinguosaline riik.

Mõiste *kinnisvara* määratletakse vara asukoha riigi seaduste alusel. Mõiste hõlmab igal juhul kinnisasja päraldist, kinnisvaraga seotud nõudeõigust, eluskarja, põllumajanduses ja metsanduses kasutatavat seadet, maaomandit käsitleva seadusega sätestatud õigust, kinnisvara kasutusvaldust ning õigust saada tasu maavara leiukoha ja loodusvara kasutamise või kasutusõiguse eest; kinnisvarana ei käsitata laeva, paati ega õhusõidukit.

Lõiget 1 kohaldatakse kinnisvara isiklikust kasutamisest, rendile- või üürileandmisest või muul viisil kasutamisest saadud tulu suhtes.

4. Lõikeid 1 ja 3 kohaldatakse ka kutsetegevuses ja ettevõtluses kasutatavast kinnisvarast saadud tulu suhtes.

Artikkel 7

Ärikasum

1. Lepinguosalise riigi ettevõtja kasumi maksustab ainult see lepinguosaline riik. Kui ettevõtja tegutseb püsiva tegevuskoha kaudu ka teises lepinguosalises riigis, võib seal maksustada selle kasumiosa, mida saab omistada püsivale tegevuskohale.

2. Lõiget 3 arvestades käsitavad lepinguosalised riigid püsivale tegevuskohale omistatava kasumina seda kasumit, mida püsiv tegevuskoht eeldatavasti saaks, tegutsedes iseseisvalt samadel või sama laadi tingimustel samal või sama laadi tegevusalal kui teise lepinguosalise riigi ettevõtja, kelle püsiv tegevuskoht ta on.

3. Püsivale tegevuskohale omistatavat kasumit arvestades võib tuludest maha arvata juhtimis- ja halduskulud ning püsiva tegevuskoha äritegevusega seotud muud kulud, sõltumata sellest, kas need tekkisid püsiva tegevuskoha riigis või mujal. Lepinguosaline riik lubab püsiva tegevuskoha kasumi arvestamisel tuludest maha arvata ainult sellised kulud, mida võib maha arvata selle riigi seaduste alusel. Selline mahaarvamine ei ole lubatud summade osas, mida püsiv tegevuskoht maksab peakontorile või sama ettevõtja muule kontorile litsentsitasuna või muu maksena patendi, oskusteabe või muu õiguse kasutamise eest, või komisjonitasuna osutatud teenuse või juhtimise eest, või intressina püsivale tegevuskohale laenatud raha eest (viimane ei kehti krediidiasutuse kohta); eelnev ei kehti tegelike kulutuste hüvitamise kohta. Samuti ei võeta püsivale tegevuskohale omistatava kasumi arvestamisel arvesse summasid, mida püsiv tegevuskoht kohustab peakontorit või sama ettevõtja muud kontorit tasuma litsentsitasuna või muu maksena patendi, oskusteabe või muu õiguse kasutamise eest, või komisjonitasuna osutatud teenuse või juhtimise eest, või intressina püsivale tegevuskohale laenatud raha eest (viimane ei kehti krediidiasutuse kohta); eelnev ei kehti tegelike kulutuste hüvitamise kohta

4. Kui lepinguosalises riigis on püsivale tegevuskohale omistatavat kasumit arvestades tavaliselt jaotatud ettevõtja kogukasum ettevõtja osade vahel proportsionaalselt, ei ole lõikega 2 vastuolus lepinguosalise riigi õigus kasutada nimetatud meetodit juhul, kui meetodi rakendamise tulemus on kooskõlas selle artikli põhimõtetega.

5. Kasumit ei omistata püsivale tegevuskohale, kui ettevõtja ostab selle kaudu kaupa ainult oma tarbeks.

6. Eelmistes lõigetes käsitletud kasumit arvestades rakendatakse igal aastal sama meetodit, kui ei ole küllaldast põhjust seda muuta.

7. Kui kasum hõlmab lepingu teistes artiklites käsitletud tulu, kohaldatakse sellele teisi asjakohaseid sätteid.

Artikkel 8

Mere- ja õhuvedu

1. Lepinguosalise riigi ettevõtja rahvusvahelistest mere- ja õhuvedudest saadud kasumi maksustab ainult see lepinguosaline riik.

2. Lepinguosalise riigi residendist transpordiettevõtja kaupade veos kasutatavate konteinerite (sealhulgas konteinerite veos kasutatavate treilerite ja nendega seotud seadmete) kasutamisest, hooldamisest või rentimisest saadud kasumi maksustab ainult see lepinguosaline riik, välja arvatud juhul, kui konteinereid kasutatakse ainult teises lepinguosalises riigis.

3. Selle artikli kohaldamisel käsitatakse rahvusvahelistest mere- või õhuvedudest saadavat investeeringute intressitulu mere- või õhuvedudest saadava kasumina, kui see on sellise äritegevuse lahutamatu osa ja sellisele intressile artiklit 11 ei kohaldata.

4. Lõiget 1 kohaldatakse ka kasumi suhtes, mis on saadud osalusest puulis või muud liiki ühises äritegevuses või rahvusvahelises veoorganisatsioonis.

Artikkel 9

Seotud ettevõtjad

1. Kui

   a) lepinguosalise riigi ettevõtja otse või kaudselt osaleb teise lepinguosalise riigi ettevõtja juhtimises, kontrollib ettevõtjat või kui tal on osalus ettevõtja osa- või aktsiakapitalis või

   b) samad isikud otse või kaudselt osalevad mõlema lepinguosalise riigi ettevõtja juhtimises, kontrollivad ettevõtjaid või kui neil on osalus mõlema ettevõtja osa- või aktsiakapitalis

   ning kui ettevõtjad järgivad omavahelistes äri- ja rahandussuhetes sõltumatute ettevõtjate vahel kokkulepitust erinevaid tingimusi, mille tõttu jääb ettevõtja kasum eeldatavast väiksemaks, loetakse ettevõtja kasumiks eeldatav kasum ja see maksustatakse asjakohaselt.

2. Kui lepinguosaline riik arvab oma ettevõtja kasumi hulka ja asjakohaselt maksustab tulu, mida on teises lepinguosalises riigis maksustatud selle lepinguosalise riigi ettevõtja kasumina ja mille oleks saanud esimesena nimetatud lepinguosalise riigi ettevõtja, kui ettevõtjad oleksid omavahelistes suhetes järginud sama laadi tingimusi nagu sõltumatud ettevõtjad, korrigeerib teine lepinguosaline riik kasumilt tasutavat maksusummat. Maksusummat korrigeerides arvestatakse lepingu teisi sätteid ja lepinguosaliste riikide pädevad ametiisikud konsulteerivad vajaduse korral teineteisega.

Artikkel 10

Dividend

1. Dividendi, mida lepinguosalise riigi residendist äriühing maksab teise lepinguosalise riigi residendile, võib maksustada see teine riik.

2. Dividendi võib maksustada ka dividende maksva äriühingu residendiriik selle riigi seaduste kohaselt; kui dividendi saaja on teise lepinguosalise riigi resident, ei või dividendilt võetava maksu määr ületada 10 protsenti dividendi brutosummast.
   Lõiget ei kohaldata äriühingu selle kasumi maksustamisele, millest dividendi makstakse.

3. Selles artiklis käsitatakse dividendina tulu osalusest või muust kasumi saamise õigusest (mis ei ole võlanõue) ning muud tulu, mida maksustatakse nagu tulu osalusest või muud kasumijaotist seda maksva äriühingu residendiriigi seaduste kohaselt.

4. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, kui lepinguosalise riigi residendist dividendisaaja äri- või kutsetegevus toimub püsiva tegevuskoha või kindla koha kaudu teises lepinguosalises riigis, mille resident dividendi maksev äriühing on, ning ta saab dividendi seoses püsiva tegevuskoha või kindla koha kaudu toimuva äri- või kutsetegevusega. Sel juhul kohaldatakse artiklit 7 või 14.

5. Kui lepinguosalise riigi residendist äriühing saab tulu teisest lepinguosalisest riigist, ei või see teine riik maksustada äriühingu makstavat dividendi ega jaotamata kasumit, kuigi need sisaldavad tulu, mis on tekkinud selles teises riigis; see ei kehti teise lepinguosalise riigi residendile makstava dividendi kohta ega sellelt osaluselt makstava dividendi kohta, mis on seotud selles teises riigis asuva püsiva tegevuskohaga või kindla kohaga.

Artikkel 11

Intress

1. Intressi, mis tekib lepinguosalises riigis ja mida makstakse teise lepinguosalise riigi residendile, võib maksustada see teine riik.

2. Nimetatud intressi võib oma seaduste kohaselt maksustada ka see lepinguosaline riik, kus intress tekib; kui intressi saaja on teise lepinguosalise riigi resident, ei või intressilt võetava maksu määr ületada 10 protsenti intressi brutosummast.

3. Lõikest 2 olenemata ei maksusta lepinguosaline riik selles riigis tekkivat intressi, mille saaja on:

   a) teise lepinguosalise riigi valitsus, selle kohaliku omavalitsuse üksus või muu haldusüksus või

   b) i) Indias India Reservpank ja

      ii) Eestis Eesti Pank või

   c) muu asutus, kui pädevad ametiisikud selles kirjalikult kokku lepivad.

4. Selles artiklis käsitatakse intressina tulu võlanõudest, olenemata sellest, kas nõue on tagatud või tagamata ja kas see on seotud õigusega osaleda võlgniku kasumis või mitte, eelkõige tulu valitsuse väärtpaberitest või võlakohustustest ja nendega seotud maksetest. Mõiste *intress* ei hõlma artikli 10 kohaselt dividendina käsitatavat tulu. Hilinenud makse eest võetavat viivist selle artikli tähenduses intressina ei käsitata.

5. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, kui lepinguosalise riigi residendist intressisaaja äri- või kutsetegevus toimub püsiva tegevuskoha või kindla koha kaudu teises lepinguosalises riigis, kus intress tekib ja kus ta saab intressi püsiva tegevuskoha või kindla koha kaudu toimuva äri- või kutsetegevusega seotud võlanõudelt. Sel juhul kohaldatakse artiklit 7 või 14.

6. Intress on tekkinud lepinguosalises riigis, kui intressi maksab selle riigi resident. Kui võlgnevus, millelt intressi makstakse, on seotud püsivas tegevuskohas või kindlas kohas toimuva äri- või kutsetegevusega ning kui intressi maksmise kulu kannab püsiv tegevuskoht või kindel koht, on intress tekkinud püsiva tegevuskoha või kindla koha riigis, olenemata sellest, kas intressi maksja on lepinguosalise riigi resident või mitte.

7. Kui intressi maksja ja intressi saaja või nende mõlema ning muu isiku erisuhte tõttu ületab võlanõude eest makstava intressi summa selle summa, milles oleksid intressi maksja ja intressi saaja kokku leppinud ilma sellise suhteta, kohaldatakse seda artiklit ainult viimati nimetatud summa suhtes. Enammakstud intress maksustatakse kummagi lepinguosalise riigi seaduste kohaselt, arvestades lepingu teisi sätteid.

Artikkel 12

Litsentsitasu ja tehnilise teenuse tasu

1. Litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu, mis tekib lepinguosalises riigis ja mida makstakse teise lepinguosalise riigi residendile, võib maksustada see teine riik.

2. Nimetatud litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu võib oma seaduste kohaselt maksustada ka see lepinguosaline riik, kus litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu tekib; kui litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu saaja on teise lepinguosalise riigi resident, ei või litsentsitasult või tehnilise teenuse tasult võetava maksu määr ületada 10 protsenti litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu brutosummast.

3. a) Selles artiklis käsitatakse litsentsitasuna makset, mida saadakse kirjandus- või kunstiteose (sealhulgas kino- või telefilmi või raadio- või televiosioonisaate salvestise) või teadustöö autoriõiguse, patendi, kaubamärgi, disaini või mudeli, plaani või salajase valemi või tehnoloogilise protsessi kasutamise või kasutamise õiguse eest või tööstus-, kaubandus-

või teadusseadme kasutamise või kasutamise õiguse eest või tööstusliku, kaubandusliku või teadusalase oskusteabe eest.

b) Selles artiklis käsitatakse tehnilise teenuse tasuna artiklites 14 ja 15 käsitlemata makset juhtimis-, tehnilise- või nõustamisteenuse eest, sealhulgas tasu tehnilise- või muu personaliteenuse eest.

4. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, kui lepinguosalise riigi residendist litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu saaja äri- või kutsetegevus toimub püsiva tegevuskoha või kindla koha kaudu teises lepinguosalises riigis, kus litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu tekib ja kus ta saab litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu püsiva tegevuskoha või kindla koha kaudu toimuvas äri- või kutsetegevuses kasutatavast õigusest või varast. Sel juhul kohaldatakse artiklit 7 või 14.

5. a) Litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu on tekkinud lepinguosalises riigis, kui tasu maksja on see lepinguosaline riik, selle kohalik omavalitsusüksus või muu haldusüksus või selle riigi resident. Kui litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu maksmise kohustus on seotud püsivas tegevuskohas või kindlas kohas toimuva äri- või kutsetegevusega ning litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu maksmise kulu kannab püsiv tegevuskoht või kindel koht, on litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu tekkinud püsiva tegevuskoha või kindla koha riigis, olenemata sellest, kas litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu maksja on lepinguosalise riigi resident või mitte.

b) Kui punkti a kohaselt ei ole litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu tekkinud kummaski lepinguosalises riigis ja litsentsitasu on seotud õiguse või vara kasutamise või kasutamise õigusega või tehniline teenus on seotud teenuse osutamisega ühes lepinguosalises riigis, on litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu tekkinud selles lepinguosalises riigis.

6. Kui litsentsitasu maksja ja litsentsitasu saaja või nende mõlema ja muu isiku erisuhte tõttu ületab asja kasutamise, kasutamise õiguse või oskusteabe eest makstav litsentsitasu või tehnilise teenuse tasu selle summa, milles oleksid litsentsitasu maksja ja litsentsitasu saaja kokku leppinud ilma sellise suhteta, kohaldatakse seda artiklit ainult viimati nimetatud summa suhtes. Enammakstud tasud maksustatakse kummagi lepinguosalise riigi seaduste kohaselt, arvestades lepingu teisi sätteid.

Artikkel 13
Kasu vara võõrandamisest

Kui lepinguosalise riigi resident saab kasu artiklis 6 määratletud ja teises lepinguosalises riigis asuva kinnisvara võõrandamisest, võib kasu maksustada see teine riik.

Kui lepinguosalise riigi resident võõrandab osaluse, mille väärtus tuleneb vähemalt 50 protsendi ulatuses otseselt või kaudselt teises lepinguosalises riigis asuvast kinnisvarast, võib võõrandamisest saadud kasu maksustada see teine riik.

Kui lepinguosalise riigi resident saab kasu sellise vallasvara võõrandamisest, mida ta kasutab teises lepinguosalises riigis püsiva tegevuskoha äritegevuses või kindlas kohas oma kutsealal tegutsedes, või püsiva tegevuskoha (eraldi või koos ettevõttega) või kindla koha võõrandamisest, võib kasu maksustada see teine riik.

Kui lepinguosalise riigi ettevõtja saab kasu rahvusvahelises veos kasutatava laeva või õhusõiduki või nende kasutamisega seotud vallasvara võõrandamisest, maksustab kasu ainult see lepinguosaline riik.

Lõikes 2 käsitlemata lepinguosalise riigi residendist ettevõtja osaluse võõrandamisest saadava kasu võib maksustada see riik.

Eelmistes lõigetes käsitlemata vara võõrandamisest saadava kasu maksustab ainult lepinguosaline riik, mille resident on vara võõrandaja.

Artikkel 14
Kutsetegevus

1. Lepinguosalise riigi residendist füüsilise isiku kutsetegevusest või ettevõtlusest saadud tulu maksustab ainult see lepinguosaline riik; saadud tulu võib maksustada ka teine lepinguosaline riik, kui täidetud on järgmised tingimused:
   a) kui isik tegutseb teises lepinguosalises riigis asuvas kindlas kohas; sel juhul maksustatakse teises lepinguosalises riigis ainult see tuluosa, mis on omistatav sellele kindlale kohale või

b) kui isik viibib teises lepinguosalises riigis kaheteistkümnekuulise perioodi vältel kokku vähemalt 183 päeva; sel juhul maksustatakse teises lepinguosalises riigis ainult see osa tulust, mida ta saab selles teises riigis toimuvast tegevusest.

2. Selles lepingus käsitatakse kutsetegevusena eraviisilist teadus- ja haridustööd, kirjandus- ja kunstitegevust ning arsti, juristi, inseneri, arhitekti, kirurgi, hambaarsti ja raamatupidaja erapraksist või muud seda laadi tegevust.

Artikkel 15

Töötasu

1. Arvestades artikleid 16, 18, 19, 20 ja 21 maksustab lepinguosalise riigi residendi palka ja töösuhtest saadud muu tasu ainult see riik. Kui lepinguosalise riigi resident on töötanud ka teises lepinguosalises riigis, võib nimetatud tasu maksustada see teine riik.

2. Lõikest 1 olenemata maksustab lepinguosalise riigi residendi teises lepinguosalises riigis töösuhtest saadud tasu ainult esimesena nimetatud riik, kui:
   a) tasu saaja viibib teises lepinguosalises riigis kokku kuni 183 päeva majandusaastal algava või lõppeva kaheteistkümnekuulise perioodi vältel ja
   b) tasu maksab tööandja või tasu makstakse selle tööandja nimel, kes ei ole teise lepinguosalise riigi resident ja
   c) tööandja ei maksa tasu teises riigis asuva püsiva tegevuskoha või kindla koha kaudu.

3. Eelmistest lõigetest olenemata võib lepinguosaline riik maksustada oma ettevõtja rahvusvahelises veos kasutataval laeval või õhusõidukil töötamise eest saadud tasu.

Artikkel 16

Juhatuse liikme tasu

Juhatuse liikme töötasu ja muud seda laadi tasu, mida lepinguosalise riigi resident saab teise lepinguosalise riigi residendist äriühingu juhatuse või muu samalaadse organi liikmena, võib maksustada see teine riik.

Artikkel 17

Esineja ja sportlase tulu

1. Artiklitest 7, 14 ja 15 olenemata võib lepinguosalise riigi residendi tulu, mida ta saab teises lepinguosalises riigis meelelahutajana teatris, filmis, raadios, televisioonis või mujal esinemise eest või muusiku või sportlasena tegutsedes, maksustada see teine riik.

2. Artiklitega 7, 14 ja 15 ei ole vastuolus, kui meelelahutaja või sportlase teenitud tulu, mis laekub tema asemel mõnele teisele isikule, maksustab lepinguosaline riik, kus meelelahutaja või sportlane tegutseb.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, kui meelelahutaja või sportlane saab tulu lepinguosalises riigis toimuvast tegevusest, mida peamiselt rahastatakse ühe või mõlema lepinguosalise riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või muu haldusüksuse vahenditest. Sel juhul maksustab tulu ainult see lepinguosaline riik, kus meelelahutaja või sportlane on resident.

Artikkel 18

Pension

Lepinguosalise riigi residendi pensioni ja varasema töötamise eest saadava muu seda laadi tasu maksustab ainult see riik, välja arvatud artikli 19 lõikes 2 nimetatud pension.

Artikkel 19

Avalik teenistus

1. a) Palka ja muud tasu, mida lepinguosaline riik, selle kohaliku omavalitsuse üksus või muu haldusüksus maksab isikule riigi, omavalitsusüksuse või muu haldusüksuse asutuses töötamise eest, maksustab ainult see riik; sätet ei kohaldata pensionile.

b) Sellist palka ja muud tasu maksustab ainult teine lepinguosaline riik, kui isik on töötanud selles riigis ning ta on:

i) selle riigi resident ja kodanik või

ii) selle riigi resident, kuid tema residentsus tuleneb ka muust asjaolust kui töötamine.

2. a) Pensioni, mida lepinguosaline riik, selle kohaliku omavalitsuse üksus või muu haldusüksus maksab või mida nende loodud fondidest makstakse isikule töötamise eest selle riigi, omavalitsusüksuse või muu haldusüksuse asutuses, maksustab ainult see riik.

b) Sellist pensioni maksustab ainult teine lepinguosaline riik, kui pensioni saaja on teise riigi resident ja kodanik.

3. Lepinguosalise riigi, selle kohaliku omavalitsuse üksuse või muu haldusüksuse äritegevusega seotud töö eest saadud palga ja muu tasu ning pensioni suhtes kohaldatakse artikleid 15, 16, 17 ja 18.

Artikkel 20

Õppejõu, õpetaja ja teadlase tulu

1. Kui lepinguosalise riigi ülikoolis, kolledžis või muus tunnustatud haridusasutuses õpetab või teeb uurimistööd isik, kes on teise lepinguosalise riigi resident või oli seda vahetult enne lepinguosalisse riiki tulekut, maksustatakse tema tulu ainult selles teises riigis; lõiget kohaldatakse kahe aasta jooksul alates tema esimesest sel eesmärgil toimunud külastusest esimesena nimetatud riiki.

2. Seda artiklit kohaldatakse uurimistöö tegemise eest saadavale tulule ainult juhul, kui isik teeb uurimistööd avalikes huvides, mitte erahuvides.

3. Selles artiklis on isik lepinguosalise riigi resident, kui ta on selle riigi resident majandusaastal, mil ta külastab teist lepinguosalist riiki või kui ta oli resident vahetult eelneval majandusaastal.

Artikkel 21

Üliõpilase tulu

1. Lepinguosaline riik ei maksusta lisaks stipendiumidele ning laenudele tema territooriumil üksnes õpingutel või praktikal viibiva üliõpilase ülalpidamiseks, õpinguteks või praktikaks tehtavaid väljamakseid, kui isik on teise lepinguosalise riigi resident või oli seda vahetult enne õppima või praktikale asumist ja väljamakse tehakse väljaspool õppimis- või praktikakoha riiki asuvast allikast.

2. Lõikes 1 käsitlemata stipendiumide ja töösuhtest saadud tasude osas on lõikes 1 nimetatud üliõpilasel õpingute või praktika jooksul õigus saada samasuguseid maksuvabastusi, -soodustusi või –vähendusi nagu külastatava riigi residentidel.

3. Selle artikli soodustused kehtivad mõistliku aja või õpingute või praktika läbimiseks tavapäraselt nõutava aja jooksul, kuid mitte ühelgi juhul ei saa füüsiline isik selle artikli soodustusi kasutada kauem kui viis järjestikust aastat alates tema esimesest saabumisest teise riiki.

Artikkel 22

Muu tulu

1. Lepinguosalise riigi residendi tulu, mida lepingu eelmistes artiklites ei ole käsitletud, maksustab olenemata tulu tekkimise kohast ainult see riik.

2. Lõiget 1 ei kohaldata selle tulu suhtes, mida lepinguosalise riigi resident saab teises lepinguosalises riigis püsiva tegevuskoha kaudu tegutsedes või selles teises riigis asuvas kindlas kohas toimuvast kutsetegevusest, kui õigused või vara, millest tulu on tekkinud, on seotud püsiva tegevuskohaga või kindla kohaga; sellistel juhtudel kohaldatakse artiklit 7 või 14. Lõiget ei kohaldata artikli 6 lõikes 2 määratletud kinnisvarast saadud tulu suhtes.

3. Kui lepinguosalise riigi resident saab tulu loterii, ristsõnade, võidusõitude, sealhulgas hobuste võiduajamiste, kaardimängude või muu mängu, hasartmängu või kihlveo eest teises lepinguosalises riigis, siis olenemata lõikest 1 võib selle tulu maksustada teine lepinguosaline riik.

Artikkel 23

Topeltmaksustamise kõrvaldamiseks kasutatavad meetodid

Topeltmaksustamist kõrvaldatakse järgmiselt:

1. Indias:

a) Kui India resident saab tulu, mida selle lepingu kohaselt võib maksustada Eestis, lubab India residendi tulult tasutavast maksust maha arvata summa, mis võrdub Eestis tasutud maksuga. Mahaarvatav summa ei ületa maksu seda osa, mis on arvutatud enne maksukohustuse vähendamist tulult, mida võib maksustada Eestis.

b) Kui India residendi tulu on selle lepingu kohaselt Indias maksust vabastatud, võib India sellest hoolimata residendi ülejäänud maksukoormuse arvutamisel vabastatud tulu osa arvesse võtta.

2. Eestis:

a) Kui Eesti resident saab tulu, mida selle lepingu kohaselt on maksustatud Indias, vabastab Eesti selle tulu maksust, arvestades punkte b ja c.

b) Kui Eesti resident saab tulu, mida artikli 10 lõike 2, artikli 11 lõike 2 või artikli 12 lõike 2 kohaselt võib maksustada Indias, lubab Eesti residendi tulumaksust maha arvata summa, mis võrdub Indias tasutud maksuga. Mahaarvatav summa ei ületa maksu seda osa, mis on arvutatud enne maksukohustuse vähendamist tulult, mida võib maksustada Indias.

c) Kui Eesti residendi tulu on selle lepingu kohaselt Eestis maksust vabastatud, võib Eesti sellest hoolimata residendi ülejäänud maksukoormuse arvutamisel vabastatud tulu osa arvesse võtta.

Artikkel 24

Võrdne kohtlemine

1. Lepinguosaline riik maksustab teise lepinguosalise riigi kodanikku ja kohaldab talle maksustamisega kaasnevaid nõudeid samamoodi nagu oma kodanikule samadel asjaoludel. Seda lõiget kohaldatakse olenemata artiklist 1 ka isikule, kes ei ole kummagi lepinguosalise riigi resident.

2. Lepinguosalise riigi ettevõtja teises lepinguosalises riigis asuvat püsivat tegevuskohta maksustatakse samadel alustel kui teise lepinguosalise riigi samal tegevusalal tegutsevat ettevõtjat. See lõige ei takista lepinguosalisel riigil maksustada teise lepinguosalise riigi ettevõtja esimesena nimetatud riigis asuvat püsivat tegevuskohta kuni kümme protsenti kõrgema maksumääraga kui on kehtestatud esimesena nimetatud riigi sarnase ettevõtja kasumile ega ole vastuolus artikli 7 lõikega 3.

3. Lepinguosalise riigi ettevõtja võib maksustatavat kasumit arvestades sellest maha arvata teise lepinguosalise riigi ettevõtjale makstud intressi, litsentsitasu ja muu väljamakse samadel alustel nagu oma lepinguosalise riigi residendi puhul; sätet ei kohaldata artikli 9 lõikes 1, artikli 11 lõikes 7 ega artikli 12 lõikes 6 nimetatud juhtudel.

4. Lepinguosalise riigi ettevõtjat, milles teise lepinguosalise riigi residendil on otsene või kaudne osalus, ei maksustata kõrgemalt ega esitata talle maksustamisega seotud lisanõudeid võrreldes sama lepinguosalise riigi samalaadse ettevõtjaga.

5. Seda artiklit ei tõlgendata kui lepinguosalise riigi kohustust võimaldada teise lepinguosalise riigi residendile tema perekonnaseisu või perekondlike kohustuste tõttu samasugust maksusoodustust, -vabastust või -vähendust, mida ta võimaldab oma residendile.

6. Seda artiklit kohaldatakse olenemata artiklist 2 kõigile maksudele.

Artikkel 25

Vastastikuse kokkuleppe menetlus

1. Kui isik arvab, et lepinguosalise riigi tegevus põhjustab või võib põhjustada tema sellist maksustamist, mis ei ole lepinguga kooskõlas, võib ta lepinguosaliste riikide seadustest sõltumata esitada kaebuse oma lepinguosalise riigi pädevale ametiisikule; kui tema kaebuse suhtes tuleb kohaldada artikli 24 lõiget 1, esitab ta asja menetlemiseks selle lepinguosalise riigi pädevale ametiisikule, mille kodanik ta on. Kaebus esitatakse menetlemiseks kolme aasta jooksul alates päevast, millal saadi teada lepingut rikkuvat maksustamist põhjustavast tegevusest.

2. Kui kaebus on pädeva ametiisiku arvates õigustatud ja ta ei leia rahuldavat lahendust, püüab ametiisik kaebuse lahendada vastastikusel kokkuleppel teise lepinguosalise riigi pädeva ametiisikuga, järgides põhimõtet, et lepingut rikkuvat maksustamist tuleb vältida. Kokkulepe täidetakse lepinguosaliste riikide õiguses ettenähtud ajapiirangut kohaldamata.

3. Lepinguosaliste riikide pädevad ametiisikud püüavad lepingu tõlgendamisel ja kohaldamisel tekkivad küsimused lahendada vastastikusel kokkuleppel. Topeltmaksustamise vältimiseks võivad nad teineteisega konsulteerida ka lepingus käsitlemata juhtudel.

4. Lepinguosaliste riikide pädevad ametiisikud võivad eelmistes lõigetes käsitletud kokkuleppele jõudmiseks suhelda teineteisega vahetult. Kui kokkuleppe saavutamiseks tekib vajadus suulise mõttevahetuse järele, võivad lepinguosaliste riikide pädevad ametiisikud üksteisega suhelda nende esindajatest moodustatud komisjoni kaudu.

Artikkel 26

Teabevahetus

1. Lepinguosaliste riikide pädevad ametiisikud vahetavad lepingu täitmiseks ja riigisiseste õigusaktide kohaldamiseks eeldatavalt asjakohast teavet (sealhulgas dokumente või dokumentide kinnitatud koopiaid) lepinguosalises riigis, selle kohaliku omavalitsuse üksuses või muus haldusüksuses kehtestatud maksude kohta tingimusel, et maksustamine ei ole lepinguga vastuolus. Artiklid 1 ja 2 teabevahetust ei piira.

2. Lepinguosaline riik käsitab teisest lepinguosalisest riigist lõike 1 alusel saadud teavet salajasena samamoodi nagu oma seaduste alusel saadud teavet; teave antakse üksnes isikule ja ametivõimule (sealhulgas kohtud ja haldusasutused), kes lõikes 1 viidatud makse määrab, kogub või sisse nõuab või maksudega seotud kaebusi lahendab või teostab eeltoodu üle järelevalvet. Teavet kasutatakse ainult eelloetletud eesmärkidel. Teavet võib avaldada avalikul kohtuistungil või kohtuotsuses. Eelnevast olenemata võib lepinguosaline riik saadud teavet kasutada teistel eesmärkidel, kui seda lubavad mõlema lepinguosalise riigi seadused ja teavet edastava lepinguosalise riigi pädev ametiisik kiidab sellise kasutuse heaks.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei tõlgendata lepinguosalise riigi kohustusena:
   a) rakendada haldusabinõusid, mis on vastuolus lepinguosaliste riikide seaduste ja halduspraktikaga;
   b) anda teavet, mis ei ole lepinguosaliste riikide seaduste alusel või tavapärases haldusmenetluses kättesaadav;
   c) anda teavet, mis sisaldab äri- või kutsesaladust või tootmisprotsessi käsitlevaid salajasi andmeid, või teavet, mille avaldamine on vastuolus avaliku korraga.

4. Kui lepinguosaline riik on selle artikli kohaselt taotlenud teavet, siis teine lepinguosaline riik võtab nõutud teabe saamiseks meetmeid ka juhul, kui see teine lepinguosaline riik ei vaja sellist maksualast teavet enda tarbeks. Eelmises lauses sätestatud kohustus on piiratud lõikega 3, kuid seda piirangut ei või ühelgi juhul tõlgendada kui lepinguosalise riigi õigust keelduda teabe andmisest ainult riigisisese huvi puudumise tõttu.

5. Lõiget 3 ei tõlgendata lepinguosalise riigi võimalusena keelduda teabe andmisest ainult seetõttu, et teabe valdaja on krediidiasutus, mõni muu finantsasutus, esindaja, usaldusisik, varahaldur või teave puudutab osalust isikus.

Artikkel 27

Abi maksude sissenõudmisel

1. Lepinguosalised riigid abistavad teineteist maksunõuete täitmisele pööramisel. Artiklid 1 ja 2 abi osutamist ei piira. Lepinguosaliste riikide pädevad ametiisikud võivad selle artikli kohaldamise korras omavahel kokku leppida.

2. Selles artiklis tähendab *maksunõue* lepinguosalise riigi, selle kohaliku omavalitsuse üksuse või muu haldusüksuse kehtestatud maksukohustuse summat, tingimusel et maksustamine ei ole vastuolus lepingu ega muu dokumendiga, mille pooled on lepinguosalised riigid, samuti selle summaga seotud intressi ja trahvi ning maksu kogumise või võlgniku vara säilitamise kulusid.

3. Kui lepinguosalise riigi *maksunõue* on selle riigi seaduste kohaselt täitmisele pööratav ja maksukohustuslane ei saa sel ajal selle riigi seaduste kohaselt maksunõude täitmisele pööramist ära hoida, võtab teise lepinguosalise riigi pädev ametiisik esimesena nimetatud riigi pädeva ametiisiku taotlusel maksunõude täitmisele pööramise üle. Teine lepinguosaline riik kogub maksunõude summa kooskõlas oma maksude sundsissenõudmist ja kogumist käsitlevate seadustega, nagu oleks tegu tema enda maksunõudega.

4. Kui lepinguosaline riik võib maksunõude täitmisele pööramise tagamiseks oma õiguse kohaselt rakendada võlgniku vara säilitamise abinõusid, võtab teise lepinguosalise riigi pädev ametiisik esimesena nimetatud riigi pädeva ametiisiku taotlusel maksunõude üle, et rakendada võlgniku vara säilitamise abinõusid. Teine lepinguosaline riik rakendab maksukohustuslase vara säilitamise abinõusid kooskõlas oma seadustega, nagu oleks tegu tema enda maksunõudega, isegi kui nende abinõude rakendamise ajal ei ole maksunõue esimesena nimetatud riigis täitmisele pööratav või on maksukohustuslasel õigus ära hoida

selle täitmine.

5. Kui lepinguosaline riik on lõigetes 3 ja 4 nimetatud eesmärkidel maksunõude üle võtnud, ei kohaldata neist lõigetest olenemata selles riigis selle nõude suhtes ajapiiranguid ega eeliseid, mida kohaldatakse maksunõude suhtes selle riigi seaduste kohaselt. Lisaks ei ole lõigete 3 ja 4 eesmärgil ülevõetud maksunõudel lepinguosalises riigis eelist, mis on sellel maksunõudel teise lepinguosalise riigi seaduste kohaselt.

6. Lepinguosalise riigi maksunõude olemasolu, selle kehtivuse ja summa üle peetavaid vaidlusi menetleb selle riigi kohus või haldusasutus. Seda artiklit ei tõlgendata õigusena pidada selliseid menetlusi teise lepinguosalise riigi kohtus või haldusasutuses.

7. Kui lepinguosalise riigi lõike 3 või 4 kohase taotluse esitamise ja teise lepinguosalise riigi poolt summa kogumise ja selle esimesena nimetatud lepinguosalisele riigile ülekandmise vahelisel ajal maksunõue lakkab olemast, siis:
   a) lõikes 3 nimetatud taotluse korral esimesena nimetatud lepinguosalise riigi maksunõue, mis on selle riigi seaduste kohaselt täitmisele pööratav ja mille täitmisele pööramist maksukohustuslane ei saa sellel ajal selle riigi seaduste kohaselt ära hoida, või
   b) lõikes 4 nimetatud taotluse korral esimesena nimetatud lepinguosalise riigi maksunõue, mille suhtes see riik võib oma seaduste kohaselt rakendada maksukohustuslase vara säilitamise abinõusid, et tagada selle täitmine, teatab esimesena nimetatud riigi pädev ametiisik sellest viivitamata teise riigi pädevale ametiisikule ja teise riigi valikul esimesena nimetatud riik kas peatab oma taotluse või võtab selle tagasi.

8. Seda artiklit ei tõlgendata lepinguosalise riigi kohustusena:
   a) rakendada haldusabinõusid, mis on vastuolus lepinguosaliste riikide seaduste ja halduspraktikaga;
   b) rakendada abinõusid, mis on vastuolus avaliku korraga;
   c) osutada abi, kui teine lepinguosaline riik ei ole võtnud kõiki oma seaduste ja halduspraktikaga võimaldatud asjakohaseid kogumis- või säilitamismeetmeid;
   d) osutada abi juhul, kui see tekitaks sellele riigile halduskoormust, mis on ilmselgelt ebaproportsionaalne teise riigi saadava kasuga.

Artikkel 28

Soodustuste piiramine

1. Miski selles lepingus ei takista riigisiseste õigusaktide rakendamist maksudest hoidumise ja maksude vältimise tõkestamiseks.

2. Lepinguosalise riigi residendile või residendi tehtud tehingutele ei kohaldata lepingu alusel soodustusi, kui residendi asendamise või olemasolu või tema sooritatud tehingu peamine või üks peamistest eesmärkidest oli lepingu sätetest kasu saamine, mida teisiti ei oleks võimaldatud.

3. Seda artiklit kohaldatakse juriidilistele isikutele, kes ei tegutse heas usus.

4. Kui lepinguosalise riigi residendile ei anta teises lepinguosalises riigis selle artikli tõttu lepingujärgseid soodustusi, teavitab teise lepinguosalise riigi pädev ametiisik sellest esimesena nimetatud lepinguosalise riigi pädevat ametiisikut.

Artikkel 29

Diplomaatilise esinduse ja konsulaarasutuse töötaja

Lepingut ei kohaldata diplomaatilise esinduse ega konsulaarasutuse töötaja rahalistele soodustustele, mis on ette nähtud rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud normide ja erikokkulepete alusel.

Artikkel 30

Lepingu jõustumine

1. Lepinguosalised riigid edastavad teineteisele diplomaatiliste kanalite kaudu kirjaliku teate lepingu jõustumiseks vajaliku asjaomaste seadustega sätestatud menetluse lõpetamise kohta.

2. Leping jõustub lõikes 1 nimetatud hilisema teate kuupäeval.

3. Lepingut kohaldatakse:

a) Indias lepingu jõustumisele järgneva kalendriaasta 1. aprillil või hiljem algaval majandusaastal saadud tulu suhtes;

b) Eestis:

i) lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuarist saadud tulult kinnipeetava maksu suhtes;

ii) lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril või hiljem algaval majandusaastal saadud tulult tasutava muu maksu suhtes.

Artikkel 31

Lepingu lõpetamine

Leping on jõus, kuni lepinguosaline riik selle lõpetab. Lepinguosaline riik võib lepingu lõpetada, teatades sellest diplomaatiliste kanalite kaudu vähemalt kuus kuud enne kalendriaasta lõppu, kuid mitte enne, kui lepingu jõustumisest on möödunud viis aastat. Sel juhul ei kohaldata lepingut:

a) Indias teate edastamisele järgneva kalendriaasta 1. aprillil või hiljem algaval majandusaastal saadud tulu suhtes;

b) Eestis:

i) lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuarist saadud tulult kinnipeetava maksu suhtes;

ii) lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril või hiljem algaval majandusaastal saadud tulult tasutava muu maksu suhtes.

Selle kinnituseks on valitsuste volitatud isikud lepingule alla kirjutanud.

Koostatud 19. septembril 2011 Tallinnas kahes eksemplaris eesti, hindi ja inglise keeles; tekstid on võrdselt autentsed. Tõlgendamiserinevuse korral võetakse aluseks ingliskeelne tekst.

Eesti Vabariigi nimel

India Vabariigi nimel

PROTOKOLL

Eesti Vabariigi ja India Vabariigi vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu (edaspidi *leping*) allakirjutamisel on pooled kokku leppinud järgmistes sätetes, mis moodustavad lepingu lahutamatu osa.

1. Artikli 5 suhtes

Selle lepingu allakirjutamisel ei sisalda ükski Eesti sõlmitud topeltmaksustamise vältimise leping erisätet, mis käsitleb lepinguosalise riigi kindlustusettevõtja püsiva tegevuskoha olemasolu teises lepinguosalises riigis kui see kindlustusettevõtja saab kindlustussissemakseid või kindlustab riske selle teise riigi territooriumil sõltumatu esindaja kaudu.

Kui pärast lepingu allakirjutamist selline erisäte lisatakse Eesti sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingusse, siis teavitab Eesti pädev ametiisik lisatud sättest India pädevat ametiisikut ja peale pädevate ametiisikute omavahelisi konsultatsioone võetakse selline säte arvesse ka selle lepingu puhul.

2. Artikli 6 suhtes

Artikli 6 lõikes 2 nimetatud ja lepinguosalises riigis asuva kinnisvara võõrandamisest saadud tulu võib maksustada selles riigis kooskõlas selle lepingu artikliga 13.

Selle kinnituseks on volitatud isikud protokollile alla kirjutanud.

Koostatud 19. septembril 2011 Tallinnas kahes eksemplaris eesti, hindi ja inglise keeles; tekstid on võrdselt autentsed. Tõlgendamiserinevuse korral võetakse aluseks ingliskeelne tekst.

Eesti Vabariigi nimel

India Vabariigi nimel

[HINDI TEXT – TEXTE HINDI]

आय पर करों के संबंध में दोहरे कराधान के परिहार और राजस्व अपवंचन को रोकने के लिए

एस्तोनिया गणराज्य की सरकार

और

भारत गणराज्य की सरकार

के बीच करार

एस्तोनिया गणराज्य और भारत गणराज्य, आय पर करों के संबंध में दोहरे कराधान के परिहार और राजस्व अपवंचन को रोकने के लिए तथा दोनों देशों के बीच आर्थिक सहयोग को बढ़ावा देने की दृष्टि से एक करार निष्पन्न करने की इच्छा से,
निम्नानुसार सहमत हुए हैं :

अनुच्छेद - 1
शामिल व्यक्ति

यह करार उन व्यक्तियों पर लागू होगा, जो संविदाकारी राज्यों में से किसी एक अथवा दोनों के निवासी हैं ।

अनुच्छेद - 2
सम्मिलित कर

1. यह करार किसी संविदाकारी राज्य अथवा इसके राजनैतिक उप-प्रभाग अथवा स्थानीय प्राधिकरण द्वारा आय पर लगाए गए करों के संबंध में लागू होगा, चाहे वे किसी भी तरह से लगाए जाएं ।

2. इन्हें आय पर करों, कुल आय अथवा आय के तत्वों पर लगाए गए सभी करों के रूप में माना जाएगा जिसमें चल अथवा अचल संपत्ति के अंतरण से प्राप्त अभिलाभों पर लगाए गए कर तथा उद्यमों द्वारा प्रदत्त मजदूरी अथवा वेतनों की कुल राशि पर लगाए गए कर शामिल है ।

3. जिन मौजूदा करों पर यह करार लागू होगा वे विशेषतया इस प्रकार हैं :

(ख) एस्तोनिया में, आयकर ;

(जिसे इसके बाद एस्तोनियन कर कहा जाएगा) ।

4. यह करार किसी भी समरूप अथवा पर्याप्त रूप से समान करों पर भी लागू होगा जो किसी भी करार पर हस्ताक्षर किए जाने की तारीख के पश्चात् विद्यमान करों के अतिरिक्त अथवा उनके स्थान पर लगाए जाएंगे । संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारी किन्हीं भी महत्वपूर्ण परिवर्तनों के संबंध में एक-दूसरे को अधिसूचित करेंगे जो उनके अपने संबंधित कराधान कानूनों में किए गए हों ।

अनुच्छेद - 3
सामान्य परिभाषाएं

1. इस करार के प्रयोजनार्थ जब तक कि संदर्भ में अन्यथा अपेक्षित न हो :

(क) ''भारत'' पद से अभिप्रेत है - भारत गणराज्य का राज्यक्षेत्र और इसमें राज्यक्षेत्रीय समुद्र और उसके ऊपर के वायुमंडलीय क्षेत्र तथा इसके साथ-साथ कोई भी अन्य समुद्री क्षेत्र, जिस पर समुद्री कानून पर संयुक्त राष्ट्र अभिसमय सहित भारतीय कानून और अन्तरराष्ट्रीय कानून के अनुसार भारत का प्रभुसत्ता सम्पन्न अधिकार, अन्य अधिकार और क्षेत्राधिकार हो;

(ख) ''एस्तोनिया'' पद का अर्थ एस्तोनिया गणराज्य है और भौगोलिक अर्थों में प्रयुक्त होने पर इसका अर्थ एस्तोनिया का राज्यक्षेत्र है और एस्तोनिया के राज्यक्षेत्रीय समुद्र के साथ कोई भी अन्य समुद्री क्षेत्र है, एस्तोनिया गणराज्य के कानूनों के अंतर्गत और अंतरराष्ट्रीय कानून के अनुसार समुद्र तल, और उसकी अवमृदा एवं उनके प्राकृतिक संसाधनों के संबंध में एस्तोनिया के अधिकार होंगे;

(ग) ''एक संविदाकारी राज्य'' और ''दूसरा संविदाकारी राज्य'' पदों का तात्पर्य संदर्भ की अपेक्षानुसार भारत गणराज्य अथवा एस्तोनिया गणराज्य है;

(घ) ''व्यक्ति'' पद में कोई व्यष्टि, कोई कम्पनी, व्यक्तियों का कोई समूह और कोई अन्य ऐसी सत्ता शामिल है जिसे संबंधित संविदाकारी राज्यों में प्रवृत्त कराधान कानूनों के अंतर्गत एक कराधेय इकाई के रूप में माना जाता है;

(ङ.) ''कम्पनी'' पद से कोई निगमित निकाय अथवा कोई सत्ता अभिप्रेत है जिसे कर प्रयोजनों के लिए एक निगमित निकाय के रूप में माना जाता है;

(च) ''उद्यम'' पद किसी कारोबार के संचालन पर लागू होता है;

(छ) "एक संविदाकारी राज्य का उद्यम" तथा "दूसरे संविदाकारी राज्य का उद्यम" पद से क्रमशः एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी द्वारा संचालित कोई उद्यम तथा दूसरे संविदाकारी राज्य के किसी निवासी द्वारा संचालित कोई उद्यम अभिप्रेत है;

(ज) "अन्तरराष्ट्रीय यातायात" पद से अभिप्रेत है, किसी ऐसे जलयान अथवा वायुयान द्वारा कोई भी परिवहन जो एक संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम द्वारा संचालित हो, सिवाए उस स्थिति के जब जलयान अथवा वायुयान केवल दूसरे संविदाकारी राज्य में स्थानों के बीच ही चलाया जाता है ;

(झ) "सक्षम प्राधिकारी" पद से अभिप्रेत है :

(i) भारत में : वित्त मंत्री, भारत सरकार अथवा उसका प्राधिकृत प्रतिनिधि;

(ii) एस्तोनिया में: वित्त मंत्री अथवा उसका प्राधिकृत प्रतिनिधि;

(ञ) "राष्ट्रिक" पद से अभिप्रेत है :

(i) किसी संविदाकारी राज्य की राष्ट्रीयता धारण करने वाला कोई व्यष्टि;

(ii) कोई कानूनी व्यक्ति, भागीदारी अथवा एसोसिएशन, जिसे अपनी इस तरह की हैसियत किसी संविदाकारी राज्य में प्रवृत्त कानूनों से प्राप्त होती हो;

(ट) "कर" पद से संदर्भ के अनुसार, भारतीय अथवा एस्तोनियन कर अभिप्रेत है, परन्तु इसमें ऐसी कोई रकम शामिल नहीं होगी, जो उन करों के संबंध में किसी भूल अथवा चूक के संदर्भ में देय हो, जिन पर यह करार लागू होता हो अथवा उन करों के संबंध में लगाए गए अर्थदंड अथवा जुर्माने का द्योतक हो;

(ठ) "वित्त वर्ष" पद से अभिप्रेत है :

(i) भारत के मामले में: अप्रैल माह की पहली तारीख को आरम्भ होने वाला वित्तीय वर्ष;

(ii) एस्तोनिया के मामले में : आयकर से संबंधित एस्तोनियन कराधान कानूनों में यथा-परिभाषित कराधान अवधि ।

2. किसी संविदाकारी राज्य द्वारा जहां तक इस करार को किसी भी समय लागू किए जाने का प्रश्न है, जब तक संदर्भ से अन्यथा अपेक्षित न हो, उसमें अपरिभाषित किसी शब्द का वही अर्थ होगा जो उन करों के प्रयोजनों के लिए उस राज्य, जिस पर यह करार लागू होता है, के कानूनों के अंतर्गत उस समय है । कोई भी अर्थ, उस राज्य के किन्हीं अन्य कानूनों के अंतर्गत दिए गए अर्थ पर प्रभावी होगा जो उस राज्य के लागू कानूनों के अंतर्गत हैं ।

अनुच्छेद - 4
निवासी

1. इस करार के प्रयोजनार्थ ''एक संविदाकारी राज्य का निवासी'' पद का अर्थ किसी ऐसे व्यक्ति से है जिस पर उस राज्य के कानूनों के अंतर्गत उसके अधिवास, निवास, प्रबन्ध-स्थान, निगमन के स्थान अथवा किसी ऐसे ही कारण से कर लगाया जा सकता है और इसमें वह राज्य और इसका कोई राजनयिक उप-प्रभाग अथवा उसका स्थानीय प्राधिकरण भी शामिल है । तथापि, इस पद में कोई ऐसा व्यक्ति शामिल नहीं होगा जिस पर केवल उस राज्य में स्थित स्रोतों से होने वाली आय पर उस राज्य में कर लगाया जा सकता है ।

2. जहां पैराग्राफ 1 के उपबंधों के कारण, कोई व्यक्ति दोनों ही संविदाकारी राज्यों का निवासी हो, वहां उसकी हैसियत निम्नानुसार तय की जाएगी :

क) उसे केवल उसी राज्य का निवासी माना जाएगा जहां उसे एक स्थायी निवास-गृह उपलब्ध हो, यदि उसे दोनों ही राज्यों में कोई स्थायी निवास-गृह उपलब्ध हो, तो वह उस राज्य का एक निवासी माना जाएगा, जिसके साथ उसके व्यक्तिगत और आर्थिक संबंध घनिष्ठतर हैं (महत्वपूर्ण हितों का केन्द्र) ;

ख) यदि उस राज्य का, जिसमें उसके महत्वपूर्ण हित निहित हैं, निर्धारण नहीं किया जा सकता हो अथवा यदि उसको दोनों राज्यों में से किसी भी राज्य में कोई स्थायी निवास-गृह उपलब्ध नहीं हो, तो वह उस राज्य का एक निवासी माना जाएगा जिसमें वह आदतन रहता हो;

ग) यदि वह आदतन दोनों ही राज्यों में रहता हो अथवा उनमें से किसी भी राज्य में नहीं रहता हो, तो वह उस राज्य का निवासी माना जाएगा जिसका कि वह एक राष्ट्रिक है ;

घ) यदि वह दोनों ही राज्यों का राष्ट्रिक हो अथवा उनमें से किसी भी राज्य का राष्ट्रिक नहीं है तो संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारी पारस्परिक सहमति द्वारा इस प्रश्न का निर्णय करेंगे ।

3. जहां पैराग्राफ 1 के उपबंधों के कारण किसी व्यष्टि से भिन्न कोई व्यक्ति दोनों संविदाकारी राज्यों का निवासी हो, वहां संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारी उस व्यक्ति के प्रभावी प्रबंधन के स्थान अथवा किसी अन्य प्रासंगिक कारकों को यथोचित ध्यान में रखते हुए पारस्परिक सहमति द्वारा मामले का समाधान करने का प्रयास करेंगे । ऐसे किसी करार की अनुपस्थिति में, ऐसे व्यक्ति को इस करार के तहत लाभ उठाने के प्रयोजनार्थ किसी भी संविदाकारी राज्य का निवासी नहीं माना जाएगा ।

अनुच्छेद - 5
स्थायी संस्थापन

1. इस करार के प्रयोजनों के लिए ''स्थायी संस्थापन'' पद का आशय कारोबार के उस निश्चित स्थान से है, जिसके द्वारा किसी उद्यम का कारोबार सम्पूर्णतः अथवा अंशतः किया जाता है ।

2. स्थायी संस्थापन पद में विशेषतया निम्नलिखित शामिल होंगे :

(क) प्रबंधन का कोई स्थान;

(ख) कोई शाखा;

(ग) कोई कार्यालय;

(घ) कोई कारखाना;

(ङ) कोई कार्यशाला;

(च) कोई बिक्री का स्थान;

(छ) किसी व्यक्ति से संबंधित कोई भाण्डागार, जो दूसरों को भण्डारण सुविधाएं मुहैया कराता हो;

(ज) कोई खेत, बाग अथवा कोई अन्य स्थान जहां कृषि, वानिकी, बागवानी अथवा संबंधित गतिविधियाँ की जाती हैं; तथा

(झ) खान, तेल या गैस का कुआं, खदान या प्राकृतिक संसाधनों के निष्कर्षण के अन्य स्थान ।

3. (क) कोई भवन-स्थल अथवा निर्माण, प्रस्थापन अथवा संयोजन परियोजना अथवा उससे संबंधित पर्यवेक्षी कार्यकलाप तभी एक स्थायी संस्थापन बनेगा यदि ऐसा भवन स्थल, परियोजना अथवा कार्यकलाप नौ महीने से अधिक समय तक चले ।

(ख) सेवाएं प्रस्तुत करना, जिसमें इस प्रयोजन हेतु उद्यम में लगे हुए कर्मचारियों अथवा अन्य कार्मिकों के मापयम से उस उद्यम की परामर्शी सेवाएं शामिल हैं, जिसका एक स्थायी संस्थापन है परन्तु केवल जहां देश के भीतर उस स्वरूप के क्रियाकलाप किसी 12 महीने की अवधि के भीतर कुल मिलाकर छह महीने से अधिक की अवधि या अवधियों के लिए जारी रहती हों (उसी अथवा संबद्ध परियोजना हेतु);

4. इस अनुच्छेद के पूर्ववर्ती उपबंधों के होते हुए भी स्थायी संस्थापन पद में निम्नलिखित को शामिल नहीं समझा जाएगा :

(क) उस उद्यम से संबंधित माल अथवा पण्य-वस्तुओं के मात्र भण्डारण अथवा प्रदर्शन के प्रयोजनार्थ सुविधाओं का इस्तेमाल करना;

(ख) मात्र भण्डारण अथवा प्रदर्शन के प्रयोजनार्थ उद्यम से संबंधित माल अथवा पण्य वस्तुओं के किसी स्टॉक का रख-रखाव करना;

(ग) किसी अन्य उद्यम द्वारा केवल संसाधित किए जाने के प्रयोजनार्थ उद्यम के माल अथवा पण्य-वस्तुओं के स्टॉक का रख-रखाव करना;

(घ) उद्यम के लिए माल अथवा पण्य-वस्तुओं का केवल क्रय करने के लिए अथवा सूचना एकत्र करने के लिए कारोबार के किसी निश्चित स्थान का रख-रखाव करना;

(ङ.) उद्यम के लिए केवल प्रारम्भिक अथवा सहायक स्वरूप के किसी अन्य कार्यकलाप को चलाने के प्रयोजनार्थ कारोबार के लिए निश्चित स्थान का रख-रखाव करना;

(च) उप-पैराग्राफ (क) से (ङ.) तक में उल्लिखित केवल किन्हीं कार्य-कलापों के संयोजन के लिए व्यवसाय के किसी निश्चित स्थान का रख-रखाव करना, बशर्ते कि इस संयोजन के परिणामस्वरूप कारोबार के निश्चित स्थान का समस्त कार्यकलाप किसी प्रारम्भिक या सहायक स्वरूप का हो ।

5. पैराग्राफ 1 और 2 के उपबंधों के होते हुए भी, जहां स्वतंत्र हैसियत के किसी अभिकर्ता, जिस पर पैराग्राफ 6 लागू होता हो, से भिन्न कोई व्यक्ति अन्य संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम की ओर से एक संविदाकारी राज्य में कार्य करता है, वहां उन कार्यकलापों के संबंध में, जिन्हें उक्त व्यक्ति उद्यम के लिए करता है, प्रथमोल्लिखित संविदाकारी राज्य में उस उद्यम के स्थायी संस्थापन का होना माना जाएगा, यदि ऐसे व्यक्ति को :

(क) उस उद्यम के नाम से उस राज्य में संविदाएं सम्पन्न करने का प्राधिकार प्राप्त हो और वह आदतन उस प्राधिकार का प्रयोग भी करता हो, जब तक कि ऐसे व्यक्ति की गतिविधियां पैराग्राफ 4 में उल्लिखित उन गतिविधियों तक सीमित न हों, जिन्हें यदि वह कारोबार को एक निश्चित स्थान से चलाता है, तो उस पैराग्राफ के उपबंधों के अधीन कारोबार के इस निश्चित स्थान को एक स्थायी संस्थापन नहीं बनाएगा; अथवा

(ख) ऐसा कोई प्राधिकार प्राप्त नहीं हो, किन्तु वह फिर भी आदतन प्रथमोल्लिखित राज्य में ऐसे माल अथवा पण्य-वस्तुओं का स्टॉक रखता हो जिसमें से वह उद्यम की ओर से माल अथवा पण्य-वस्तुओं की नियमित रूप से डिलीवरी करता हो; अथवा

(ग) स्वयं, उद्यम के लिए पूर्णतया अथवा लगभग पूर्णतया प्रथोल्लिखित राज्य में आदतन कार्य का आर्डर प्राप्त करता हो ।

6. किसी उद्यम का किसी संविदाकारी राज्य में मात्र इस कारण से किसी स्थायी संस्थापन का होना नहीं माना जाएगा कि वह उस राज्य में किसी दलाल, सामान्य कमीशन एजेंट अथवा स्वतंत्र हैसियत वाले किसी अन्य एजेंट के माध्यम से कारोबार करता है, बशर्ते कि ऐसे व्यक्ति अपने कारोबार के सामान्य दौर से काम कर रहे हों । तथापि, जब ऐसे किसी एजेंट के कार्यकलाप पूर्णतः अथवा लगभग पूर्णतः उस उद्यम की ओर से किए जाते हों, तो उसे इस पैराग्राफ के अभिप्राय के अंतर्गत स्वतंत्र हैसियत का एजेंट नहीं समझा जाएगा ।

7. यह तथ्य कि कोई कम्पनी, जो एक संविदाकारी राज्य की निवासी है, किसी ऐसी कम्पनी को नियंत्रित करती है अथवा किसी ऐसी कम्पनी द्वारा नियंत्रित होती है, जो दूसरे संविदाकारी राज्य की निवासी है अथवा जो उस दूसरे राज्य में (चाहे किसी स्थायी संस्थापन के माध्यम से अथवा अन्यथा) कारोबार करती है, तो उन दोनों में से किसी एक कम्पनी को स्वतः ही दूसरे का स्थायी संस्थापन नहीं माना जाएगा ।

अनुच्छेद - 6
अचल सम्पत्ति से आय

1. एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी द्वारा दूसरे संविदाकारी राज्य में स्थित अचल सम्पत्ति से प्राप्त आय (कृषि अथवा वानिकी से प्राप्त आय सहित) पर उस दूसरे राज्य में कर लगाया जाएगा ।

2. अचल सम्पत्ति पद का अर्थ वही होगा जो उस संविदाकारी राज्य के कानूनों के अंतर्गत उसका अर्थ है, जिसमें विचाराधीन सम्पत्ति स्थित है । इस पद में, किसी भी हालत में, ये शामिल होंगे - अचल सम्पत्ति के अवसाधन के रूप में सम्पत्ति, अचल संपत्ति के संबंध में दावे का कोई अधिकार, कृषि और वानिकी में प्रयुक्त पशुधन और उपस्कर, ऐसे अधिकार जिन पर भू-सम्पत्ति संबंधी सामान्य कानून के उपबंध लागू होते हों, अचल सम्पत्ति को भोगने के अधिकार और कार्य करने के प्रतिफल के रूप में आस्थिर और निश्चित भुगतान के अधिकार अथवा कार्य करने के अधिकार, खनिज भण्डार, स्रोत तथा अन्य प्राकृतिक संसाधन, जलयान, नौकाएं और वायुयान अचल सम्पत्ति के रूप में नहीं माने जाएंगे ।

3. पैराग्राफ 1 के उपबंध, अचल सम्पत्ति के प्रत्यक्ष उपयोग, उसे किराये पर देने अथवा इसके किसी अन्य प्रकार के प्रयोग से उद्भूत होने वाली आय पर भी लागू होंगे ।

4. पैराग्राफ 1 और 3 के उपबंध, किसी उद्यम की अचल सम्पत्ति से प्राप्त आय पर तथा स्वतंत्र व्यक्तिगत सेवाओं के निष्पादन के लिए प्रयुक्त अचल सम्पत्ति से प्राप्त आय पर भी लागू होंगे ।

अनुच्छेद - 7
कारोबार से लाभ

1. एक संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम के लाभों पर केवल उसी राज्य में कर लगाया जाएगा जब तक कि वह उद्यम दूसरे संविदाकारी राज्य में स्थित किसी स्थायी संस्थापन के माध्यम से उस राज्य में कारोबार नहीं करता हो। यदि उक्त उद्यम उपर्युक्त तरीके से कारोबार करता हो तो उस उद्यम के लाभों पर दूसरे राज्य में भी कर लगाया जा सकता है, किन्तु उसके लाभों के केवल उतने अंश पर ही कर लगेगा जो उस स्थायी संस्थापन को प्राप्त हुए माने जाएंगे।

2. पैराग्राफ 3 के उपबंधों के अधीन रहते हुए, जहां एक संविदाकारी राज्य का कोई उद्यम दूसरे संविदाकारी राज्य में स्थित किसी स्थायी संस्थापन के माध्यम से कारोबार करता हो, वहां प्रत्येक संविदाकारी राज्य में ऐसे स्थायी संस्थापन के कारण हुए लाभ, वे लाभ माने जाएंगे जिनके होने की संभावना तब होगी जब एक समान या उससे मिलती-जुलती परिस्थितियों में एक समान या मिलते-जुलते कार्यकलापों में लगा हुआ कोई और विशिष्ट उद्यम होता और वह उस उद्यम के साथ पूर्णतः स्वतंत्र रूप से कारोबार करता है जिसका वह एक स्थायी संस्थापन है।

3. किसी स्थायी संस्थापन के लाभों के निर्धारण करने में उन खर्चों की कटौती की अनुमति दी जाएगी, जो उस स्थायी संस्थापन के प्रयोजनार्थ खर्च किए जाते हैं, जिनमें इस प्रकार किए गए कार्यकारी एवं सामान्य प्रशासनिक व्यय भी शामिल हैं, भले ही वे उस राज्य में किए गए हों जिसमें स्थायी संस्थापन स्थित है अथवा अन्यत्र किए गए हों। किसी संविदाकारी राज्य द्वारा कटौती के रूप में स्वीकृत व्ययों में केवल वे व्यय शामिल होंगे, जो उस राज्य के घरेलू कानूनों के तहत कटौती योग्य हैं। तथापि, राशियों के संबंध में, यदि कोई हों, ऐसी किसी कटौती की अनुमति नहीं होगी जो किसी स्थायी संस्थापन द्वारा उद्यम के मुख्य कार्यालय अथवा उसके किसी अन्य कार्यालय को पेटेंट, जानकारी अथवा अन्य अधिकारों के प्रयोग के बदले रायल्टियों, फीसों अथवा अन्य समान अदायगियों के माध्यम से अथवा विशिष्ट निष्पादित सेवाओं अथवा प्रबंधन के लिए कमीशन अथवा अन्य प्रभारों के जरिए अथवा बैंकिंग उद्यमों के मामलों के अतिरिक्त स्थायी संस्थापन को उधार दिए गए धन पर ब्याज के रूप में अदा (वास्तविक व्ययों की प्रतिपूर्ति के प्रति के अतिरिक्त) की गई हो। इसी प्रकार, किसी स्थायी संस्थापन द्वारा पेटेंटों, जानकारी अथवा अन्य अधिकारों के प्रयोग के लिए अथवा उसके अन्य कार्यालयों को अथवा निष्पादित विशिष्ट सेवाओं अथवा प्रबंध के लिए कमीशन या अन्य प्रभारों के द्वारा बदले में रायल्टियों, फीसों अथवा अन्य इसी प्रकार की अदायगियों के द्वारा किसी उद्यम के मुख्यालय को अथवा किसी बैंकिंग उद्यम के मामले के अतिरिक्त किसी उद्यम के मुख्यालय अथवा उसके अन्य कार्यालयों में से किसी कार्यालय को उधार दिए गए धन पर ब्याज के जरिए प्रभारित राशियों (वास्तविक व्ययों की प्रतिपूर्ति के प्रति के अतिरिक्त) को किसी स्थायी संस्थापन के लाभों का निर्धारण करते समय ध्यान में नहीं रखा जाएगा।

4. जहां तक एक संविदाकारी राज्य में उद्यम के कुल लाभ को उसके विभिन्न भागों में प्रभाजन के आधार पर एक स्थायी संस्थापन को होने वाले लाभ का निर्धारण करने की प्रथा हो, वहां पैराग्राफ 2 की कोई भी बात उस

संविदाकारी राज्य में प्रचलित प्रभाजन पद्धति से कर योग्य लाभ का निर्धारण करने से प्रतिबाधित नहीं करेगी, तथापि, प्रभाजन के लिए अपनाई गई विधि ऐसी होगी कि उसका परिणाम इस अनुच्छेद में विहित सिद्धांतों के अनुकूल होगा ।

5. कोई लाभ, केवल इस कारण से किसी स्थायी संस्थापन को हुआ नहीं माना जाएगा कि उस स्थायी संस्थापन ने उद्यम के लिए माल अथवा पण्य-वस्तुएं खरीदी हैं ।

6. पूर्ववर्ती पैराग्राफों के प्रयोजनार्थ स्थायी संस्थापन के कारण हुए लाभों को तब तक वर्षानुवर्ष उसी पद्धति से निर्धारित किया जाता रहेगा, जब तक कि उसके विपरीत कोई ठोस तथा पर्याप्त कारण नहीं हो ।

7. जहां लाभों में आय की ऐसी मदें शामिल होती हैं जिनका इस करार के अन्य अनुच्छेदों में अलग से विवेचन किया गया है, वहां उन अनुच्छेदों के उपबंध इस अनुच्छेद के उपबंधों से प्रभावित नहीं होंगे ।

अनुच्छेद - 8
जहाजरानी और वायु परिवहन

1. एक संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम द्वारा अन्तरराष्ट्रीय यातायात में जलयानों अथवा वायुयानों के प्रचालन से उद्भूत लाभों पर केवल उसी राज्य में कर लगाया जाएगा ।

2. किसी परिवहन उद्यम, जो किसी संविदाकारी राज्य का निवासी है, को अंतर्राष्ट्रीय यातायात में माल अथवा पण्य के परिवहन के लिए प्रयुक्त कंटेनरों के प्रयोग, अनुरक्षण अथवा किराए पर दिए जाने (जिसमें कंटनरों के परिवहन के लिए ट्रैलर अथवा अन्य उपस्कर शामिल हैं) से उद्भूत लाभों पर केवल उसी संविदाकारी राज्य में कर लग सकेगा जब तक कि कंटेनर केवल दूसरे संविदाकारी राज्य के भीतर ही प्रयोग न किए गए हों ।

3. इस अनुच्छेद के प्रयोजनार्थ, अंतर्राष्ट्रीय यातायात में जलयानों अथवा वायुयानों के प्रचालन से प्रत्यक्ष रूप से संबंधित निवेशों पर ब्याज को ऐसे जलयानों अथवा वायुयानों के प्रचालन से उद्भूत लाभ माना जाएगा यदि वे ऐसे कारोबार को चलाने के लिए अत्यावश्यक है और अनुच्छेद 11 के उपबंध ऐसे ब्याज के संबंध में लागू नहीं होंगे ।

4. पैराग्राफ 1 के उपबंध किसी पूल में भागीदारी, किसी संयुक्त उद्यम अथवा किसी अन्तरराष्ट्रीय प्रचालन एजेंसी से प्राप्त लाभों पर भी लागू होंगे ।

अनुच्छेद - 9
सहयोगी उद्यम

1. जहां

(क) एक संविदाकारी राज्य का कोई उद्यम दूसरे संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम के प्रबंध, नियंत्रण अथवा पूंजी में प्रत्यक्षतः अथवा अप्रत्यक्षतः भाग लेता है; अथवा

(ख) एक ही व्यक्ति, एक संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम और दूसरे संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम के प्रबंध, नियंत्रण अथवा पूंजी में प्रत्यक्षतः अथवा अप्रत्यक्षतः भाग लेता है;

और दोनों में से किसी भी मामले में दोनों उद्यमों के बीच उनके वाणिज्यिक अथवा वित्तीय संबंधों में ऐसी शर्तें रखी .अथवा लगाई जाती हैं जो उन शर्तों से भिन्न हैं, जो स्वतंत्र उद्यमों के बीच रखी जाएगी तो ऐसा कोई भी लाभ जो उन शर्तों के नहीं होने की स्थिति में उन उद्यमों में से एक उद्यम को प्राप्त हुआ होता, किन्तु उन शर्तों के कारण इस प्रकार प्राप्त नहीं हुआ, तो वे लाभ उस उद्यम के लाभों में शामिल किए जा सकते हैं और उन पर तद्नुसार कर लगाया जा सकता है ।

2. जहां एक संविदाकारी राज्य उस राज्य के किसी उद्यम के लाभों में उन लाभों को सम्मिलित करता है और तद्नुसार कर लगाता है जिस पर दूसरे संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम पर उस दूसरे राज्य में कर लगाया गया है और उसमें सम्मिलित किए गए लाभ ऐसे लाभ हैं जो प्रथमोल्लिखित राज्य के उद्यम को उस स्थिति में प्राप्त हुए होते यदि दोनों उद्यमों के बीच लगाई गई शर्तें उस तरह की होतीं जो स्वतंत्र उद्यमों के बीच लगाई गई होती, तब वह दूसरा राज्य उन लाभों पर उसमें प्रभारित कर की राशि का समुचित समायोजन करेगा। इस प्रकार के समायोजन को निश्चित करने में इस करार के अन्य उपबंधों को यथोचित रूप से पयान में रखना होगा और यदि आवश्यक हो, तो संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारी एक दूसरे के साथ परामर्श करेंगे ।

अनुच्छेद - 10
लाभांश

1. एक संविदाकारी राज्य की निवासी किसी कम्पनी द्वारा दूसरे संविदाकारी राज्य के किसी निवासी को अदा किए गए लाभांश उस दूसरे राज्य में कराधेय होंगे ।

2. तथापि, ऐसे लाभांशों पर उस संविदाकारी राज्य में भी और उस राज्य के कानून के अनुसार कर लगाया जा सकेगा जिसका लाभांश अदा करने वाली कम्पनी एक निवासी है, परन्तु यदि लाभांशों का हितभागी स्वामी दूसरे संविदाकारी राज्य का एक निवासी है तो इस प्रकार लगाया जाने वाला कर लाभांशों की सकल राशि के 10 प्रतिशत से अधिक नहीं होगा। यह पैराग्राफ उन लाभों के संबंध में कम्पनी के कराधान को प्रभावित नहीं करेगा जिसमें से लाभांश अदा किए गए हैं ।

3. इस अनुच्छेद में यथा प्रयुक्त "लाभांश" पद का अभिप्राय शेयरों अथवा अन्य अधिकारों से प्राप्त आय से है जो लाभ में भागीदारी रखती है तथा जो ऋण का दावा नहीं हो, और जिस पर उस राज्य के कानूनों के अंतर्गत वही

कराधान व्यवस्था लागू होती है जो शेयरों से प्राप्त आय पर लागू होती है, जिसकी वितरण करने वाली कम्पनी एक निवासी है ।

4. पैराग्राफ 1 और 2 के उपबंध उस स्थिति में लागू नहीं होंगे, यदि लाभांशों का हितभागी स्वामी जो एक संविदाकारी राज्य का निवासी होने के कारण दूसरे संविदाकारी राज्य में वहां स्थित एक स्थायी संस्थापन के माध्यम से कारोबार करता है, जिसकी लाभांश अदा करने वाली कम्पनी निवासी है अथवा उस दूसरे राज्य में स्थित किसी निश्चित स्थान से स्वतंत्र वैयक्तिक सेवाएं प्रदान करता है और जिस सम्पत्ति के संबंध में लाभांशों की अदायगी की जाती है वहां वह इस प्रकार के स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान से प्रभावी रूप से सम्बद्ध है । ऐसी स्थिति में, अनुच्छेद 7 या अनुच्छेद 14, जैसा भी मामला हो, के उपबंध लागू होंगे ।

5. जहां कोई कम्पनी, जो एक संविदाकारी राज्य की निवासी है, दूसरे संविदाकारी राज्य से लाभ अथवा आय प्राप्त करती है, वहाँ दूसरा राज्य कम्पनी द्वारा अदा किए गए लाभांशों पर, किसी भी प्रकार का कर नहीं लगाएगा, जब तक कि ऐसे लाभांश उस दूसरे राज्य के किसी निवासी को अदा किए जाते हों, अथवा जब तक कि जिस सम्पत्ति के बारे में लाभांशों की अदायगी की जाती हो, वह उस दूसरे राज्य में स्थित किसी स्थायी संस्थापन या किसी नियत स्थान से प्रभावी रूप से संबद्ध हो और न ही कम्पनी के अवितरित लाभों पर कर लगाया जाएगा, चाहे अदा किए गए लाभांश अथवा अवितरित लाभपूर्ण रूप से या आंशिक रूप से उस दूसरे राज्य में उद्भूत होने वाले लाभ अथवा आय के रूप में हों ।

अनुच्छेद - 11
ब्याज

1. एक संविदाकारी राज्य में उत्पन्न होने वाले तथा दूसरे संविदाकारी राज्य के किसी निवासी को अदा किए गए ब्याज पर उस दूसरे राज्य में कर लगाया जा सकता है ।

2. तथापि, इस प्रकार के ब्याज पर उस संविदाकारी राज्य में भी और उस राज्य के कानूनों के अनुसार कर लगाया जा सकता है जिस राज्य में वह उद्भूत होता है, किन्तु यदि ब्याज का हितभागी स्वामी दूसरे संविदाकारी राज्य का निवासी है तो इस प्रकार प्रभारित कर, ब्याज की सकल रकम के 10 प्रतिशत से अधिक नहीं होगा ।

3. पैराग्राफ 2 के उपबंधों के होते हुए भी, एक संविदाकारी राज्य में उद्भूत ब्याज पर उस राज्य में कर से छूट प्राप्त होगी बशर्ते कि इसे निम्नलिखित के द्वारा प्राप्त किया गया हो और हितभागी रूप से निम्नलिखित द्वारा अपने स्वामित्व में रखा गया हो :

क) दूसरे संविदाकारी राज्य की सरकार, उसका कोई राजनैतिक उप-प्रभाग अथवा कोई स्थानीय प्राधिकरण; अथवा

ख) (i) भारत के मामले में, भारतीय रिजर्व बैंक; और

(ii) एस्तोनिया के मामले में, बैंक ऑफ एस्तोनिया; अथवा

ग) कोई अन्य संस्थान जिस पर पत्रों के आदान-प्रदान के जरिए संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारियों के बीच समय-समय पर सहमति हुई हो ।

4. इस अनुच्छेद में यथा - प्रयुक्त "ब्याज" शब्द से अभिप्रेत है - प्रत्येक प्रकार के ऋण संबंधी दावों से प्राप्त आय, चाहे वे बंधक द्वारा प्रतिभूत हों अथवा नहीं और चाहे उन्हें ऋण-दाता के लाभ में भागीदारी का कोई अधिकार प्राप्त हो अथवा नहीं हो तथा विशेष रूप से सरकारी प्रतिभूतियों से, प्राप्त आय और बंधपत्रों अथवा ऋण-पत्रों से प्राप्त आय जिसमें ऐसी प्रतिभूतियों, बंधपत्रों अथवा ऋण-पत्रों से संबंधित प्रीमियम और पुरस्कार शामिल हों । ''ब्याज'' शब्द में कोई ऐसी आय शामिल नहीं होगी, जिसे अनुच्छेद 10 में लाभांश माना गया है । विलम्बित अदायगी के लिए अर्थदंड संबंधी प्रभारों को इस अनुच्छेद के प्रयोजन के लिए ब्याज नहीं समझा जाएगा ।

5. पैराग्राफ 1 और 2 के उपबंध उस स्थिति में लागू नहीं होंगे, यदि ब्याज का हितभागी स्वामी, संविदाकारी राज्य का निवासी होते हुए दूसरे संविदाकारी राज्य में, जिसमें ब्याज उदभूत हुआ हो, उसमें स्थित किसी स्थायी संस्थापन के माध्यम से कारोबार करता हो अथवा उस दूसरे राज्य में, उसमें स्थित किसी निश्चित स्थान से स्वतंत्र वैयक्तिक सेवाएं निष्पादित करता हो और जिस ऋण-दावे के बारे में ब्याज अदा किया गया हो वह इस प्रकार के स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान से प्रभावी रूप से सम्बद्ध हो । ऐसे मामले में, अनुच्छेद 7 अथवा अनुच्छेद 14 के उपबंध, जैसा भी मामला हो, लागू होंगे ।

6. ब्याज किसी संविदाकारी राज्य में उद्भूत हुआ माना जाएगा, यदि ब्याज अदा करने वाला उस राज्य का निवासी हो । तथापि, जहां ब्याज अदा करने वाले व्यक्ति का, चाहे वह किसी संविदाकारी राज्य का निवासी हो अथवा नहीं किसी संविदाकारी राज्य में एक स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान है और इस संबंध में ऋण ग्रस्तता जिस पर ब्याज प्रदत्त किया गया था, इस प्रकार का ब्याज इस प्रकार के स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान द्वारा वहन किया गया है, तो इस प्रकार का ब्याज उस राज्य में उद्भूत हुआ माना जाएगा जिसमें वह स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान स्थित है ।

7. जहां, अदा करने वाले और हितभागी स्वामी अथवा उन दोनों के बीच तथा किसी अन्य व्यक्ति के बीच विशेष संबंध होने के कारण अदा की गई ब्याज की रकम, उस ऋणदावे को ध्यान में रखते हुए जिसके लिए यह रकम अदा की गई है, उस रकम से अधिक हो जाती है, जिसके संबंध में, इस प्रकार के संबंध नहीं होने की स्थिति में, अदा करने वाले और हितभागी स्वामी के बीच, सहमति हो गई होती, वहां इस अनुच्छेद के उपबंध अंतिम रूप से वर्णित रकम पर ही लागू होंगे । ऐसे मामले में, अदायगियों के आधिक्य भाग पर इस करार के अन्य उपबंधों को ध्यान में रखते हुए प्रत्येक संविदाकारी राज्य के कानूनों के अनुसार कर लगाया जाएगा ।

अनुच्छेद - 12
रायल्टियों एवं तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क

1. एक संविदाकारी राज्य में उद्भूत होने वाले और दूसरे संविदाकारी राज्य के किसी निवासी को अदा की गई रायल्टियों या तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क पर उस दूसरे संविदाकारी राज्य में कर लगाया जा सकेगा ।

2. तथापि, इस प्रकार की रायल्टियाँ या तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क पर उस संविदाकारी राज्य में भी, जिसमें वे उद्भूत हुई हों, उस राज्य के कानूनों के अनुसार कर लगाया जा सकेगा, लेकिन यदि रायल्टियों अथवा तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क का हितभागी स्वामी दूसरे संविदाकारी राज्य का निवासी है तो इस प्रकार लगाया गया कर रायल्टियों या तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क की सकल राशि के 10 प्रतिशत से अधिक नहीं होगा ।

3. (क) इस अनुच्छेद में यथा-प्रयुक्त ''रायल्टियाँ'' शब्द का अभिप्राय है - किसी साहित्यिक, कलात्मक, अथवा वैज्ञानिक कृति के किसी कापीराइट, जिसमें सिनेमाटोग्राफ फिल्में अथवा रेडियो अथवा दूरदर्शन प्रसारण के लिए प्रयुक्त फिल्में अथवा टेपें शामिल हैं, किसी पेटेंट, ट्रेडमार्क, डिजाइन अथवा मॉडल, योजना, गुप्त सूत्र अथवा प्रक्रिया के प्रयोग हेतु अथवा प्रयोगाधिकार हेतु अथवा किसी औद्योगिक, वाणिज्यिक अथवा वैज्ञानिक उपकरण के प्रयोग हेतु प्रयोगाधिकार हेतु अथवा औद्योगिक, वाणिज्यिक अथवा वैज्ञानिक अनुभव से संबंधित सूचना के लिए प्रतिफल के रूप में प्राप्त की गई किसी भी प्रकार के भुगतान ।

(ख) इस अनुच्छेद में यथा-प्रयुक्त "तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क" पद का अभिप्राय है तकनीकी अथवा अन्य कार्मिकों की सेवाओं के उपबंध सहित कोई प्रबंध-कार्य, या तकनीकी अथवा परामर्शी स्वरूप की सेवाओं के प्रतिफल में की गई किसी भी प्रकार की अदायगियां हैं, परन्तु इसमें इस करार के अनुच्छेद 14 तथा 15 में उल्लिखित सेवाओं के लिए की गई अदायगी शामिल नहीं हैं ।

4. पैराग्राफ 1 और 2 के उपबंध उस स्थिति में लागू नहीं होंगे यदि रायल्टियों या तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क का हितभागी स्वामी, जो एक संविदाकारी राज्य का निवासी होते हुए दूसरे संविदाकारी राज्य में, जिसमें रायल्टियों या तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क उद्भूत होता है, वहां पर स्थित किसी स्थायी संस्थापन के माध्यम से कारोबार करता है अथवा उस दूसरे राज्य में वहां पर स्थित किसी निश्चित स्थान से स्वतंत्र वैयक्तिक सेवाएं निष्पादित करता है तथा जिस अधिकार अथवा सम्पत्ति के संबंध में रायल्टियों या तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क अदा किया जाता है, वे ऐसे स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान के साथ प्रभावी रूप से सम्बद्ध हैं । ऐसे मामले में यथास्थिति अनुच्छेद 7 अथवा अनुच्छेद 14 के उपबंध जैसा भी मामला हो, लागू होंगे ।

5. (क) एक संविदाकारी राज्य में रायल्टियां या तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क तब उद्भूत हुआ माना जाएगा, जब अदाकर्ता स्वयं राज्य, उसका कोई राजनीतिक उप-प्रभाग, कोई स्थानीय प्राधिकरण अथवा कोई निवासी हो । तथापि, जहां रायल्टियों या तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क अदा करने वाले व्यक्ति का, चाहे वह किसी संविदाकारी राज्य का निवासी हो अथवा नहीं, उस संविदाकारी राज्य में ऐसा कोई स्थायी संस्थापन अथवा कोई

निश्चित स्थान हो, जिनके संबंध में रायल्टियों अथवा तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क अदा करने की जिम्मेदारी निभाई गई हो, और ऐसी रायल्टियों या तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क उस स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान द्वारा वहन किया गया हो, तब ऐसी रायल्टियों अथवा तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क उस राज्य में उद्भूत हुआ माना जाएगा जिसमें वह स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान स्थित है ।

(ख) जहां उप-पैराग्राफ (क) के तहत रायल्टियाँ अथवा तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क किसी एक संविदाकारी राज्य में उद्भूत न हुआ होता और रायल्टियाँ, अधिकार अथवा सम्पत्ति के प्रयोग अथवा प्रयोगाधिकार से संबंधित हो अथवा तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क किसी एक संविदाकारी राज्य में निष्पादित की गई सेवाओं से संबंधित है तो वे रायल्टियाँ अथवा तकनीकी सेवाओं के लिए शुल्क उस संविदाकारी राज्य में उत्पन्न हुआ माना जाएगा ।

6. जहां, अदाकर्ता तथा हितभागी स्वामी के बीच अथवा उन दोनों और किसी अन्य व्यक्ति के बीच किसी विशेष प्रकार का संबंध होने के कारण रायल्टियाँ या तकनीकी सूचनाओं के लिए शुल्क की राशि, प्रयोग, प्रयोगाधिकार या सूचना के संबंध में, जिसके लिए वह अदा की जाता है, को ध्यान में रखते हुए उस राशि से अधिक हो जाती है जिस पर ऐसे संबंधों की अनुपस्थिति में अदाकर्ता तथा हितभागी स्वामी द्वारा सहमति हो गई होती, वहां इस अनुच्छेद के उपबंध केवल अंतिम वर्णित रकम पर लागू होंगे । ऐसे मामले में, अदायगियों का आधिक्य भाग इस करार के अन्य उपबंधों को ध्यान में रखते हुए, प्रत्येक संविदाकारी राज्य के कानूनों के अनुसार कराधेय होगा ।

अनुच्छेद - 13
पूंजीगत अभिलाभ

1. अनुच्छेद 6 में उल्लिखित और दूसरे संविदाकारी राज्य में स्थित अचल सम्पत्ति के अंतरण से एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी द्वारा प्राप्त अभिलाभों पर उस दूसरे राज्य में कर लगाया जा सकेगा ।

2. किसी अन्य संविदाकारी राज्य में स्थित अचल सम्पत्ति से प्रत्यक्ष अथवा अप्रत्यक्ष रूप से उनके मूल्य के 50 प्रतिशत से अधिक प्राप्त होने वाले शेयरों के अंतरण से किसी संविदाकारी राज्य के किसी निवासी को होने वाले अभिलाभों पर उस दूसरे राज्य में कर लगाया जा सकेगा।

3. ऐसी चल संपत्ति के अंतरण से होने वाले अभिलाभ पर, जो एक संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम के दूसरे संविदाकारी राज्य में स्थित किसी स्थायी संस्थापन की कारोबारी संपत्ति का एक हिस्सा है अथवा किसी निश्चित स्थान से संबंधित ऐसी चल संपत्ति के अंतरण से प्राप्त होने वाले अभिलाभ पर, जो संपत्ति एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी को दूसरे संविदाकारी राज्य में स्वतंत्र वैयक्तिक सेवाओं के प्रयोजनार्थ उपलब्ध है, जिसमें किसी ऐसे स्थायी संस्थापन (अकेले अथवा पूर्ण उद्यम के साथ) अथवा निश्चित स्थान के अंतरण से होने वाले अभिलाभ भी शामिल हैं, उस दूसरे राज्य में कर लगाया जा सकेगा ।

4. अंतर्राष्ट्रीय यातायात में जलयानों अथवा वायुयानों का संचालन कर रहे संविदाकारी राज्य के उद्यम द्वारा अन्तर्राष्ट्रीय यातायात में चलाए जाने वाले जलयानों अथवा वायुयानों के अंतरण से अथवा इस प्रकार के जलयानों, वायुयानों के परिचालन से संबंधित चल सम्पत्ति के अंतरण द्वारा प्राप्त अभिलाभों पर केवल उस संविदाकारी राज्य में कर लगाया जा सकेगा।

5. पैराग्राफ 2 में उल्लिखित शेयरों के अतिरिक्त कोई कम्पनी, जो एक संविदाकारी राज्य की निवासी है, उसमें शेयरों के अंतरण से प्राप्त अभिलाभों पर उस राज्य में कर लगाया जा सकेगा।

6. पूर्ववर्ती पैराग्राफों में उल्लिखित संपत्ति से भिन्न किसी भी सम्पत्ति के अंतरण से प्राप्त अभिलाभों पर केवल उसी संविदाकारी राज्य में कर लग सकेगा, जिसका अंतरणकर्ता एक निवासी है।

अनुच्छेद - 14
स्वतंत्र वैयक्तिक सेवाएं

1. एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी द्वारा व्यावसायिक सेवाओं के निष्पादन अथवा इसी प्रकार के स्वरूप वाले अन्य स्वतंत्र कार्य-कलापों से प्राप्त आय पर केवल उसी राज्य में कर लगाया जा सकेगा, परन्तु निम्नलिखित परिस्थितयों के अतिरिक्त, जब ऐसी आय पर दूसरे संविदाकारी राज्य में भी कर लगाया जा सकेगा :

(क) यदि उसे अपने कार्य-कलापों के निष्पादन के प्रयोजनार्थ, दूसरे संविदाकारी राज्य में एक निश्चित स्थान नियमित रूप से उपलब्ध है तो उस मामले में केवल उतनी आय पर उस दूसरे राज्य में ही कर लगाया जा सकेगा, जो उस निश्चित स्थान के कारण प्राप्त हुए हो; अथवा

(ख) यदि दूसरे संविदाकारी राज्य में उसके ठहरने की अवधि या अवधियां किसी बारह महीने की अवधि में कुल मिलाकर 183 दिन अथवा उससे अधिक दिन हों, तो उस मामले में, आय के केवल उतने ही भाग पर उस दूसरे राज्य में कर लगाया जा सकेगा, जो उस दूसरे राज्य में उसके द्वारा निष्पादित कार्य-कलापों से प्राप्त हुई हो।

2. "व्यावसायिक सेवाएं" पद में स्वतंत्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक अथवा अध्यापन संबंधी कार्य-कलाप तथा चिकित्सकों, वकीलों, इंजीनियरों, वास्तु-विदों, शल्य-चिकित्सकों, दंत चिकित्सकों तथा लेखाकारों के स्वतंत्र कार्य-कलाप शामिल हैं।

अनुच्छेद - 15
परावलम्बित वैयक्तिक सेवाएं

1. अनुच्छेद 16, 18, 19, 20 और 21 के उपबंधों के अधीन रहते हुए, एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी द्वारा किसी नियोजन के संबंध में प्राप्त वेतनों, मजदूरियों और इसी प्रकार के अन्य पारिश्रमिक पर केवल

उसी राज्य में कर लगेगा, जब तक कि नियोजन का निष्पादन दूसरे संविदाकारी राज्य में नहीं किया गया हो। यदि ऐसा नियोजन किया गया है, तो जो पारिश्रमिक वहां से प्राप्त होता है, उस पर उस दूसरे राज्य में कर लग सकता है।

2. पैराग्राफ 1 के उपबंधों के बावजूद, एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी द्वारा दूसरे संविदाकारी राज्य में किए गए किसी नियोजन के संबंध में प्राप्त पारिश्रमिक पर केवल प्रथमोल्लिखित राज्य में कर लगाया जा सकेगा, यदि :

(क) प्राप्तकर्ता, संबंधित वित्तीय वर्ष में समाप्त अथवा प्रारंभ हुई किसी बारह महीने की ऐसी अवधि अथवा अवधियों में दूसरे राज्य में रह रहा है जो कुल मिलाकर 183 दिनों से अधिक नहीं हैं;

(ख) पारिश्रमिक ऐसे किसी नियोजक द्वारा अथवा उसकी ओर से अदा किया गया है, जो दूसरे राज्य का निवासी नहीं है; और

(ग) पारिश्रमिक ऐसे किसी स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान द्वारा वहन नहीं किया जाता है, जो नियोजक का दूसरे राज्य में हो।

3. इस अनुच्छेद के पूर्ववर्ती उपबंधों के बावजूद, एक संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम द्वारा अन्तरराष्ट्रीय यातायात में संचालित किसी पोत अथवा वायुयान पर किए गए नियोजन के संबंध में प्राप्त पारिश्रमिक पर, उसी राज्य में कर लगाया जा सकेगा।

अनुच्छेद - 16
निदेशकों की फीस

निदेशकों की फीस और इसी तरह की अन्य अदायगियों पर जो एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी द्वारा किसी कम्पनी, जो दूसरे संविदाकारी राज्य की निवासी है, के निदेशक मंडल अथवा ऐसे ही किसी अन्य समान पद के सदस्य की हैसियत से प्राप्त की गई हो, पर उस दूसरे राज्य में कर लगाया जा सकेगा।

अनुच्छेद - 17
कलाकार और खिलाड़ी

1. अनुच्छेद 7, 14 और 15 के उपबंधों के बावजूद भी, एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी द्वारा मनोरंजनकर्ता, जैसे कि कोई थियेटर, चलचित्र, रेडियो या दूरदर्शन कलाकार अथवा किसी संगीतकार अथवा किसी खिलाड़ी के रूप में दूसरे संविदाकारी राज्य में किए गए इस प्रकार के अपने वैयक्तिक कार्य-कलापों से प्राप्त आय पर उस दूसरे राज्य में कर लगाया जा सकेगा ।

2. जहां किसी मनोरंजनकर्ता अथवा किसी खिलाड़ी द्वारा अपने इस प्रकार की हैसियत में किए गए वैयक्तिक कार्य-कलापों के संबंध में प्राप्त आय स्वयं मनोरंजनकर्ता या खिलाड़ी को प्राप्त नहीं होती, अपितु किसी अन्य व्यक्ति को प्राप्त होती है तो, ऐसी आय पर अनुच्छेद 7, 14 और 15 के उपबंधों के बावजूद, उस संविदाकारी राज्य में कर लगाया जा सकेगा, जिसमें मनोरंजनकर्ता अथवा खिलाड़ी के कार्य-कलाप किए जाते हों ।

3. पैराग्राफ 1 और 2 के उपबंध किसी मनोरंजनकर्ता अथवा किसी खिलाड़ी द्वारा, दूसरे संविदाकारी राज्य में किए गए अपने कार्य-कलापों से अर्जित आय पर लागू नहीं होंगे यदि दूसरे संविदाकारी राज्य में किया गया दौरा एक या दोनों संविदाकारी राज्यों या राजनीतिक उप प्रभागों या उसके स्थानीय प्राधिकारियों की सार्वजनिक निधियों द्वारा समर्थित हों । ऐसे मामले में उस आय पर केवल उसी संविदाकारी राज्य में कर लगेगा जिसका वह वैयक्तिक मनोरंजनकर्ता या खिलाड़ी निवासी है ।

अनुच्छेद - 18
पेंशन

अनुच्छेद 19 के पैराग्राफ 2 के उपबंधों के अध्यधीन, एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी को उसके पिछले नियोजन के प्रतिफल के रूप में अदा की गई पेंशन और इसी प्रकार के अन्य पारिश्रमिक पर केवल उसी राज्य में कर लग सकेगा ।

अनुच्छेद - 19
सरकारी सेवा

1. (क) किसी संविदाकारी राज्य अथवा उसके किसी राजनैतिक उप प्रभाग अथवा किसी स्थानीय प्राधिकरण द्वारा उस राज्य अथवा उसके किसी राजनैतिक उपप्रभाग अथवा किसी स्थानीय प्राधिकरण के संबंध में की गई सेवाओं के लिए किसी व्यष्टि को अदा की गई पेंशन से भिन्न वेतन, मजदूरी और अन्य इसी प्रकार के पारिश्रमिक पर केवल उस राज्य में कर लगेगा।

(ख) तथापि, ऐसे वेतन, मजदूरी और अन्य इसी प्रकार के पारिश्रमिक पर केवल दूसरे संविदाकारी राज्य में तभी कर लगेगा, यदि सेवाएं उस राज्य में की जाती हों और उक्त व्यष्टि उस राज्य का निवासी हो, जो :

(i) उस राज्य का एक राष्ट्रिक हो; अथवा

(ii) मात्र सेवाएं प्रदान करने के प्रयोजन से उस राज्य का निवासी नहीं बना हो ।

2. (क) किसी संविदाकारी राज्य अथवा उसके किसी राजनैतिक उपप्रभाग अथवा उसके किसी स्थानीय प्राधिकरण के लिए की गई सेवाओं के संबंध में किसी व्यष्टि को उस राज्य अथवा उसके किसी उप-प्रभाग अथवा किसी प्राधिकरण द्वारा उसके द्वारा सृजित निधियों में से या उस के द्वारा अदा की गई पेंशन पर केवल उसी राज्य में कर लगेगा।

(ख) तथापि, ऐसी पेंशन पर दूसरे संविदाकारी राज्य में कर तभी लगेगा, यदि उक्त व्यष्टि उस दूसरे राज्य का एक निवासी तथा राष्ट्रिक हो ।

3. अनुच्छेद 15, 16, 17 और 18 के उपबंध किसी संविदाकारी राज्य अथवा उसके किसी राजनैतिक उप-प्रभाग अथवा किसी स्थानीय प्राधिकरण द्वारा किए जा रहे किसी कारोबार के सिलसिले में प्रदान की गई सेवाओं के संबंध में प्राप्त वेतनों, मजदूरियों और इसी प्रकार के अन्य पारिश्रमिक तथा पेंशन पर लागू होंगे ।

अनुच्छेद - 20
प्रोफेसर, अपयापक और शोधकर्ता

1. कोई व्यक्ति, जो दोनों संविदाकारी राज्यों में से किसी एक राज्य का उस राज्य में स्थित किसी विश्वविद्यालय, महाविद्यालय अथवा उस राज्य द्वारा मान्यता प्राप्त किसी शैक्षणिक संस्थान में शिक्षण अथवा शोध-कार्य करने के लिए उस राज्य का दौरा करता है और जो उस दौरे से तुरंत पूर्व उस दूसरे संविदाकारी राज्य का निवासी था तो उसे ऐसे शिक्षण अथवा शोध कार्य के लिए प्राप्त पारिश्रमिक पर केवल उस दूसरे राज्य में कर लगेगा। तथापि, यह पैराग्राफ उस तारीख से केवल दो वर्षों से अनधिक की अवधि के लिए ही लागू होगा, जिस तारीख से वह व्यक्ति उस प्रथमोल्लिखित राज्य का प्रथमतः दौरा करता है ।

2. यह अनुच्छेद केवल शोधकार्य से प्राप्त आय पर लागू होगा, यदि ऐसा शोधकार्य सार्वजनिक हित में किया जाता है और न कि मुख्यतया किसी व्यक्ति अथवा व्यक्तियों के निजी लाभ के लिए ।

3. इस अनुच्छेद के प्रयोजनार्थ, किसी व्यष्टि को किसी संविदाकारी राज्य का एक निवासी समझा जाएगा, यदि वह उस वित्तीय वर्ष में जिसमें वह दूसरे संविदाकारी राज्य का दौरा करता है अथवा उसके तत्काल पूर्ववर्ती वित्तीय वर्ष में उस राज्य का एक निवासी रहा हो ।

अनुच्छेद - 21
विद्यार्थी

1. किसी विद्यार्थी को, जो दूसरे संविदाकारी राज्य का दौरा करने के तुरन्त पहले किसी एक संविदाकारी राज्य का निवासी है अथवा था और जो मात्र अपनी शिक्षा अथवा प्रशिक्षण के प्रयोजनार्थ उस दूसरे संविदाकारी राज्य में उपस्थित है, को अनुदानों, ऋणों और छात्रवृत्तियों के अतिरिक्त उन अदायगियों पर उस दूसरे राज्य में कर से छूट प्राप्त होगी जो उसके भरण-पोषण, शिक्षा अथवा प्रशिक्षण के प्रयोजनार्थ की गई हों, बशर्ते कि उसे ऐसी अदायगियाँ उस राज्य के बाहर के स्रोतों से उद्भूत होती हों ।

2. नियोजन से प्राप्त अनुदान, छात्रवृत्तियां और पारिश्रमिक, जिसका पैराग्राफ 1 में उल्लेख नहीं किया गया है, के संबंध में इसके अतिरिक्त पैराग्राफ 1 में संदर्भित एक विद्यार्थी ऐसे शिक्षण अथवा प्रशिक्षण के दौरान करों के संबंध में उसी छूट, राहत अथवा कटौतियों के लिए हकदार होगा जो उस संविदाकारी राज्य के निवासियों को उपलब्ध है जिसमें वह दौरे पर है ।

3. इस अनुच्छेद के लाभ केवल ऐसी अवधि के लिए लागू होंगे जो कि शुरू किए गए शिक्षण अथवा प्रशिक्षण को पूरा करने के लिए उचित अथवा साधारणतया अपेक्षित हो परन्तु, किसी भी स्थिति में, किसी भी व्यष्टि को इस

अनुच्छेद के लाभ उस दूसरे राज्य में उसके प्रथमतः पहुंचने की तारीख से लगातार पांच वर्षों से अधिक के लिए प्राप्त नहीं होंगे ।

अनुच्छेद -22
अन्य आय

1. एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी की आय की ऐसी मदें, जहां-कहीं वे उद्भूत होती हों, जिन पर इस अभिसमय के पूर्वोक्त अनुच्छेदों में विचार नहीं किया गया है, केवल उस राज्य में कराधेय होंगी ।

2. पैराग्राफ 1 के उपबंध, अनुच्छेद 6 के पैराग्राफ 2 में यथा-परिभाषित अचल सम्पत्ति से प्राप्त आय से भिन्न आय पर लागू नहीं होंगे, यदि ऐसी आय का प्राप्तकर्ता एक संविदाकारी राज्य का निवासी होने के नाते दूसरे संविदाकारी राज्य में वहां स्थित किसी स्थायी संस्थापन के माध्यम से कारोबार करता है अथवा उस दूसरे संविदाकारी राज्य में वहां स्थित किसी निश्चित स्थान से स्वतंत्र वैयक्तिक सेवाएं निष्पादित करता है तथा ऐसा अधिकार अथवा सम्पत्ति जिसके संबंध में ऐसी आय अदा की जाती है वह ऐसे स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान से प्रभावी रूप से सम्बद्ध है । ऐसे मामले में अनुच्छेद 7 अथवा अनुच्छेद 14 के उपबंध, जैसी भी स्थिति हो, लागू होंगे ।

3. पैराग्राफ 1 के उपबंधों के होते हुए भी, यदि किसी संविदाकारी राज्य का कोई निवासी दूसरे संविदाकारी राज्य में स्थित स्रोतों जैसे लाटरियों, वर्ग पहेलियों, घुड़दौड़ सहित दूसरी दौड़ों, ताश और किसी भी प्रकार के अन्य खेलों अथवा जुआ अथवा किसी भी स्वरूप की शर्तों के संबंध में आय प्राप्त करता है, तो ऐसी आय पर दूसरे संविदाकारी राज्य में कर लग सकेगा।

अनुच्छेद - 23
दोहरे कराधान का अपाकरण

दोहरे कराधान का अपाकरण निम्नानुसार किया जाएगा :

1. भारत में :

क) जहां भारत का कोई निवासी ऐसी आय प्राप्त करता है, जिस पर इस करार के उपबंधों के अनुसार एस्तोनिया में कर लगाया जा सकता है, उन मामलों में भारत, उस निवासी की आय पर एस्तोनिया में अदा किए गए कर के बराबर की राशि की कटौती की अनुमति प्रदान करेगा ।

तथापि, ऐसी कटौती की राशि, कटौती किए जाने से पूर्व यथा-संगणित, कर के उस भाग से अधिक नहीं होगी, जो ऐसी आय के कारण हो, जिस पर एस्तोनिया में कर लगाया जा सकता है ।

ख) जहां करार के किन्हीं उपबंधों के अनुसरण में भारत के किसी निवासी द्वारा प्राप्त की गई आय भारत में कर से छूट प्राप्त है तो, भारत फिर भी, ऐसे निवासी की बाकी आय अथवा पूंजी पर कर की राशि की संगणना करते समय उस छूट-प्राप्त आय को ध्यान में रखेगा ।

2. एस्तोनिया में :

(क) जहां एस्तोनिया का कोई निवासी ऐसी आय प्राप्त करता है, जिस पर इस करार के उपबंधों के अनुसार भारत में कर लगाया जा सकता है, वहां एस्तोनिया उप पैराग्राफों (ख) और (ग) के उपबंधों के अध्यधीन ऐसी आय को कर से छूट देगा।

(ख) जहां एस्तोनिया का कोई निवासी ऐसी आय प्राप्त करता है जिस पर अनुच्छेद 10, 11 और 12 के पैराग्राफ 2 के उपबंधों के अनुसरण में भारत में कर लगाया जा सकता है, वहाँ एस्तोनिया भारत में अदा किए गए कर की राशि के बराबर उस निवासी की आय को कर से छूट की अनुमति प्रदान करेगा । तथापि, ऐसी छूट कर के उस भाग से अधिक नहीं होगी जिसे छूट दिए जाने से पहले संगणित किया गया हो, जो भारत से प्राप्त की गई आय की ऐसी मदों के कारण हो ।

(ग) जहां करार के किन्हीं उपबंधों के अनुसरण में एस्तोनिया के किसी निवासी द्वारा प्राप्त की गई आय पर एस्तोनिया में कर से छूट प्राप्त है तो, एस्तोनिया फिर भी, ऐसे निवासी की बाकी आय अथवा पूंजी पर कर की राशि की संगणना करते समय उस छूट प्राप्त आय को ध्यान में रखेगा ।

अनुच्छेद - 24
सम-व्यवहार

1. एक संविदाकारी राज्य के राष्ट्रिकों पर दूसरे संविदाकारी राज्य में ऐसा कोई कराधान अथवा तत्संबंधी ऐसी कोई अपेक्षा लागू नहीं की जाएगी जो उस कराधान से और तत्संबंधी अपेक्षाओं से भिन्न अथवा अधिक भारपूर्ण हो, जो उस दूसरे राज्य के राष्ट्रिकों पर विशेषतः निवास के संबंध में उन्हीं परिस्थितियों में लागू होती हो अथवा लागू की जा सकती हो । अनुच्छेद 1 के उपबंधों के होते हुए भी यह उपबंध उन व्यक्तियों पर भी लागू होगा जो एक अथवा दोनों संविदाकारी राज्य के निवासी नहीं हैं ।

2. एक संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम के दूसरे संविदाकारी राज्य में स्थित स्थायी संस्थापन पर उस दूसरे राज्य में ऐसा कोई कराधान लागू नहीं किया जाएगा जो उस दूसरे राज्य के उद्यमों पर समरूप कार्यकलापों को करने हेतु लागू होने वाले कराधान से अपेक्षाकृत कम अनुकूल हो । इस उपबंध का यह अर्थ नहीं लगाया जाएगा कि इससे किसी संविदाकारी राज्य को दूसरे संविदाकारी राज्य की किसी कम्पनी के प्रथमोल्लिखित राज्य में स्थित किसी स्थायी संस्थापन के लाभ पर कर की ऐसी दर लगाने से रोकना है जो कि कर की उस दर से दस प्रतिशतांक से अधिक नहीं है जो प्रथमोल्लिखित संविदाकारी राज्य की ऐसी ही कम्पनी के लाभों पर लगाई जाती है, न ही यह अनुच्छेद 7 के पैराग्राफ 3 के उपबंधों के प्रतिकूल है ।

3. ऐसे मामले को छोड़कर जहां अनुच्छेद 9 के पैराग्राफ 1, अनुच्छेद 11 के पैराग्राफ 7 या अनुच्छेद 12 के पैराग्राफ 6 के उपबंध लागू होते हैं, एक संविदाकारी राज्य के किसी उद्यम द्वारा दूसरे संविदाकारी राज्य के किसी निवासी को अदा किये गये ब्याज, रायल्टी तथा अन्य भुगतान, ऐसे उद्यम के कराधेय लाभों का निर्धारण करने के प्रयोजनार्थ उन्हीं शर्तों के अनुसार कटौती योग्य होंगे मानो उनका भुगतान प्रथमोल्लिखित राज्य के किसी निवासी को किया गया हो ।

4. एक संविदाकारी राज्य के उद्यमों पर, जिसकी पूंजी प्रत्यक्ष या अप्रत्यक्ष रूप से संपूर्ण या आंशिक रूप से दूसरे संविदाकारी राज्य के एक या अधिक निवासियों के स्वामित्व में हो या उनके द्वारा नियंत्रित की जाती हो, प्रथमोल्लिखित राज्य में कोई ऐसा कर नहीं लगाया जाएगा या तत्संबंधी कोई ऐसी अपेक्षा नहीं की जाएगी जो उस कराधान से और तत्संबंधी अपेक्षाओं से भिन्न अथवा अधिक भारपूर्ण है, जो प्रथमोल्लिखित राज्य के अन्य इसी प्रकार के उद्यमों पर लागू की जाती है या लागू की जा सकती है ।

5. इस अनुच्छेद के उपबंध एक संविदाकारी राज्य के लिए दूसरे संविदाकारी राज्य के निवासियों को उनकी सिविल हैसियत अथवा पारिवारिक जिम्मेदारियों के आधार पर कराधान प्रयोजनों के लिए किसी प्रकार की ऐसी व्यक्तिगत छूट, राहत अथवा कटौतियों की मंजूरी देने के लिए बाध्यकारी नहीं बनाते, जो वह अपने निवासियों को देता है ।

6. इस अनुच्छेद के उपबंध, अनुच्छेद-2 के उपबंधों के होते हुए भी, सभी प्रकार एवं विवरण के करों पर लागू होंगे ।

अनुच्छेद - 25
पारस्परिक करार विधि

1. जहां कोई व्यक्ति यह समझता है कि एक अथवा दोनों संविदाकारी राज्यों की कार्रवाईयों के कारण उस पर इस प्रकार कर लगाया जाता है अथवा लगाया जाएगा जो इस अभिसमय के उपबंधों के अनुरूप नहीं है तो वह उन राज्यों के स्वदेशी कानूनों द्वारा उपबंधित उपायों पर ध्यान किए बिना अपना मामला उस संविदाकारी राज्य के सक्षम प्राधिकारी को प्रस्तुत कर सकता है जिसका कि वह निवासी है अथवा यदि उसका मामला अनुच्छेद 24 के पैराग्राफ 1 के अंतर्गत आता है तो वह अपना मामला उस संविदाकारी राज्य के सक्षम प्राधिकारी को प्रस्तुत कर सकता है जिसका कि वह राष्ट्रिक है। यह मामला उस कार्रवाई की प्रथम अधिसूचना की तारीख से तीन वर्षों के भीतर अवश्य प्रस्तुत कर दिया जाना चाहिए जिसके परिणामतः उस पर ऐसा कराधान लगाया जाता है जो इस अभिसमय के उपबंधों के अनुरूप नहीं है ।

2. यदि सक्षम प्राधिकारी को आपत्ति उचित लगे और यदि वह स्वयं किसी संतोषजनक हल पर पहुंचने में असमर्थ हो तो वह ऐसे कराधान के परिहार की दृष्टि से जो इस अभिसमय के अनुरूप नहीं है, दूसरे संविदाकारी राज्य के सक्षम प्राधिकारी के साथ पारस्परिक सहमति द्वारा उस मामले को हल करने का प्रयास करेगा । इस प्रकार किए गए किसी भी समझौते को कार्यान्वित किया जाएगा चाहे संविदाकारी राज्यों के स्वदेशी कानूनों में कोई भी समय-सीमा क्यों न हो ।

3. यदि इस अभिसमय की व्याख्या करने में अथवा इसे लागू करने में कठिनाइयां अथवा शंकाएं उत्पन्न हों तो संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारी उन्हें पारस्परिक सहमति से हल करने का प्रयास करेंगे । वे उन मामलों में भी दोहरे कराधान को दूर करने के लिए परस्पर विचार-विमर्श कर सकते हैं जिनकी इस अभिसमय में व्यवस्था नहीं की गई हो ।

4. पिछले पैराग्राफों के अभिप्राय से कोई समझौता करने के प्रयोजनार्थ संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारी एक दूसरे के साथ सीधे पत्र-व्यवहार कर सकते हैं । जब समझौता करने की दृष्टि से विचारों का मौखिक आदान-प्रदान करना उपयुक्त प्रतीत हो तो ऐसा आदान-प्रदान ऐसे आयोग के जरिए किया जा सकता है जिसमें संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारियों के प्रतिनिधि शामिल हों ।

अनुच्छेद - 26
सूचना का आदान-प्रदान

1. संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारी ऐसी सूचना (दस्तावेजों अथवा दस्तावेजों की अधिप्रमाणित प्रतियों सहित) का आदान-प्रदान करेंगे जो कि इस करार के उपबंधों को लागू करने के लिए आनुमानित रूप से संगत हो अथवा संविदाकारी राज्यों या उनके राजनीतिक उप-प्रभागों या स्थानीय प्राधिकारियों की ओर से लगाए

गए सभी प्रकार के व विवरण वाले उन करों से संबंधित आंतरिक कानूनों के प्रशासन अथवा कार्यान्वयन के लिए आवश्यक हों, जहां तक कि उनके अधीन कराधान व्यवस्था इस करार के प्रतिकूल नहीं है । सूचना का आदान-प्रदान अनुच्छेद 1 और 2 द्वारा प्रतिबंधित नहीं है ।

2. पैराग्राफ-1 के अंतर्गत किसी भी संविदाकारी राज्य द्वारा प्राप्त की गई कोई भी सूचना उस राज्य के आंतरिक कानूनों के अंतर्गत प्राप्त सूचना के समान ही गुप्त समझी जाएगी और उसे केवल उन व्यक्तियों अथवा प्राधिकारियों (जिनमें न्यायालय और प्रशासनिक निकाय शामिल हैं) को प्रकट किया जाएगा जो पैराग्राफ-1 में संदर्भित करों के संबंध में करों का निर्धारण या उनकी वसूली करने, उनके प्रवर्तन अथवा अभियोजन के संबंध में अथवा अपीलों का निर्धारण करने या उपर्युक्त की चूक से संबद्ध हों । ऐसे व्यक्ति या प्राधिकारी सूचना का उपयोग केवल ऐसे ही प्रयोजन के लिए करेंगे । वे इस सूचना को सार्वजनिक न्यायालय की कार्यवाहियों अथवा न्यायिक निर्णयों में प्रकट कर सकेंगे । पूर्ववर्ती सूचना के होते हुए भी, एक संविदाकारी राज्य द्वारा प्राप्त की गई सूचना को दूसरे प्रयोजनों के लिए प्रयोग किया जा सकता है जब ऐसी सूचना को दोनों राज्यों के कानूनों के अंतर्गत ऐसे अन्य प्रयोजनों के लिए प्रयोग किया गया हो और आपूर्तिकर्त्ता राज्य का सक्षम प्राधिकारी ऐसे प्रयोग को अधिकृत करता हो ।

3. किसी भी स्थिति में पैराग्राफ 1 और 2 के उपबंधों का अर्थ किसी संविदाकारी राज्य पर निम्नलिखित दायित्व डालना नहीं होगा :

क) उस अथवा दूसरे संविदाकारी राज्य के कानूनों और प्रशासनिक प्रथा से हट कर प्रशासनिक उपाय करना ;

ख) ऐसी सूचना देना जो उस अथवा दूसरे संविदाकारी राज्य के कानूनों के अंतर्गत अथवा प्रशासन की सामान्य स्थिति में प्राप्य नहीं है ;

ग) ऐसी सूचना प्रदान करना जिससे कोई व्यापार, कारोबार, औद्योगिक, वाणिज्यिक अथवा व्यावसायिक, गोपनीयता अथवा व्यापारिक प्रक्रिया अथवा सूचना प्रकट होती हो, और जिसको प्रकट करना सार्वजनिक नीति के प्रतिकूल हो (जनादेश)

4. इस अनुच्छेद के अनुसरण में यदि किसी संविदाकारी राज्य द्वारा किसी जानकारी को प्राप्त करने के लिए अनुरोध किया जाता है तो दूसरा संविदाकारी राज्य अनुरोध की गई जानकारी को प्राप्त करने के लिए अपनी सूचना एकत्र करने वाले उपायों का उपयोग करेगा, चाहे उस अन्य राज्य को अपने स्वयं के कर प्रयोजनों के लिए ऐसी सूचना की कोई आवश्यकता न हो । पिछले वाक्य में अन्तर्निहित दायित्व पैराग्राफ 3 की सीमाओं के अधीन है किन्तु किसी भी स्थिति में ऐसी सीमाओं का यह अर्थ नहीं होगा कि संविदाकारी राज्य केवल इसलिए सूचना सप्लाई करने से मना करते हैं कि ऐसी सूचना में उसका कोई आंतरिक हित नहीं है ।

5. किसी भी स्थिति में पैराग्राफ 3 के उपबंधों का अर्थ केवल इसलिए सूचना की आपूर्ति करने से मना करने के लिए किसी संविदाकारी राज्य को अनुमति देने के लिए नहीं लगाया जाएगा कि सूचना किसी बैंक, अन्य वित्तीय संस्थान, किसी एजेंसी या किसी न्यासी क्षमता में कार्यरत नामिती या व्यक्ति के पास है या यह किसी व्यक्ति के स्वामित्व हित से संबंधित है।

अनुच्छेद - 27
करों की वसूली में सहायता

1. संविदाकारी राज्य राजस्व दावों की वसूली में एक दूसरे को सहायता देंगे। यह सहायता अनुच्छेद 1 और 2 द्वारा प्रतिबंधित नहीं है। संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारी इस अनुच्छेद के अनुप्रयोग की विधि परस्पर सहमति द्वारा तय कर सकते हैं।

2. इस अनुच्छेद में यथा प्रयुक्त शब्द ''राजस्व दावा'' का तात्पर्य संविदाकारी राज्यों, अथवा उनके राजनीतिक उप-प्रभागों अथवा स्थानीय प्राधिकारियों की ओर से लगाए गए सभी किस्म के करों और विवरण के प्रतिकूल नहीं है। जहां तक उनके अंतर्गत कराधान इस करार अथवा कोई अन्य साधन जिसके लिए संविदाकारी राज्य पक्ष हैं, के साथ-साथ ऐसी राशि से संबंधित ब्याज, प्रशासनिक अर्थ-दंड और वसूली अथवा संरक्षण के संबंध में देय राशि है।

3. जब किसी संविदाकारी राज्य का राजस्व दावा उस राज्य के कानूनों के अंतर्गत प्रवर्तनीय होता है और यह किसी व्यक्ति द्वारा देय होता है और उस समय उस राज्य के कानूनों के अंतर्गत इसकी वसूली को रोक नहीं सकता तब उस राजस्व दावे को उस राज्य के सक्षम प्राधिकारी के अनुरोध पर दूसरे संविदाकारी राज्य के सक्षम प्राधिकारियों द्वारा वसूली के प्रयोजनार्थ स्वीकार किया जाएगा। उस राजस्व दावे को उस दूसरे राज्य द्वारा अपने स्वयं के करों के प्रवर्तन और वसूली, के लिए प्रयोज्य इसके कानूनों के उपबंधों के अनुसार वसूल किया जाएगा, मानो कि राजस्व दावा उस दूसरे राज्य का राजस्व दावा था।

4. जब किसी संविदाकारी राज्य का राजस्व दावा वह दावा है जिसके संबंध में वह राज्य, अपने कानून के अंतर्गत, इसकी वसूली को सुनिश्चित करने के लिए संरक्षण के उपाय करता है तब उस राजस्व दावे को उस राज्य के सक्षम प्राधिकारी के अनुरोध पर दूसरे संविदाकारी राज्य के सक्षम प्राधिकारी द्वारा संरक्षण के उपाय करने के प्रयोजनार्थ स्वीकार कर लिया जाएगा। दूसरा अन्य राज्य उस राजस्व दावे के संबंध में अपने कानूनों के उपबंधों के अनुसार संरक्षण के उपाय करेगा मानो कि राजस्व दावे उस दूसरे राज्य के राजस्व दावे थे, यहां तक कि जब ऐसे उपायों का प्रयोग किया जाता है, राजस्व दावा प्रथमोल्लिखित राज्य में प्रवर्तनीय नहीं है अथवा उस व्यक्ति द्वारा देय है जिसे उसकी वसूली रोकने का अधिकार है।

5. पैराग्राफ 3 और 4 के उपबंधों के होते हुए भी पैराग्राफ 3 अथवा 4 के प्रयोजनार्थ किसी संविदाकारी राज्य द्वारा स्वीकार किया गया राजस्व दावा उस राज्य में किसी समय सीमा के अध्यधीन नहीं होगा अथवा उसी रूप में उसे इसके स्वरूप के कारण उस राज्य के कानूनों के अंतर्गत किसी राजस्व दावे के प्रयोज्य कोई प्राथमिकता नहीं दी जाएगी । इसके अलावा, पैराग्राफ 3 अथवा 4 के प्रयोजनार्थ किसी संविदाकारी राज्य द्वारा स्वीकार किए गए राजस्व दावे को उस राज्य में दूसरे संविदाकारी राज्य के कानूनों के अंतर्गत उस राजस्व दावे के प्रयोज्य कोई प्राथमिकता नहीं होगी ।

6. किसी संविदाकारी राज्य के राजस्व दावे के अस्तित्व, वैधता अथवा राशि के संबंध में कार्यवाही को केवल दूसरे संविदाकारी राज्य के न्यायालयों अथवा प्रशासनिक निकायों के समक्ष ही लाया जाएगा । इस अनुच्छेद में ऐसा कुछ नहीं है जिसका अर्थ दूसरे संविदाकारी राज्य के किसी न्यायालय अथवा प्रशासनिक निकाय के समक्ष ऐसी कार्रवाई के लिए किसी अधिकार को सृजित करना अथवा उसे प्रदान करना हो ।

7. जहां, पैराग्राफ 3 अथवा 4 के तहत किसी संविदाकारी राज्य द्वारा अनुरोध किए जाने के पश्चात् किसी समय और इससे पहले कि दूसरे संविदाकारी राज्य ने संगत राजस्व दावे को वसूल किया हो और प्रथमोल्लिखित राज्य को प्रेषित किया हो, राजस्व दावा वहां निम्नलिखित के संबंध में समाप्त हो जाएगा :

क) पैराग्राफ 3 के अंतर्गत अनुरोध के मामले में, प्रथमोल्लिखित राज्य का कोई राजस्व दावा जो उस राज्य के कानूनों के तहत प्रवर्तनीय है और ऐसे व्यक्ति द्वारा देय है जो उस समय उस राज्य के कानूनों के अंतर्गत इसकी वसूली रोक नहीं सकता; अथवा

ख) पैराग्राफ 4 के अंतर्गत अनुरोध के मामले में, प्रथमोल्लिखित राज्य के राजस्व दावे जिसके संबंध में वह राज्य अपने कानूनों के तहत इसकी वसूली सुनिश्चित करने के उद्देश्य से संरक्षण के उपाय करता है ।

प्रथमोल्लिखित राज्य का सक्षम प्राधिकारी इस तथ्य को दूसरे राज्य के सक्षम प्राधिकारी को तत्काल अधिसूचित करेगा और दूसरे राज्य के विकल्प पर प्रथमोल्लिखित राज्य अपने अनुरोध को आस्थगित अथवा हटा लेगा ।

8. इस अनुच्छेद के किसी भी उपबंध का अर्थ दोनों में से किसी भी संविदाकारी राज्य पर निम्नलिखित के लिए बाध्यता लागू करना नहीं लगाया जाएगा :

क) उस संविदाकारी राज्य अथवा दूसरे संविदाकारी राज्य के कानूनों और प्रशासनिक प्रथा से भिन्न प्रशासनिक उपाय करना;

ख) ऐसे उपाय करना जो लोक नीति (आर्डर पब्लिक) के विपरीत हों;

ग) सहायता प्रदान करना यदि दूसरे संविदाकारी राज्य ने इसके कानूनों अथवा प्रशासनिक प्रथा के अंतर्गत उपलब्ध वसूली अथवा संरक्षण, जैसा भी मामला हो, के सभी समुचित उपायों को न किया हो;

घ) उन मामलों में सहायता प्रदान करना जहां उस राज्य के लिए प्रशासनिक बोझ दूसरे संविदाकारी राज्य द्वारा उद्भूत किए जाने वाले लाभ से स्पष्ट रूप से अनुपात में न हो ।

अनुच्छेद - 28
लाभों का परिसीमन

1. इस करार में ऐसा कुछ भी नहीं है जो कर अपवंचन को रोकने अथवा कर परिहार के लिए घरेलू उपबंधों की अनुप्रयोज्यता को प्रभावित करे ।

2. इस करार के लाभ एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी को अथवा ऐसे निवासी द्वारा किए गए किसी संव्यवहार के संबंध में प्राप्त नहीं होंगे, यदि ऐसे किसी निवासी के सृजन अथवा सत्ता अथवा उसके द्वारा किए गए संव्यवहार का मुख्य प्रयोजन इस करार के तहत लाभों को प्राप्त करना था, जो अन्यथा प्राप्त नहीं होंगे ।

3. उन कानूनी हस्तियों के मामले, जिनकी प्रमाणिक कारोबारी गतिविधियां नहीं हैं इस अनुच्छेद के उपबंधों में शामिल होंगे ।

4. जहां एक संविदाकारी राज्य के किसी निवासी को इस अनुच्छेद के कारण, दूसरे संविदाकारी राज्य में इस करार के लाभ नहीं मिलते हैं, तो दूसरे संविदाकारी राज्य का सक्षम प्राधिकारी, प्रथमोल्लिखित संविदाकारी राज्य के सक्षम प्राधिकारी को अधिसूचित करेग।

अनुच्छेद - 29
राजनयिक मिशन के सदस्य एवं कौंसुली पद

इस करार की किसी भी बात से अन्तरराष्ट्रीय कानून के सामान्य नियमों के अंतर्गत अथवा विशेष करारों के उपबंधों के अंतर्गत राजनयिक मिशन अथवा कौंसुली अधिकारियों के सदस्यों के वित्तीय विशेषाधिकारों पर कोई प्रभाव नहीं पड़ेगा ।

अनुच्छेद 30
प्रवृत्त होना

1. संविदाकारी राज्यों की सरकारें इस करार को लागू करने के लिए अपने-अपने संबंधित कानूनों के अंतर्गत अपेक्षित प्रक्रियाओं को पूरा करने के संबंध में राजनयिक माध्यमों के जरिए लिखित रूप में एक दूसरे को अधिसूचित करेंगे ।

2. यह करार, इस अनुच्छेद के पैराग्राफ 1 में उल्लिखित परवर्ती अधिसूचनाओं की तारीख को लागू होगा ।

3. इस करार के उपबंधों का निम्नलिखित प्रभाव होगा :-

क) भारत में : उस वर्ष, जिस वर्ष में करार प्रवृत्त होता है, के अगले अनुवर्ती कैलेण्डर वर्ष की अप्रैल माह के प्रथम दिन को अथवा उसके बाद आरंभ होने वाले किसी वित्त वर्ष में प्राप्त की गई आय पर ;

ख) एस्तोनिया में :

(i) उस वर्ष, जिस वर्ष में करार प्रवृत्त होता है, के अगले अनुवर्ती वर्ष में जनवरी माह के प्रथम दिन को अथवा उसके बाद प्राप्त की गई आय पर स्रोत पर काटे गए करों के संबंध में ;

(ii) उस वर्ष, जिस वर्ष में करार प्रवृत्त होता है, के अगले अनुवर्ती वर्ष में जनवरी माह के प्रथम दिन को अथवा उसके बाद आरम्भ होने वाले किसी वित्तीय वर्ष के लिए प्रभार्य करों हेतु आय पर अन्य करों के सबंध में ।

अनुच्छेद - 31
समापन

यह करार अनिश्चित समय तक लागू रहेगा जब तक कि किसी संविदाकारी राज्य द्वारा इसे समाप्त नहीं कर दिया जाता । दोनों में से कोई भी संविदाकारी राज्य इस करार के लागू होने की तारीख से लेकर पांच वर्ष की अवधि की समाप्ति के बाद आरम्भ होने वाले किसी कैलेण्डर वर्ष की समाप्ति से कम से कम छह महीने पहले राजनयिक माध्यम से समापन का नोटिस देकर करार को समाप्त कर सकता है । ऐसी स्थिति में यह करार निम्न के संबंध में निष्प्रभावी हो जाएगा :

क) भारत में : उस वर्ष, जिसमें नोटिस दिया जाता है, के अगले उत्तरवर्ती कैलेण्डर वर्ष के अप्रैल माह के प्रथम दिन को अथवा उसके बाद किसी वित्तीय वर्ष में प्राप्त की गई आय के संबंध में;

ख) एस्तोनिया में :

(i) उस वर्ष, जिसमें नोटिस दिया जाता है, के अगले उत्तरवर्ती वर्ष में जनवरी माह के प्रथम दिन को अथवा उसके बाद प्राप्त आय पर, स्रोत पर काटे गए करों के संबंध में;

(क) भारत में, आयकर, जिसमें उस पर लगने वाला कोई अधिभार भी शामिल है;

(जिसे इसके बाद भारतीय कर कहा जाएगा);

(ii) उस वर्ष, जिसमें नोटिस दिया जाता है, के अगले उत्तरवर्ती वर्ष में जनवरी माह के प्रथम दिन को अथवा उसके बाद आरम्भ होने वाले किसी कराधान वर्ष के लिए प्रभार्य करों के लिए आय पर अन्य करों के संबंध में।

जिसके साक्ष्य में, इसके लिए विधिवत रूप से प्राधिकृत अधोहस्ताक्षरियों ने इस करार पर हस्ताक्षर किए हैं ।

तल्लीन में वर्ष दो हजार ग्यारह के सितम्बर माह के उन्नीसवें दिन एस्तोनियन, हिन्दी एवं अंग्रेजी भाषाओं में दो-दो मूल प्रतियों में निष्पन्न किया गया और सभी पाठ समान रूप से प्रामाणिक हैं। अर्थ निरूपण में भिन्नता की स्थिति में अंग्रेजी पाठ प्रभावी माना जाएगा ।

एस्तोनिया गणराज्य की सरकार की ओर से	भारत गणराज्य की सरकार की ओर से
(जरजेन लिजी)	(कपिल सिब्बल)
वित्त मंत्री	संचार एवं सूचना प्रौद्योगिकी मंत्री
एस्तोनिया गणराज्य की सरकार	भारत गणराज्य की सरकार

प्रोतोकोल

आय पर करों के संबंध में दोहरे कराधान के परिहार एवं वित्तीय अपवंचन को रोकने के लिए भारत गणराज्य की सरकार और एस्तोनिया गणराज्य की सरकार के बीच करार (जिसे इसके बाद करार कहा जाएगा) पर हस्ताक्षर करते समय अधोहस्ताक्षरी इस बात पर सहमत हुए हैं कि निम्नलिखित उपबंध करार के अभिन्न अंग के रूप में होंगे :

1. अनुच्छेद 5 के संदर्भ में

यह स्पष्ट है कि इस करार के होने की तारीख को एस्तोनिया द्वारा निष्पन्न दोहरे कराधान के परिहार संबंधी कोई भी करार कोई विशेष उपबंध की व्यवस्था नहीं करेगा जिसके द्वारा किसी संविदाकारी राज्य के किसी बीमा उद्यम का दूसरे संविदाकारी राज्य में स्थायी संस्थापन माना जाएगा यदि वह किसी आश्रित एजेंट के जरिए उस दूसरे राज्य के राज्यक्षेत्र में प्रीमियम एकत्र करता है अथवा जोखिमों का बीमा करता है ।

तथापि, यदि उस तारीख के बाद एस्तोनिया द्वारा निष्पन्न दोहरे करार के परिहार संबंधी किसी भी करार में इस तरह के विशेष उपबंध को शामिल किया जाता है, तब एस्तोनिया के सक्षम प्राधिकारी भारत के सक्षम प्राधिकारियों को ऐसे समावेशन के बारे में अधिसूचित करेंगे और संविदाकारी राज्यों के सक्षम प्राधिकारियों के बीच विचार-विमर्श के बाद इस करार में ऐसे उपबंध के लिए भी विचार किया जाएगा ।

2. अनुच्छेद 6 के संदर्भ में

यह स्पष्ट है कि किसी संविदाकारी राज्य में स्थित और अनुच्छेद 6 के पैराग्राफ 2 में उल्लिखित अचल सम्पत्ति के अंतर से प्राप्त सभी आय और अभिलाभों पर इस करार के अनुच्छेद 13 के उपबंधों के अनुसार उस राज्य में कर लगाया जाएगा ।

जिसके साक्ष्य में, इसके लिए विधिवत रूप से प्राधिकृत अधोहस्ताक्षरियों ने इस प्रोतोकोल पर हस्ताक्षर किए हैं ।

तल्लीन में वर्ष दो हजार ग्यारह के सितम्बर माह के उन्नीसवें दिन एस्तोनियन, हिन्दी एवं अंग्रेजी भाषाओं में दो-दो मूल प्रतियों में निष्पन्न किया गया और सभी पाठ समान रूप से प्रामाणिक हैं। अर्थ निरूपण में भिन्नता की स्थिति में अंग्रेजी पाठ प्रभावी माना जाएगा ।

एस्तोनिया गणराज्य की सरकार की ओर से	**भारत गणराज्य की सरकार की ओर से**
(जरजेन लिजी)	(कपिल सिब्बल)
वित्त मंत्री	संचार एवं सूचना प्रौद्योगिकी मंत्री
एस्तोनिया गणराज्य की सरकार	भारत गणराज्य की सरकार

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE ET LA RÉPUBLIQUE DE L'INDE TENDANT À ÉVITER LA DOUBLE IMPOSITION ET À PRÉVENIR L'ÉVASION FISCALE EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU

La République de l'Inde et la République d'Estonie, désireuses de conclure un accord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu dans le but de promouvoir la coopération économique entre les deux pays, sont convenues de ce qui suit :

Article premier. Personnes visées

Le présent Accord s'applique aux personnes qui sont résidentes de l'un ou des deux États contractants.

Article 2. Impôts visés

1. Le présent Accord s'applique aux impôts sur le revenu perçus pour le compte d'un État contractant, de ses subdivisions politiques ou de ses collectivités locales, quel que soit le mode de perception.

2. Sont considérés comme impôts sur le revenu les impôts perçus sur le revenu total ou sur des éléments du revenu, y compris les impôts sur les gains provenant de la cession de biens mobiliers ou immobiliers et les impôts sur le montant total des rémunérations et des salaires versés par des entreprises.

3. Les impôts actuels auxquels s'applique le présent Accord sont notamment :

a) En ce qui concerne l'Inde, l'impôt sur le revenu et toute surtaxe à cet impôt (ci-après dénommés « l'impôt indien »);

b) En ce qui concerne l'Estonie, l'impôt sur le revenu (ci-après dénommé « l'impôt estonien »).

4. Le présent Accord s'applique aussi aux impôts identiques ou sensiblement analogues qui seraient établis après la signature du présent Accord et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient. Les autorités compétentes des États contractants se communiquent les modifications significatives apportées à leurs législations fiscales respectives.

Article 3. Définitions générales

1. Aux fins du présent Accord, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente :

a) Le terme « Inde » désigne le territoire de l'Inde et comprend la mer territoriale et l'espace aérien situé au-dessus, ainsi que toute autre zone maritime sur laquelle l'Inde exerce des droits souverains et autres droits et compétences en vertu de la législation indienne et conformément au droit international, y compris à la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer;

b) Le terme « Estonie » désigne la République d'Estonie et, dans un sens géographique, le territoire de l'Estonie ainsi que toute zone adjacente à ses eaux territoriales à l'intérieur de laquelle peuvent être exercés, en vertu de la législation de l'Estonie et conformément au droit international, les droits de l'Estonie concernant les fonds et le sous-sol marins ainsi que les ressources naturelles qui s'y trouvent;

c) Les expressions « État contractant » et « l'autre État contractant » désignent, selon le contexte, la République de l'Inde ou la République d'Estonie;

d) Le terme « personne » comprend une personne physique, une société, un groupe de personnes et toute autre entité considérée comme contribuable en vertu des lois fiscales respectives des États contractants;

e) Le terme « société » désigne toute personne morale ou toute entité considérée, aux fins d'imposition, comme une personne morale;

f) Le terme « entreprise » s'applique à l'exercice de toute activité ou affaire;

g) Les expressions « entreprise d'un État contractant » et « entreprise de l'autre État contractant » désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident d'un État contractant et une entreprise exploitée par un résident de l'autre État contractant;

h) L'expression « trafic international » désigne toute opération de transport effectuée par un navire ou un aéronef exploité par une entreprise d'un État contractant, sauf lorsque le navire ou l'aéronef n'est exploité qu'entre des points situés dans l'autre État contractant;

i) L'expression « autorité compétente » désigne :

   i) En Inde, le Ministre des finances, le Gouvernement de l'Inde ou son représentant autorisé;

   ii) En Estonie, le Ministre des Finances ou son représentant autorisé;

j) Le terme « ressortissant » désigne :

   i) Toute personne physique possédant la nationalité d'un État contractant;

   ii) Toute personne morale, société de personnes ou association constituée en vertu de la législation d'un État contractant;

k) Le terme « impôt » désigne, selon le contexte, l'impôt indien ou estonien, mais ne comprend aucun montant qui est payable par suite d'omission ou de manquement en ce qui concerne les impôts qui font l'objet du présent Accord ou qui constituent une amende se rapportant à ces impôts;

1) Le terme « exercice fiscal » désigne :

   i) Dans le cas de l'Inde, l'exercice financier commençant le 1er avril;

   ii) Dans le cas de l'Estonie, la période d'imposition telle que définie dans la législation fiscale estonienne relative à l'impôt sur le revenu.

2. Aux fins de l'application de l'Accord à tout moment par un État contractant, tout terme qui n'y est pas défini a, à moins que le contexte n'impose une interprétation différente, le sens que lui attribue à ce moment la législation de cet État en ce qui concerne les impôts auxquels s'applique l'Accord. Le sens que lui attribue la législation fiscale en vigueur de cet État prévaut sur celui que lui attribuent d'autres lois en vigueur dans cet État.

Article 4. Résident

1. Aux fins du présent Accord, l'expression « résident d'un État contractant » désigne toute personne qui, en vertu de la législation de cet État, y est assujettie à l'impôt en raison de son domicile, de sa résidence, de son siège de direction, de son lieu de constitution ou de tout autre critère du même ordre, et comprend également cet État ainsi que toute subdivision politique ou collectivité locale de celui-ci. Toutefois, cette expression ne s'applique pas aux personnes assujetties à l'impôt dans cet État uniquement à l'égard de revenus provenant de sources qui y sont situées.

2. Lorsque, au sens des dispositions du paragraphe 1, une personne physique est un résident des deux États contractants, son statut est déterminé comme suit :

a) Cette personne est considérée comme un résident seulement de l'État où elle dispose d'un foyer d'habitation permanent; si elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans les deux États, elle est considérée comme un résident de l'État avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux);

b) Si l'État où se trouve le centre des intérêts vitaux de cette personne ne peut pas être déterminé ou si cette personne ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des deux États, elle est réputée être un résident de l'État où elle séjourne de façon habituelle;

c) Si cette personne séjourne de façon habituelle dans les deux États ou dans aucun d'eux, elle est réputée être un résident de l'État dont elle possède la nationalité;

d) Si la personne est un ressortissant des deux États ou d'aucun d'eux, les autorités compétentes des États contractants règlent la question d'un commun accord.

3. Si, du fait des dispositions du paragraphe 1, une personne autre qu'une personne physique est un résident des deux États contractants, les autorités compétentes des États contractants s'efforcent de régler la question d'un commun accord, en tenant compte du lieu de son siège de direction effective ou de tout autre critère pertinent. À défaut d'un accord, cette personne n'est pas considérée comme étant un résident de l'un ou de l'autre État contractant et ne bénéficie pas des avantages prévus dans l'Accord.

Article 5. Établissement stable

1. Aux fins du présent Accord, l'expression « établissement stable » désigne une installation fixe d'affaires par l'intermédiaire de laquelle une entreprise exerce tout ou partie de son activité.

2. L'expression « établissement stable » comprend notamment :

a) Un siège de direction;

b) Une succursale;

c) Un bureau;

d) Une usine;

e) Un atelier;

f) Un point de vente;

g) Un entrepôt utilisé par une personne aux fins de fournir à des tiers des installations d'entreposage;

h) Une ferme, une plantation ou autre endroit où sont pratiquées des activités agricoles, de foresterie, une plantation ou d'autres activités connexes; et

i) Une mine, un puits de pétrole ou de gaz, une carrière ou tout autre lieu d'extraction de ressources naturelles.

3. a) Un chantier de construction, un projet de montage ou d'installation ou des activités de supervision liées à ce projet constituent un établissement stable seulement si ce chantier, ce projet ou ces activités durent plus de six mois.

b) La fourniture de services, y compris les services de conseil, par une entreprise agissant par l'intermédiaire de salariés ou d'autres membres du personnel engagés par l'entreprise à cette fin, ne constitue un établissement stable que lorsque les activités de cette nature se poursuivent (pour le même projet ou un projet connexe) dans un pays pour une ou des périodes cumulées totalisant plus de six mois au cours de toute période de douze mois.

4. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, on considère qu'il n'y a pas « établissement stable » si :

a) Il est fait usage d'installations aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison de marchandises appartenant à l'entreprise;

b) Des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de stockage ou d'exposition;

c) Des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de transformation par une autre entreprise;

d) Une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'acheter des marchandises ou de recueillir des renseignements pour l'entreprise;

e) Une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'exercer, pour l'entreprise, toute autre activité de caractère préparatoire ou auxiliaire;

f) Une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins de l'exercice cumulé d'activités mentionnées aux alinéas a) à e), à condition que l'activité d'ensemble de l'installation fixe d'affaires résultant de ce cumul garde un caractère préparatoire ou auxiliaire.

5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2, lorsqu'une personne, autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant auquel s'applique le paragraphe 6, agit dans un État contractant pour le compte d'une entreprise de l'autre État contractant, celle-ci est réputée posséder un établissement stable dans le premier État contractant à l'égard des activités que cette personne exerce pour l'entreprise, si cette personne :

a) Dispose dans un État contractant de pouvoirs qu'elle y exerce habituellement lui permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise, à moins que les activités de cette personne ne soient limitées à celles qui sont énumérées au paragraphe 4 et qui, exercées par l'intermédiaire d'une installation fixe d'affaires, ne feraient pas de cette celle-ci un établissement stable au sens des dispositions de ce paragraphe;

b) Ne dispose pas de cette autorité mais conserve habituellement dans le premier État un stock de biens ou de marchandises à l'aide duquel elle effectue périodiquement des livraisons pour le compte de l'entreprise; ou

c) Obtient habituellement des commandes dans le premier État, exclusivement ou presque exclusivement pour le compte de l'entreprise.

6. Une entreprise n'est pas réputée avoir un établissement stable dans un État contractant du seul fait qu'elle exerce une activité dans cet État par l'entremise d'un courtier, d'un commissionnaire général ou de tout autre agent jouissant d'un statut indépendant, à condition que ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leurs activités. Toutefois, lorsque les activités d'un tel agent sont exercées exclusivement ou presque exclusivement pour le compte de cette entreprise, il n'est pas considéré comme un agent jouissant d'un statut indépendant au sens du présent paragraphe.

7. Le fait qu'une société résidente d'un État contractant contrôle une société ou est contrôlée par une société qui est un résident de l'autre État contractant ou qui exerce une activité dans cet autre État (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou de quelque autre manière) ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

Article 6. Revenus immobiliers

1. Les revenus qu'un résident d'un État contractant tire de biens immobiliers (y compris les revenus d'exploitations agricoles ou forestières) situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. L'expression « biens immobiliers » a le sens que lui attribue le droit de l'État contractant dans lequel les biens considérés sont situés. L'expression comprend dans tous les cas les accessoires des biens immobiliers, tous droits de réclamation sur les biens immobiliers, le cheptel et l'équipement utilisés dans les exploitations agricoles et forestières, les droits auxquels s'appliquent les dispositions du droit privé concernant la propriété foncière, l'usufruit des biens immobiliers et les droits à des paiements variables ou fixes pour l'exploitation ou la concession de l'exploitation de gisements minéraux, sources et autres ressources naturelles; les navires, bateaux et aéronefs ne sont pas considérés comme des biens immobiliers.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aux revenus provenant de l'exploitation directe, de la location et de toute autre forme d'exploitation de biens immobiliers.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 3 s'appliquent également aux revenus tirés des biens immobiliers d'une entreprise et aux revenus de biens immobiliers affectés à l'exercice d'une profession indépendante.

Article 7. Bénéfices des entreprises

1. Les bénéfices d'une entreprise d'un État contractant ne sont soumis à l'impôt que dans cet État, sauf si l'entreprise exerce son activité dans l'autre État contractant à partir d'un établissement stable qui y est situé. Si l'entreprise exerce son activité d'une telle façon, ses bénéfices sont imposables dans l'autre Partie, mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables à cet établissement stable.

2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise d'un État contractant exerce une activité dans l'autre État contractant à partir d'un établissement stable qui y est situé, il est imputé dans chacun des États contractants à cet établissement stable les bénéfices qu'il aurait pu réaliser s'il avait constitué une entreprise distincte exerçant des activités identiques ou analogues dans des conditions identiques ou analogues et traitant en toute indépendance avec l'entreprise dont il est un établissement stable.

3. Pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses engagées aux fins poursuivies par cet établissement stable, y compris les dépenses de direction et les frais généraux d'administration, qu'elles soient engagées dans l'État contractant où est situé l'établissement stable ou ailleurs. Les dépenses susceptibles de faire l'objet de déductions dans un État contractant ne comprennent que celles qui sont déductibles aux termes de la législation interne de cet État. Toutefois, aucune déduction n'est admise pour les sommes qui seraient, le cas échéant, versées (autrement qu'au titre du remboursement de dépenses effectuées) par l'établissement stable au siège central de l'entreprise ou à l'un de ses autres bureaux, sous la forme de redevances, d'honoraires ou d'autres paiements analogues au titre de licences d'exploitation de brevets, de savoir-faire ou d'autres droits, ou sous la forme de commissions ou d'autres frais pour des services spécifiques ou pour une activité de direction ou, sauf dans le cas d'entreprises bancaires, sous la forme d'intérêts sur des sommes prêtées à l'établissement stable. De même, il ne sera pas tenu compte, pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, des sommes (autres que pour le remboursement de dépenses effectuées) imputées par l'établissement stable au siège central de l'entreprise ou à l'un de ses autres bureaux, sous la forme de redevances, honoraires ou autres paiements analogues au titre de licence d'exploitation de brevets, de savoir-faire ou d'autres droits, ou sous la forme de commissions ou d'autres frais pour des services spécifiques ou pour une activité de direction ou, sauf dans le cas d'une entreprise bancaire, sous la forme d'intérêts sur des sommes prêtées au siège de l'entreprise ou à l'un de ses autres bureaux.

4. S'il est d'usage, dans un État contractant, de déterminer les bénéfices imputables à un établissement stable sur la base d'une répartition des bénéfices totaux de l'entreprise entre ses diverses parties, aucune disposition du paragraphe 2 n'empêche cet État contractant de calculer les bénéfices soumis à l'impôt selon la répartition en usage; la méthode de répartition adoptée doit cependant être telle que le résultat obtenu soit conforme aux principes énoncés dans le présent article.

5. Aucun bénéfice n'est imputé à un établissement stable au seul motif qu'il a acquis des biens ou des marchandises pour l'entreprise.

6. Aux fins des paragraphes précédents, les bénéfices à imputer à l'établissement stable sont déterminés chaque année selon la même méthode, à moins qu'il n'existe des motifs valables et suffisants de procéder autrement.

7. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenu traités séparément dans d'autres articles du présent Accord, les dispositions du présent article sont sans incidence sur celles de ces articles.

Article 8. Transport maritime et aérien

1. Les bénéfices qu'une entreprise d'un État contractant tire de l'exploitation de navires ou d'aéronefs en trafic international ne sont imposables que dans cet État.

2. Les bénéfices provenant de l'exploitation, de l'entretien ou de la location en trafic international de conteneurs (y compris des remorques et autre matériel de transport de conteneurs) utilisés pour le transport de biens et de marchandises par une entreprise de transport qui est un résident d'un État contractant ne sont imposables que dans cet État, sauf lorsque les conteneurs ne sont utilisés que sur le territoire de l'autre État contractant.

3. Aux fins du présent article, les intérêts sur les investissements directement liés à l'exploitation de navires ou d'aéronefs en trafic international sont considérés comme des intérêts provenant de l'exploitation de ces navires ou de ces aéronefs s'ils font partie intégrante de l'exercice de cette activité, et les dispositions de l'article 11 ne s'appliquent pas au regard de tels intérêts.

4. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aussi aux bénéfices provenant de la participation à un consortium, une coentreprise ou un organisme international d'exploitation.

Article 9. Entreprises associées

1. Lorsque

a) L'entreprise d'un État contractant participe, directement ou indirectement, à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise de l'autre État contractant; ou

b) Les mêmes personnes participent, directement ou indirectement, à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un État contractant et d'une entreprise de l'autre État contractant,

dans l'un ou l'autre cas, les deux entreprises sont, dans leurs relations commerciales ou financières, liées par des conditions convenues ou imposées qui diffèrent de celles qui seraient convenues entre des entreprises indépendantes, les bénéfices qui auraient été réalisés par l'une des entreprises mais qui n'ont pu l'être du fait de ces conditions peuvent être inclus dans les bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

2. Lorsqu'un État contractant inclut dans les bénéfices d'une entreprise de l'État, et impose en conséquence, des bénéfices sur lesquels une entreprise de l'autre État contractant a été imposée dans cet autre État et que les bénéfices ainsi inclus auraient été réalisés par l'entreprise du premier État si les conditions convenues entre les deux entreprises avaient été celles qui auraient été convenues entre des entreprises indépendantes, cet autre État procède alors à un ajustement approprié du montant de l'impôt qui y a été perçu. Pour déterminer cet ajustement, il est tenu compte des autres dispositions du présent Accord et les autorités compétentes des États contractants se consultent si nécessaire.

Article 10. Dividendes

1. Les dividendes payés par une société qui est un résident d'un État contractant à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces dividendes sont aussi imposables dans l'État contractant dont la société qui paie les dividendes est résidente, et conformément à la législation de cet État, mais si le bénéficiaire effectif de ces dividendes est un résident de l'autre État contractant, l'impôt ainsi perçu ne peut dépasser 10 % du montant brut des dividendes. Le présent paragraphe est sans incidence sur l'imposition de la société au titre des bénéfices qui servent au paiement des dividendes.

3. Au sens du présent article, le terme « dividendes » désigne les revenus provenant d'actions ou d'autres droits qui ne sont pas des créances, participant aux bénéfices, ainsi que les revenus d'autres droits soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'État dont la société distributrice est un résident.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des dividendes, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant dont la société distributrice des dividendes est un résident une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, ou exerce dans cet autre État une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à cet établissement stable ou à cette base fixe. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 sont applicables.

5. Lorsqu'une société qui est un résident d'un État contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre État contractant, cet autre État ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société, sauf dans la mesure où ces dividendes sont payés à un résident de cet autre État, ou dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établissement stable ou à une base fixe situés dans cet autre État, ni prélever aucun impôt au titre de l'imposition des bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre État.

Article 11. Intérêts

1. Les intérêts ayant leur source dans un État contractant et payés à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces intérêts sont aussi imposables dans l'État contractant d'où ils proviennent et selon la législation de cet État, mais si le bénéficiaire effectif des intérêts est un résident de l'autre État contractant, l'impôt ainsi exigé ne peut excéder 10 % du montant brut des intérêts.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2, les intérêts provenant d'un État contractant sont exemptés d'impôt dans cet État s'ils ont pour origine et pour bénéficiaire effectif :

a) Le Gouvernement, une subdivision politique ou une autorité locale de l'autre État contractant; ou

b) i) Dans le cas de l'Inde, la Banque centrale de l'Inde; et

ii) Dans le cas de l'Estonie, la Banque d'Estonie; ou

c) Toute autre institution, en vertu d'un commun accord entre les autorités compétentes des États contractants par le biais d'un échange de lettres.

4. Le terme « intérêts », au sens du présent article, désigne les revenus de créances de toute nature, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une clause de participation aux bénéfices du débiteur, notamment des revenus de fonds publics et des obligations d'emprunts, y compris les primes et lots attachés à ces titres. Le terme « intérêts » n'inclut pas le revenu considéré comme un dividende aux termes des dispositions de l'article 10. Les pénalités pour paiement tardif ne sont pas considérées comme des intérêts au sens du présent article.

5. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des intérêts, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant d'où proviennent les intérêts soit une activité industrielle ou commerciale à partir d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante à partir d'une base fixe qui y est située, et que la créance génératrice des intérêts se rattache effectivement à l'établissement stable ou à la base fixe. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 sont applicables.

6. Les intérêts sont réputés produits dans un État contractant lorsque le débiteur est un résident de cet État. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, résident ou non d'un État contractant, a dans un État contractant un établissement stable ou une base fixe pour lesquels la dette donnant lieu au paiement des intérêts a été contractée et qui supportent la charge de ces intérêts, ceux-ci sont considérés comme provenant de l'État contractant où l'établissement stable ou la base fixe sont situés.

7. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif, ou que l'un et l'autre entretiennent avec une tierce personne, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable selon la législation de chaque État contractant et compte tenu des autres dispositions du présent Accord.

Article 12. Redevances et honoraires pour services techniques

1. Les redevances ou honoraires pour services techniques provenant d'un État contractant et payés à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces redevances ou honoraires pour services techniques sont également imposables dans l'État contractant d'où ils proviennent et conformément à la législation de cet État, mais si le bénéficiaire effectif des redevances ou honoraires pour services techniques est un résident de l'autre État contractant, l'impôt exigé ne peut excéder 10 % du montant brut des redevances ou honoraires pour services techniques.

3. a) Au sens du présent article, le terme « redevances » désigne les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un droit d'auteur sur une œuvre littéraire, artistique ou scientifique, y compris les films cinématographiques et les enregistrements utilisés pour la télévision ou la radio, d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secrets, ou pour l'utilisation ou le droit d'utiliser des équipements industriels, commerciaux ou scientifiques, ou pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique.

b) Au sens du présent article, l'expression « honoraires pour services techniques » désigne les rémunérations de toute nature autres que celles visées aux articles 14 et 15 du présent Accord au titre de services de gestion ou de services à caractère technique ou consultatif, y compris les prestations de services de personnel technique ou autre.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des redevances ou des honoraires pour services techniques, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant d'où proviennent lesdits redevances ou honoraires soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des redevances ou des honoraires pour services techniques se rattachent effectivement à cet établissement stable ou à cette base fixe. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 sont applicables.

5. a) Les redevances et les honoraires pour services techniques sont considérés comme provenant d'un État contractant lorsque le débiteur est cet État lui-même, une subdivision

politique, une collectivité locale ou un résident de cet État. Toutefois, lorsque le débiteur des redevances ou des honoraires pour services techniques, résident ou non d'un État contractant, a dans un État contractant un établissement stable ou une base fixe pour lesquels l'obligation de paiement des redevances ou des honoraires a été contractée et auxquels sont imputés ces redevances ou honoraires, ceux-ci sont réputés provenir de l'État contractant où l'établissement stable ou la base fixe sont situés.

b) Lorsque, en vertu de l'alinéa a), les redevances ou les honoraires pour services techniques ne proviennent pas de l'un des États contractants et que les redevances sont liées à l'usage ou à la concession de l'usage d'un droit ou d'un bien, ou que les honoraires pour services techniques sont liés aux services effectués dans l'un des États contractants, lesdits redevances ou honoraires sont considérés comme provenant de cet État contractant.

6. Lorsqu'en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des redevances ou des honoraires pour services techniques, compte tenu de l'usage, des droits ou des renseignements pour lesquels ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable selon la législation de chaque État contractant, compte tenu des autres dispositions du présent Accord.

Article 13. Gains en capital

1. Les gains qu'un résident d'un État contractant tire de la cession de biens immobiliers visés à l'article 6 et situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Les gains qu'un résident d'un État contractant tire de la cession d'actions tirant, directement ou indirectement, plus de 50 % de leur valeur de biens immobiliers situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

3. Les gains provenant de la cession de biens mobiliers faisant partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un État contractant a dans l'autre État contractant, ou de biens mobiliers attachés à une base fixe qu'un résident d'un État contractant utilise dans l'autre État contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, y compris les gains provenant de la cession de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre État.

4. Les gains qu'une entreprise d'un État contractant tire de la cession de navires ou d'aéronefs exploités en trafic international ou de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs ne sont imposables que dans cet État.

5. Les gains provenant de la cession d'actions autres que celles visées au paragraphe 2, dans une société résidente d'un État contractant, sont imposables dans cet État.

6. Les gains provenant de la cession de tous biens autres que ceux visés dans les paragraphes précédents ne sont imposables que dans l'État contractant dont le cédant est un résident.

Article 14. Professions indépendantes

1. Les revenus qu'une personne physique qui est un résident d'un État contractant tire de l'exercice d'une profession libérale ou d'autres activités indépendantes du même ordre ne sont

imposables que dans cet État. Toutefois, ces revenus sont également imposables dans l'autre État contractant dans les cas suivants :

a) Si le résident dispose de façon habituelle d'une base fixe dans l'autre État contractant pour y exercer ses activités; dans ce cas, seule la fraction des revenus qui est imputable à cette base fixe est imposable dans cet autre État; ou

b) S'il séjourne dans l'autre État contractant pour une ou des périodes d'une durée totale égale ou supérieure à 183 jours au cours de toute période de 12 mois; dans ce cas, seule la fraction des revenus qui est tirée des activités dans cet autre État est imposable dans ce dernier.

2. L'expression « profession libérale » comprend notamment les activités indépendantes d'ordre scientifique, littéraire, artistique, éducatif ou pédagogique, ainsi que les activités indépendantes des médecins, avocats, ingénieurs, architectes, chirurgiens, dentistes et comptables.

Article 15. Professions dépendantes

1. Sous réserve des dispositions des articles 16, 18, 19, 20 et 21, les salaires, traitements et autres rémunérations analogues que le résident d'un État contractant reçoit au titre d'un emploi ne sont imposables que dans cet État, sauf si l'emploi est exercé dans l'autre État contractant. Si l'emploi y est exercé, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre État.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, la rémunération que le résident d'un État contractant perçoit au titre d'un emploi exercé dans l'autre État contractant est exclusivement imposable dans le premier État si :

a) Le bénéficiaire séjourne dans l'autre État pendant une ou plusieurs périodes n'excédant pas au total 183 jours au cours de toute période de douze mois commençant ou se terminant pendant l'exercice fiscal considéré;

b) La rémunération est payée par un employeur ou pour le compte d'un employeur qui n'est pas résident de l'autre État; et

c) La rémunération n'est pas imputée à un établissement stable ou à une base fixe que l'employeur a dans l'autre État.

3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, les rémunérations reçues au titre d'un emploi salarié exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international par une entreprise d'un État contractant sont imposables dans cet État.

Article 16. Tantièmes

Les tantièmes et autres rémunérations similaires qu'un résident d'un État contractant reçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration ou de tout autre organe similaire d'une société résidente de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

Article 17. Artistes et sportifs

1. Nonobstant les dispositions des articles 7, 14 et 15, les revenus qu'un résident d'un État contractant tire de ses activités personnelles exercées dans l'autre État contractant en tant qu'artiste

du spectacle, tel qu'un artiste de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision, ou en tant que musicien ou sportif, sont imposables dans cet autre État.

2. Lorsque les revenus d'activités qu'un artiste du spectacle ou un sportif exerce personnellement et en cette qualité sont attribués non pas à l'artiste ou au sportif lui-même mais à une autre personne, ces revenus sont imposables, nonobstant les dispositions des articles 7, 14 et 15, dans l'État contractant où les activités de l'artiste ou du sportif sont exercées.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas aux revenus provenant d'activités exercées dans un État contractant par des artistes du spectacle ou des sportifs si leur séjour dans cet État est financé entièrement ou principalement par des fonds publics de l'un ou des deux États contractants ou de leurs subdivisions politiques ou collectivités locales. Dans ce cas, les revenus ne sont imposables que dans l'État contractant dont l'artiste ou le sportif est un résident.

Article 18. Pensions

Sous réserve des dispositions du paragraphe 2 de l'article 19, les pensions et autres rémunérations similaires versées à un résident d'un État contractant au titre d'un emploi passé ne sont imposables que dans cet État.

Article 19. Fonction publique

1. a) Les salaires, traitements et autres rémunérations similaires, autres que les pensions, payés par un État contractant ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales à une personne physique, au titre de services fournis à cet État ou à cette subdivision ou collectivité, ne sont imposables que dans cet État.

b) Toutefois, ces salaires, traitements et autres rémunérations similaires ne sont imposables dans l'autre État contractant que si les services sont exécutés dans cet État et si la personne physique qui est un résident de cet État :

i) En possède la nationalité; ou

ii) N'est pas devenue résidente de cet État à seule fin d'exécuter les services en question.

2. a) Les pensions payées par un État contractant, l'une de ses subdivisions politiques ou l'une de ses collectivités locales, ou par prélèvement sur des fonds qu'ils ont constitués, à une personne physique au titre de services rendus à cet État, sa subdivision politique ou sa collectivité locale ne sont imposables que dans cet État.

b) Toutefois, ces pensions ne sont imposables dans l'autre État contractant que si la personne physique est un résident et un ressortissant de cet État.

3. Les dispositions des articles 15, 16, 17 et 18 s'appliquent aux salaires, traitements et autres rémunérations similaires ainsi qu'aux pensions payés au titre de services rendus dans le cadre d'une activité commerciale exercée par un État contractant, l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales.

Article 20. Professeurs, enseignants et chercheurs

1. Une personne physique qui séjourne dans l'un des États contractants dans le but d'enseigner ou d'effectuer des recherches dans une université ou un établissement d'enseignement reconnu par cet État et qui était, immédiatement avant de se rendre dans cet État, un résident de l'autre État contractant, n'est imposable que dans cet autre État à l'égard de toute rémunération perçue au titre de cet enseignement ou de ces recherches. Cependant, le présent paragraphe ne s'applique que pendant une période ne dépassant pas deux ans à compter du moment où la personne se rend pour la première fois dans cet État contractant.

2. Le présent article ne s'applique aux revenus provenant des recherches que si ces travaux de recherche sont menés par ces personnes dans l'intérêt public et non principalement dans l'intérêt privé d'une ou plusieurs personnes.

3. Aux fins du présent article, une personne physique est considérée comme résidente d'un État contractant si elle y réside au cours de l'exercice fiscal pendant lequel elle se rend dans l'autre État contractant ou au cours de l'exercice qui précède immédiatement.

Article 21. Étudiants

1. Un étudiant qui est ou était résident d'un État contractant immédiatement avant de se rendre dans l'autre État contractant et qui y séjourne dans le seul but d'y poursuivre ses études ou sa formation professionnelle est exonéré d'impôt dans cet autre État sur les sommes qui lui sont versées pour sa subsistance, ses études ou sa formation professionnelle, en plus des subventions, prêts et bourses d'études dont il bénéficie, à condition que ces paiements proviennent de sources situées en dehors de cet État.

2. En ce qui concerne les subventions, bourses d'études et rémunérations d'emploi qui ne sont pas visées par le paragraphe 1, l'étudiant visé au paragraphe 1 a aussi droit, pendant ces études ou cette formation, aux mêmes exonérations, réductions ou abattements fiscaux que les résidents de l'État contractant où il se rend.

3. Les avantages du présent article ne s'appliquent que pendant une période qui peut être raisonnablement ou habituellement considérée comme nécessaire pour achever l'éducation ou la formation entreprise et, en aucun cas, une personne physique ne pourra bénéficier des avantages du présent article pendant plus de cinq années consécutives à compter de la date de son arrivée initiale dans l'autre État.

Article 22. Autres revenus

1. Les éléments de revenu du résident d'un État contractant, de quelque provenance que ce soit, dont il n'est pas question dans les articles précédents du présent Accord, ne sont imposables que dans cet État.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas aux revenus autres que les revenus provenant de biens immobiliers tels qu'ils sont définis au paragraphe 2 de l'article 6, lorsque le bénéficiaire de tels revenus, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou

le bien générateur des revenus s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 sont applicables.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, si un résident d'un État contractant tire des revenus de sources situées dans l'autre État contractant sous la forme de gains de loteries, de mots croisés, de courses, y compris des courses de chevaux, de jeux de cartes et autres jeux de quelque nature que ce soit ou de jeux de hasard ou de paris de quelque nature que ce soit, ces revenus sont imposables dans l'autre État contractant.

Article 23. Méthodes pour éliminer la double imposition

La double imposition sera éliminée comme suit :

1. En Inde :

a) Lorsqu'un résident de l'Inde tire des revenus qui, conformément aux dispositions du présent Accord, sont imposables en Estonie, l'Inde accorde en déduction de l'impôt sur le revenu de ce résident un montant égal à l'impôt qu'il verse en Estonie.

Cette déduction ne peut toutefois pas dépasser la partie du montant de l'impôt tel que calculé avant déduction, qui est attribuable, le cas échéant, aux revenus imposables en Estonie.

b) Lorsque, conformément aux dispositions de l'Accord, les revenus perçus par un résident de l'Inde sont exonérés d'impôt en Inde, cet État peut néanmoins, pour calculer le montant de l'impôt à percevoir sur le reste des revenus de ce résident, tenir compte des revenus exonérés.

2. En Estonie :

a) Lorsqu'un résident de l'Estonie tire des revenus qui, conformément aux dispositions du présent Accord, ont été assujettis à l'impôt en Inde, l'Estonie, sous réserve des dispositions des alinéas b) et c), exonère ces revenus d'impôt.

b) Lorsqu'un résident de l'Estonie tire des revenus qui sont imposables en Inde en vertu des dispositions du paragraphe 2 des articles 10, 11 et 12, l'Estonie autorise, au titre de la déduction fiscale sur les revenus de ce résident, un montant égal à l'impôt payé en Inde. Cette déduction ne doit toutefois pas excéder la part de l'impôt, tel que calculée avant que la déduction ne soit accordée, qui est imputable à ces éléments de revenu provenant de l'Inde.

c) Lorsque, conformément à toute disposition du présent Accord, les revenus perçus par un résident d'Estonie sont exonérés d'impôt en Estonie, cet État peut néanmoins, pour calculer le montant de l'impôt à percevoir sur le reste des revenus de ce résident, tenir compte des revenus exonérés.

Article 24. Non-discrimination

1. Les ressortissants d'un État contractant ne sont assujettis, dans l'autre État contractant, à aucun impôt ou obligation connexe autre ou plus lourd que ceux auxquels sont ou peuvent être assujettis les ressortissants de cet autre État qui se trouvent dans une situation analogue, notamment au regard de la résidence. Nonobstant les dispositions de l'article premier, la présente disposition s'applique également aux personnes non résidentes de l'un des États contractants ou des deux.

2. L'établissement stable qu'une entreprise d'un État contractant a dans l'autre État contractant n'est pas imposé dans cet autre État moins favorablement que les entreprises de cet autre État qui exercent les mêmes activités. La présente disposition ne peut être interprétée comme empêchant un État contractant d'imposer les bénéfices générés par un établissement stable d'une entreprise de l'autre État contractant dans le premier État à un taux inférieur ou égal à 10 points de plus que le taux d'imposition sur les bénéfices d'une entreprise similaire du premier État contractant, ni comme étant en conflit avec les dispositions du paragraphe 3 de l'article 7.

3. Sauf dans les cas où s'appliquent les dispositions du paragraphe 1 de l'article 9, du paragraphe 7 de l'article 11 ou du paragraphe 6 de l'article 12, les intérêts, redevances et autres débours payés par l'entreprise d'un État contractant à un résident de l'autre État contractant sont, aux fins du calcul des bénéfices imposables de cette entreprise, déductibles dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier État.

4. Les entreprises d'un État contractant dont le capital est en tout ou en partie détenu ou contrôlé, directement ou indirectement, par un ou plusieurs résidents de l'autre État contractant ne sont assujetties, dans le premier État, à aucun impôt ou aucune obligation connexe autre ou plus lourd que ceux auxquels sont ou peuvent être assujetties d'autres entreprises similaires du premier État.

5. Les dispositions du présent article ne peuvent être interprétées comme obligeant un État contractant à accorder aux résidents de l'autre État contractant les déductions personnelles, abattements et réductions d'impôts en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à ses propres résidents.

6. Nonobstant les dispositions de l'article 2, les dispositions du présent article s'appliquent aux impôts de toute nature et de toute dénomination.

Article 25. Procédure amiable

1. Lorsqu'une personne estime que les mesures prises par l'un des États contractants ou les deux entraînent ou entraîneront pour elle une imposition non conforme aux dispositions du présent Accord, elle peut, indépendamment des recours prévus par la législation interne de ces États, soumettre son cas à l'autorité compétente de l'État contractant dont elle est un résident ou, si son cas relève du paragraphe 1 de l'article 24, à l'autorité compétente de l'État contractant dont elle est ressortissante. L'autorité compétente doit être saisie dans un délai de trois ans à compter de la première notification des mesures à l'origine d'une imposition non conforme aux dispositions du présent Accord.

2. L'autorité compétente s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'apporter une solution satisfaisante, de résoudre le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre État contractant, en vue d'éviter une imposition non conforme aux dispositions du présent Accord. L'accord conclu est appliqué nonobstant les délais prévus par la législation interne des États contractants.

3. Les autorités compétentes des États contractants s'efforcent de régler par voie d'accord amiable les difficultés ou les doutes auxquels peuvent donner lieu l'interprétation ou l'application de l'Accord. Elles peuvent aussi se concerter en vue d'éliminer la double imposition dans les cas non prévus par l'Accord.

4. Les autorités compétentes des États contractants peuvent communiquer directement entre elles en vue de parvenir à un accord au sens des paragraphes précédents. Si un échange verbal d'opinions est souhaitable pour parvenir à un accord, cet échange peut avoir lieu dans le cadre d'une commission composée de représentants des autorités compétentes des États contractants.

Article 26. Échange de renseignements

1. Les autorités compétentes des États contractants échangent les renseignements (y compris les documents ou les copies certifiées conformes des documents) vraisemblablement pertinents pour l'application des dispositions du présent Accord ou l'exécution de la législation interne relative aux impôts de toute nature et dénomination perçus pour le compte des États contractants, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales, dans la mesure où l'imposition prévue n'est pas contraire au présent Accord. L'échange de renseignements n'est pas restreint par les articles 1 et 2.

2. Les renseignements reçus en application du paragraphe 1 par un État contractant sont tenus secrets de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet État, et ils ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) concernées par l'établissement ou le recouvrement des impôts visés au paragraphe 1, par les procédures ou les poursuites concernant lesdits impôts, ou par les décisions sur les recours y relatifs. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent les divulguer lors d'audiences publiques de tribunaux ou dans des décisions judiciaires. Nonobstant ce qui précède, les renseignements reçus par un État contractant peuvent être utilisés à d'autres fins lorsque la législation des deux États et l'autorité compétente de l'État qui fournit les renseignements l'autorisent.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un État contractant l'obligation :

a) De prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre État contractant;

b) De fournir des renseignements qui ne peuvent être obtenus sur la base de sa législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celle de l'autre État contractant;

c) De fournir des renseignements susceptibles de révéler un secret commercial, industriel ou professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication pourrait être contraire à l'ordre public.

4. Si des renseignements sont demandés par un État contractant en vertu du présent article, l'autre État contractant utilise les pouvoirs dont il dispose pour obtenir les renseignements demandés, même s'il n'en a pas besoin pour l'administration de sa propre fiscalité. L'obligation contenue dans la phrase précédente est soumise aux limitations du paragraphe 3, lesquelles ne sauraient en aucun cas être interprétées comme autorisant un État contractant à refuser de fournir des renseignements pour la seule raison qu'ils ne présentent pas un intérêt sur le plan interne.

5. Les dispositions du paragraphe 3 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme permettant à un État contractant de refuser de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci sont détenus par une banque, un autre établissement financier, un mandataire ou une personne agissant en tant qu'agent ou fiduciaire ou parce que ces renseignements se rapportent aux droits de propriété d'une personne.

Article 27. Assistance en matière de recouvrement des impôts

1. Les États contractants se prêtent mutuellement assistance en matière de recouvrement des créances fiscales. Cette assistance n'est pas restreinte par les articles premier et 2. Les autorités compétentes des États contractants conviennent d'un commun accord des modalités d'application du présent article.

2. L'expression « créance fiscale », au sens du présent article, désigne une somme due au titre d'impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des États contractants, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales, dans la mesure où l'imposition n'est pas contraire au présent Accord ou à tout autre instrument auquel les États contractants sont parties, ainsi que les intérêts, pénalités administratives et frais de recouvrement ou de conservation afférents à ces impôts.

3. Lorsqu'une créance fiscale d'un État contractant est exécutoire en vertu de sa législation et est exigible par une personne qui, au moment considéré, ne peut empêcher son recouvrement en vertu de la législation de cet État, cette créance fiscale sera acceptée, à la demande de l'autorité compétente dudit État, aux fins de recouvrement par l'autorité compétente de l'autre État contractant. Cette créance fiscale est recouvrée par cet autre État conformément aux dispositions de sa législation applicable en matière de recouvrement de ses propres impôts comme si la créance en question était une créance fiscale de cet autre État.

4. Lorsqu'une créance fiscale d'un État contractant est une créance à l'égard de laquelle celui-ci peut, en vertu de sa législation, prendre des mesures conservatoires afin d'en assurer le recouvrement, cette créance fiscale est acceptée, à la demande de l'autorité compétente de cet État, aux fins de l'adoption de mesures conservatoires par l'autorité compétente de l'autre État contractant. Cet autre État prend des mesures conservatoires à l'égard de cette créance fiscale conformément aux dispositions de sa législation, comme s'il s'agissait d'une créance de cet autre État même si, au moment de l'application de ces mesures, la créance fiscale n'est pas applicable dans le premier État ou est détenue par une personne habilitée à empêcher son recouvrement.

5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 3 et 4, les délais de prescription et la priorité applicables en vertu de la législation d'un État contractant à une créance fiscale du fait de sa nature en tant que telle ne s'appliquent pas à une créance fiscale acceptée par cet État aux fins énoncées au paragraphe 3 ou 4. En outre, une créance fiscale acceptée par un État contractant aux fins du paragraphe 3 ou 4 ne peut se voir appliquer aucune priorité dans cet État en vertu de la législation de l'autre État contractant.

6. Les procédures concernant l'existence, la validité ou le montant d'une créance fiscale d'un État contractant sont portées exclusivement devant les tribunaux ou organes administratifs de cet État. Aucune disposition du présent article ne peut être interprétée comme donnant droit à ces procédures devant un tribunal ou un organe administratif de l'autre État contractant.

7. Lorsque, à tout moment après qu'une demande a été formulée par un État contractant en vertu du paragraphe 3 ou 4, et avant que l'autre État n'ait recouvré et versé le montant de la créance fiscale en question au premier État, cette créance fiscale cesse d'être :

a) Dans le cas d'une demande présentée en vertu du paragraphe 3, une créance fiscale du premier État qui est recouvrable en vertu de sa législation interne et est due par une personne qui, à ce moment, ne peut, en vertu de ladite législation, en empêcher le recouvrement; ou

b) Dans le cas d'une demande présentée en vertu du paragraphe 4, une créance fiscale du premier État à l'égard de laquelle il peut, en vertu de sa législation, prendre des mesures conservatoires afin d'assurer son recouvrement; l'autorité compétente du premier État informe rapidement l'autorité compétente de l'autre État de ce fait et, à la discrétion de l'autre État, le premier État peut soit suspendre, soit retirer sa demande.

8. Les dispositions du présent article ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un État contractant l'obligation :

a) De prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre État contractant;

b) De prendre des mesures qui seraient contraires à l'ordre public;

c) De prêter assistance si l'autre État contractant n'a pas pris toutes les mesures raisonnables de recouvrement ou de conservation, selon le cas, qui sont à sa disposition en vertu de sa législation ou de sa pratique administrative;

d) De prêter assistance dans les cas où la charge administrative qui en résulte pour cet État est nettement disproportionnée par rapport aux avantages qui peuvent en être tirés par l'autre État contractant.

Article 28. Limitation des avantages

1. Les dispositions du présent Accord sont sans préjudice de l'application de la législation interne visant à prévenir l'évasion et l'évitement fiscal.

2. Les avantages du présent Accord ne s'appliquent pas à un résident d'un État contractant ou à une transaction effectuée par un tel résident si l'objectif principal ou l'un des objectifs principaux de la création ou de l'existence d'un tel résident ou d'une transaction effectuée par ce dernier était d'obtenir du présent Accord des avantages auxquels il n'aurait pu prétendre autrement.

3. Le cas des personnes morales n'exerçant pas d'activités commerciales véritables est couvert par les dispositions du présent article.

4. Lorsque, en vertu du présent article, un résident d'un État contractant se voit refuser les avantages découlant du présent Accord dans l'autre État contractant, l'autorité compétente de celui-ci en informe l'autorité compétente du premier État contractant.

Article 29. Membres des missions diplomatiques et des postes consulaires

Les dispositions du présent Accord sont sans préjudice des privilèges fiscaux dont bénéficient les membres des missions diplomatiques ou des postes consulaires en application des règles générales du droit international ou des dispositions d'accords particuliers.

Article 30. Entrée en vigueur

1. Les États contractants se communiquent par écrit, par la voie diplomatique, l'accomplissement des formalités requises par leurs législations respectives pour l'entrée en vigueur du présent Accord.

2. Le présent Accord entre en vigueur à la date de la dernière des notifications visées au paragraphe 1 du présent article.

3. Les dispositions du présent Accord s'appliquent :

a) En Inde, aux revenus perçus au cours de tout exercice fiscal commençant le 1er avril suivant l'année civile au cours de laquelle l'Accord entre en vigueur ou après cette date; et

b) En Estonie :

i) En ce qui concerne l'impôt retenu à la source, aux revenus perçus à compter du 1er janvier de l'année civile suivant celle au cours de laquelle l'Accord entre en vigueur;

ii) En ce qui concerne les autres impôts sur le revenu, aux impôts exigibles pour tout exercice fiscal commençant le 1er janvier de l'année civile suivant l'année au cours de laquelle le présent Accord entre en vigueur ou après cette date.

Article 31. Dénonciation

Le présent Accord demeure en vigueur jusqu'à sa dénonciation par l'un des États contractants. L'un ou l'autre des États contractants peut le dénoncer, par la voie diplomatique, moyennant un préavis d'au moins six mois avant la fin de toute année civile commençant à l'expiration d'une période de cinq ans à compter de la date de son entrée en vigueur. Dans ce cas, l'Accord cesse de s'appliquer :

a) En Inde, aux revenus perçus au cours de toute année fiscale commençant le 1er avril de l'année civile suivant celle de la notification ou après cette date;

b) En Estonie :

i) En ce qui concerne l'impôt retenu à la source, aux revenus perçus à compter du 1er janvier de l'année suivant celle de la notification;

ii) En ce qui concerne les autres impôts sur le revenu, aux impôts exigibles pour tout exercice fiscal commençant le 1er janvier de l'année suivant celle de la notification.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé le présent Accord.

FAIT en double exemplaire à Tallinn, le 19 septembre 2011, en langues estonienne, hindie et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

Pour la République d'Estonie :

[JÜRGEN LIGI]

Pour la République de l'Inde :

[KAPIL SIBAL]

PROTOCOLE

Au moment de la signature de l'Accord entre la République d'Estonie et la République de l'Inde tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu (ci-après dénommé « l'Accord »), les soussignés sont convenus des dispositions suivantes, qui font partie intégrante de l'Accord.

1. En ce qui concerne l'article 5

Il est entendu qu'à la date de signature du présent Accord, aucun des accords tendant à éviter la double imposition conclus par l'Estonie ne prévoit des dispositions particulières considérant qu'une compagnie d'assurance d'un État contractant possède un établissement stable dans l'autre État contractant si elle perçoit des primes ou assure des risques sur le territoire de cet autre État autrement que par un agent jouissant d'un statut indépendant.

Toutefois, si après cette date cette disposition particulière est incluse dans un accord tendant à éviter la double imposition conclu par l'Estonie, l'autorité compétente de l'Estonie en informe l'autorité compétente de l'Inde et, après consultations entre les autorités compétentes des États contractants, la possibilité de l'inclusion de cette disposition dans le présent Accord sera également examinée.

2. En ce qui concerne l'article 6

Il est entendu que tous les revenus et gains provenant de la cession de biens immobiliers visés au paragraphe 2 de l'article 6 et situés dans un État contractant sont imposables dans cet État conformément aux dispositions de l'article 13 du présent Accord.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé le présent Protocole.

FAIT à Tallinn, le 19 septembre 2011, en double exemplaire, en langues estonienne, hindie et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

Pour la République d'Estonie :

[JÜRGEN LIGI]

Pour la République de l'Inde :

[KAPIL SIBAL]

ISBN 978-92-1-900953-0

19-00497

UNITED NATIONS

TREATY SERIES

Volume
2919

2013

**I. Nos.
50825-50835**

RECUEIL DES TRAITÉS

NATIONS UNIES